

Rüşdî Âlî Rıza

Hasanî Lâhikası

Rüşdî Âlî Rıza

بِسْمِ مَنْ (تُسَبِّحُ لَهُ السَّمَوَاتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ
فِيهِنَّ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ) السَّلَامُ
عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بَعْدَ حُرُوفِ
رِسَائِلِ النُّورِ الْمَكْتُوبَةِ وَالْمَقْرُوءَةِ وَالْمُتَمَثِّلَةِ فِي الْهَوَاءِ
إِلَى يَوْمِ الْقِيَامِ، آمِينَ¹

Aziz, sıddık, mübarek kardeşlerim ve hizmet-i Kur'âniye ve imaniyede ihlâslı ve kuvvetli ve şanlı arkadaşlarım,

Cenâb-ı Hakka hadsiz şükür ve hamd ederim ki, İhtiyarlar Risalesindeki ümidimi ve Müdafaat Risalesindeki iddiamı sizinle tasdik ettirdi.

Evet, ² **لِلَّهِ الْحَمْدُ بَعْدَ الذَّرَّاتِ مِنَ الْأَزَلِ إِلَى الْأَبَدِ** sizinle otuz bine mukabil gelen otuz Abdurrahman'ı, belki yüz otuz, belki bin yüz otuz Abdurrahman'ı Risaletü'n-Nur'a ihsan etti. Hem unutulmayan, her vakit yanımda bulunan kardeşlerim, Risale-i Nur'a sizin gibi pek ciddî sahip ve muhafız ve vâris ve hakikatbîn ve kıymetşinas zâtların benim yerimde benden daha kuvvetli, ihlâslı olarak vazife-i Kur'âniye ve imaniyede çalıştıklarını gördüğümünden, kemâl-i ferah ve sürur ve itminan ve istirahat-i kalble ecelimi ve mevtimi ve kabrimi karşılıyorum, bekliyorum.

1. "Yedi gökle yerin ve onların içindekilerin Onu tesbih ettiği ve her şeyinancak Onu övüp tesbih ettiği" (İsrâ Sûresi, 17:44) Zât olan Allah'ınadıyla. Yazılan, okunan ve kıyamet gününe kadar havada temessül eden Nur risalelerinin harfleri adedince Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi sizin üzerinize olsun.

2. Ezelden ebede kadar bütün zerreler sayısınca Allah'a hamd olsun.

Ben, sizi yazılarınızda ve hatırımdan çıkmayan hidematınızda günde müteaddit defalar görüyorum. Ve size olan iştihakımı tatmin ediyorum. Siz de bu biçare kardeşinizi risalelerde görüp sohbet edebilirsiniz. Ehl-i hakikatin sohbetine zaman, mekân mâni olmaz; mânevî radyo hükmünde biri şarkta, biri garpta, biri dünyada, biri berzahta olsa da rabıta-i Kur'âniye ve imaniye onları birbiriyle konuşturur.

Mâşaallah, bârekâllah "Kerâmât-ı Aleviye"nin Risaletü'n-Nur'a imzasını bu zamanda tam tasdik ettiren kerâmât-ı kalem-i Alevî (Ali) ve Kur'ân'a çok kıymettar hizmeti ve Mu'cizat-ı Ahmediyenin (a.s.m.) harika bir kerametini gözlere gösteren ve Kur'ân'ın altın bir anahtarı olan kalem-i Hüsrevî, değil

yalnız bizleri, belki ruhânîleri ve melekleri de sevindiriyorlar.

Bu defa, elmas kalemli mübarekler tarafından bir sual var. Şimdilik cevap elimde değil. Eğer elime verilse, size gelir. Hergün hâtırımda bulunan Rüştü, Re’fet, Süleyman, B. M. ve H. K. ve Abdullah ve sair isimlerini beyan etmediğim kıymetkar kardeşlerimle hususî konuşmadığımdan gücenmesinler. Çünkü hizmetinizin azameti ve ehemmiyeti ve muâzırların kuvveti ve şeytaneti nispetinde ihtiyata ve dikkate mecburuz.

Hâfız Aliile Hüsrev’in birbirleriyle ciddî bir mahviyet içinde kardeşlik irtibatları, Risale-i İhlâsın tam sırrına mazhar olduğunuzu bana ihsas etti, ümitlerimi fevkalâde kuvvetlendirdi.

Ben daha ziyade yazacaktım, fakat şimdi birisi postahaneye gitmek üzere olduğu için acele ettiğinden kısa kestim.

Duanıza muhtaç

ع . س

وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ بِاسْمِهِ¹
 السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بِعَدَدِ عَاشِرَاتِ
 دَقَائِقِ أَيَّامِ الْفِرَاقِ³

1. Allah'ın adıyla.

2. "Hiçbir şey yoktur ki Onu hamd ile tesbih etmesin (Onu şükran ve minnetle anıpşânına lââyık ifadelerle anmasın ve noksan sıfatlardan tenzih etmesin)." İsrâ Sûresi, 17:44.

3. Ayrılık günlerindeki dakikaların âşireleri adedince Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi sizin üzerinize olsun.

Aziz, sıddık kardeşlerim ve hizmet-i Kur'âniyede kuvvetli, dirayetli arkadaşlarım,

Bu zamancemaat zamanıdır. Ehemmiyet ve kıymet, şahs-ı manevîye göre olur. Maddî ve ferdî ve fânî şahsın mahiyeti nazara alınmamalı. Hususan benim gibi bir biçarenin kıymetinden bin derece ziyade ehemmiyet vermekle, bir batmanı kaldırmayan zaif omuzuna binler batman ağırlığı yüklense, altında ezilir.

Lillâhilhamd, Risaletü'n-Nur, bu asrı, belki gelen istikbali tenvir edebilir bir mu'cize-i Kur'âniye olduğunu çok tecrübeler ve vâkıalarla körlere de göstermiş. Ona ait medh ü senânız tam yerindedir; fakat bana verdiğinizden, binden birine de kendimi lââyık göremem. Yalnız, pek büyük bir nimete ve muvaffakiyete sizin gibi hakikatli talebelerin iştirak ve sa'y ve gayretleriyle mazhariyetim noktasında, Risale-i Nur hesabına ebede kadar iftihar ederim.

Nur iskele memuru Sabrikardeş, Sabri, Süleyman ve Hüsrev üçünüz sohbetinde, benim de iki cihette, belki üç cihette iştirakim var.

Nur fabrikasınam sahibi Hâfız Ali kardeş,

Fevkalâde mektubun, ehemmiyetsiz şahsiyetim hariç kalmak şartıyla, bana harika göründü. Senin hâlis ve yüksek dirayetin terakkide olduğunu gösterdi. Bana, "İşte çok Abdurrahman'ları taşıyan bir Ali" dedirdi.

Mustafa'lar, Küçük Ali, mübarek ve münevver kardeşler,

Mektubunuz Büyük Ali'nin mektubu gibi acip bir hakikati ifade eder. O hakikat, Risale-i Nur hakkında haktır. Fakat benim haddim değil ki, o hududa gireyim.

Evet, ¹ **عُلَمَاءُ أُمَّتِي كَأَنْبِيَاءِ بَنِي إِسْرَائِيلَ** fermân etmiş. Gavs-ı Âzam Şâh-ı Geylânî, İmam-ı Gazâlî, İmam-ı Rabbânî gibi hem şahsen, hem vazifeten

büyük ve harika zâtlar, bu hadisi, kıymettar irşâdatlarıyla ve eserleriyle fiilen tasdik etmişler. O zamanlar bir cihette ferdiyet zamanı olduğundan, hikmet-i Rabbaniye onlar gibi feridleri ve kudsî dâhileri ümmetin imdadına göndermiş.

1. “Ümmetimin âlimleri İsrâilîğullarının peygamberleri gibidir.” Bu hadis-i şerif kaynaklarda haber-i meşhur olarak geçmektedir. el-Aclûnî, *Keşfü'l-Hafâ*: 2:64; *Tecrid-i Sarîh Tercemesi*, 1:107.

Şimdi ise, aynı vazifeye, fakat müşkilâtlı ve dehşetli şerait içinde, bir şahs-ı mânevî hükmünde bulunan Risaletü'n-Nur'u ve sırr-ı tesanüdle bir ferd-i ferid mânâsında olan şakirtlerini bu cemaat zamanında o mühim vazifeye koşturmuş. Bu sırra binaen, benim gibi bir neferin ağırlaşmış müşiriyet makamında ancak bir dümdarlık vazifesi var.

Re'fetkardeş,

Seninle hiç olmazsa her dört günde bir kere görüşmeye ihtiyaç ve iştiyakım varken, dört sene sonra hususî görüşebildik. Senin gibi hem kıymettar, tesirli diliyle ve kuvvetli, letafetli kalemiyle Risaletü'n-Nur'a çok ehemmiyetli hizmet edenler her vakit hatırımda mânevî muhataplarım ve hayalen yanımda hazır arkadaşlarımdırlar. Risaletü'n-Nur'un fevkalâde tesirli intişarı nazar-ı dikkati celb etmesinden, şimdilik ziyade ihtiyat lâzımdır. İktisat Risalesiyle Çocukların Taziyenamesi risaleleri gönderilse münasiptir.

Umum kardeşlerime, hususan haslarına birer birer selâm ve dua ederim. Ve o mübarek ve kıymettar arkadaşlarımla hatırları için hem akrabalarını, hem karyelerini kendi akrabam ve karyem içine alıp öylece dua ederek mânevî kazançlarıma teşrik ediyorum.

3

Aziz, sıddık, fedakâr vefâkâr kardeşlerim,

Sizlerle muhabere edemediğimin sebebi, fevkalâde bir dikkat ve tazyik ve tecrid altında bulunduğumdur. Hâlık-ı Rahîmime hadsiz şükürler olsun ki, kuvvetli bir sabır ve tahammülü ihsan ederek suikasıtlarını akîm bıraktı. Burada müfarakat zamanımın herbir ayı bir sene haps-i münferid hükmünde ezici olduğu halde, dualarınız berakâtıyla, inâyet-i İlâhiye her günümü bir ay kadar mes’udâne bir ömre çevirdi. Benim istirahatim cihetinde merak etmeyiniz; rahmetin iltifatı devamdadır.

Sabrikardeş,

Sabırlı ol; ehemmiyetsiz ve zararsız olan vehmî ve asabî hastalığına ehemmiyet verme. Şifaya dua edilmekle beraber, zararsız, hatarsızdır. Çünkü, eğer hatarat, seyyie ise, nasıl ki âyinede temessül eden pislik, pis değil; ve âyinedeki yılan sureti ısırılmaz ve ateşin timsali yakmaz. Öyle de, kalbin ve hayalin âyinelerinde rızasız, ihtiyarsız gelen pis ve çirkin ve küfrî hatıralar zarar vermezler. Çünkü ilm-i usulde tasavvur-u küfür, küfür değil; ve tahayyül-ü şetm, şetm olmaz. Hasene ise, nuranî olduğundan, tasavvur ve tahayyülü dahi hasenedir. Çünkü âyinede nuranînin timsali ziya verir, hâsiyeti var; kesifin misali ölüdür, hayatsızdır, tesiri yoktur. Eğer sair teellümât-ı ruhaniye ise, sabra, mücahedeye alıştırmak için Rabbanî bir kamçıdır. Çünkü, emn ve ye’sin vartasına düşmemek hikmetiyle, havf ve reca müvazenesinde sabır ve şükürde bulunmak için kabz—bast hâletleri celâl ve cemal tecellîsinden intibah ehline gelmesi, ehl-i hakikatçe medâr-ı terakki bir düstur-u meşhurdur.

Şamlı Tevfik’in ihtiyatını takdir etmekle beraber, eski kıymettar hizmetlerinin onun defter-i a’mâline daimî bir surette yazı yazmaları için, o dahi dâimî çalışması gerekti. Şükür yine, elmas kalemiyle vazifesine başlaması, ruhumu ümitler ve iştiyaklarla neş’elendirdi, Barla hayatını hasretle hatırlattı.

Sabrikardeş,

İmamet vazifesinde Risaletü’n-Nur’a zarar yok; ruhsatla amel niyetiyle şimdilik çekilme.

Hüsrevkardeş,

Beşinci Şuanın kıymetini tam beyan ve takdirin beni çok mesrur etti. İkinci defa yaldızlı bir Kur’ân’ı yazdığın, beni fevkalâde müferrah etti. Hem, benim için de yeni risaleleri mübarek kaleminle^{HAŞİYE-1} istinsah ettiğin, beni minnettarlık

hissinden mesrûrâne ağlattı.

Haşıye-1 Medâr-ı hayret bir lûtf-u bereket: Gül fabrikasının kâtipliğiyle Risaletü'n-Nur'a intisap eden Hüsrev, iki buçuk sene evvel bir küçük şişe gülyağı göndermişti. Mütemadiyen istimal ettiğim halde daha bitmedi, devam eder. Kardeşiniz Emin yanındadır. Bu berekete şehadet eder, hem size selâm eder.

Rüştüve Re'fet'in sıhhatleri ve kemâl-i sadakat ve sebatları hazin endişelerimi izale etti. Isparta talebeleri hatırları için, ben Isparta'yı kendi karyem (Nurs) ile beraber duamda dahil ediyorum. Hattâ emvâtına, Nurs emvâtı gibi dua ediyorum, hakikî vatanım ve memleketim nazarıyla o vilâyete bakıyorum.

Makinesi kuvvetli Alikardeş,

Sizlerin hâlisâne ve ciddî faaliyetinizden, Risale-i Nur'a sizler gibi sarsılmaz çok talebeler zuhur ve devam ettiklerini ümit ederdim. Bildiğim Abdullah gibi ve bilmediğim umum kardeşlerime selâmımı ve bütün manevî kazançlarıma onları teşrik ettiğimi tebliğ ediniz. Muhaberemde isimlerini yazmadığım ve hatırımda yazdığım kıymettar kardeşlerimle çok alâkadarım.

Kardeşlerim, çok ihtiyat ediniz, münafıklar çoktur. Mümkün oldukça risalelerin buradan irsal edildiğini söylemeyiniz; tâ Risale-i Nur hizmetine zarar gelmesin. Maatteessüf, ben burada bütün bütün yalnız kaldığım için, çok ehemmiyetli hakikatler yazılmadan, kaydedilmeden geldiler ve gittiler. Kuleönü'nün hâlis ve ciddî ve mübarek çalışanlarına ve İslâm köyünün sadık ve gayretli ve kesretli talebelerine ve Barla'da vefadar ve kıymetli dostlarıma ve bilhassa Eğirdir'de fedakâr ve vefadar Hakkı ve Mehmed gibi kardeşlerime ve sair umum ihvanıma binler selâm ve dualar.

Dualarınıza kuvvetli itimat eden ve çok muhtaç bulunan kardeşiniz

Said Nursî

Aziz, sıddık ve fedâkâr ve vefâkâr kardeşlerim ve hizmet-i Kur’âniye ve imaniyede kuvvetli ve kıymetli ve çalışkan ve muktedir arkadaşlarım,

Bu dünyada benim için medâr-ı tesellî sizlersiniz ve hakkınızda büyük ümitlerimi doğru çıkardınız. Cenâb-ı Hak sizden ebeden razı olsun. Âmin.

İrsâlâtınız ve bilhassa Onuncu Söz buraya o derece fâide verdi ki, herbir sahifesine mukabil, elimden gelseydi, büyük bir hediye verirdim. Çoktan beri göremediğimiçin, ben hangisini okursam “En birinci budur” derdim. Ötekine bakardım “Bu birincidir.” Daha öbürüsüne baktıkça hayret ederek kat’î kanaatim geldi ki, Risaletü’n-Nur’un kitapları birbirine tercih edilmez. Herbirinin kendi makamında riyaseti var. Ve bu zamanı tenvir eden bir mu’cize-i mâneviye-i Kur’âniyedir.

Evet, bu asrın ehemmiyetli ve mânevî ve ilmî bir mürşidi olan Risaletü’n-Nur’un heyet-i mecmuası, sair şahsî büyük mürşidler gibi kendine muvafık ve hakikat-i ilmiyeye münasip olarak, birkaç nevide ve bilhassa hakaik-i imaniyenin izharında, intişarında azîm kerametleri olduğu gibi, üç keramet-i zâhiresi bulunan Mu’cizât-ı Ahmedîye, Onuncu Söz ve Yirmi Dokuzuncu Söz ve Âyetü’l-Kübrâ gibi çok risaleleri dahi herbiri kendine mahsus kerametleri bulunduğunu çok emâreler ve vâkıalar bana kat’î bir kanaat vermiş. Hattâ sekeratta bulunan talebelerine imanını kurtarmak için bir mürşid gibi yetiştigiine, müteaddit vâkıalar şüphe bırakmıyor. “Bir saat tefekkür, bir sene ibadet-i nâfile hükmünde...”¹ Bir misali, Nurun Hizb-i Ekberidir diye müşahede ettim ve kanaat getirdim.^{HAŞİYE-1}

1. el-Aclûnî, *Keşfü'l-Hafâ*, 1:310; Gazâlî, *İhyâü Ulûmi'd-Dîn*, 4:409 (Kitâbu't-Tefekkür); el-Heysemî, *Mecmeu'z-Zevâid*, 1:78.

Haşîye-1 Âyetü'l-Kübrâ'nın üçüncü menziline başında, Ahmed-i Fârûkî *Risale-i Nur* hakkında demiş ki: “Mütekelliminden biri gelecek, bütün hakaik-i imaniyeyi kemâl-i vuzuh ile beyan ve ispat edecek.” Zaman ispat etti ki, o adam, adam değil, belki *Risale-i Nur*'dur. Ehl-i keşif, *Risale-i Nur*'u ehemmiyetsiz olan tercümanı suretinde keşiflerinde müşahede etmişler, “bir adam” demişler.

Sizlere Risaletü’n-Nur’un Hizb-i Ekberini ve Kur’ân’ın Hizb-i Âzamını göndermek isterdim. Fakat Hizb-i Âzam çok uzun olduğundan daha yazdıramadım. Hizb-i Ekber ise, tercüme etmek istedim, şimdilik vazgeçtim. Sizin gibi kardeşlerin tercümeğe muhtaç olmadığınızı düşünüp, yalnız Arabî suretini göndereceğim, inşaallah.

Sizlere evvelce Âyetü’l-Kübrâ’nın Birinci Makamının hülâsası namıyla gönderdiğim parça, o Hizbin esasıdır. İhtiyarsız, o esasa küçük fıkralar ve bazı kayıtlar ilâve edildiği vakit, birden başka bir şekil aldı; inkişaf ve inbisat ederek Âyetü’l-Kübrâ’nın misal-i müsağğarı gibi şahadet-i tevhidiyesi parladı; mânâları ziyalandı, ruhuma, kalbime, fikrime büyük bir inşirah vermeye başladı. Ben de

en yorgunluk ve usanç zamanımda onu mütefekkirâne okudum, büyük zevk ve şevk hissettim.

Bir suale cevap olarak yazdığım bir fıkrayı, size de fâidesi olur ihtimaliyle beyan ediyorum:

Evliya divanlarını ve ulemanın kitaplarını çok mütalâa eden bir kısım zâtlar taraflarından soruldu: “Risaletü’n-Nur’un verdiği zevk ve şevk ve iman ve iz’ân onlardan çok kuvvetli olmasının sebebi nedir?”

Elcevap: Eski mübarek zâtların ekseri divanları ve ulemanın bir kısım risaleleri imanın ve mârifetin neticelerinden ve meyvelerinden ve feyizlerinden bahsederler. Onların zamanlarında imanın esasatına ve köklerine hücum yoktu ve erkân-ı iman sarsılmıyordu. Şimdi ise köklerine ve erkânına şiddetli ve cemaatli bir surette taarruz var. O divanlar ve risalelerin çoğu has mü’minlere ve fertlere hitap ederler; bu zamanın dehşetli taarruzunu def edemiyorlar.

Risaletü’n-Nur ise, Kur’ân’ın bir mânevî mu’cizesi olarak imanın esasatını kurtarıyor ve mevcut imandan istifade cihetine değil, belki çok deliller ve parlak burhanlarla imanın ispatına ve tahkikine ve muhafazasına ve şübehattan kurtarmasına hizmet ettiğinden, herkese bu zamanda ekmek gibi, ilâçgibi lüzumu var olduğunu dikkatle bakanlar hükmediyorlar.

O divanlar derler ki: “Velî ol, gör; makamata çık, bak, nurları, feyizleri al.”

Risaletü’n-Nur ise der: “Her kim olursan ol; bak, gör. Yalnız gözünü aç, hakikati müşahade et, saadet-i ebediyenin anahtarı olan imanını kurtar”.

Hem Risaletü’n-Nur, en evvel tercümanının nefsini iknaa çalışır, sonra başkalara bakar. Elbette nefs-i emmaresini tam ikna eden ve vesvesesini tamamen izale eden bir ders, gayet kuvvetli ve hâlistir ki, bu zamanda cemaat şekline girmiş dehşetli bir şahs-ı mânevî-i dalâlet karşısında tek başıyla galibâne mukabele eder.

Hem Risaletü’n-Nur, sair ulemanın eserleri gibi, yalnız aklın ayağı ve nazarıyla ders vermez; ve evliya misilli yalnız kalbin keşf ve zevkiyle hareket etmiyor. Belki akıl ve kalbin ittihad ve imtizacı ve ruh ve sair letâifin teavünü ayağıyla hareket ederek evc-i âlâyâ uçar. Taarruz eden felsefenin değil ayağı, belki gözü yetişmediği yerlere çıkar, hakaik-i imaniyeyi kör gözüne de gösterir.

Aziz, tam sıddık kardeşlerim,

Benim, bu dünyada medâr-ı tesellîm ve sürurum sizlersiniz. Eğer sizler olmasaydınız, bu dört sene azaba dayanamazdım. Sizin sebat ve metanetiniz, bana da kuvvetli bir sabır ve tahammülü verdi. Birden hatıra gelen dört nokta:

Birincisi: Kardeşlerim, bu zelzele benim itikadında “şakk-ı kamer” gibi bir mu’cize-i Kur’ân’dır; en mütemerridi dahi tasdiğe mecbur eder bir vaziyete girdi.

İkincisi: Eski zamandan beri hiçbir cemaat, Risale-i Nur’un şakirtleri kadar hak ve hakikat mesleğinde pek çok iş görmekle beraber, pek az zahmetle kurtulmamışlar. Bizim hizmetimizin ondan birini yapanlar, zahmetimizin on mislini çekmişler. Demek biz, daima “Şükür ve elhamdülillâh” dedirten bir haldeyiz.

Üçüncüsü: Ben gönderilen risaleleri mütalâa ettim. Bir kısım hakikatleri mükerrer gördüm. Makam münasebetiyle tekrar edilmiş. Benim arzu ve belki ihtiyarım olmadan niçin böyle olmuş, kuvve-i hafızama gelen nisyandan sıkıldım. Birden, şiddetli bir ihtarla “On Dokuzuncu Sözün âhirine bak” denildi. Baktım, risalet-i Ahmediyenin (a.s.m.) mu’cize-i Kur’âniyesinde tekrarâtının çok güzel hikmetleri, tam tefsiri olan Risaletü’n-Nur’da tamamıyla tezahür etmiş. O tekrarât, o hikmetler için tam yerinde ve münasip ve lâzım olmuş.

Hem Lütfü, hem Abdurrahman, hem Hâfız Alihükümünde Küçük Ali sizin namınıza da Yirmi Dokuzuncu Lem’a-i Arabiyyenin tefsir ve tercümesini istemiş. Benim şimdi onunla meşgul olmaya ne vaktim var ve ne de halim müsaade eder. İnşâallah ileride Risaletü’n-Nur’un başka bir şakirdi o vazifeyi yapacak.

Hem Yirminci Mektupla Otuz İkinci Söz bir derece o Lem’ayı izah ederler.

Hazret-i Ali (r.a.) iki defa ¹ sırrıyla, perde altında gizli parlamasına işareti, bizi ihtiyata sevk ve emreder.

Bir meseleye gayet kısacık bir remizle zekâvetinize, fehminize havale ediyorum:

Sual: “Yerin korkudan titremesi ve hiddeti neden Rus’a gelmiyor ve yalnız ...?”

Cevap: Çünkü nesholup tahrif olmuş bir dine karşı dinsizlikle ihanet başka. Ve

hak ve ebedî bir dine karşı ihanet ise, yeri titretiyor, kızdırıyor.

Mukaddeme-i haşriyenin makamâtını istiyorsunuz. Şimdiki vaziyetim hiçbir vecihle müsaade etmediği gibi, haşre dair yazılan hakikatler, burhanlar umuma nispeten ihtiyaca tam kâfi olduğundan, çabuk yazmasına mânen icbar edilmiyorum. Bir parça tehir edildi ve tâcil edilmedi. Hem ben burada kayıtlar altındayım,

الصَّبْرُ مِفْتَاحُ الْفَرَجِ وَالسَّرُّورِ²

1. Siracü'n-Nur (Nur Kandili) gizliden gizliye yanıp intişar eder; yayılır.
2. "Sabır, ferahlık ve genişliğin anahtarıdır." el-Aclûnî, *Keşfü'l-Hafâ*, 2:21.

وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يَسْبَحُ بِحَمْدِهِ بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ²
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ³

Aziz, sebatkâr, fedâkâr, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Gelecek bayramınızı tebrik ederim.⁴ وَالْفَجْرِ وَلَيَالٍ عَشْرٍ⁵ kasem-i Kur'âniyle fevkalâde kıymetleri tahakkuk eden o mübarek gecelerde ve şehirlerde mübarek kardeşlerimin mübarek duaları hem bana, hem ehl-i imana çok bereketli ve nurlu olmasını rahmet-i Rahmân'dan niyaz ederim.

Saniyen: Size bir küçük sehvin büyük bir nükte-i gaybiyesiyle, karşı sahifedeki haşiyeyi, mevkilerinde yazmak için gönderdim.

Salisen: Hulûsi'nin bir galesi var diye hissediyorum. Merak etmesin, Risale-i Nur'un şakirtlerine inâyet ve rahmet, nezaret ve himayet ederler. Dünyanın meşakkatleri madem sevap verir, geçerler; o musibetlere karşı sabır içinde şükürle, metanetle mukabele edilmek gerektir. Hem o, hem sizler bütün dualarımda ve kazançlarımda benimle berabersiniz.

Rabian: Risaletü'n-Nur, kendi kendine Kur'ân'ın himayeti ve hıfz-ı Rabbânî altında intişar ediyor. İmâm-ı Ali (r.a.) iki defa *sırren*, *sırren* demesi işaret eder ki, perde altında daha ziyade feyiz ve nur verir. Sizin gibi kardeşlerim, zamanın sarsıntılı hâdisâtına karşı—şimdiye kadar gibi—yine tam mukavemet eder

ümidindeyim. مَنْ أَمِنَ بِالْقَدَرِ أَمِنَ مِنَ الْكَدْرِ⁵ düsturumuz olmalı.

1. Her türlü noksan sıfatlardan yüce olan Allah'ın adıyla.

2. "Hiçbir şey yoktur ki Allah'ı hamd ile tesbih etmesin (Onu şükran ve minnetle anıp şânına lâyık ifadelerle anmasın ve noksan sıfatlardan tenzih etmesin)." İsrâ Sûresi, 17:44.

3. Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

4. "Yemin olsun fecre, Ve on geceye." Fecir Sûresi, 89:1,2.

5. Kadere iman eden, kederden emin olur.

Aziz kardeşlerim,

Bilmukabele bayramınızı tebrik ederim.

Sıhhatimi soruyorsunuz. Buranın çok şiddetli kışı ve odamın çok soğuşu ve üç hazin gurbetin tesiri ve üç asabî hastalığın sıkıntısı ve bütün bütün yalnızlıkla kabil-i tahammül olmayacak çok zahmetlere maruz olduğum halde, Hâlıkıma hadsiz şükrederim ki, her derdin en kudsî dermanı olan îmanı ve îman-ı bilkaderden, kazâya rıza ilâcını imdadıma gönderdi, tam sabır içinde şükrettirdi.

Aziz ve sıddık ve hâlis kardeşlerim,

Rabb-i Rahîmîme hadsiz şükür olsun ki, sizin gibileri Risaletü'n-Nur'a sahip ve nâşir ve muhafız halk etmiş; benim gibi âciz bir biçarenin zaif omuzundaki ağır yükü çok hafifleştirmiş.

Kardeşlerim, bu defa üç mektubunuzda birden üç Hulûsi, üç Sabri, üç Hakkıgibi kıymettar dokuz kardeşi gördüm. Hapiste, Abdurrahman'ın pederi yerinde benim elbiselerimi yamalayan Hakkı'nın, ciddî ve hakikatli uhuvvetini ve talebeliğini tahminimden daha ileri terakki ettiğini bildim, çok mesrur oldum.

Sabrikardeş,

Beni saran ve bağlayan ağır kayıtlara ehemmiyet vermiyorsun. Halbuki buradaki evhamlı ehl-i dünya benimle pek fazla meşgul ve alâkadardırlar. Hattâ... hattâ... hattâ... Her neyse...

Hem benim hakkımda, bin derece haddimden ziyade hüsn-ü zanla kıymet ve makam vermek, yalnız Risale-i Nur namına ve onun hizmeti ve Kur'ân elmaslarının dellâllığı hesabına kabul olabilir. Yoksa, hiç ender hiç olan şahsım itibarıyla kabule hakkım yok. Parlak ve çalışkan kalemikle hem Risaletü'n-Nur'un hem bizim hatıralarımızda çok ehemmiyetli mevki tutan ve yerleşen Hâfız Tefvîk'in yazdığı Âyetü'l-Kübrâ risalesini münasip gördüğünüz zamanda gönderirsiniz. Dokuz sene yazılarıyla mesrûrâne ünsiyet eden gözlerim, hasretle o yazıları görmek istiyor.

Kıymettar Hulûsi ve Hakkı gibi kardeşlerim,

Hakkı'nın dediği gibi, Sabri'nin mektuplarını aynen onların yerine kabul olmuş; o cihette Hulûsi ile muhabere kesilmemiş, devam ediyor. Hadsiz şükür ve hamd ü senâ olsun ki, Risaletü'n-Nur gittikçe parlak, harikane fütuhât-ı imaniye yapar. Kendi kendine, inşaallah her görenin kalbinde yerleşir, muannidleri susturur. Bir hıfz-ı gaybî altında düşmanları şaşırtmış kör gözleri onu görmüyor. İzini bulamadığı halde, parlak faaliyetini müşahade ediyorlar. Bu vakit pek ziyade ihtiyat lâzım.

Aziz, sıddık, kıymettar kardeşlerim ve hizmet-i Kur'âniyede metîn, ciddî, çalışkan arkadaşlarım,

Yeni bir medâr-ı keramet ve inâyet ve sürur olan mektubunuzu aldım. Ve Risaletü'n-Nur'a ait bir ikram ve inâyet-i İlâhiyeyi gösterdi. Şöyle ki:

Bundan dört beş gün evvel, şiddetli bir taharriyle menzirim teftiş edildi. Her tarafa baktıkları halde, hıfz-ı İlâhîyle, bizi mahzun edecek birşey bulamadılar. Yalnız İktisat, Hastalar, İstiâze gibi altı yedi risaleyi zararsız buldular. Sonra da Hüsrev'in ezan meselesi gibi müsadere kaidelerine tam muhalif olarak noksansız iade ettiler. Ben o hâdiseden size endişe edip, dağdan dönerken Abdülmecid, Sabri, Hüsrev, Hâfız Ali ile beraber konuşmak, "Acaba size de bir taarruz var mı?" diye sormak istedim. Ve lisanla bağırdım, geldim. Birden Emin kapıyı açtı, dördünüzün mübarek mektuplarınızı verdi. Her ikimiz bu ikram ve taharrîdeki keramet-i hıfziyeyi ve Hüsrev'in hilâf-ı memul öyle bir istida, öyle bir netice vermesindeki inâyet-i Rabbâniyeye aynı zamanda muvafık gördük ve "Risaletü'n-Nur her vakit inâyete mazhardır" diye şükrettik.

Aziz kardeşlerim,

Fihrist bakiyesinin telifi size havale edilmişti. Taksimü'l-â'mâl tarzında yapsanız iyi olur.

Mâşâallah, bârekâllah, kalemlerinizin mükemmel çalışmaları devam etmekle beraber tezâyüd etmeleri ve hususan Sav'da birden çoğalması...

Hacı Hâfız'a ve köyüne bin bârekâllah; bizi fevkalâde mesrûr etti. Ve Hüsrev'in tevafuklu yazıları, hususan yaldızlı Mu'cizat-ı Ahmediye (a.s.m.) nüshası ve Büyük ve Küçük Ali'lerin risaleleri buralarda tatlı, hem çok fütuhâtı var. İnşaallah o mübarek kalemlerin daha çok fütuhâtı olacak ve göreceğiz.

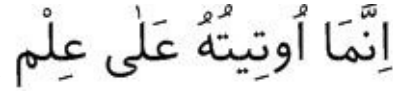
11

Aziz kıymettar, sadık ve sebatkâr kardeşlerim,

Fihristeyi, taksimü'l-â'mâl tarzında mütesanid heyetinizin şahs-ı mânevîsine tevdiiniz çok güzeldir. Tam ve daimî bir üstad buldunuz. O mânevî üstad, bu âciz kardeşinizden çok yüksektir; daha bana ihtiyaç bırakmıyor.

Sabrikardeş, senin rüyan mübarektir ve manidardır. İnşallah zaman onu tabir edecek.

Kardeşlerim, sizin hatırınız ve askerliğiniz endişesi için hâdisât-ı zamana baktım, kalbime böyle geldi:

Menfî esasata bina edilen ve Karun gibi ¹ deyip, ihsân-ı Rabbânî olduğunu bilmeyip şükretmeyen ve maddiyun fikriyle şirke düşen ve seyyiatı hasenatına galip gelen şu medeniyet-i Avrupaiye öyle bir semavî tokat yedi ki, yüzer senelik terakkîsinin mahsulünü yaktı, tahrip edip yangına verdi.

Avrupazâlim hükûmetleri zulümleriyle, Sevr Muahdesiyle âlem-i İslâma ve merkez-i Hilâfete ettikleri ihanete mukabil öyle bir mağlûbiyet tokadını yediler ki; dünyada dahi bir cehenneme girip çıkamıyorlar, azapta çırpınıyorlar.

Evet, bu mağlûbiyet, aynen zelzele gibi, ihanetin cezasıdır. Burada çok zâtlar kat'iyen hükmediyorlar ki, Risaletü'n-Nur'un iki merkez-i intişarı olan Isparta ve Kastamonu vilâyetleri sair yerlere nispeten âfât-ı semâviyeden mahfuz kaldıklarının sebebi, Risaletü'n-Nur'un verdiği iman-ı tahkikî ve kuvvet-i itikadiyedir. Çünkü böyle âfatlar, za'f-ı imandan neşet eden hatâların neticesidir. Hadisçe, sadaka belâyı def ettiği gibi, ² o kuvve-i imaniye dahi o âfâta karşı derecesiyle mukabele ediyor.

1. "Bu servet, bilgim sayesinde bana verilmiştir." Kasas Sûresi, 28:78.

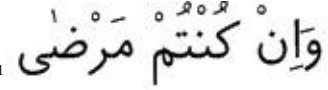
2. Muhammed Adfîş el-Mağribî, *Câmiü's-Şeml*, 1:464, hadis no: 1741.

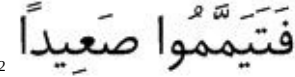
12

Aziz ve sıddık ve sadık ve fedâkâr ve vefadar kardeşlerim,

Sizin bu defaki mânevî ve nurlu hediyeniz benim nazarımda Cennetü'l-Firdevsten bir desti âb-ı kevser hediyesi, âlem-i bekadan bize gelmiş gibi ruhum inşirahla doldu; bütün duygularım sürurla şükrettiler. Size uzun bir mektup yazmak arzu ediyorum, fakat zaman ve halim müsaade ve muvafakat etmediğinden, kısa kesmeye mecbur oldum. Yalnız, o hediyelerin hususî sahiplerine mâşâallah, bârekâllah, veffakakümullah, es'adekümullah derim.

Bilhassa Yirmi Yedinci Mektubun medresesinde mütehasirâne müştak bulunduğum kardeşlerimle maziye gidip tekrar görüştüm ve mükerreren ayrı ayrı görüşüyorum.

Otuz birinci âyetin birinci mukaddemesi olan ¹ cümlesi, bin beş yüz küsur olan makam-ı cifrîsiyle, ehl-i dalâlet tarafından aşılana mânevî hastalıkların kısm-ı âzamı, Risaletü'n-Nur'un Kur'ânî ilâçlarıyla izale edilebilir diye işaret etmekle beraber; maatteessüf iki yüz sene kadar dünyanın ömrü bâki kalmışsa, bir fırka-i dâlle dahi devam edeceğine îmâ ediyor.

² cümlesi, mânâ-yı işarîsinde, ikinci emarenin birinci noktasında *sin* harfi *sad* harfinin altında gizlenmesi ve *sad* görünmesinin iki sebebi var.

Birisi: Said, tam toprak gibi mahviyet ve terk-i enaniyet ve tevazu-u mutlakta bulunmak şarttır; tâ ki Risaletü'n-Nur'u bulandırmasın, tesirini kırmassın.

İkincisi: Şimdiki bataklığa ve manevî tâuna sukutun sebebi ise, terakkî fikrinden neş'et ettiği cihetle, onların hatâlarını gösterip, suud ve terakkî, Müslüman için ancak İslâmiyette ve imanlı olmakta olduğuna işaret etmektir.

1. "Eğer hasta olup suyu kullanamayacak halde bulunursanız..." Mâide Sûresi, 5:6.

2. "Toprakla teyemmüm edin." Mâide Sûresi, 5:6.

Kardeşlerim, bugünlerde biri Risaletü'n-Nur talebelerine, diğeri bana ait iki mesele ihtar edildi. Ehemmiyetine binaen yazıyorum.

BİRİNCİ MESELE: Birinci Şuada iki üç âyetin işârâtında, Risaletü'n-Nur'un sadık talebeleri imanla kabre gideceklerine ve ehl-i Cennet olacaklarına dair kudsî bir müjde ve kuvvetli bir beşaret bulunduğu gösterilmiştir. Fakat bu pek büyük meseleye ve çok kıymettar işarete tam kuvvet verecek bir delil ister diye beklerdim, çoktan beri muntazırdım. Lillâhilhamd, iki emâre birden kalbime geldi:

Birinci emare: İman-ı tahkikî ilmelyakînden hakkalyakîne yakınlaştıkça daha selb edilmeyeceğine ehl-i keşif ve tahkik hükmetmişler ve demişler ki: “Sekerat vaktinde şeytan vesvesesiyle ancak akla şüpheler verip tereddüde düşürebilir.” Bu nevi iman-ı tahkikî ise yalnız akılda durmuyor. Belki hem kalbe, hem ruha, hem sırta, hem öyle letâife sirayet ediyor, kökleşiyor ki, şeytanın eli o yerlere yetişemiyor. Öylelerin imanı zevalden mahfuz kalıyor.”

Bu iman-ı tahkikînin vusulüne vesile olan bir yolu, velâyet-i kâmile ile keşif ve şuhud ile hakikate yetişmektir. Bu yol ehass-ı havassa mahsustur, iman-ı şuhûdîdir.

İkinci yol, iman-ı bilgayb cihetinde, sırr-ı vahyin feyziyle, burhanî ve Kur'ânî bir tarzda, akıl ve kalbin imtizacıyla, hakkalyakîn derecesinde bir kuvvetle zaruret ve bedâhet derecesine gelen bir ilmelyakînle hakaik-i imaniyeyi tasdik etmektir.

Bu ikinci yol, Risaletü'n-Nur'un esası, mayası, temeli, ruhu, hakikati olduğunu has talebeleri görüyorlar. Başkalar dahi insafla baksa, Risaletü'n-Nur hakaik-i imaniyeye muhalif olan yolları gayr-ı mümkün ve muhal ve mümteni derecesinde gösterdiğini görecekler.

İkinci emare: Risaletü'n-Nur'un sadık şakirtleri, hüsn-ü âkîbetlerine ve iman-ı kâmil kazanmalarına o derece kesretli ve makbul ve samimî dualar oluyor ki, o duaların içinde hiçbirisi kabul olmamasına akıl imkân veremiyor.

Ezcümle: Risaletü'n-Nur'un bir hâdimi ve birtak şakirdi, yirmi dört saatte, Risaletü'n-Nur talebelerinin hüsn-ü âkîbetlerine ve saadet-i ebediyeye mazhar olmalarına yüz defa Risaletü'n-Nur talebelerine ettiği duaları içinde hiç olmazsa yirmi otuz defa selâmet-i imanlarına ve hususî hüsn-ü âkîbetlerine ve imanla kabre girmelerine, aynı duayı, en ziyade kabule medar olan şerait içinde ediyor.

Hem Risaletü'n-Nur'un talebeleri bu zamanda her cihetten ziyade hücumla mâruz olan iman hususunda, birbirine selâmet-i iman hakkındaki samimî, mâsum lisanlarıyla dualarının yekûnu öyle bir kuvvettir ki, rahmet ve hikmet onun reddine müsaade etmezler. Faraza, mecmuu itibarıyla reddedilse, tek bir tane onların içinde kabul olursa, yine her biri selâmet-i imanla kabre gireceğine kâfi geliyor. Çünkü herbir dua umuma bakar.

İKİNCİ MESELE: Yirmi sene evvel tab edilen *Sünuhât* risalesinde, hakikatli bir rüyada, âlem-i İslâmın mukadderatını meşveret eden ruhanî bir meclis tarafından bu asrın hesabına Eski Said'den sordukları suale karşı verdiği cevabın bir parçası şimdilik tezahür etmiştir. O zaman, o manevî meclis demiş ki: “Bu Alman mağlûbiyetiyle neticelenen bu harpte Osmanlı Devletinin mağlubiyetinin hikmeti nedir?”

Cevaben Eski Said demiş ki: “Eğer galip olsaydık, medeniyet hatırı için çok mukaddesatı feda edecektik. Nasıl ki yedi sene sonra edildi. Ve medeniyet namıyla âlem-i İslâm, hususan Haremeyn-i Şerifeyn gibi mevâki-i mübarekeye, Anadolu'da tatbik edilen rejim kolaylıkla, cebren teşmil ve tatbik edilecekti. İnâyet-i İlâhiyeyle onların muhafazası için kader mağlûbiyetimize fetva verdi.”

Aynen bu cevaptan yirmi sene sonra, yine gecede, “Bîtaraf kalıp, giden mülkünü geri almakla beraber, Mısır ve Hind'i de kurtararak, bizimle ittihadı getirmek, siyaset-i âlemce en büyük muzafferiyet kazanmak varken, şüpheli, dağdağalı, fâidesiz bir düşmana (İngiliz) taraftarlık göstermekle muzaaf bir surette ve zararlı bir yolu tercih etmek, böyle zeki, belki dâhi insanların nazarında saklı kalmasının hikmeti nedir?” diye sual benden oldu.

Gelen cevap, manevî cânipten geldi. Bana denildi ki: “Sen, yirmi sene evvel mânevî suale verdiğin cevap, senin bu sualine aynı cevaptır. Yani, eğer galip tarafı iltizam edilseydi, yine mimsiz medeniyet namına galibâne mümanaat görmeyecek bir tarzda, bu rejimi âlem-i İslâma, mevaki-i mübarekeye teşmil ve tatbik edilecekti. Üç yüz elli milyon İslâmın selâmeti için bu zahir yanlış görmediler, kör gibi hareket ettiler.”

وَأَنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ ۚ بِاسْمِهِ ۚ

1. Allah'ın adıyla.

2. "Hiçbir şey yoktur ki Onu övüp Onu tesbih etmesin (Onu şükran ve minnetle anıpşânına lâyık ifadelerle anmasın ve noksan sıfatlardan tenzih etmesin)." İsrâ Sûresi, 17:44.

Aziz, sıddık, mübarek kardeşlerim,

Sizlerin bu bayram mânevî hediyeniz, bayramımı öyle bir tebrik etti ki, binler kederim olsaydı silerdi. Bin bârekâllah! Böyle bir zamanda böyle ihlâslı sadakat, liveçhillâh uhuvvet ve fisebîllillâh muavenet, ancak âlî-himmet sıddîkinlerde bulunur. Hâlık-ı Zülcelâle hadsiz hamd ve şükür olsun ki, sizin gibileri, Kur'ân-ı Hakîme hâdim ve Risale-i Nur'a şakirt eylemiş.

Hüsrevkardeş,

Senin, umum kardeşlerin namına bayram tebriki hesabına, başta Kur'ân'ın baştaki çok şirin ve güzel cüzleri olarak *Mektubat*'ın kısım-ı âzamını hediye etmekliğiniz, bin tebrik hükmünde oldu. Bin Bârekâllah!

Küçük Alikardeşim,

Senin, büyük mânevî hediyen beni cidden şaşırttı, çok mütehayyir etti. O mükemmel yazılar, Büyük Ali'nin, yoksa Küçük Ali'nin mi, bilemedim. Benim için yeniden dünyaya bir Abdurrahman, bir Lütfügelmiş gibi, Büyük Hâfız Ali'nin sisteminde bir kahraman yardımcı ve iki mübarek ve hâlis ve kıymettar Mustafa'ların elinde bir elmas kılıç, buranın fethinde benim gibi bir âcizin muavenetine koşuyor gördüm. Mâşâallah, büyük Hâfız Ali'nin nuranî ve büyük fabrikası Kuleönü'nü de içine almış gibi, aynı kalem, aynı tarz, aynı iktidar göstermişsin. Risale-i Nur'un tam kametine yakışacak nakışlar, murassâ elbise giydirmişsiniz.

Aziz , sıddık kardeşlerim,

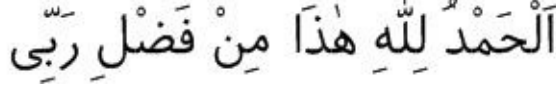
Bayramınızı tebrik ve hizmetinizi takdir ve muvaffakiyetinize dua ederek Hâlık-ı Rahîme hadsiz şükrederim ki, sizler gibi sebatkâr ve fedakâr kardeşleri Risaletü'n-Nur'a sahip ve nâşir yapmış. Ben sizleri düşündükçe, ruhum inşirah ve kalbim ferahlarla dolar. Daha dünyadan gitmek benim için medâr-ı teessüf olamaz. Sizler kaldıkça ben yaşıyorum diye, mevte, dostâne bakıyorum, ecelimi telâşsız bekliyorum. Allah sizden ebeden râzı olsun. Âmin, âmin, âmin.

Kardeşlerim,

Size lâtif bir hikâye:

Bir zaman, Barla'da bir zât, ağaçtan bir kutuda, cevizli bir tatlı bana göndermişti. Mukabilini verdiğim o bir buçuk kilo lokmalardan hergün altışar tane ben kendim yedim ve bazan o kadar ve daha ziyade başkalara teberrük olarak verirdim. Sıddık Süleyman bu hâdiseyi belki tahattur eder. Bir aydan ziyade devam etti. Sonra, merhum Galip Beyle hesap ettik, onun beş altı misli bereket içinde olduğuna kanaatimizgeldi. Ben o vakit dedim: “Bu zâtta ehemmiyetli bir bereket, bir ihlâs var.”

Şimdi tahmin ve tahattur ediyorum ki, o zât Hacı Hâfız imiş. O acip bereketin

şimdi sırrı çıkmış.

1. Allah'a hamd olsun. Bu Rabbimin ihsânıdır.

Nur fabrikasının sahibi Hâfız Ali'nin ve mübareklerin köyleri ortasında, duada, Sav Köyümevki almış. Tam bir senedir ahyâ yüzünden emvat dahi hisse alıyorlar.

Risaletü'n-Nur'un hizmetinde ekser şakirtleri birer nevi keramet ve ikram-ı İlâhî hissettikleri gibi, bu âciz kardeşiniz çok muhtaç olduğu için, çok nevilerini ve çeşitlerini hissediyorum. Ve bu sıralarda bu havalideki şakirtler, yeminle itiraf ediyoruz ki, “Biz Nurun hizmetinde çalıştıkça hem maişetçe, hem istirahat-i kalbce bir genişlik, bir ferah zahir bir surette hissediyoruz.” Ben kendimce o kadar hissediyorum ki, nefis ve şeytanım dahi o bedâhete karşı hayret ederek sustular.

Biliniz ki, bir seneden ziyadedir, ben duada, Risaletü'n-Nur'un şakirtlerinin risalelerle alâkadar olan ezvaç ve evlât ve valideynlerini dahi dahil ediyorum. Bunun bir sebebi, başta Sabri olarak, orada burada bazı zâtlar, çoluk ve çocuklarıyla daireye girmeleridir.

Adalet-i İlâhiye, İslâmiyete ihanet eden mimsiz medeniyete öyle bir azâb-ı mânevî vermiş ki, bedevîliğin ve vahşîliğin derecesinden çok aşağıya düşürmüş. Avrupa'nın ve İngilizin yüz sene ezvâk-ı medeniyesini ve terakkî ve tasallut ve hâkimiyetin lezzetlerini hiçe indiren mütemadî korku ve dehşet ve telâş ve buhran yağdıran bombaları başlarına musallat etmiş.

İşte böyle bir zamanda en lüzumlu, en ehemmiyetli, en birinci vazife imanı

kurtarmak olduğundan, bu zamana ve bu seneye bakan beşâret-i Kur'âniye ve
فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ ۚ فَضْلًا كَبِيرًا¹ 2 âyetlerin müjdesi en büyük bir
fütuhât suretinde Risaletü'n-Nur'un mânevî fütuhât-ı imaniyesini gösteriyor.

1. "Pek büyük bir lûtf ve ihsan." Ahzâb Sûresi, 33:47.

2. "Bu Allah'ın bir lûtfudur ki dilediğine verir." Mâide Sûresi, 5:54.

Evet, bir adamın imanı, ebedî ve dünya kadar bir mülk-ü bâkinin anahtarı ve nurudur. Öyleyse, imanı tehlikeye mâruz her adama, bütün küre-i arzın saltanatından daha fâideli bir saltanat, bir fütuhât kazandıran Risaletü'n-Nur, elbette bu âyetlerin, bu asırda, bu beşâretlerinin kastî bir medâr-ı nazarlarıdır.

Nur ve gül fabrikalarının hademe ve sahipleri, insanın başında iki göz gibidir; zâhiren ikidir, fakat bir görürler. Ahvel (şası) gözlü, iki görür. Lillâhilhamd bu iki cereyan-ı nuranî kemâl-i ittihaddadırlar.

وَأَنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يَسْبَحُ بِحَمْدِهِ بِاسْمِهِ¹
 السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بَعْدَ دَقَائِقِ الْفِرَاقِ³

1. Allah'ın adıyla.

2. "Hiçbir şey yoktur ki Allah'ı hamd ile tesbih etmesin (Onu şükran ve minnetle anıp şânına lâyık ifadelerle anmasın ve noksan sıfatlardan tenzih etmesin)." İsra Sûresi, 17:44.

3. Ayrılık dakikalarının adedince Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

Aziz, mübarek, sıddık, sadık, ruhum, canım kardeşlerim,

Sizin beni çok mesrur eden son mektubunuza Isparta yoluyla cevap vermediğim sebebi, benim, Isparta merkeziyle olan münasebetime buraca çok dikkat edilmesidir. Hem, öteki yolda size gelinceye kadar Risaletü'n-Nur'un müteaddit merkezlerinin istifadesidir.

Hüsrevkardeş, son mektubumda demişim: Hüsrev'lerin valideleri sebebiyet verdiler ki, bir seneden ziyade bir vakitten beri bütün talebelerin peder ve valideleri duaya dahil olmuşlar. Sakın yanlış zannetmeyiniz. Senin validen gibi, on seneden beri Risaletü'n-Nur'un has şakirtlerinin dairesinde bulunan orada çok âhiret hemşirelerim var. Onlar, yeniden başkalarının duaya dahil olmalarına sebep olmuşlar demektir.

Size Risaletü'n-Nur'un kerametinin bu havalide zuhur eden çok tereşşuhatından bir iki hâdisе beyan ediyorum.

Birisi: Hatip Mehmed (rahmetullahi aleyh) namında ciddî bir ihtiyar talebe, İhtiyarlar Risalesini yazıyordu. Tâ On Birinci Ricanın âhirlerinde ve merhum

Abdurrahman'ın vefatının tam mukabilinde kalemi, لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ¹ yazıp ve

lisani dahi لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ² diyerek hüsn-ü hâtimenin hâtemiyle sahife-i hayatını mühürleyip, Risaletü'n-Nur talebelerinin imanla kabre gireceklerine dair olan işarî beşaret-i Kur'âniyeyi vefatıyla imza etmiş. Rahmetullahi aleyhi rahmeten vâsiaten.

İkincisi: Sizin telifiniz olan Fihristenin tashihinde, bir müstensihin noksan bıraktığı bir sahifeyi, Tahsin'e dedim: "Yaz" O da yazmayabışladı. Sim siyah bir mürekkepten ve temiz kalemlle birden yazdığınız ikinci cilt fihristenin makbuliyetine hüccet olarak o siyah mürekkep güzel bir kırmızı suretini aldı. Tâ yarım sahife kadar bu garip hâdiseye taaccüp edip bakarken, o mürekkep sim

siyaha döndü. Sahifenin öteki yarısı, aynı kalem, aynı hokka tam siyah yazıldı. Bir zaman Barla’da, bağlardaki köşkte, Şamlı Mes’ud ve Süleyman’ın müşahadesiyle aynı hâdiseyi başka şekilde gördük. Şöyle ki:

Ben, sevmediğim için siyah bir mürekkebi kısmen döktüm. Birden, mütebakisi, çok beğendiğim güzel bir kırmızıya tahavvül etti. Risaletü’n-Nur’un kâtiplerini şevklendirdi. Gözümüze silsile-i kerametın bir ucunu ve bir tereşşuhunu gösterdi.

1. Ondan başka ilâh yoktur.
2. Allah’tan başka ilâh yoktur.

Âhiret kardeşlerime mühim bir ihtar

İki maddedir.

Birincisi: Risale-i Nur’a intisap eden zâtın en ehemmiyetli vazifesi, onu yazmak ve yazdırmaktır ve intişarına yardım etmektir. Onu yazan veya yazdıran, “Risale-i Nur talebesi” ünvanını alır. Ve o ünvan altında, her yirmi dört saatte benim lisanımla belki yüz defa, bazan daha ziyade hayırlı dualarımda ve mânevî kazançlarımda hissedar olmakla beraber, benim gibi dua eden kıymettar binler kardeşlerin ve Risale-i Nur talebelerinin dualarına ve kazançlarına dahi hissedar olur.

Hem, dört vecihle dört nevi ibadet-i makbule hükmünde bulunan kitabetinde, hem imanını kuvvetlendirmek, hem başkalarının imanlarını tehlikeden kurtarmasına çalışmak, hem hadisin hükmüyle, bir saat tefekkür bazan bir sene kadar bir ibadet hükmüne geçen tefekkür-ü imanîyi elde etmek ve ettirmek, hem hüsn-ü hattı olmayan ve vaziyeti çok ağır bulunan Üstadına yardım etmekle hasenatına iştirak etmek gibi çok fâideleri elde edebilir. Ben kasemle temin ederim ki, bir küçük risaleyi kendine bilerek yazan adam, bana büyük bir hediye hükmüne geçer; belki herbir sahifesi bir okka şeker kadar beni memnun eder.

Maatteessüf, Risale-i Nur’un, imansız ve emansız cin ve insî düşmanları onun çelik gibi metin kalelerine ve elmas kılıç gibi kuvvetli hüccetlerine mukabele edemediklerinden çok gizli desiseler ve hafî vasıtalarla, haberleri olmadan yazanların şevklerini kırmak ve fütur vermek ve yazıdan vazgeçirmek cihetinde şeytancasına hücum edip darbe vuruyorlar. Hususan burada ihtiyaç pek çok ve yazıcılar çok az ve düşmanlar çok dikkatli, kısmen talebeler mukavemetsiz olduğundan, bu memleketi o Nurlardan bir derece mahrum ediyor. *İkinci madde:*

Benimle hakikat meşrebinde sohbet etmek ve görüşmek isteyen adam hangi risaleyi açsa, benimle değil, hâdim-i Kur’ân olan Üstadıyla görüşür ve hakaik-i imaniyeden zevkle bir ders alabilir.

Mânevî bir ihtarla bir iki ince meseleyi size yazıyorum.

BİRİNCİSİ

Geçen Ramazan-ı Şerifte, Ehl-i Sünnetin selâmet ve necatı için edilen pek çok duaların şimdilik âşikâre kabulleri görünmemesine hususî iki sebep ihtar edildi.

Birincisi: Bu asrın acip bir hassasıdır.^{HAŞİYE-1} Bu asırdaki ehl-i İslâmın fevkalâde safderunluğu ve dehşetli cânileri de âlicenâbâne affetmesi; ve bir tek haseneyi, binler seyyiatı işleyen ve binler mânevî ve maddî hukuk-u ibâdı mahveden adamdan görse, ona bir nevi taraftar çıkmasıdır. Bu suretle, ekall-i kalîl olan ehl-i dalâlet ve tuğyan, safdil taraftarla ekseriyet teşkil ederek, ekseriyetin hatâsına terettüp eden musibet-i âmmenin devamına ve idamesine, belki teşdidine kader-i İlâhiyeye fetva verirler; “Biz buna müstehakız” derler.

Haşîye-1 Yani, elması elmas bildiği halde, camı ona tercih eder.

Evet, elması bildiği (âhiret ve iman gibi) halde, yalnız zaruret-i kat’iye suretinde şişeyi (dünya ve mal gibi) ona tercih etmek ruhsat-ı şer’iye var. Yoksa, küçük bir ihtiyaçla veya hevesle veya tamâh ve hafif bir korkuyla tercih edilse, eblehâne bir cehalet ve hasârettir, tokata müstehak eder.

Hem âlicenâbâne affetmek ise, yalnız kendine karşı cinayetini affedebilir. Kendihakkından vazgeçse hakkı var; yoksa başkalarının hukukunu çiğneyen cânilere afüvkârâne bakmaya hakkı yoktur, zulme şerik olur.

Yazmaya izin olmadığından yazılmadı.*İkinci sebep:*

İKİNCİ MESELE

Kardeşlerim, Eskişehir hapishanesinde, ahırzamanın hâdisatı hakkında gelen rivayetlerin te’villeri mutabık ve doğru çıktıkları halde, ehl-i ilim ve ehl-i iman onları bilmemelerinin ve görmemelerinin sırrını ve hikmetini beyan etmek niyetiyle başladım. Bir iki sahife yazdım; perde kapandı, geri kaldı.

Bu beş senede, beş-altı defa aynı meseleye müteveccih olup muvaffak olamıyordum. Yalnız o meselenin teferruatından bana ait bir hâdiseyi beyan etmek ihtar edildi. Şöyle ki:

Hürriyetin bidayetinde, Risale-i Nur’dan çok evvel, kuvvetli bir ümit ve itikatla, ehl-i imanın meyusiyetlerini izale için, “İstikbalde bir ışık var; bir nur görüyorum” diye müjdeler veriyordum. Hattâ, Hürriyetten evvel de talebelerime beşaret ederdim. *Tarihçe-i Hayat*’ımda merhum Abdurrahman’ın yazdığı gibi, *Sünuhât* misillu risalelerde dahi “Ben bir ışık görüyorum” diye, dehşetli hâdisâta

karşı o ümitle dayanıp mukabele ederdim. Ben de herkes gibi o ışıĒı siyaset âleminde ve hayat-ı içtimaiye-i İslâmiyede ve çok geniş bir dairede tasavvur ederdim. Halbuki, hâdisât-ı âlem beni o gaybî ihbarda ve beşarete bir derece tekzip edip ümidimi kırardı.

Birden bir ihtar-ı gaybîyle kat'î kanaat verecek bir surette kalbime geldi. Denildi ki:

“Ciddî bir alâkayla senin eskiden beri tekrar ettiĒin ‘Bir ışık var, bir nur göreceĒiz’ diye müjdelerin tevili ve tefsiri ve tâbiri, sizin hakkınızda belki iman cihetiyle, âlem-i İslâm hakkında dahi en ehemmiyetlisi Risale-i Nur’dur. Bu ışıktır, seni şiddetle alâkadar etmişti. Ve bu nurdur ki, eskide de tahayyül ve tahmininle geniş dairede, belki siyaset âleminde gelecek mes’udâne ve dindarâne hâletlerin ve vaziyetlerin mukaddemesi ve müjdecisi iken, bu muaccel ışığı o müeccel saadet tasavvur ederek eski zamanda siyaset kapısıyla onu arıyordun.

“Evet, otuz sene evvel bir hiss-i kablelvukuyla hissettin. Fakat nasıl kırmızı bir perdeyle siyah bir yere bakılsakarayı kırmızı görür. Sen dahi doğru gördün, fakat yanlış tatbik ettin. Siyaset cazibesi seni aldattı.”

وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يَسْبَحُ بِحَمْدِهِ بِاسْمِهِ¹
 السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بَعْدَ عَاشِرَاتِ²
 دَقَائِقِ عُمْرِكُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، أَمِينَ³

Aziz, sıddık kardeşlerim ve hizmet-i Kur'âniyede muktedir, kuvvetli arkadaşlarım,

Bu defa me'mulüm fevkindeki kaleminizle mânevî hediyeniz ispat etti ki, ihtiyar, zaif, âciz bir Said yerine genç, kavî, iktidarlı çok Said'ler sizlerde vardır. Aynı ruh, aynı ifade, aynı iman... Hadsiz şükür ve senâ olsun ki; Rabb-i Rahîm sizleri Risale-i Nur'a hâmi, nâşir, sahip, şakirt eylemiş. Bizlere pek çok ağır müşkilât içinde kudsî hizmete muvaffakiyet ihsan etmiş. Zaman ve zemin, sizlerle çok müştak olduğum uzun konuşmayı hoş görmediği için, kısa kesip ruh u canımla herbirinize binler selâm. Mâşaallah, bârekâllah derim.

Bu mübarek şuhur-u selâsede duanıza çok muhtaç kardeşiniz

Said Nursî

1. Allah'ın adıyla.

2. "Hiçbir şey yoktur ki Onu övüp Onu tesbih etmesin (Onu şükran ve minnetle anıpşânına lâayk ifadelerle anmasın ve noksan sıfatlardan tenzih etmesin)."İsrâ Sûresi, 17:44.

3. Dünya ve âhiret hayatımızdaki dakikaların âşireleri adedince Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

Ahırzamandan haber veren mühim bir hadis

لَا تَزَالُ طَائِفَةٌ مِنْ أُمَّتِي ظَاهِرِينَ عَلَى الْحَقِّ حَتَّى
يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ¹

Ramazan-ı Şerifte onuncu günün ikinci saatinde birden bu hadis-i şerif hatırıma geldi. Belki, Risale-i Nur şakirtlerinin tairesi ne kadar devam edeceğini düşündüğüme binaen ihtar edildi.

لَا تَزَالُ طَائِفَةٌ مِنْ أُمَّتِي² —şedde sayılır, tenvin sayılmaz—fıkrasının makam-ı cifrîsi bin beş yüz kırk iki (1542) ederek nihayet devamına ima eder.

لَا يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ³

ظَاهِرِينَ عَلَى الْحَقِّ⁴ —şedde sayılır—fıkrası dahi, makam-ı cifrîsi 1506 edip, bu tarihe kadar zahir ve âşikârâne, belki galibane, sonra tâ ‘kırk iki (42)’ye kadar gizli ve mağlûbiyet içinde vazife-i tenviriyesine devam edeceğine remze yakın

وَالْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ لَا يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ⁵ ima eder.

حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ⁶

—şedde sayılır—fıkrası dahi, makam-ı cifrîsi 1545 لَا يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ olup kâfirin başında kıyâmet kopmasına ima eder.

1. “Ümmetinden bir taife Allah’ın emri gelinceye kadar (yani kıyâmetin kopmasına kadar) hak üzerende galip olacaktır.” Bu hadis-i şerif, hadis kaynaklarında bulafızlarla rivayet edildiği gibi, aynı mânâyı ifade eden farklılâfızlarla da rivayet edilmiştir. *Buhari*, İ’tisam: 10; *Müslim*, İman: 247, İmâre: 170, 173, 174; *Ebû Dâvud*, Fiten: 1; *Tirmizî*, Fiten: 27, 51; *İbni Mâce*, Mukaddime: 1, Fiten: 9; *Müstedrek*, 5:34,269, 278, 279; el-Hâkim, el-Müstedrek, 4:449-450, 550.

2. Ümmetinden bir taife zail olmayıp devam edecektir. Kaynak için bk. 1 numaralı dipnot.

3. bk. “Gaybı yalnız Allah bilir.” Neml Sûresi, 27:65; *Tirmizî*, Sevâbü’l-Kur’ân: 7; *Dârimî*, Fedâilü’l-Kur’ân: 21.

4. Hak üzerinde galip olacaktır. Kaynak için bk. 1 numaralı dipnot.

5. Gerçek ilim ancak Allah katındadır.

6. Allah’ın emri gelinceye kadar (yani kıyâmetin kopmasına kadar). Kaynak için bk. 1 numaralı dipnot.

Câ-yı dikkat ve hayrettir ki, üç fıkra bil’ittifak bin beş yüz tarihini göstermeleriyle beraber, tam tamına mânidar, mâkul ve hikmetli bir surette bin beş yüz altı (1506)’dan tâ ‘42’ye, tâ ‘45’e kadar üç inkılâb-ı azîmin ayrı ayrı zamanlarına tetabuk ve tevafuklarıdır.

Bu imalar gerçi yalnız bir tevafuk olduğundan delil olmaz ve kuvvetli değil; fakat birden ihtar edilmesi bana kanaat verdi. Hem kıyâmetin vaktini kat’î tarzda

kimse bilmez; fakat, böyle îmalarla bir nevî kanaat, bir galip ihtimal gelebilir.

Fatiha'da ¹ صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ² ashabının tâife-i kübrâsını târif eden

الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ ³ fıkrası, şeddesiz bin beş yüz altı (1506) veya yedi (7)

ederek, tam tamına ³ ظَاهِرِينَ عَلَى الْحَقِّ ⁴ fıkрасının makamına tevafuku ve

mânâsına tetabuku ve şedde sayılsa ⁴ لَا تَزَالُ طَائِفَةٌ مِنْ أُمَّتِي ⁵ fıkрасına üç

mânidar farkla tam muvafakatı ve mânânen mutabakatı, bu hadisin imasını teyid
edip remiz derecesine çıkarıyor. Ve müteaddit âyât-ı Kur'âniyede

صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ kelimesi, bir mânâ-yı remziyle Risaletü'n-Nur'a mânâca ve
cifirce ima etmesi remze yakın bir ima ile, Risaletü'n-Nur şakirtlerinin taifesi,
âhîrzamanda o taife-i kübrâ-i âzâmın âhîrlerinde bir hizb-i makbul olacağını

işâret eder diye def'aten birden ihtar edildi. ⁵ وَالْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ

لَا يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ ⁶

1. "Doğru yol." Fâtiha Sûresi, 1:6.

2. "Kendilerine nimet ve ihsanda bulunduğın kimseler." Fâtiha Sûresi, 1:7.

3. Hak üzerinde galip olacaktır. Kaynak için bk. sayfa 47, 1 numaralı dipnot.

4. Ümmetinden bir taife zail olmayıp devam edecektir. Kaynak için bk. sayfa 47, 1 numaralı dipnot.

5. Gerçek ilim ancak Allah katındadır.

6. bk. "Gaybı yalnız Allah bilir." Neml Sûresi, 27:65; Tirmizî, Sevâbü'l-Kur'ân: 7; Dârimî, Fedâilü'l-Kur'ân: 21.

Aziz kardeşlerim,

Bu saatte ben Kur'ân okurken, Risale-i Nur'la ziyade alâkadar olan Sûre-i İbrahim'de bir âyet beni meşgul ederken, Emin, size göndereceği mektubu getirdi ve dar vaktimizde bu geniş âyetin denizinden ancak bir katrecik bu parçaya girebildi. Birkaç dakika zarfında yazdık, vakit bulamadık, kusura bakmayınız.

بِسْمِ مَنْ (تُسَبِّحُ لَهُ السَّمَوَاتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ
فِيهِنَّ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ) السَّلَامُ
عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بِعَدَدِ عَاشِرَاتِ دَقَائِقِ
أَيَّامِ الْفِرَاقِ¹

1. “Yedi gökle yerin ve onların içindekilerin Onu tesbih ettiği ve her şeyin ancak Onu övüp tesbih ettiği” (İsrâ Sûresi, 17:44) Zât olan Allah’ınadıyla. Ayrılık günlerindeki dakikaların âşireleri adedince Allah’ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

Aziz, sıddık, vefâdâr, sebatkâr kardeşlerim,

Cenâb-ı Hakka yüz binler şükür ve hamd olsun. Sizin gibi sadık, ciddî, faal zâtları Risale-i Nur’un etrafında toplayıp bağlamış; iman ve Kur’ân hizmetinde kuvvetli ve nurlu kalemlerini çalıştırtıyor.

Kardeşlerim, bu defa irsâlâtınız o kadar beni memnun ve minnettar etti ki, herbir sahifesi bir kıymettar hediye ve güzel bir mektup hükmünde göründü, hüznlerimi, gamlarımı izale edip ve kalbimi sürur ve sevinçle doldurdu. Cenab-ı Erhamürrâhimîn onların hurufları adedince size rahmet etsin ve sizden razı olsun.

Hâfız Alikardeşim,

Bir zaman Barla’da Cuma gecesinde dua ederken, senin “Âmin” sesini iki defa sarihan işittim. Arkama baktım, dedim: “Hâfız Ali ne vakit gelmiş?”

Dediler: “O burada yoktur.”

Ben şimdi o vâkıdan diyebilirim ki, üç dört saat mesafeden duâma âmin’ini işittirmesi, otuz günlük mesafeden buradaki zaif davet ve duama kuvvetli ve tesirli bir âmin hükmünde olan yazıların imdadıma yetişmesi çok mânidar bir tevafuktur.

Sıddık Sabri,

Senin cisminde (ayağında) kardeşliğimin sikkesini gördüğüm zaman bir hiss-i kablelvuku ile kalbime geldi: Bu zât mühim bir vakitte bana çok ehemmiyetli bir kardeşlik edecek. Ve muvaffak oldun, yaptın. Allah senden ebeden razı olsun.

Abdülmecid’e, Beşinci Şuayı haber vermiştim, cevap gelmedi. Belki ihtiyâten sükût ettiler, göndermedim. Siz, evvelce muhabere ediniz, sonra gönderebilirsiniz. Eğer Hastalar Risalesini bana gönderirseniz, İhtiyarlar Risalesi

de beraber olsa daha iyi olur. Mektubunuzda selâm gönderen vefadar kardeşlerime binler selâm.

Bugünlerde mânevî bir muhaverede bir sual ve cevabı dinledim. Size bir kısa hülâsasını beyan edeyim. Biri dedi:

Risale-i Nur'un iman ve tevhid için büyük tahşidatları ve küllî techizatları gittikçe çoğalıyor. Ve en muannid bir dinsizi susturmak için yüzde birisi kâfi iken, neden bu derecede hararetle daha yeni tahşidat yapıyor?

Ona cevaben dediler:

Risale-i Nur, yalnız bir cüz'î tahribatı, bir küçük haneyi tamir etmiyor; belki küllî bir tahribatı ve İslâmiyeti içine alan dağlar büyüklüğünde taşları bulunan bir muhit kaleyi tamir ediyor. Ve yalnız hususî bir kalbi ve has bir vicdanı ıslaha çalışmıyor; belki bin seneden beri tedarik ve teraküm edilen müfsit âletlerle dehşetli rahnelenen kalb-i umumî ve efkâr-ı âmmeyi ve umumun, bâhusus avâm-ı mü'minînin istinadgâhları olan İslâmî esaslar ve cereyanlar ve şeâirler kırılmasıyla, bozulmaya yüz tutan vicdan-ı umumîyi Kur'ân'ın i'câzıyla o geniş yaralarını, Kur'ân'ın ve imanın ilâçlarıyla tedavi etmeye çalışıyor.

Elbette böyle küllî ve dehşetli rahnelere ve yaralara hakkalyakîn derecesinde ve dağlar kuvvetinde hüccetler, cihazlar ve bin tiryak hâsiyetinde mücerrep ilâçlar, hadsiz edviyeler bulunmak gerektir ki, bu zamanda, Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyânın i'câz-ı mânevîsinden çıkan Risale-i Nur, o vazifeyi görmekle beraber, imanın hadsiz mertebelerinde terakkiyat ve inkişafata medardır, diyerek uzun bir mükâleme cereyan etti. Ben de tamamen işittim, hadsiz şükrettim. Kısa kesiyorum.

Bu hâdise münasebetiyle yine bugünlerde hatırıma gelen bir vâkıayı beyan ediyorum.

Ben, namaz tesbihatının âhirinde otuz üç defa kelime-i tevhidi zikrederken, birden kalbime geldi ki: Hadis-i şerifte, “Bazan bir saat tefekkür, bir sene ibadet hükmüne geçer.”¹ Risale-i Nur'da o saat var; çalış, o saati bul, ihtar edildi. Âdetâ ihtiyarsız bir surette, Kur'ân'ın âyetü'l-kübrâsının iki tefsiri olan iki *Âyet-i Kübrâ* risalelerinden mülâhhas tefekkürî bir tekellüm, tam bir saat devam etti. Baktım, size gönderdiğim *Âyetü'l-Kübrâ* risalesinin Birinci Makamın hülâsasından müntehap güzel bir sırrını hülâsa ile, Yirmi Dokuzuncu Lem'a-i Arabiyeden müstahreç nurlu, tatlı fıkralardan terekküp ediyor.

1. el-Aclûnî, *Keşfü'l-Hafâ*, 1:310; Gazâlî, *İhyâ-u Ulûmi'd-Dîn*, 4:409 (Kitâbu't-Tefekkür); el-Heysemî, *Mecmeu'z-Zevâid*, 1:78.

Ben, kemâl-i lezzetle, her gün tefekkürle okumaya başladım. Birkaç gün sonra hatırıma geldi ki: Madem Risale-i Nur bu zamanın bir mürşididir, talebelerine bir vird-i ekber olabilir diye kaleme aldım. Ve bütün risalelerin hususî menbaları,

madenleri olan binden ziyade âyât-ı Kur'âniyeyi, kendi Kur'ânımda, evvelce işaretler koyup bir Hizb-i Âzam-ı Kur'ânî yapmak niyet etmiştim. Şimdi bu Hizb-i Âzam ve bu vird-i ekber, Risale-i Nur mensuplarına bazı eyyam-ı mübarekede okunması için bir zaman size de göndermek hakkınız var. İnşaallah bir zaman sonra size gönderilecek. Bazı kelimelerini tercüme ve bir kısım kayıtlarını tefhim için vakit bulsam, gayet kısa haşiye gibi birşeyi yazacağım.

Umum kardeşlerime ve hizmet-i Kur'âniyede bütün arkadaşlarıma hasret ve iştiyakla binler selâm.

Dualarınıza muhtaç

Said Nursî

Aziz kardeşlerim,

Sizlere hergün birer uzun mektup yazmak hakkınız varken, maatteessüf üç seneden beri size göndermek için yazdığım bir mektup şimdiye kadar bekliyor, eski sakomun cebinde duruyor. Demek Risale-i Nur, ehl-i dünya dinsizlerine çok dehşet vermiş ki, dünyalarına karışmadığım halde bu tazyikatı yapıyorlar. Her neyse... Hiç unutamadığım sebatkâr, ciddî kardeşlerime, hususan ikinci vatanım Barla'daki vefadar sıddıklara pek çok selâm ve dua ederim. Binler hasret ve iştiyakla sizleri düşünen ve her yirmi dört saatte belki yüz defa duayla tahattur eden ve duanıza muhtaç olan,

Said Nursî

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ¹

1. Her türlü noksan sıfatlardan yüce olan Allah'ın adıyla. Allah'ın selâmı üzerinize olsun.

Ey fedakâr kardeşlerim,

Sizinle dört beş kelime konuşacağım.

Birincisi: Bu defaki mektuplarınızın verdiği şevk ve sürurla derim ki: Ben, hizmet-i Kur'âniyedeki tam sadakat ve gayret ve sebat ve metanetinizi gördükten sonra tam bir istirahat-i kalble mevti ve eceli kabul eder, arkamda siz varsınız yeter diyerek dünyadan sürurla vedaya hazırım.

Burada, *İkincisi:* Âyetü'l-Kübrâ'nın birinci tebyizi, aynen bir sene sonra, oradaki birinci tebyizi gibi, Âyetü'l-Kübrâ'nın namına tevafuku var. İki tevafukun tetabuku tesadüfe havalesi imkânsız bir keyfiyet olmakla, kalemi zülfikar-misâl zâtın kalemiyle, otuz üç kelime-i tevhidin tevafukundaki gaybî imzayı cidden tenvir ve tasdik eder.

Ben, üç senedir burada herşeyden tecrit edildim. Tahammülsüz tazyik altında bulunduğumdan, sizinle muhabere edemedim. Burada emsalsiz bir evham hükmediyor. Mümkün olduğu kadar, “Eşrâtü's-Sâat” buradan gönderildiğini demeyiniz; belki “Onun bir eseridir, başka yerden elimize geçmiş” deyiniz.*Dördüncüsü:*

بِسْمِ مَنْ (تُسَبِّحُ لَهُ السَّمَوَاتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ
فِيهِنَّ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ) السَّلَامُ
عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ¹

1. "Yedi gökle yerin ve onların içindekilerin Onu tesbih ettiği ve her şeyinancak Onu övüp tesbih ettiği" (İsrâ Sûresi, 17:44) Zât olan Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

Aziz ve vefâdâr ve fedâkâr, sâdık kardeşlerim,

Bu defa çok kıymettar ve fevkalme'mul manevî hediyenizden küçücük üç dört mesele hatıra geldi.

Üçüncü keramet-i Aleviyede, "Risalelerde yalnız iki zeyil vardır" demesi, risale şekline girmiş olan zeyillere zeyil diyor. Sair zeyiller ise; hâtimeler, ilâveler, haşiyeler hükmünde görmüştür. *Birincisi:*

İki *İkincisi:* Âyetü'l-Kübrâ'nın vird-i ekberinde hatırıma gelmediği halde, ehemmiyetli kısımlarını Yirminci Mektupla Otuz İkinci Söz, bana ihtiyaçbırakmayacak derecede beyan ve tercüme ettiklerinden, niyet ve vaadettiğim halde tercümesinde istihdam edilmedim.

Üçüncüsü: Risale-i Nur'un benden ayrılması ve ben de daire-i tenviriyesinden uzak düştüğümünden, bu havalı ve Eskişehir gibi sair yerleri de onun ehemmiyetli ve lüzumlu bir kısım hakikatlerinden hissedar etmek için, inâyet-i İlâhiye, yeni yazılıyor gibi tekrarla o kısım hakikatlerin, fakat letâfetli başka tarzlarda izah edilmelerinde, âdetâ ihtiyarım olmadan beni istimal ettiğini bildim, çok şükrettim.

Bu defa hediyelerinize mukabil, elimden gelseydi yalnız maddî fiyatına göre herbir risaleye on lira ve Yirmi Beşinci Söze, yirmi beş altın, belki elmas ve Yirmi Dokuzuncu Söze, yirmi dokuz yakut verirdim. Öyleyse, verilmiş gibi kabul ediniz.

Evet, tevafukta muvaffakiyetli olan "kalem-i ulvî" keramet-i Aleviyeye göze görünür güzel bir delil göstermiş. Yüz bin mâşâallah! Hüsrev'in çok şirin ve fevkalâde yazdığı Hastalar Lem'ası ile Esmâ-i Sitte Lem'ası, benim nazarımda elmasla yaldızlı yazılan ve onlar kadar uzun iki mektub-u sadâkat-medâr hükmünde bana göründü, Risale-i Nur'a çok ehemmiyetli hizmetlerini gözyaşıyla hatırlattı. Ve Firdevsî hediyenizdeki risalelerin harfleri adedince,

Cenab-ı Erhamürâhimîn sizlere rahmet, bereket, saadet ihsan eylesin. Âmin.

Yorulmaz, usanmaz, ciddî, samimî Hafız Alikardeş,

Tevafukta, muvaffakiyetli kaleminle yazılan İ'câz-ı Kur'ân'ın âhirinde senin

hakkında ¹ **اللَّهُمَّ وَفِّقْهُ فِي خِدْمَةِ الْقُرْآنِ وَالْإِيمَانِ** olan dua bu defa
şüphem kalmadı ki, tam kabul olmuş.

Umum kardeşlere birer birer selâm.

Said Nursî

1. Allah'ım, iman ve Kur'ân hizmetinde onu muvaffak eyle.

وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يَسْبَحُ بِحَمْدِهِ بِاسْمِهِ¹
 السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بَعْدَ حُرُوفِ
 رَسَائِلِ النُّورِ وَمَعَانِيهَا الْمُتَمَثِّلَةِ فِي الْهَوَاءِ وَفِي الْأَفْهَامِ
 إِلَى يَوْمِ الْقِيَامِ³

1. Allah'ın adıyla.

2. "Hiçbir şey yoktur ki Onu övüp Onu tesbih etmesin." İsrâ Sûresi, 17:44.

3. Nur risalelerinin harfleri ve kıyamet gününe kadar havada ve zihinlerde temessül eden mânâları adedince, Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

Aziz, sıddık ve sadık kardeşlerim,

Bu defa pek çok alâkadar olduğum zâtların dört adet mektupları beni o kadar mesrur etti ve Risale-i Nur hesabına o kadar memnun eyledi ki, güya yeniden o kahraman arkadaşları buldum diye sürur yaşları çok hüznlerimi sildi.

Evet, dört mektuba dört cevap yazmak isterim ve hakkınızdır; fakat samimî ittihadınıza binaen bir ile iktifa edildi. Ayrı ayrı beş altı küçük meseleleri beyan ediyorum.

Eskiden beri, "İman kurtarmak zamanıdır" dediğimiz ve ihtiyarım olmadan tekrarlarla erkân-ı imaniyeye dâir burhanlardan tahşidat-ı azîmeyi yaptığımız çok haklı ve lüzumlu olduğunu zaman gösterdi. Size, bir ay evvel mânevî bir muhaverede Risale-i Nur'un azîm tahşidatına dair gayptan gelen bir cevabı yazmıştım. Bazı zâtlar o fıkrayı *Birincisi: Âyetü'l-Kübrâ* risalesinin âhirine ilhak ettiler.

Şamlı Tefik kardeş, senin mektubun beni derinden derine hem müteessir, hem müferrah eyledi. Sende bir hayırlı tahavvülât bulunduğunu ihsas etti. *İkincisi:*

Merhum Hâfız Ahmed'in akrabasına benim tarafımdan tâziyeyle beraber de ki: Bir iki ay evvel birden bire dua ederken, en has akraba ve en hâlis talebelerin dairesine Hâfız Ahmed girdi, "Benim de bu dairede hakkım var" dedi gibi hissettim.

Onu o has daire içinde her vakit mânevî kazançlarıma hissedar olmak için bıraktım ve öyle de kalacak inşaallah. Ve anladım ki, ikiniz bidâyeten, beraber Risale-i Nur'a hizmetiniz içindir.

Barla'da bütün dostlara selâm.

Üçüncüsü: Sabrikardeş, kıymetkar Hulûsi'nin mektubu hem Hulûsi'nin, hem Beşinci Şuanın ehemmiyetini ve kıymetlerini gösterdiğinden çok beğendim. Evet, Beşinci Şuâ, umumun ve bilhassa ehl-i ilmin imanlarını tashih edip kurtarıyor.

Hem sen, hem Hüsrev, Halil İbrahim'den bahsediyorsunuz. O zât, Risale-i Nur'un ehemmiyetli bir talebesi ve iktidarlı bir nâşiridir, hem haslardandır. Sabık hâdisemizden tam bir ihtiyat ve ciddî bir alâkadarlık dersini aldığı kanaatindeyim. Selâmımı ona ve rüfekasına tebliğ ediniz.

Dördüncüsü: Hüsrevkardeş, senin mektubun benim meraklarıma (Hasan, Mustafa'lar gibi) bir şifa ve arzularıma bir devâ (Mu'cizât-ı Ahmediye gibi) ve ümitlerime bir ziya (Re'fet, Konyalı Sabri gibi) hükmüne geçti.

Hem, Risale-i Nur'un muhterem bir talebesi ve has dairesinde bulunan âhiret hemşirem validenizin hastalığı ve ihtiyarlığı seni Isparta'ya celbi, hayırdır. Elbette sen ona, Hastalar ve İhtiyarlar risalelerini okumuşsun. O risaleler, benim bedelime onun keyfini sorup tesellî versinler.

Ben, oradaki talebeleri ve dostları duayla çok tahattur ediyorum. Onları unutamıyorum.

Umum kardeşlerime birer birer selâm ve dua ediyorum.

Said Nursî

وَأَنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يَسْبَحُ بِحَمْدِهِ بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ¹
 أَلْسَلَامٌ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بَعْدَ حَاصِلِ
 ضَرْبِ عَاشِرَاتِ دَقَائِقِ رَمَضَانَ فِي حُرُوفٍ مَا كَتَبْتُمْ²
 مِنَ الرِّسَائِلِ³

1. Her türlü noksan sıfatlardan yüce olan Allah'ın adıyla.

2. "Hiçbir şey yoktur ki Allah'ı hamd ile tesbih etmesin (Onu şükran ve minnetle anıp şânına lâyık ifadelerle anmasın ve noksan sıfatlardan tenzih etmesin)." İsrâ Sûresi, 17:44.

3. Ramazan dakikalarındaki âşirelerin, yazmış olduğunuz Nur risalelerinin harfleriyle çarpımı adedince Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerine olsun.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Hem mübarek Ramazanınızı, hem inşaallah hakkınızda bin ay kadar meyvedar leyle-i Kadrinizi, hem saadetli bayramınızı, hem çok kıymetli hizmetinizi bütün ruhumla tebrik ve tes'id ederim.

Kardeşlerim, bu defa kudsî kalemle hediyeleriniz o kadar beni minnettar ve mesrur etti ki, güya dünyayı ışıklandıracak bir Nur fabrikası ve mazi ve istikbali râyiha-i tayyibesıyla muattar edecek bir gül fabrikası semâdan bizim imdadımıza gönderilmiş ve benim arkamda kuvvetü'z-zahr olarak duruyor ve mütemadiyen çalışıyorlar diye mesrur oluyorum. Yüz binler Elhamdülillâh!

Sabrikardeş, senin fasılalı iki mektubun, hizmetinin makbuliyetine iki şahid-i gaybî gösterdi. Senin tabirinle Nur fabrikasına ben de "Elfü elfi maşâallah, bârekâllah, vefkekakellah" derim. Sen ile Sıddık Süleyman, benim nazarımda ve fikrimde ve duamda daima beraber bulunduğunuzdan, sizinle konuştuğum vakit, omuz omuza ikinizi beraber görüyorum. Mâsum ve mübarek çocuklarınız duadan hissedardırlar.

Hâfız Alıkardeş, senin mektubundaki tevazuun ve ihlâsın ve Hüsrev'e ait medhin ve Risale-i Nur talebeleri birtek vücut hükmündeki kanaatin, senin hakkında büyük bir ümidimi ve hüsn-ü zannımı tam kuvvetlendirdi. Risale-i Nur'un iki Lütfü'leri ve Mustafa'ları ve Hâfız Ali'leri, Küçük Sabri olan Nureddin ile beraber has talebeler dairesinde, Ramazan feyzine, mânevî kazançlara inşaallah hissedar kabul edildi. Herbir sahifelerini birer kıymetli hediye hükmünde olan nüshaların yüzünden, ben sana çok, hem pek çok borçlu kaldım.

Hüsrevkardeş, kasem ederim, benim elimden gelseydi, yalnız bu defa altın

yaldızla yazdığın Mu’cizât-ı Ahmediyeye mukabil herbir sahifesine, yalnız maddî bir ücret olarak birer altın hediye edecektim. Hakikaten ebedî bir gül fabrikasına kâtip tayin edildiğinize kanaatim kat’iyet kesb etti. Rabb-i Rahîme hadsiz hamd ü senâ olsun. Tasavvurumda Hüsrev, Rüştü birtek isim gibi olmuş. İkkinizi, Risale-i Nur’a ait herşeyde beraber biliyorum ve buluyorum.

Size ¹ **أَوْمَنْ كَانَ مَيِّتًا** âyetine ait ve birden hatıra gelen ve Sabri’nin iki mektubunun daha gelmeden mânevî tesiriyle yazılan bir tetimmeyi gönderdim. Bir derece mahremdir, has ve eminlere mahsustur. Şamlı Tefvik, Âyetü’l-Kübrâ

Şuamı, Hâfız Ali’nin otuz üç **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** ² ile tevafuklu tarzda bana yazsa iyi olur. Kardeşlerime birer birer selâm.

Duanıza muhtaç

Said Nursî

1. “Ölü iken imân ile diriltip nûra kavuşturduğumuz ve halk içinde o nûr ile doğru yolda yürüyen kimse, inkâr karanlıkları içinde kalıp da ondanhiçbir zaman çıkmayacak olan kimse gibi olur mu?” En’âm Sûresi, 6:122.

2. Allah’tan başka ilâh yoktur.

Aziz kardeşlerim,

Temadî eden tahribat-ı mâneviye karşısında, lillâhilhamd, gittikçe Risale-i Nur'un mu'cizâne mukavemeti ve satveti ve kıymeti tezayüt ediyor. Dalâletin temel taşı ve nokta-i istinadı olan tabiat tâğutunu dağıtıp, Kur'ân elinde bir elmas kılıç olarak her tarafta nurları saçar, zulümatı dağıtır. Fakat dalâletlerin envâi çoktur. O nispette risalelerin dahi ayrı ayrı meziyetleri, ehemmiyetleri var. Eğer kolay ise, Tabiat Lem'asını da bize gönderiniz.

Emin'le Feyzi'nin sordukları bir suale Üstaddan aldıkları cevap

Sual: Bize verdiğiniz cevapta diyorsunuz: Siyasî geniş daireleri merakla takipeden, küçük daireler içindeki vazifelerinde zarar eder. Bunun izahını istiyoruz.

Elcevap: Üstadımız diyor ki:

Evet, bu zamanda merakla radyo vasıtasıyla ciddi alâkadarâne küre-i arzdaki boğuşmalara merak edip bakanlar, dikkat edenler, maddî ve manevî pek çok zararları vardır. Ya aklını dağıtır, mânevî bir divane olur; ya kalbini dağıtır, manevî bir dinsiz olur; ya fikrini dağıtır, mânevî bir ecnebî olur.

Evet, ben kendim gördüm: Lüzumsuz bir merakla mütedeyyin iken âmi bir adam, beride ilme mensubiyeti varken, eskiden beri İslâm düşmanı olan bir kâfirin mağlûbiyetiyle ağlamak derecesinde bir mahzuniyet ve Âl-i Beytten seyyidler cemaatinin bir kâfire karşı mağlûbiyetinden mesruriyetini gördüm. Böyle âmi bir adamın alâkası, bir geniş daire-i siyaset hâtırı için böyle kâfir bir düşmanı, mücahit bir seyyide tercih etmek, acaba divaneliğin ve aklı dağıtmaklığın en acip bir misali değil midir?

Evet, haricî siyaset memurları ve erkân-ı harpler ve kumandanlara bir derece vazifece münasebeti bulunan siyasetin geniş dairelerine ait mesâili, basit fikirli ve idâre-i ruhiye ve dîniyesine ve şahsiyesine ve beytiyesine ve karyesine ait lüzumlu vazifesini geri bıraktırmakla onları meraklandırıp ruhlarını serseri, akıllarını geveze ve kalblerini de hakaik-i imaniye ve İslâmiyeye ait zevklerini, şevklerini kırıp havalandırmak ve o kalbleri serseri etmek ve mânen öldürmekle dinsizliğe yer ihzar etmek tarzında, kemâl-i merakla, onlara göre mâlâyânî ve lüzumsuz mesâil-i siyasiyeyi radyoyle ders verip dinlettirmek, hayat-ı içtimaiye-i İslâmiyeye öyle bir zarardır ki, ileride vereceği neticeleri düşündükçe tüyler ürperir.

Evet, herbir adam vataniyle, milletle, hükûmetle alâkadardır. Fakat bu alâkadarlık, muvakkat cereyanlara kapılıp millet ve vatani ve hükûmetin menfaatini bazı şahısların muvakkat siyasetlerine tâbi etmek, belki aynını telâkki etmek çok yanlış olmakla beraber; o vatanperverlik, milletperverlik hissinden ve vazifesinden herkese düşen vazife bir ise, kendi kalb ve ruhundan idare-i şahsiye ve beytiye ve diniye, ve hâkeza, çok dairelerden hakikî vazifedar olduğu hizmet ve alâka ve merak on, yirmi, belki yüzdür. Bu ciddî velüzumlu bu kadar

alâkaların zararına olarak, o birtek lüzumsuz ve onagöre mâlâyânî olan siyaset cereyanlarına feda etmek dîvanelik değil de nedir?

Üstadımızın bize gayet aceleyle verdiği cevabı bu kadar. Biz de, o acele ifadeyi acele kaydettik; kusura bakmayınız.

Biz de bütün kuvvetimizle bunu tasdik ediyoruz. Çünkü bunu kendimizde vegördüğümüz dostlarımızda tecrübelerle müşahede ettik. Hattâ çoklarımeraklarından, cemaati, belki de namazı terk eder derecede ifratla, tam namaz vaktinde konuşan radyoyu dinleyip, mimsiz medeniyetin sefahat ve dalâlet ve İslâma ettiği ihanet cezası olarak mütemadiyen başına gelen tokatlarına ve boğuşmalarına ve geniş siyaset dâirelerine alâkadârâne dikkat etmekle ve nefsi, zehirli ve başı sarhoş şahıslardan, radyodan ders almak, kudsî ve mühim vazifelerine de tam zarar ediyorlar.

Risale-i Nur şakirtlerinden

Feyzi, Emin

Kıymetli Üstadım,

Yüksek şahsiyetinizin aczi ve fakrı içinde inâyet-i Rabbaniye ve rahmet-i İlâhiyeyle Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyânın i'câzlarını güneşin parlak ve keskin şuaları gibi kalblerimize nüfuz ettiren ve hakaik-i diniye ve imaniyenin, dalâlete yüz tutan zaif ve âciz mü'minlerin halâsı ve selâmeti ve hidayete çıkarılmasına hâdim ve kudsî Risale-i Nur'un, elbette bir hâdi ve bu zamanın muhtaç bulunduğu bir sahib-i zuhur namını taşıyacağı şüphesizdir. Binaenaleyh, hem Kur'ân'ın tercümanı ve dellâlı ve hem de bu Risale-i Nur'un müellif ve hâdim-i yegânesi bulunmanız, hem de âciz ve fakir bir nefer iken mânevî hizmetinizle müşiriyet derece-i âliyesine terfi ve tefeyyüze istihkak kesb etmiş bulunmanızdadır ki, Alîm-i Mutlak, Hakîm-i Mutlak, Kadir-i Mutlak olan Zülcelâl Hazretleri, bu kudsî vazife-i âliyeyi, kıymetsiz gördüğünüz, çok kıymetli ve faziletli ve feyizli ve âlî derecelerde yüksek bir dellâla tevdi ve nasip

ve bilhassa memur etmiştir. *هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي*¹

1. Bu Rabbimin bir ihsândır.

Biz âciz ve âsi ve günahkâr hizmetkârlarınızı dahi lütuf ve keremiyle irşada ve hidayete siz Üstadımızı rehber ve mürşid ve vasıta buyurmuştur ki, ebedî minnet ve şükranlarımızı edâdan âciz bulunuyoruz.

İşte, Üstadım, çok kıymetli arkadaşımız ve hizmet-i Kur'âniyede kıymetli refikimiz ve şerikimiz Küçük Hüsrev Mehmed Feyzi'nin mektubundan, başka yerde ve mahalde mevsimsiz olduğunu idrak ederek, bu hakikî kelimeyi ve mübarek ism-i şerifi Risale-i Nur'a dahi henüz zahiren takmak haddim değildir ve istimalinden hazer ediyorum. Çünkü Üstadımın izin ve müsaadesi olmadıkça bu gibilâkapların kıymeti olamaz. Ancak Risale-i Nur'dan aldığım ilham üzerine muhitimizde birinciliği ihraz eden bir kardeşimiz olan Feyzi'nin mektubunda bahsedilmesi, sırf hüsn-ü niyet ve fart-ı merbutiyet ve sadâkatten ve ihlâstan doğmuştur.

Bu izharın hatâsından hâdis olan meşguliyetinize sebebiyet verdiğimden çok müteessir oldum, af buyurunuz. İkaz ve irşad edici nimet ve himmet, i'tabınızla af buyurulmasını ve Risale-i Nur'un mânevî tokatlarından muhafaza edilmekliğimizi kemâl-i hulûsla istirham eylerim.

Aziz ve kıymetli Üstadım,

Cenâb-ı Hakkın lütuf ve keremiyle ve hadsiz ihsanıyla intisaben hizmet-i kudsiyesinde bulunduğum Risale-i Nur'un maddî ve mânevî pek çok kerametlerini ve bereketlerini aynelyakîn görmüş ve lezzetini tatmış olan bu âciz hizmetkârınızın noksanlarını, hüsn-ü niyete ve hulûs-ü kalbine bağışlamanızı rica ederken, bu mübarek Risale-i Nur'un pek çok kerametlerinden birkaçını arz ediyorum. Şöyle ki:

Risale-i Nur tercümanı ve müellif ve sahibi bulunan zât, bin üç yüz yirmi dört (1324) ve yirmi beş (25) Rumî senelerinde, İstanbul'da iştiharla, "Bediüzzaman" namı ve lâkabı altında matbuatın sitayişle neşriyatından mütehassis olarak, o zaman on yedi yaşında bulunduğum ve çok cahil ve çocukluk devresinde iken, bu mübarek isim kalbimde yer tutmuş. Ve bu kalbî muhabbet hürmeti için olacak ki, bin üç yüz yirmi altı (1326) senesinde Hazret-i Üstadın, Bediüzzaman Said-i Kürdî lâkabı altında Karadeniz seyahatinde iki hizmetkârıyla İnebolu'yu ziyaret ederek, o zaman İnebolu'nun meşhur ulemasından Hacı Ziya ve diğer ulema arasında vapura teşyi edildiği sırada tesadüfen çarşıda karşılaştığım ve çok derin muhabbet hissiyle bu mübarek zâta selâm durarak mütebessim ve nuranî simalarıyla ve keskin nazarlarıyla selâmlarına ve mânevî nazarlarıyla iltifatlarına mazhar olduğum günden beri artan muhabbet ve alâkamı, otuz senelik hatırımdan kat'iyen silinmediğini aynelyakîn görüyordum.

Tahminen ve takriben altı sene evvel bir gazete sütununda Isparta'da halkın fazla alâka göstermesinden, din ve iman telkin etmesinden ürken ehl-i dünya tarafından tevkif edildiğini teessürle okumuştum. Otuz senelik uzun bir zaman içinde bir defa böyle acı haber aldığım halde, âkıbetinden kat'iyen başka bir malûmat edinememiştim. On seneden beri Cenab-ı Rabbü'l-Âlemîn Hazretlerinden niyazımda, dâima beş vakit dualarımda, "Yâ Rab, bana bir mürşid-i kâmil ihsan buyur" niyazında iken, bundan üç sene evvel, yani Hicrî bin üç yüz elli yedi (1357) ve milâdî bin dokuz yüz otuz sekiz (1938) senesinde, İnebolu'da bir kahvede, Kastamonulu bir zavallı sarhoşun sitayişle bahsettiği bir zâtın Kastamonu'da mevcudiyeti ve menfî olarak bulunduğunu işittim.

Dikkat ettim ve tahkik ve tâmik ettim. Anladım ki, otuz senedir kalbimde saklı olarak taşıdığım o zamanki Said-i Kürdî olduğunu hayretle öğrendim. Vekalbimdeki sevgi günler geçtikçe ateşlendiğini hissettiğimden, hertehlikeyi göze alarak ziyaret edip mübarek ellerini öpmek lâzım ve şart olduğunu bildim. Ve ziyaretimde, eski Said'in ism-i mübarekleri Bediüzzaman Said Nursî ve Risale-i Nur'un müellifi ve sahibi olarak buldum. Kemâl-i aşk ve ihlâsla sarıldım. Ve benim yegâne mürşidim ve rehberim ve büyük üstadım o Risale-i Nur'dur dedim.

Ve bana bu hadsiz ihsanatı hidayet ve inayet buyuran Cenâb-ı Hakka, Kur'ân-ı

Hakîm'in harfleri adedince şükrederek, الْحَمْدُ لِلَّهِ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي
dedim.^{HAŞİYE-1}

1. Allah'a hamd olsun. Bu Rabbimin ihsânıdır.

Haşîye-1 Evet, bazı ehl-i velâyetin ileride talebesi olacak zâtlar, daha dünyaya gelmeden, hiss-i kablelvukuun inkişafıyla kerâmetkârâne keşfettikleri gibi, *Risale-i Nur*'un talebelerinin mühimlerinden birkaç zât dahi, çok zaman evvel, bir hiss-i kablelvuku ile, ileride Said ile alâkadar bir surette bir Nura hizmet edeceğini hissetmişler. İşte, onların birisi de Nazîf'tir.

Risale-i Nur'a intisap etmezden evvel, maddî ve dünyevî her işlerimizde ve ticarethanemizinkazançlarında ve şahsî ve hususî işlerimizde Risale-i Nur'a intisaptansonraki hârikulâde farkları ve bereketleri görmekle beraber, en büyük bir ticaret veya mes'ut bir zengin, müferrah ve serbestliğinden daha fazla ferah ve sürur ve serbest ve yaşayış tarzında sıhhat ve âfiyetle—elhamdü lillâh—mes'udâne imrar-ı hayat eylemekte olduğumuzu ve Risale-i Nur'un kudsî lütuf ve kerâmetlerine medyun bulunduğumuzu itiraf ve tasdik ederiz.

Üstad Hazretlerinin mezuniyet-i hususiyesiyle, Risale-i Nur namına neşriyat ve hakaik-i imaniye noktasında, bilhassa ibadet ve namaz hakkında şahsımın cahil ve âciz, nâkıs, iktidarsız vaziyetimle vâki olan ve olacak bulunan telkinat-ı diniyedeki kuvvetli ikna ve müessir hitabelerin âsâr-ı fiiliyesini aynen müşahade ettiğimi, Üstadım Risale-i Nur namına kemâl-i fahirle, birçok namazsız Müslümanları—elhamdü lillâh—namaza ve camilere devam muvaffak bulunmak gibi kudsî hizmetlerin âsâr-ı fiiliyesinden, Risale-i Nur'un büyük harika kerametinden tulû ettiğini ve etmekte olduğunu tasdik ederiz.

Bu içinde bulunduğumuz Alman ve İngiliz harbinin bidayetinden devamı müddetince hadsiz zındıka ve münafıkların hiç yoktan, sebepsiz olarak, şahsıma bir isnadat olsun için, gerek münevver fikirli âlim ve gerekse cahil mülhid, hemen hemen birkaç dostlarım müstesna, memleket halkı ve kudsî hizmetimden küstürmek için şeytan-ı aleyhi mâyetestihk bütün memleket halkını iğfal ederek aleyhime tahrik etmiş olacaktır ki, “Nazîf, muhalif bir siyasetle ittihad-ı İslâma taraftar eder, siyaset propagandası yapıyor” zihniyetini şiddetle aleyhimde, memleket halkına ve erkân-ı hükûmete kadar sirayet ettiriyorlar. Ve bütün şeytanların tecessüsleri tahrik edilmiş. Güya aleyhtarlarım benden bir intikam almak hasebiyle gıyabımda, hem müthiş cereyanı şiddetlendirmek için kendilerince menfur telâkki ettikleri “Almancı” namıyla hakaretlere maruz bırakmaktan çekinmediler. Halbuki ben, lillâhilhamd, Risale-i Nur'un irşadıyla, hakaik-i imaniye ve Kur'âniyeyi bütün kâinatın fevkinde gördüğümünden ve itikad ettiğimden, değil küre-i arzdeki cereyanlara, belki bana verilse de, bütün dünya saltanatına da âlet edemem. Ben, yalnız hakikatçi ve imancı ve Kur'ân'cı Risale-i Nur'un bir hâdimiyim. Kaç senedir bütün bu hücumlarıyla beraber, iki eser-i inâyet var.

Birisi: Risale-i Nur'un neşriyatındaki hizmetime zarar verilmediği gibi fevkalme'mul muvaffak olduk.

İkincisi: Her ne vakit şiddetli hücum edileceği zaman Üstadımızdan dikkat emrini alıyorduk. Hem de, Risale-i Nur'un âşikâr bir kerametindendir ki, bin üç yüz elli dokuz (1359) sene-i hicrî Ramazan-ı Şerîfin on veya on ikinci günlerinde, Allah rahmet etsin, vefat eden kardeşlerimizden Hatip Mehmed namındaki zât, Yirmi Altıncı Lem'a olan İhtiyarlar Risalesini yazarken hasta olarak yazmaya kâdir olmadığından *lâ ilâhe illâ Hû* kelime-i tevhidi yazarak bıraktığı, ziyaretine gelen diğer kardeşimiz ve faal arkadaşımız, Feyzi Mehmed Efendiye ikmalini rica ederek dünyaya veda ve ebedî hayatına, inşaallah bu kelime-i tayyibe ile hayatının sonunu mühürleyerek imanlı olarak kabre girdiğini izhar ve Risale-i Nur'un talebelerine açık bir müjde ve tebşiratta bulunmuştur.

İşârât-ı Kur'âniye'nin, yirmi altıncı âyetinin ¹ *فَفِي الْجَنَّةِ خَالِدِينَ* sırrıyla, "Risale-i Nur talebeleri imanla kabre gireceklerdir" tebşiratının sıdkını gösteren bu açık keramet ve tebşirat-ı azîmenin bütün kardeşlerimize tamim olunmasını, Risale-i Nur'un derece-i ulviyetini ve hâdimlerinin mükâfatlarının ne zaman ve ne suretle verilmekte olduğunu aynelyakîn bilinmek ve görülmek üzere şu hakikat muvafık ise İşârât-ı Kur'âniye Risalesine tahşiye olunmasını rica ederim, kıymetli Üstadım.

Risale-i Nur şakirtlerinden
Ahmed Nazif Çelebi(r.h.)

1. "Cennette sonsuza kadar kalacaklardır." Hûd Sûresi, 11:108.

(Risale-i Nur şakirtlerinden Hilmi ve Çaycı Emin ve Tahsin'in fıkrasıdır. Yirmi Yedinci Mektubun fıkraları içine girmeye münasip görüldü.)

Bugünlerde casuslar tarafından ziyade bir hassasiyetle risalelere bakıldığından, inâyetin himâyeti dahi, bir nevi hassasiyetle ikramını gösterdi. Gayet cüz'î bir nümunesi şudur ki:

Risale-i Nur şakirtlerine, maişet cihetinde bir ikrâm-ı İlâhi ve küçük, fakat şâyân-ı hayret ve gayet lâtif bir tevafuk, bir vâkıa ve Risaletü'n-Nur hizmetinin şüphesiz bir kerametidir. Evet, Risale-i Nur'un bir silsile-i kerametinin bir menbaı olan tevafuk, bu vâkıada, o cinsten altı adet tevafukatın ittifakı ise, tesadüf ihtimalini köküyle keser diye hükmettik. Şöyle ki:

Birkaç günden beri Üstadımızın ziyaretine gitmediğimizden, kardeşim Eminile beraber Üstadımızın ziyaretine gittik. İkinci vakti beraber namaz kıldıktan sonra bize emretti ki: "Size yemek yedireceğim, burada tayınınız var." Mükerreren, "Yemezseniz bana dokuz zarar olur" dedi. "Çünkü yiyeceğinize karşı Cenâb-ı Hak gönderecek."

Yemek yemekten affımızı rica ettikse de, emretti ki: "Rızkınızı yiyin; bana gelir." Emrini kırmamak için, lütuf buyurduğu tereyağı ve kabak tatlısını ekmekle yemeye başladık. Dahasofrada iken, ümit edilmeyen bir vakitte, bir tarzda ve aynı vakitte bir adam geldi. Elinde yediğimiz kadar taze ekmek, aynı yediğimiz miktar(fındık kadar) tereyağı ve diğer elinde bize verilenin tam misli kabaktatlısı olarak kapıyı açtı. Artık taaccüp edilerek, hiçbir cihette tesadüfe mahal kalmayarak, Risale-i Nur şakirtlerinin rızkındaki bir bereket-i Rabbanîyi gözümüzle gördük. Üstadımız emretti: "İhsan on misli olacak. Halbuki bu ikram tam tamına mislidir. Demek, tayın ciheti galebe etti. Tayın temini ise, mizanla olur."

Sonra aynı akşamda, sadaka ciheti dahi hükmünü gösterdi. Biz gördük ki, ekmek on misli ve tereyağıtatlısı o da on misli ve kabak tatlısını çok sevmediği için kabak,patlıcan turşusu on misli, memulün hilâfına, Risale-i Nur'dan İkinci Şuân bir hafta mütalâasına mukabil bir mânevî ücret olarak geldi, gözümüzle gördük. Demek, kabaktatlısının tatlılığı, tereyağı—un helvasına girdi, kendisi turşudakaldı.

Risale-i Nur şakirtlerinin, hüsn-ü hizmetine acele bir mükâfat gördükleri gibi, hizmette kusur edenler dahi tokat yedikleri—Isparta'da olduğu gibi—burada

dahi gözümüzle gördük. Pek çok vukuatından yalnız beş-altısını beyan ediyoruz.

Birincisi: Ben, yani Tahsin, birgün, yeni açtığımız bir dükkân meşgalesiyle bana emrolunan vazife-i Nuriyeyi tembellik edip yapamadım. Aynı vakitte şefkatli bir tokat yedim. Dükkânda otururken birisi bana geldi, emanet olarak yüz lira tebdil olmak için bana verdi. Bu paranın sahibine, Allah için bir hizmet yapmak üzere tebdil için maliye sandığına gittim. Bu paraları sayarken, aralarında bir kalp lira bulundu. Bu yüzden ifadeye ve sual ve cevaba ve muâhazeye mâruz kaldığım gibi, evimizi de taharrî etmek icap etti. Beni mahkemeye verdiler. Fakat bu terbiye ve şefkat tokatı olmak cihetiyle, yine Risale-i Nur kerametini gösterdi, zararsız kurtulduk.

İkincisi: Üstadımıza ve Risale-i Nur’a dört beş sene bazan hizmet eden ve okutturan vecidden taraftar bulunan bir zât, birden birgün elinde dine ait birgazeteye geldi. Risale-i Nur’un mesleğine muhalif bir cereyanın sahiplerine taraftarâne bir tavır gösterdiği zaman, Üstadın canı çok sıkıldı. Bir iki gün sonra şiddetli, fakat şefkatli bir tokat yedi. Bir doktor ona dedi ki: “Eğer ameliyat yaptırmazsan yüzde yüz ölüm var.” O da bilmeceburiye ameliyat yaptırdı. Fakat şefkat ciheti imdada yetişti, çabuk kurtuldu.

Üçüncüsü: Bir memur, Risale-i Nur’u kemal-i iştiaqla okurdu. Üstadla görüşmeye ve tam ders almaya çok çalışıyordu. Birden bir komiser tarafından ona evham verildi. O da görüşmeyi ve okumayı bırakıp başka bir şehre giderken, birden sebepsiz bir tarzda bir ayağı kırıldı, bir ay çekti. Yine şefkat yâr oldu ki, şimdi tekrar okumaya şevkle başladı.

Dördüncüsü: Ehemmiyetli bir zât Risale-i Nur’u kemal-i takdirle hem okur, hem yazardı. Birden sebatsızlık gösterdi, şefkatsiz bir tokat yedi. Gayet meftun olduğu refikası vefat eyledi. İki oğlu da başka yere gitmesiyle acınacak bir hale girdi.

Beşincisi: Dört senedir Üstadın çarşı işinde hizmet eden bir zât, birden sadakati bırakıp mesleğini değiştirdi. Birden şefkatsiz bir tokat yedi. Bir senedir daha çekiyor.

Altıncısı: Bir hocaya ait bir hâdisedir. Belki helâl etmez. Biz de onu görmüyoruz. Tokatı şimdi kaldı.

Bu vukuat nev’inden hem çok var. Hem Risale-i Nur’a karşı kusura binâen, kat’iyen tokat olduğuna şüphemiz kalmadı.

Tasdik eden Risale-i Nur şakirtleri

Hilmi, Emin, Tahsin.

Evet, ben de tasdik ederim

Said

Hem Risale-i Nur'un suhulet-i intişarının bir kerametini, bu mektubu yazdığımız zamanda ve yemekteki keramet dakikasında gözümüzle gördük. Şöyle ki:

Ehemmiyetli yedi sekiz risale ve İşârât-ı Kur'âniye Şuainı mühim bir mektupla beraber bir torbada, ehemmiyetli bir kardeşimize, bir şehre göndermiştik. Şoför o paketi düşürmüştü. Böyle bir zamanda böyle eserleri, münafıklar ve casuslar haber almadan, eminbir elle beş gün sonra elimize geçmesi, kat'î kanaatimiz geldi ki, bir inâyet bizi himaye ediyor.

Hem Risale-i Nur hakkında inâyet-i Rabbaniyenin lâtif bir himâyeti de şudur ki:

Karanlık bir vaziyette, korkutan bir zamanda, casusların ve taharrî memurlarının evhamları ve tecessüsleri Üstadımızın menzilini sarması dakikasında, bir fare, Üstadımızın çorabını aldı. Ne kadararadık, hiçbir yerde bulamadık. O farenin yuvasını gördük; kabil değilki o çorap girsin. İki gün sonra gördük ki, o hayvan o çorabı getirmiş, öyle yere ki, saklanmış ve muhteviyatları unutulmuş olan mahrem mektuplar ve evrakların tam yanında bırakmış. Halbuki iki defa orayabakmıştık, görememiştik. Hem o çorabı o yere getirmek, soba borusunaçıkıp yukarıdan olur. Gayet kurnaz ve zeki bir adam ancak o işi yapar. Hiçbir cihette tesadüf ihtimali kalmadığından, Üstadımız dedi: "Bu mektupları oradan kaldıracağız."

Biz onlara baktık, gerçi siyasetle alâkaları yoktur. Fakat vehham casuslara, aleyhimizde habbeyi kubbe yapmaya ehemmiyetli bir vesile olurdu. Biz hem onları, hem daha bahaneye medar olabilen başka şeyleri kaldırdık. O heyecanımızdan casuslar haber alıpanladılar ki, hazırlandık. Daha hücum etmeden, yalnız ikinci gün Emin, elinde bir torbayla menzile girdi. Tam arkasında karakol komiseri, gizli, hissettirmeden girdi. Emin'in elinde, kitap yerine yoğurt torbasını gördü, tavrını değiştirdi. Her neyse...

Elhasıl: Risale-i Nur'un intişarına karşı gelen bütün düşman ve casuslara mukabil bir tek fare çıktı, plânlarını zîr ü zeber etti.

*Hilmi, Tahsin, Emin, Tevfik, Said
(Evet) (Evet) (Evet) (Evet) (Evet)*

(Mehmed Feyzio zaman askerdi, yoktu. Yoksa birinci imza onun hakkıydı.)

وَأَنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ¹
 أَلْسَلَامٌ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا³

1. Her türlü noksan sıfatlardan yüce olan Allah'ın adıyla.

2. "Hiçbir şey yoktur ki Allah'ı hamd ile tesbih etmesin (Onu şükran ve minnetle anıp şânına lâyık ifadelerle anmasın ve noksan sıfatlardan tenzih etmesin)." İsra Sûresi, 17:44.

3. Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi ebediyen, dâima üzerinize olsun.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

On Dokuzuncu Sözün âhirinde Kur'ân'daki tekrarın ekser hikmetleri, Risale-i Nur'da dahi cereyan eder. Bilhassa ikinci hikmeti tam tamına vardır. O hikmet şudur:

Herkes her vakit Kur'ân'a muhtaçtır. Fakat herkes, her vakit bütün Kur'ân'ı okumaya muktedir olamaz. Fakat bir sûreye galiben muktedir olur. Onun için en mühim makasıd-ı Kur'âniye ekser uzun sûrelerde derc edilerek, herbir sûre küçük bir Kur'ân hükmüne geçmiş. Demek, hiçbir kimseyi mahrum etmemek için haşır ve tevhid ve kıssa-i Mûsâ (a.s.) gibi bazı maksatlar tekrar edilmiş.

Aynen bu ehemmiyetli hikmet içindir ki, bazı defa haberim olmadan, ihtiyarım ve rızam olmadığı halde, bazı ince hakaik-i imaniye ve kuvvetli hüccetleri müteaddit risalelerde tekrar edilmiş. Ben çok hayret ederdim. Neden bunlar bana unutturulmuş, tekrar yazdırılmış? Sonra kat'î bir surette bildim ki: Herkes bu zamanda Risale-i Nur'a muhtaçtır. Fakat umumunu elde edemez. Elde etse de tamam okuyamaz. Fakat küçük bir Risale-i Nur hükmüne geçmiş bir risale-i câmiayı elde edebilir. Ve ekser vakitlerde muhtaç olduğu meseleleri onda okuyabilir ve gıda gibi her zaman ihtiyaç tekerrür ettiği gibi, o da mütalâasını tekrar eder.

İkinci bir nokta: Âyetü'l-Kübrâ'dan çıkan "Virdü'l-Ekber" namındaki Arabî risaleciğin âhirinde, Risale-i Münâcâtın başındaki âyetin tefsiri diye Arabî kısımları ilâve edilse, beraber okunsa münasiptir. Biz de nüshamızda yazdık.

Üçüncü nokta: Aziz kardeşlerim, çok defa kalbime geliyordu. "Neden İmam-ı Ali (r.a.) Risale-i Nur'a ve bilhassa Âyetü'l-Kübrâ risalesine ziyade ehemmiyet vermiş?" diye sırrını beklerdim. Lillâhilhamd, ihtar edildi. İnkişaf eden o sırra şimdilik yalnız kısa bir işaret ediyorum. Şöyle ki:

Risale-i Nur'un mümtaz bir hâsiyeti, imanın en son ve en küllî istinad noktasını kuvvetli ve kat'î beyan olduğundan, bu hâsiyet Âyetü'l-Kübrâ risalesinde fevkalâde parlak görünüyor. Ve bu acip asırda, mübareze-i küfür ve

iman en son nokta-i istinada sirayet ederek ona dayandırıyor. Mesela, nasıl ki gayet büyük bir meydan muharebesinde ve iki tarafın bütün kuvvetleri toplandığı bir sahrada iki tabur çarpşıyorlar. Düşman tarafı, en büyük ordusunun cihazat-ı muharribesini kendi taburunun imdat ve kuvve-i mâneviyesini fevkalâde takviye için her vasıtayı istimal ederek ehl-i iman taburunun kuvve-i mâneviyesini bozmak ve efradının tesanüdünü kırmak için her vesileyi kullanır. Ehemmiyetli bir istinadgâhını kendine temayül ettirerek ihtiyat kuvvetini dağıtır. Müslüman taburunun her bir neferine karşı, cemiyet ve komitecilik ruhuyla mütesanid bir cemaat gönderir. Bütün bütün kuvve-i mâneviyesini mahvetmeye çalıştığı bir hengâmda, Hızır gibi biri çıkar, o tabura der: “Meyus olma! Senin öyle sarsılmaz bir nokta-i istinadın ve öyle mağlûp edilmez muhteşem orduların ve tükenmez ihtiyat kuvvetlerin var ki, dünya toplansa karşısına çıkamaz. Senin şimdilik mağlûbiyetinin bir sebebi, bir cemaate ve bir şahs-ı mâneviyeye karşı bir neferi göndermenizdir. Çalış ki, her bir neferin, istinad noktaları olan dairelerinden mânen istifade ettiği kuvvetli kuvve-i mâneviyeyle bir şahs-ı mânevi ve bir cemiyet hükmüne geçsin” dedi ve tam kanaat verdi.

Aynen öyle de, ehl-i imana hücum eden ehl-i dalâlet, bu asır cemaat zamanı olduğu cihetiyle, cemiyet ve komitecilik mayasıyla bir şahs-ı mânevî ve bir ruh-u habîs olmuş, Müslüman âlemindeki vicdan-ı umumî ve kalb-i küllîyi bozuyor. Ve avâmın taklidî olan itikadlarını himaye eden İslâmî perde-i ulviyeyi yırtıyor ve hayat-ı imaniyeyi yaşatan, an’aneyle gelen hissiyat-ı mütevâriseyi yandırıyor. Her bir Müslüman tek başıyla bu dehşetli yangından kurtulmaya meyyusâne çabalarken, Risale-i Nur Hızır gibi imdada yetişti.^{HÂŞİYE-1} Kâinatı ihata eden son ordusunu gösterip ve ondan mukavemetsûz maddî, mânevî imdat getirmek hizmetinde harika bir emirber nefer olarak Âyetü’l-Kübrâ risalesini İmam-ı Ali (r.a.) keşfen görmüş, ehemmiyetle göstermiş.

Temsildeki sair noktaları tatbik ediniz, tâ o sırrın bir hülâsası görünsün.

Hâşiye-1 Kâinatı dağıtamayan bir kuvvet onu bozamaz.

Said Nursî

وَأَنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ¹
 السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بِعَدَدِ حُرُوفَاتِ
 الرِّسَالِ الَّتِي كَتَبْتُمْ وَتَكْتُبُونَ³

1. Her türlü noksan sıfatlardan yüce olan Allah'ın adıyla.

2. "Hiçbir şey yoktur ki Allah'ı hamd ile tesbih etmesin (Onu şükran ve minnetle anıp şânına lâyık ifadelerle anmasın ve noksan sıfatlardan tenzih etmesin)." İsra Sûresi, 17:44.

3. Yazdığınız ve yazacağınız *Risale-i Nur*'ların harfleri adedince Allah'ın selâmi, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Onuncu Şuâ namında yazdığınız Fihristenin ikinci kısmı bana şöyle kuvvetli bir ümit verdi ki: Risale-i Nur, benim gibi âciz ve ihtiyar ve zaif bir biçareye bedel, genç, kuvvetli çok Said'leri içinizde bulmuş ve bulacak. Onun için bundan sonra Risale-i Nur'un tekmil-i izahı ve haşiyelerle beyanı ve ispatı size tevdi edilmiş, tahmin ediyorum. Bir emaresi de şudur ki:

Bu sene çok defa ihtar edilen hakikatleri kaydetmek için teşebbüs ettimse de çalıştırılamadım.

Evet, Risale-i Nur size mükemmel bir me haz olabilir. Ve ondan erkân-ı imaniyenin her birisine, mesela Kur'ân kelâmullah olduğuna ve i'câzî nüktelerine dair müteferrik risalelerdeki parçalar toplansa veya haşre dair ayrı ayrı burhanlar cem edilse ve hâkezâ, mükemmel bir izah ve bir hâşiye ve bir şerh olabilir. Zannederim ki, hakaik-i âliye-i imaniyeyi tamamıyla Risale-i Nur ihata etmiş; başka yerlerde aramaya lüzum yok. Yalnız bazan izah ve tafsile muhtaç kalmış. Onun için vazifem bitmiş gibi bana geliyor. Sizin vazifeniz devam ediyor. Ve inşaallah vazifeniz şerh ve izahla ve tekmil ve tahşiye ile ve neşir ve tâlimle, belki Yirmi Beşinci ve Otuz İkinci Mektupları telif ile ve Dokuzuncu Şuânın Dokuz Makamını tekmille ve Risale-i Nur'u tanzim ve tertip ve tefsir ve tashihle devam edecek.

Risale-i Nur'un samimî, hâlis şakirtlerinin heyet-i mecmuasının kuvvet-i ihlâsından ve tesanüdünden süzülen ve tezahür eden bir şahs-ı mânevî, size bâki ve muktedir bir kuvvet-i zahrdır, bir rehberdir.

Buradan oraya gelen mektupları, mübareklerin heyeti bir risale şeklinde toplanmasını ve Hüsrev de cüz'î ve hususî bazı cümlelerini ve lüzumsuz bazı fıkralarını tayyetmeyi, Hâfız Ali ve Sabri'ye havale etmiş olduğunu yazıyorsunuz. O, Risaletü'n-Nur hakkında kerametli ve dikkatli ve isabetli ve

keskin Hüsrev'in nazarı doğrudur. Bâki bir eserde muvakkat ve cüz'î ve hususî kelimeler tayyedilse daha iyidir.

Bu defaki mektubunuzda kerametskârâne üç nokta gördük:

Birincisi: Buranın bir Hüsrev'i olacak derecede ihlâs ve irtibat ve iktidarı gösteren Küçük Hüsrev Mehmed Feyzi isminde Risaletü'n-Nur'un çalışkan bir talebesi askerden gelip, daha ikinci defa görüşüldüğü vakit, mektubunuzda Feyzi ismini gördük, dedik: Bu Risale-i Nur'un şakirtleri birbirinden ne kadar uzak olsa da, birbirine pek yakındır ki, böyle birden hissedip yazdılar.

İkincisi: Bu Küçük Hüsrev Feyzi, bu âhirlerde İstanbul'da iken Risale-i Nur hesabına zihnime dokundu. Müteessir oluyordum. "Acaba rahatsızlığı var mı?" Birden zihnim yüzünü ondan çevirdi, Hâfız Ali ile şiddetlimeşgul oldum. Anladım ki teessür verecek var. Fakat Risale-i Nur'un faal merkezi olan Hâfız Ali cihetinde olacak. Hâfız Ali'ye şifa duasına başladım, devam ettim. Ve mektup gelmeden evvel Feyzi'den sordum: "Sen bir hastalık çektin mi?" O dedi: "Yok." Dedim: "Öyleyse Isparta'da Risale-i Nur'un ehemmiyetli ve kuvvetli bir rüknünün bir rahatsızlığı var. Fakat hayalim hakikatin suretini şaşırmış." Sonra mektubunuz geldi, hakikat anlaşıldı.

Üçüncüsü: Bundan yirmi gün evvel, eyyam-ı mübarekeden sonra hatırıma geldi ki, vazifedarâne kalemi her gün istimal etmeyenler, Risale-i Nur talebeleri ünvan-ı icmâlîsinde her yirmi dört saatte yüz defa hissedar olmak yeter diye, hususî isimlerle has şakirtler dairesi içinde bir kısmın isimleri muvakkaten tayyedildi. Kardeşimiz Hakkı Efendi de onların içinde idi. Birkaç günöyle devam etti. Sonra birden hiç sebep hissetmeden yine Hakkı, Hulûsî'ye arkadaş oldu. İsmiyle, resmiyle has dairesine girdi. Hakkı'nın "Beni duadan unutmasın" diye, mektubunuzdaki fıkranın yazıldığı aynı zamanda, hususî duayı kazanmış hesabıyla tahmin ettik. Hattâ bugünlerde bunun gibi inâyetin çok lem'aları var. Emin, bunları havâdîs-i yevmiye diye bir fıkra yazacak. Belki size de gönderecek.

Risale-i Nur'un oradaki küçük talebeleri ve istikbalde kıymetdar şakirtleri olanlar, şimdi de talebeler dairesinde olarak hissedardırlar. İstanbul'da Mehmed Feyzi, Eski Said'in risalelerini ararken, aynı günde kahraman Rüşdü, bir dükkânda mevcudunu toplamış, almıştı. Küçük Hüsrev müteessir olarak başka yerde aramış, *İşârâtü'l-İ'câz*'ı bulmuş. Tahminen demiş ki: "Bana sebkât eden her halde benden ilerideki Ispartalı kardeşlerimdir." Her neyse... Bu *İşârâtü'l-İ'câznüshasını* Hâfız Ali ve Sabri'deki nüshalarda bulunan keramet-i tevafukiye yazdırmak istiyor. En kolay bir çaresi, küçük bir defterde, her sahifesinde tefsirin bir sahifesine mukabil huruf-u hecânın (*elif* ve *tâ* ve saire)

kaydederseniz, gönderirseniz iyi olur. Kolayını bulmazsanız kalsın.

Umum kardeşlerime birer birer selâm ve bilhassa risalelerle çok meşgul olanlara selâm ve dualar ederim ve dualarını beklerim.

Kardeşiniz

Said Nursî

Emin ve Küçük Hüsrev Feyzi'nin bir fıkrasıdır.

Hizmet-i Kur'âniyede bizi sebkât eden sadık, hâlis, metin, vefakâr kardeşlerimizden mübarek Hüsrev ve Rüşdü gibi zâtlar, Risale-i Nur hâdimlerine, vazifelerinin makbuliyetine bir emare olarak ihsan olunan bereket hakkında müteaddit fıkralar yazmışlar. Biz de, bu kardeşlerimizin fıkraları gibi bu yakın zamanlarda beraber tezahür eden, gördüğümüz bazı hâdisâtı kaydedeceğiz. Nümune için yalnız bir kısmını beyan ederiz.

Birisi şudur ki: Bu yakında Üstadımızla beraber kıra çıkmıştık. Çay yapılmasını, hemikişer çay, hem üçer şekerle içilmesini emir buyurdular. Hepimiz, üçerşekerle ikişer çay içtik. Yalnız Eminkardeşimiz bir şeker kendisine noksan olarak içmiş. Akşam üzeri, Risale-i Nur'un menba-ı intişarı olan Üstadımızın odasına geldik. Emin, şeker kutusuna sarf olunan şekerleri koymak istemiş, fakat kutu sekiz şekerden fazla almamış. Emin, "Fesühbânallah" der. "On yedi şeker yerine kutu sekiz şekerle dolsun." diye taaccüp ettik. İşte bu vâkıa, bize şuhud derecesinde kanaat verdi ki, bu sır, Risale-i Nur'a, hâdimlerine bir inâyet-i İlâhiye ve bir iltifat-ı Rabbaniyedir.

İkincisi: Yine aynı günde ben, yani Mehmed Feyzi, evvelce yazıp Üstadıma teslim ettiğim Hücûmat-ı Sitte risalesini bana vermek için sakladığı yerden ararken, fevkalme'mul bir surette, bulunmaz. Birden o anda, âdetlerinin hilâfına olarak, hiç vuku bulmamış bir tarzda, bir hâdisе zuhuruyla gözlüklerini bırakarak merdiven tarafına müteveccih olurlar. Aynı vakitte Risale-i Nur'un intişarına ve hizmetine zarar vermek niyetiyle casus bir adamın merdivene doğru, zahiren ziyaret maksadıyla yürüdüğü görülür. Üstadın telâşlı olduğunu hisseder. Üstad, onun nazarını öteki hâdisе-i bedeniye'ye çevirir, ona der: "Görüyorsun ki ben mâzurum, ziyareti başka güne bırak." O da döner, gider. Hem Mehmed Feyzi, hem Hücûmat-ı Sitte, hem başka işlerimiz o tecessüsten kurtuldu.

Evet, Hücûmat-ı Sitte saklandığı muayyen yerinde fevkalâde bir surette kaybolması, ehemmiyetli bir hâdisenin önünü aldı. Üstada ârız olan bu hilâf-ı âdet hâlet ve o risalenin muayyen yerinde bulunmaması kat'iyen tesadüfe hamledilmez. Bir hafta sonra o risaleyi hilâf-ı me'mul bir yerde bulduk. Üstadımın emriyle Emin kardeşime ehemmiyetli bir surette okudum. Üstad bize izahat veriyordu. O vakte kadar böyle mühim ve tesirli ders almamıştık. Demek bu iki mühim sırra binaen risale kendini göstermedi. İşte bu hâdisе, Risale-i Nur'un ihlâslı ve sadık şakirtleri her vakit bir hıfz ve inâyet altında ve daima

himâyet altında olduklarına şüphe bırakmıyor.

Üçüncüsü: Üstadımızın bir okka (yani kilo) peyniri vardı. Ekser günlerde o peynirden hoşuna gittiği için, bir iki defa yiyordu. Hem bize de yediriyordu. Hem yemeksiz olduğu ekser vakitlerde ondan yediği halde, altı ay kadar devam ettiğini ve halen de, yüz dirhem kadar o peynirden bulunduğunu, ben—yani daimî hizmetçisi Emin—ve ben—yani talebesi ve hizmetçisi Küçük Hüsrev—yakinen görüp tasdik ediyoruz. Fakat bu hâdis-e bereketin ifşâsından sonra, evvelce görülmeyen dibi görünmeye başladı, noksaniyetini gösterdi. Evet, bereket hususunda şâyân-ı hayret bir hâdisedir. Hem yarım kilo bir tereyağı, ekser günlerde fazlaca sarf olduğu halde, elli güne yakın devamı, şüphesiz bir bereket içine girmiş.

Yine aynen Ramazan Bayramında Üstadın rızası olmadığı halde, Tahsin ve ben—yani Emin—bir kilo ince şeker getirmiştik. Ekseri yoğurt ve süt ve tatlı kabağa ve sair şeylere, bazan yirmi otuz dirhem kadar kattıkları halde, iki aydan fazladır o şekerden yüz dirhemden fazla kalması, elbette bereket sebebiyledir.

Hem bu havalideki şakirtler, herkes cüz’î-küllî hissetmiş ve itiraf ediyorlar ki: Risale-i Nur’a çalıştığımız zaman, hem rızkımızda bereket ve suhulet, hem kalbimizde bir inşirah ve ferah zâhiren hissediyoruz. Ezcümle ben-yani Emin-kendim itiraf ediyorum ki, Risale-i Nur dairesine girmezden evvel, bütün seneçalışıldım. Ne vakit Risale-i Nur dairesine girdim; senede üç dört aykadar ancak çalışabildiğim halde, evvelkinden daha müferrah ve daha mes’ut bir halde yaşamaklığım, yüzde yüz Risale-i Nur hizmetinin bereketiyle olduğuna hiç şüphe yok. ^{HAŞİYE-1}

Haşîye-1 Evet, Eminkardeşimiz memleketimize geldiği zaman çok faal bir surette her ay çalışırdı. Şimdi ise, üç dört aydan fazla çalıştığını görmüyorum. Buna sebep ise, Risale-i Nur’un hizmetinin berekâtı olduğunda şüphem yok, bütün kuvvetimle tasdik ediyorum. Hem ezcümle, Üstadımız diyor ki: “Benim de kanaat-ı kat’iyem çok tecrübelerle gelmiş ki, ben Risale-i Nur’un tashihâtıyla meşgul olduğum zaman, pek zahir tarzda, hem rızkımda bereket, hem kolaylık görüyorum. Her ne vakit çalışmazsam o hali görmüyorum.” Hem Üstadımız diyor ve biz de tasdik ediyoruz: “Ben son zamanda anladım ki, şimdiye kadar hem ben, hem dostlarım bu hakikatin suretini başka şekilde görmüşüz. Şöyle ki: Hapishanede bir tek ekmek, sekiz ve bazan on gün bana kâfi geldiği halde, burada aynen o tarzda yaşıyordum. Hem ben, hemkardeşlerim, bunu benim az yemek ve iştahsızlığuma veriyorduk. Halbuki, çok emârelerle kat’iyen anladık ki, o acip hal bereket neticesiymiş. Birkaç defa sekiz günde bana kâfi gelen bir ekmeği, aynı iştahla çalışmadığımdan berekete mazhar olmadığım zaman iki günde, bazan bir buçuk günde bitiriyordum. Demek, bu on altı, on yedi seneden beri benim mükemmel tayinatım, Risale-i Nur’un hizmetinden gelen bir bereketten idi. Evet, aynelyakin derecesinde bize de kanaat gelmiş ki, bu kesretli hâdisât-ı bereket, Kur’ân-ı Mu’cizü’l-Beyânın i’câz-ı mânevîsinin bir suâidir. Mânen der: Küçük Hüsrev Mehmed Feyzi

“Ey Kur’ân’ın şakirtleri! Sizleri vazife-i mukaddesenizden ekseriyetle geri bırakan, maişet telâşesidir. Bu ise, Kur’ân’ın feyziyle, bereket nev’inde size veriliyor. Vazifenize bakınız.”

اللَّهُمَّ يَسِّرْ لَنَا خِدْمَةَ الْقُرْآنِ بِنَشْرِ رَسَائِلِ
النُّورِ بِحُرْمَةِ اسْمِكَ الْأَعْظَمِ وَحَبِيبِكَ الْأَكْرَمِ، آمِينَ

1. Allah'ım, İsm-i Âzamının ve Habîb-i Ekreminin hürmetine NurRisalelerinin neşri vasıtasıyla Kur'ân hizmetinde bize kolaylık ihsanıyla. Âmin.

Hem hâdisât-ı bereketin aynı zamanında, Risale-i Nur’un bir kerameti olarak, bir şakirdinin binlerce lira kıymetinde hanesini, ona pek yakın dehşetli bir

yangından fevkalme'mul bir surette Risale-i Nur'un bereketiyle kurtulması ve Risale-i Nur tercümanına âhiret cihetinde çok alâkadarlık gösteren bir hanım, o dehşetli yangında yanan hanenin üçüncü katında bulunan elmas ve mücevherat ve altınlarını kurtarmak için koşup çıktığı vakit, ateş her tarafı sarmış, mücevheratını kurtaramadığı gibi, kendi nefsinin de bütün bütün tehlike-i kat'iyede gördüğü dakikada, Risale-i Nur tercümanı, o ateşten talebesinin hanesini kurtarmasına şiddetli dua ederken, o biçare hanım hatırına gelmiş; "Acaba o yangında o âhiret hemşirem bulunmasın?" diye ona da Risale-i Nur'u şefaathane yaparak dua etmiş. "Yâ Rabbi, ona merhamet eyle" niyaz etmiş. Aynı zamanda, o hanım pencereyi kırmış, kendini iki kat yükseklikten avluya atmış, fevkalâde bir surette ne incinmiş, ne de bir yeri kırılmış. Hem, bakırı ve demiri eriten o dehşetli ve şiddetli yangından, bütün konak yandıktan sonra bütün mücevheratı ve altını, hiçbirisi zayi olmayarak, bozulmayarak bir *un* onu muhafaza etmiş, bulmuş, almış. Risale-i Nur'un bereketinden, hem canını, hem malını kurtarmış. Hem mezkûr hâdisât zamanında vuku bulması münasebetiyle, Risale-i Nur'un kerametkârâne iki tokatı, aynı anda, vazifece ehemmiyetli iki mütecaviz ve muacciz iki adamın tecavüz ve tâciz anında birinin kafasına, diğerinin ciğerine vurması,^{HAŞİYE-1} bizde hiçbir şüphe bırakmadı ki, hizmet-i Kur'ân'daki inâyet-i Rabbaniyenin bir hıfz ve himâyet sillesidir. "Artık yeter, durunuz! Tokata müstehak oldunuz" diye mânen söylemesidir.

Haşîye-1 Evet, o mütecavizlerden birisi dehalet etti, ölümden kurtuldu; diğeri bir sene azap çekti, hem öldü.

Risalet-ün-Nur Şâkirdlerinden

Emin ve Feyzi

(Otuz bir, otuz ikinci âyetlerin Risale-i Nur’a işaretlerini istihrac etmeye muvaffak olan Ahmed Nazif ve oğlu Salâhaddin, Risale-i Nur’un ehemmiyetli şakirtlerinden olduğundan, Salâhaddin’in şu fıkrası, Yirmi Yedinci Mektubun fıkraları içine girmeye lâyıktır.)

Bin üç yüz elli sekiz (1358) senesi, Danzig’den çıkan bir kıvılcım, Avrupa içerisine sür’atle yayılarak büyük bir yangın halini aldığından, bütün milletler seferî vaziyetinde bulunduğundan Türkiye de kısmî seferberlik yaptı. Bin üç yüz elli dokuz (1359)’da 27, 28, 29 doğumluları silâh altına aldı. Bu meyanda, Risale-i Nur talebelerinden Mehmed Feyzi ve ben gibi küçük talebeler de, bir hikmete binaen askere alınmıştı.^{HAŞİYE-1} Üstadımız, yalnız altı yedi ay kadar, Risale-i

Haşîye-1 Feyzi’nin ve Salâhaddin’in asker olması dolayısıyla Üstad hafif tebessüm ederek, “Sizi onlar alamazlar. Vazifeniz var, dâvet ediliyorsunuz. Çünkü lisan olmasa da hal ve ertvannız o vazifeyi görecektir” dedi. Hakikaten Salâhaddin asker olduğunda, mübarek Ramazan’da İzmit’in Tavşan Tepesinde, havanın müsaadesizliğine rağmen yine cemaatle teravih namazı kıldırması ve Alayın Hadımköyüne kalkması, Ramazan’ın 27, 28, 29 uncu günlerine tesadüf etmesi dolayısıyla oruç ve namazını vapurda, Kadir Gecesi’ni de Hadımköyünde istasyon rampasında, yağmurlu soğuk bir havada müşkilâta bulunduğu su ile abdest alıp, sandık kapağı üstünde kılması ve geceyi yük vagonları içinde acı bir vaziyette şükürlerle geçirmesi, sair neferattaki hiss-i diyaneti heyecana getiriyordu, bir ders hükmüne geçirdi. Ve Balaban Köyünde bayram namazından evvel askerî ve sivil eşhasa, köy camiinde namaz hakkında Dördüncü Sözü aynen okuması ve *Risale-i Nur*’la vaazda bulunması; kardeşim Feyzi dahi aynen bulunduğu kıt’ada daha tesirli bir tarzda, manevî lisan-ı hal ve kal ile ders vermesi, bilfiil Üstadının nutkunu tasdik eder. 27, 28, 29 tarihi, mübarek günlerin en meşakkatlisi idi. Türkiye’de 1359’da 27, 28, 29 kur’aları askere alınmıştı. Bu tevacuf dahi, keramete bir letafet katar. *Salâhaddin*

Nur’un intişarı hususunda başka muhitte bulunmamız icap ettiğinden, kalb, fikir ve avucunu Cenâb-ı Hakkın rahmetine açtığı mânen anlaşıldığından, bu duasının kabulü Risale-i Nur’un mühim bir kerameti neticesi olarak başka muhite askerlik vazifesi içinde, Risale-i Nur’a hizmet için gönderildik. Altı yedi ay sonra, Feyzi ve Salâhaddin vazife-i neşri yaptıktan sonra, mezkûr kur’aların, en tehlikeli bir zamanda Alman orduları Romanya’yı işgal, Bulgaristan’ı tazyik, İtalya da Yunanistan’la harp ettiği bir sırada terhisleriyle, o keramet anlaşılmıştır.^{HAŞİYE-1}

Haşîye-1 Evet, Üstadım bana Mu’cizat-ı Ahmediyeyi, kardeşim Hüsrev tarzında yazdırıyordu. Ben—yani Feyzi—bir parça tembellik ettim. Birden, 28’lilerle askere istenildim. Yine Üstadım dedi: “Mu’cizat-ı Ahmediye’yi yaz; seni şimdi vermeyeceğim.” Başladım. O emir bir hafta geri kaldı. Tekrar bir ârıza ile yazı noksankaldı. Tekrar askere çağırıldım. Yine Üstadım, “Git, yaz” dedi. Ciddî çalışmaya başladım. Fevkalme’mul, ikinci defa emir geri kaldı. Bir hafta sonra, tekrar bir mazerete binaen yazıyı bıraktım. Üstadım dedi: “Senin şimdi vazifen *Risale-i Nur* noktasında askerliktir.” Birden bir emir geldi, bir şefkat tokadı yiyip vazifeme gönderildim. Cenâb-ı Hakka şükür, *Risale-i Nur*’a çalıştım ve çalıştım. Üstadımız bize söylediği gibi, altı yedi ay sonra terhis edilip Üstaduma kavuştum. İnşallah bu kabahatim de affolmuştur. Hem *Risale-i Nur*’u, hem bizi hizmet-i Kur’aniyede sebkat eden Hüsrev ve Rüştü ve Sabri gibi kardeşlerimi şefî tutarak bu kusurumun afvını Üstadımdan istedim. Ben itiraf ediyorum, tembelliğimin neticesi olarak bir şefkat tokadını yedim. *Feyzi*

Hem Salâhaddin, emsalinden bir ay sonra ordudan sevk edilmesi, İnebolu’da emsalleriyle beraber bulunmadığı memleket halkından bazı kimselerin gözüne batarak, müteaddit ihbaratta bulunmaları üzerine, askerlik şubesi tarafından reis, polis vasıtasıyla babasını şubeye celple oğlunun nerede olduğu sorulduğunda, oğlundan bir gün evvel gelen telgrafi göstererek, İzmit Deniz Alayına mürettep olduğunu ve oğlunun kasten gitmediği, bir ay ticarete gittiği anlaşılmamasıyla, babası Ahmed Nazif serbest bırakılmasıdır. Hem maden direğine yazılıp askerlikleri tehir edilenler içinde, hergün benimle görüşen kâtip bir arkadaşım, beni unutup kaydetmediği, sonra da o tecil edilenler hem askere alındığı, hem de

fena nazarıyla bakıldığı ve Salâhaddin o nazardan kurtulmasıdır. Hem Salâhaddin'in mürettep olduğu alaya, on beş gün geç iltihak etmesinden dolayı bir ceza verilmeden ve hiçbir tavsiyeye muhtaç kalmadan alay yazıcısı olarak alınması, hem Salâhaddin'in terhislerinde bakaya erlerin üç gün dahi olsa, mahkemeye verildiği halde, kendisinin bir ay bakaya kaldığı halde bir ceza gelmeden terhis ve alay kumandanı ve yâverinin teessüründen gözleri yaşararak ayrılışı, Risale-i Nur'a ait bir keramet olduğu bizce kat'î kanaat gelmiştir.

Hem bir vakit Tosya'dan Kastamonu'ya gelirken, beraberimde Risale-i Nur'un Lem'a ve *Şualar*'ı vardı. Haşre ait bir mebhas okuyordum. Kamyon yokuşları tırmanıyordu. Havanın ve makinenin harareti bana ağırlık ve fikrime de “Bu Risale-i Nur muazzam bir mu'cize-i Kur'âniyedir. Başka sahada mu'cize gösterebilir mi? Halbuki mu'cize, Enbiya Aleyhimüsselâma mahsustur. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâmdan sonra mu'cize gösterilmeyecektir” mülâhazası esnâsında kamyon müthiş sadmelerle üç takla, yirmi beş otuz metreden aşağıya yuvarlandık. Şehadet getiriyordum. Yaralı mıyım diye kendimi yokladım. Yüz bin şükür, hiçbir yaram yok. Korkarak doğruldum. Şoförün kafası, gözü parçalanmış, “ah, of” çekiyor. Etrafımı tetkik ettim; şoför tarafındaki kapı vecamlar hurdahaş olmuş. Benim tarafımdaki ince cam bile kırılmamış. O anda bunun büyük bir keramet olduğunu, mu'cize olmadığını ve bir daha böyle maceralı şeyleri tefekkür etmemek için kerametkârâne gaybî bir tokat olduğunu anladım.

Risale-i Nur şakirtlerinden

Salâhaddin Çelebi

وَأَنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بَعْدَ حُرُوفَاتِ
مَا أَرْسَلْتُمْ لَنَا

Aziz kardeşlerim,

Âhîrzamana işaret eden hadîsin âhîrinde:

مَثَلًا كَلِمَةً طَيِّبَةً كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ ٤ âyetine dâir iki dakika içinde ve hadisin işaretini tashih ânında, âni olarak mücmelen hatıra gelen işaret-i gaybiyenin gayet acelelikle tevafuk-u cifrîsinde, zararsız bir küçük sehiv vuku bulmuştu. O vakitten beri daha ona dikkat etmemiştim.

Bu defa, cidden ve hakikaten mübarekler heyetinin cem' ve telif ettikleri Lâhika Risalesinin o âyete dair fıkranın kitabesinde bir kasdî sehiv gördüm. O ihtardârâne kasdî sehiv, benim kusurkârâne sehvim bildirdi. O çok müdakkik ve çok mübarekler heyetine beni çok minnettar ve mesrur eyledi. Şöyle ki:

كَلِمَةً طَيِّبَةً ٥ makamı, bin iki (1002) diye sehven yazılmıştı. ط sayılmamış; doğrusu bin on birdir (1011). Risale-i Nur'un makamına on üç farkla tevafuk etmekle beraber, izafeden tavsife geçse رِسَالَةٌ نُورِيَّةٌ ٦ olur. Bir ه ve ی ilâve

olur ve şedde gider, bir ن noksan olur. Fakat ط ٧ deki tenvin, bir derece vakf olduğundan sayılmazsa, tam tamına bir tek farkla medde sayılmazsa, farksız olarak tevafuk eder.

1. Her türlü noksan sıfatlardan yüce olan Allah'ın adıyla.

2. "Hiçbir şey yoktur ki Allah'ı hamd ile tesbih etmesin (Onu şükran ve minnetle anıp şânına lâyık ifadelerle anmasın ve noksan sıfatlardan tenzih etmesin)." İsrâ Sûresi, 17:44.

3. Bize gönderdiklerinizin harfleri adedince Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi sizin üzerinize olsun.

4. "Kelime-i tayyibeyi (güzel ve hoş sözü) Allah nasıl hoş bir ağaca benzetmiştir ki..." İbrahim Sûresi, 14:24.

5. "Kelime-i tayyibe (güzel ve hoş söz)." İbrahim Sûresi, 14:24.

6. Risale-i Nur'un diğer adı.

7. "Güzel, hoş." İbrahim Sûresi, 14:24.

Hem, mânâ cihetiyle iki âyet, iki cereyana işaretleri ve münasebetleri ve tetabukları çok kuvvetli bulunduğundan, nâkıs bir tevafuk ve zaif bir emare dahi kâfidir.

Hem böyle makamlarda, böyle büyük yekûnlerde bu gibi küçük farklar zarar vermez. Ben tahmin ederim, bu sehiv, beşinci âyetin işaretindeki sehiv gibi ehemmiyetli bir kısım işârât-ı gaybiyenin anahtarı olacak. Ve bu muazzam âyet, otuz üçüncü âyet olmasına bir işaret idi. İnşaallah istikbalde bir kardeşimiz o hazineyi açacak.

Bugünlerde, tefsirin ve Onuncu Sözün tevafukatına baktım. Kendi kendime dedim ki: Bu ziyade tafsîlât israftır. Ehemmiyetli meseleler çoktur, vakit zayi olmasın.

Birden ihtar edildi ki: O tevafuk altında çok ehemmiyetli bir mesele vardır. Hem madem tevafukta bir inâyet-i hâssa ve iltifat-ı rahmanî Risale-i Nur'a karşı tezahür etmiş, o iltifata karşı hiss-i şükran ve memnuniyet ve müteşekkîrâne sevinç ne kadar ifratkârâne de olsa israf olamaz. Bu ihtar mücmelini iki cihetle izah edeceğim.

Birincisi: Herşeyde—ne kadar cüz'î de olsa—bir kast ve iradenin cilvesi bulunmasıdır; tesadüf, hakikî olarak olmamasıdır. Evet, kesretin en çok dağınık ve en ziyade tesadüfe verilen kelimattaki hurufatın vaziyetleridir. Hususan kitabette, madem hiç münasebeti olmayan ve ihtiyar-ı beşerî karışmayan hurufatın vaziyetlerinde bir tenasüp, bir nizam bulunuyor; elbette bir irade-i gaybiye tahtında vaziyetler veriliyor.

Hiç birşey daire-i ilim ve kudretinden hariç olmadığı gibi, daire-i irade ve meşietinden dahi hariç değildir ki, böyle cüz'î ve dağınık şeylerde dahi bir tenasüp gözetiliyor ve tanzim ediliyor. Ve o tanzim içinde ve irade-i âmme cilvesinde, bir inâyet-i hassa suretinde, Risale-i Nur'a bir imtiyaz nev'inde hususî bir teveccüh ve iltifat görülmüş. Ben, bu derin meseleyi görmek için *İşârâtü'l-İcâz* tefsirinin tevafukatına dikkat ettim; kat'î bir kanaatle o sırrı bildim ve hissettim.

İkinci cihet: Nasıl ki çok mübarek ve kudsî, büyük bir zât, gayet fakir ve muhtaç bir adama, ümit edilmediği bir tarzda, iltifatkârane, bir kapta, bazı kâğıtlara sarılı bir hediye ihsan etse, elbette o bîçare adam, o pek büyük zâta karşı hediyenin binler mislinden fazla teşekkür etmek ister. Ve bin o hediye kadar kıymetli bulunan o hediyeyle gösterilen iltifatına karşı ne kadar teşekkürde israf ve ifrat etse de makbuldür. Ve o çok mübarek zâtın o hediyesine sardığı kâğıtları da teberrük deyip şeker gibi yese, hattâ o hediye içindeki cevizlerin sert kabuklarını da teberrük diye ekmek gibi yutsa ve o hediyenin kabını mübarek bir kitap gibi öpse ve başına koysa, israf olmadığı gibi; aynen öyle de, Risale-i Nur yüzünde irade-i âmme, inâyet-i hâssa, iltifatını tevafuk zarfıyla ihsan edilmiş. Elbette tevafuka dair tafsîlât, tasvirat, fiilî teşekküratın bir nev'idir ve sevincin ve minnettarlığın heyecanlı tereşşuhatıdır. Kusura bakılmaz. Evet, böyle bir zâtın iltifatını gösteren maddî kırk para ihsanına karşı kırk bin teşekkür edilse israf

değil.

İkinci mesele: Ben hem kendimde, hem bu yakındaki Risale-i Nur talebelerinde şuhur-u muharremeden sonra bir yorgunluk ve şevkte bir fütur görüyordum. Sebebini vâzihan bilmiyordum. Şimdi, eskide söylediğim tahminî sebep, hakikat olduğunu gördüm. Şöyle ki:

Nasıl maddî hava fena ise, fena tesir ediyor; mânevî hava da bozulsa, herkesin istidadına göre bir sarsıntı verir. Şuhur-u selâse ve muharremede âlem-i İslâmın mânevî havası, umum ehl-i imanın âhîret kazancına ve ticaretine ciddî teveccühleri ve himmetleri ve tenvirleri o havayı sâfileştiriyor, güzelleştiriyor, müthiş ârızalara ve fırtınalara mukabele ediyor. Herkes o sayede ve sayesinde derecesine göre istifade eder. Fakat o şuhur-u mübareke gittikten sonra, âdetâ o âhîret ticaretinin meşheri ve pazarı değiştiği gibi, dünya sergisi açılmaya başlıyor. Ekser himmetler, bir derece vaziyeti değişiyor. Havayı tesmim eden buharat-ı müzahrefe o manevî havayı bozar. Herkes derecesine göre ondan zedelenir.

Bu havanın zararından kurtulmak çaresi, Risale-i Nur'un gözüyle bakmak ve ne kadar müşkilât ziyadeleşse, kudsî vazife itibarıyla daha ziyade ciddiyet ve şevkle hareket etmektir. Çünkü başkaların füturu ve çekilmesi, ehl-i himmetin şevkini, gayretini ziyadeleştirmeye sebeptir. Zira, gidenlerin vazifelerini de bir derece yapmaya kendini mecbur bilir ve bilmelidirler.

وَأَنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ بِاسْمِهِ¹
 السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بَعْدَ²
 تَوَافُقَاتِ الْكَلِمَاتِ وَحُرُوفَاتِهَا فِي كِتَابِ الْكَائِنَاتِ³

Aziz, sıddık, âlicenap kardeşlerim,

Nur ve Gül fabrikalarının vaziyetlerinden, bu acip zamanda ne tarzda olduğunu haber vermiyorsunuz. Halbuki, bu dünyada en ziyade alâkadar olduğum onlardır. Her neyse...^{HAŞİYE-1} Bu defa hakikatlerin yemişleri nev'inde ve Risale-i Nur talebelerinin medâr-ı teşviki olan letâif-i tevafulkiyeden birisini, Feyzi'nin sebebiyle ve arzusuyla size gönderildi. Şöyle ki:

1. Allah'ın adıyla.

2. "Hiçbir şey yoktur ki Allah'ı hamd ile tesbih etmesin (Onu şükran ve minnetle anıp şânına lâyık ifadelerle anmasın ve noksan sıfatlardan tenzih etmesin)." İsrâ Sûresi, 17:44.

3. Kâinat kitabındaki kelimelerin ve o kelimelerin harflerinin tevafulukânı adedince Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

Haşîye-1 Huruf-u Kur'âniyeyi tercüme ile tahrif, tebdil, tağyir etmek mülhidlerindehşetli cinayetlerine mukabil cihad eden Said, ifratkârâne ve müsrifâne tevafulukta çok tedkikât lüzumsuz değil, mânâsız olmaz.

Birgün tashihat işim yoktu. *İşârâtü'l-İ'câz*'ın ^ت tevafuluku hakkında yanlışım ve sehvim hâtırıma geldi. Bir keffaretü'z-zünub aradım. Birden, Lâfzullahın başı olan *elif*, Risale-i Nur'un bir muhtasar fihristesi ve çekirdek-i aslîsi olan *İşârâtü'l-İ'câz*'da ve resâil-i sairede kerametkârâne vaziyetler gösterdiğini

düşündüm. Acaba Lâfzullahın ^ل ve ^ه harfleri dahi ne vaziyet gösterecek diye baştan aşağıya kadar bütün *İşârâtü'l-İ'câz*'ı, sahifelerdeki satırbaşları ve

nihayetlerini saydım. ^ل ve ^ه nın *elif* gibi kerametkârâne vaziyetini gördüm. Belki inşaallah, tevafulukta sehivden gelen kusurlarıma ve yanlışlarıma bu da bir küçük keffaretü'z-zünub olur.

Evvelki mektupta, *İşârâtü'l-İ'câz*'da, sair hurufatın mecmuu başka bir tarzda ehemmiyetli bir vaziyet-i harikaları bulunduğu bir işaret, bir uç, bir emare gördüğümüzü size yazmıştık. Fakat o geniş sırrı tamamen görmek çok zamana muhtaç olduğundan, çok ehemmiyetli vazifeler şimdilik onunla iştigale müsaade etmedi.

Aziz kardeşlerim,

Bu sıkıntılı zamanda ve tazyikat altında akıl ve kalbi eğlendiren ve

keyiflendiren böyle tefekkühât-ı ilmiyeyi israf saymayınız. Hüsn-ü niyet öyle bir kimyadır ki, şışeleri elmasa çevirir, toprağı altın yapar. İnşaallah, o hüsn-ü niyetle, bu tefekkühât dahi hakikî bir gıda ambarına bir anahtar olur ve hizmette zaafa düşenlere kût ve kuvvete yol açar.

Lâfzullahın âhir harfi seksen beş defa o Lâfza-i Celâlin evvelki harfi oluyor. ¹

هـ ^{۱۰} اَللّٰهُ وَاحِدٌ ^{۱۰} اَللّٰهُ وَاحِدٌ adedine mânidar bir tek farkla tevafuk lisanıyla der.

bir adedi, seksen beş defa hemen hemen umumiyetle tevafuk eder. Yalnız, bazan

bir sahife fasıla olur. هـ iki adedi, kırk iki defa ekseriyet-i mutlaka ile tevafuk

eder. هـ üç adedi, yirmi beş defadır, ekseri tevafuktadır. Hecede ikinci ve

Kur'ân'da ve *Bismillâh*'ta birinci harf olan ب yine seksen beş defa bir oluyor.

^{1. Allah birdir.} ب ^{۱۰} اَللّٰهُ وَاحِدٌ ^{۱۰} اَللّٰهُ وَاحِدٌ der. ب iki adedi kırk üç olup, bir farkla هـ nin ikisine tevafuk eder.

ب üç adedi yirmi yedi olup, هـ 'nin üçüne iki farkla tevafuk eder. ب beş adedi

yirmi üç defa هـ 'nin üç adedine iki farkla tevafuk eder. ت altı adedi on beş

defa و 'ın dört adedine tevafuk eder. و altı adedi yirmi altı veya yirmi yedi

defadır. و 'ın beş adedi yirmi beş defa olup, altı adedine bir veya iki farkla

tevafuk eder. (ا) altı adedi, sekiz defa ve (هـ) beş adedi sekiz defa birbiriyle tam tevafuk eder.

Elhâsıl: Beş هـ ile altı هُوَ ism-i mukaddesi oldukları için kerametkârâne

vaziyetler gösteriyorlar. Lâfzullahın ortadaki harfi olan ل 'yetmiş beş defa

evvelki harfi olan *elif* oluyor. Hemen hemen umumiyetle tevafukla هُوَ اَللّٰهُ ^۲

adedine üç farkla tevafuk lisanıyla هُوَ اَللّٰهُ okuyor. ل 'ın iki adedi altmış beş

الله

defa olup, ekseriyet-i mutlaka ile tevafuk ederek, farksız veya iki farkla

adedine tevafuk lisanıyla الله der, zikreder. Ve ل 'ın üç adedi ekseri birbirine

tevafukla otuz üç defa olarak, otuz üç aded-i mübarekine tevafukla ve ل 'ın makam-ı cifrîsine üç farkla tevafuk etmekle beraber yalnız mânidar bir farkla

واحد آحد³ adedine tevafuk lisanıyla واحد آحد³ der, hükmeder. ل 'ın dört

adedi on sekiz olup, واحد³ adedi olan on dokuzuna yalnız bir manidar farkla,

tevafuk lisanıyla واحد³ der, tevhidi ilân eder. Bu dört adedi, iki adetle beraber, yalnız iki farkla, tevafuk diliyle *Lâ ilâhe illâ Hû* okurlar.

1. Allah birdir.
2. O, Allah'tır.
3. Bir, tek (bk. v-h-d)

İşte seksen beş, yetmiş beş, altmış beş olması ve bir adedi seksen beş ve iki adedi onun yarısı olan kırka ve üçü onun nısfı^{HAŞİYE-1} yirmiye inmesi ve birbiriyle tevafukları ve Lâfza-i Celâlin ve Kelime-i Tevhidin lem'alarını ifade etmeleri gibi, muntazam niseb-i adediye ve mânidar münasebet-ı tevafukıye bize kanaat veriyor ki, tesadüfî değil, belki alâmet-i kabul bir tevfidir; bir tanzimdir.

Kardeşiniz
Said Nursî

ة حمزه

Haşîye-1 Seksen dördüncü sahifinin ikinci haşîyesinde

ahiri dir. (Arabî *İşârâtü'l-İ'câz*'ın ilk tab'ının seksen dördüncü sahifesi.)

(Risale-i Nur'a işaret eden Otuz Üçüncü Âyetin istihracına dâir Hafız Ali'nin bir fıkrasıdır.)

وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يَسْبَحُ بِحَمْدِهِ بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ¹
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ³

Aziz Üstadım Hazretleri,

Dün akşam namazını kılarken ikinci rekâtta Fatiha-i Şerîfeden sonra

شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُو الْعِلْمِ
قَائِمًا بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ⁴

âyetini okurken, hiç düşünmediğim, akıl ve kalbimde birşey, taharrîye bir sebep yokken, birden bire ruhun penceresine şu azîm âyet-i kerimenin Risale-i Nur'a ve müellifine bir münasebet-i mâneviyeye işaret gösterildi. Namazdan sonra düşündüm. Hakikaten kuvvetli bir münasebet-i mâneviyesi var. Şöyle ki:

1. Her türlü noksan sıfatlardan yüce olan Allah'ın adıyla.

2. "Hiçbir şey yoktur ki Allah'ı hamd ile tesbih etmesin (Onu şükran ve minnetle anıp şânına lâyık ifadelerle anmasın ve noksan sıfatlardan tenzih etmesin)." İsrâ Sûresi, 17:44.

3. Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

4. "Allah, melekler ve adâlette sebat eden ilim adamları şahitlik etmiştir ki, Ondan başka ilâh yoktur. (Evet) kudreti herşeye galip Azîz, her işi hikmetle yapan Hakîm olan Allah'tan başka ilâh yoktur." Âl-i İmrân Sûresi, 3:18.

Bu kâinata, vahdaniyet-i İlâhiyeyi cin ve ins ve ruhaniyata karşı kat'î bir surette gösterip ispat eden birinci, Kur'ân-ı Azîmüşşân olduğu gibi, bu asırda ikinci, üçüncü derecede kemâl-i adaletle ve sadık ve musaddak hüccetlerle vahdaniyeti vâzıh ve bâhir bir surette kâinat safahatında ins ve cinnin enzarına arz edip ispat eden Risale-i Nur, bütün tabakat-ı beşere hem medrese, hem mektep, hem kışla, hem hakîm, hem hâkim olarak en âmi avamdan en ehass-ı havassa kadar ders verip tâlim ve terbiye etmesi bizce meşhud olmasıyla, bu âyet-i kerimenin bir mevzuu, bir mâsadakı da Risale-i Nur olmasına şüphesiz bir kanaat veriliyor.

الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ¹

İkinci Kelime-i Tevhidden sonra isimleriyle Cenâb-ı Hak (Celle Celâlühü) zâtını tavsif buyurup, ikinci derecede aynı isimlerin mazharı olan Risaletü'n-Nur şahs-ı manevîsine işaret etmesi, Kur'ân-ı Azîmüşşânın şe'nine yakışır bir keyfiyettir. Çünkü belki bütün dünyaya muhalif olarak fakr-ı haliyle beraber izzet-i İlâhiye ve izzet-i ilmiyeyi muhafaza için ölümden beter

musibetlere karşı göğüs geren, tahammül eden Risale-i Nur tercümanı olduğu gibi, zeminde ve semavatta hikmetle tasarrufatın muammasını açan yine Risale-i Nur olduğu sadık ve musaddaktır. Bu kuvvetli münasebet-i mâneviyeyi teyid eden bir emaresi de şudur ki:

1. "Onun kudreti herşeye galiptir ve Onun her işi hikmet ile dir." Âl-i İmrân Sûresi, 3:18.

أُولُوا الْعِلْمِ

¹makam-ı cifrîsi iki yüz on dört olup, Risale-i Nur'un bir ismi olan *Bediüzzaman*'ın (şeddeli *ze*, *lâm*-ı aslî sayılır) makamı olan iki yüz on dörde tam tamına tevafuku ve müellifinin hakikî ve daimî ismi olan Molla Said'in makamı olan iki yüz on beşe bir tek farkla tevafuku, elbette bu kelime-i kudsiyenin her asra baktığı gibi, bu asra da medar-ı nazar bir ferdi Resailü'n-Nur olduğuna bir

emare olduğu gibi, وَأُولُوا الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ ² (okunmayan ikinci vav ve *hemze* sayılmaz) makamı olan altı yüz bir adediyle, Risale-i Nur'un beş yüz doksan dokuz makamına; ve Resailü'n-Nur makamına yalnız iki farkla, iki ismine tevafuku dahi bir emare olduğu ve

شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُوا الْعِلْمِ ³

cümle-i tevhidiye-i kudsiyesinin makam-ı cifrîsi ve ebcedîsi olan bin üç yüz altmış adediyle, ^{HAŞİYE-1} tam tamına bu acip isyan, tuğyan, temerrüd asrının ve garip, küfran ve galeyan ve ilhad zamanının bu senesine ve bulunduğumuz bu tarihe tevafuku ve tetabuku elbette kuvvetli bir emaredir ki, bu pek büyük ve geniş ve âmm olan tevhid ve şehadetin medâr-ı nazar ehemmiyetli efradı ve mâsadağları her zamandan ziyade bu şehadete muhtaç, bu asrın bu vaktinde bulunacaktır. Ve şimdilik o şehadeti tesirli bir surette ispat eden Resâilü'n-Nur o efraddan birisi ve hususî medar-ı nazar olduğuna pek çok emareler ve işaretler ve beşaretler vardır.

1. "İlim sahipleri." Âl-i İmrân Sûresi, 3:18.

2. "Adaletle sebat eden ilim sahipleri." Âl-i İmrân Sûresi, 3:18.

3. "Allah, melekler ve adaletle sebat eden ilim adamları şahitlik etmiştir ki, Ondan başka ilâh yoktur." Âl-i İmrân Sûresi, 3:18.

Haşîye-1 Okunmayan iki *hemze* sayılmaz.

اللَّهُ أَعْلَمُ بِالصَّوَابِ وَالْعِلْمِ عِنْدَ اللَّهِ
سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ
الْحَكِيمُ ²

Risale-i Nur şakirtlerinden

Hâfız Ali(r.h.)

1. En doğrusunu Allah bilir. Gerçek ilim Allah katındadır.

2. "Seni her türlü noksandan tenzih ederiz. Senin bize öğrettiğinden başkabilgimiz yoktur. Muhakkak ki Sen, ilmi ve hikmeti herşeyi kuşatan Alîm-i Hakîmsin." Bakara Sûresi, 2:32.

Birden ihtar edilen bir mesele:

Âhîrzamanda bir şahsın hatiât ve günahlarının gayet dehşetli bir yekûn teşkil ettiğine dair rivayetler vardır. Eskide, “Acaba âdi bir adam, binler adam kadar günah işleyebilir mi? Ve o âhîrzamanda bildiğimiz günahlardan başka hangi günahlardır ki, kâinatın heyet-i mecmuasına dokunur, kıyametin kopmasına ve dünyaları başlarına harap olmasına sebebiyet verir?” diye düşünürdüm. Şimdi bu zamanda müteaddit esbabını gördük.

Ezcümle: Müteaddit vücuhundan radyomla anlaşıldı ki, o birtek adam, birtek kelimeyle bir milyon kebairi birden işler. Ve milyonlarla insanı dinlettirmekle günahlara sokar.

Evet, küre-i havanın yüz binler kelimeleri birden söyleyen ve bir dili olan radyo unsuru, nev-i beşere öyle bir nimet-i İlâhiyyedir ki, küre-i havayı bütün zerratıyla şükür ve hamd ü senâyla doldurmak lâzım gelirken, dalâletten tevellüd eden sefahet-i beşeriye o azîm nimeti şükürün aksine istimal ettiğinden, elbette tokat yiyecek.

Nasıl ki havâlık-ı medeniyet namı altındaki ihsanat-ı İlâhiyyeyi bu mimsiz, gaddar medeniyet hüsn-ü istimal ile şükürünü eda edemeyerek tahribata sarf edip küfran-ı nimet ettiği için öyle bir tokat yedi ki, bütün bütün saadet-i hayatiyeyi kaybettirdi. Ve en medenî tasavvur ettiği insanları, en bedevî ve vahşî derekesinden daha aşağıya indirdi. Cehenneme gitmeden evvel, Cehennem azabını tattırıyor.

Evet, radyonun küllî nimetiyet ciheti küllî bir şükür iktiza eder; ve o küllî şükür de, Hâlık-ı Arz ve Semâvâtın kelâm-ı ezelîsinin şimdiki bütün muhataplarına birden yetiştirmek için, küllî yüz bin dilli semavî bir hâfız hükmünde, her vakit kâinatta Kur’ân’ı okumalıdır, tâ o nimetin küllî şükürünü edâ ve o nimeti idame etsin.

Said Nursî

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Sizin, yani Nur fabrikasının sahibi ve mübarek cemaatin imamının Atabey'den gelen mektupları bizi çok mesrur eyledi. Üç dört ay zarfında, üç dört köyde ümmîlerden elli adet kalem Risale-i Nur'u yazmaya muvaffak olmaları, elbette Ali'lerin ve Mustafa'ların şüphesiz harika bir keramet-i sadakatleridir. Kerametkârâne bu vâkıa, bu havalide Risale-i Nur şakirtlerini çok kuvvetle ümitlendirdi, ziyade şevk verdi. Size de ve o ümmî kâtiplere de yüz bin bârekâllah!

Nur fabrikasının, Gül fabrikasının Risale-i Nur'a derece-i hizmetlerini merak edip sormuştum. Ümit ve tahminimin pek fevkinde olarak Hüsrev'in mektubundan bin kalemle Risale-i Nur'a hizmet haberini ve bilhassa sizin de yalnız ümmîlerden birkaç köyde elli kalemin imdada yetişmesi, bâki bir hazinenin müjdesi kadar bizi memnun etti. Allah sizlerden ebedî razı olsun. Âmin. Ve sizi, hizmet-i imaniye ve Kur'âniyede muvaffak eylesin, âmin. Büyük Hâfız Ali'nin Nazif'le tevafuku ve tetabuku, yalnız bir iki cihetle değil, çok cihetlerle mabeynlerinde tevafuk var.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ederim.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Sizlerin ümidimin pek fevkinde gayret ve faaliyetiniz beni, âhir hayatıma kadar mesrur ve müteşekkir edecek bir mahiyettedir. Bu defa mektubunuzda, “Hıfz-ı Kur’ân’a çalışmak ve Risale-i Nur’u yazmak, bu zamanda hangisi takdim edilse daha iyidir?” diye sualinizin cevabı bedihîdir. Çünkü, bu kâinatta ve her asırda en büyük makam Kur’ân’ındır. Ve her harfinde, ondan tâ binler sevap bulunan Kur’ân’ın hıfzı ve kırâati her hizmete mukaddem ve müreccahtır. Fakat, Risale-i Nur dahi o Kur’ân-ı Azîmüşşanın hakaik-i imaniyesinin burhanları, hüccetleri olduğundan ve Kur’ân’ın hıfz ve kıraatine vasıta ve vesile ve hakaikini tefsir ve izah olduğu cihetle, Kur’ân hıfzıyla beraber ona çalışmak da elzemdir.

Nur fabrikasıve Gül fabrikası devâirinde, mübarekler heyetinde, Lütfü’ler nümunelerinde, Hacı Hâfız’lar cemaatinde, Sıddık Süleyman, Hakkı’nın makamlarında bulunan herbir kardeşlerimize, hususan elli ümmîden çıkan Risale-i Nur talebelerine birer birer selâm ve dua ediyoruz ve dualarınızı istiyoruz.

ع . س .

وَأَنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ²
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ³

Sevgili ve kıymetli Üstadım, faziletmeâb Efendim Hazretleri,

Ebedî minnettarı ve hâdimi bulunduğum Risale-i Nur'un feyzinden lââyık olmadığım pek çok eltâf-ı Rabbaniyeye mazhariyetimi, gözlerimden sevinç yaşları akıtarak görmekte ve ne suretle şükranlarımla mukabele edeceğimden âciz bulunmaktayım. Dünün menfur-u umumîsi Nazif, bugünün parlak bir vatanperveri veya hakikatçisi bulunmaktadır.

الْحَمْدُ لِلَّهِ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي⁴

1. Her türlü noksan sıfatlardan yüce olan Allah'ın adıyla.

2. "Hiçbir şey yoktur ki Allah'ı hamd ile tesbih etmesin (Onu şükran ve minnetle anıp şânına lâyık ifadelerle anmasın ve noksan sıfatlardan tenzih etmesin)." İsrâ Sûresi, 17:44.

3. Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

4. Allah'a hamd olsun. Bu Rabbimin ihsânıdır.

Senelerden beri müştâkı bulunduğum Nur ve Gül fabrikaları mübarekler heyetinin ve o mukaddes fabrikanın makina ve çarklarının nurlu sadalarını kulaklarımla işitmek ve şu âciz ve kasır ve cahil vaziyetimle o yüksek ve Aşere-i Mübeşşere-i Kur'âniyeden olan, Ashâb-ı Güzîn Rıdvânullahi Aleyhim Ecmaîn efendilerimizin bugün şahsiyet-i mâneviyelerini küçük bir mikyasta temsil eden sıddıklar, mücahidler, fedakâr kahramanlar cemaatinin iki mühim uzvu bulunan aziz kardeşlerimizden mübarek Sabri ve Büyük Hâfız Ali'nin hakkımda gösterdikleri âlicenâbâne muhabbet ve merbutiyet-i kalbiye ve hâdiselerin aynen tevafuku, bu yüksek ve muktedir Nur deryasının nurlu rüzgârlarından hasıl olan dalgaların hıştırtılarından sızan bir keramet-i gaybiye bulunduğundan, bizce pek kıymettar olan bu mühim tevafukatın, günahkâr ve bütün geçmiş ömrü isyanla dolu bu âdi şahsımın o öyle yüksek ve mukaddes bir heyetin mübarek iki uzvu tarafından hüsn-ü kabul görülerek iltifatlarına mazhar ve kıymetli mesâi ve hizmet-i kudsiyelerine tevafukla, pek cüz'î ve değersiz hizmetimize iştirak ederek benimsemek ve kabul etmek yüksekliğinde bulunmaları, Risale-i Nur'un kudsî kerametiyle Cenab-ı Rabb-i İzzetin nihayetsiz eltaf-ı Sübhâniyesinden büyük bir lütf-u Rabbânî bulunduğunu şükranla arz eder ve bu kıymetli kardeşlerimizin hizmet-i kudsiyelerinin denizden bir katre mesabesindeki ve çok hatâlı ve kıymetsiz ve cüz'î olan hizmetimizin âsâr-ı fiiliyesi olarak bugün bendenizi lââyık bulunmadığım halde âciz ve cahil ve günahkâr şahsiyetim böyle

yüksek ve erişilmesi muhal olan eshâb-ı Resulullah Rıdvanullahi Aleyhim Ecmâin Hazeratının şahsiyet-i manevîyesinin küçük bir cilvesinin gölgesini temsil eden mübarekler heyetinin iki âzâsının yüksek iltifatlarına mazhar etmiştir ki, bendenizi bu kudsî mazhariyete eriştiren Risale-i Nur delâletiyle Kadîr-i Mutlak ve Hâlık-ı Zülcelâle, Risale-i Nur'un hurufatı ve mevcudatın miktarınca hamd-ü senâ eder ve bu güzide ve kıymettar mübarekler heyetinin herbir âzâlarına ve bütün kardeşlerimize ayrı ayrı ihtiramla minnet ve şükranlarımı arz ederim.

Talebeniz ve hizmetkârınız

Ahmed Nazif

Şefkat yüzünden esasat-ı İslâmiyenin haricindeki bid'at ve dalâlet yollarına sapanları çeviren bir hakikattir.

Şefkat-i insaniye, merhamet-i Rabbanîyenin bir cilvesi olduğundan, elbette rahmetin derecesinden aşmamak ve Rahmetenli'l-Âlemîn zâtın (a.s.m.) mertebesi şefkatinden taşmamak gerektir. Eğer aşsa ve taşsa, o şefkat, elbette merhamet ve şefkat değildir; belki dalâlete ve ilhada sirayet eden bir maraz-ı ruhî ve bir sakam-ı kalbîdir.

Meselâ, kâfir ve münafıkların Cehennemde yanmalarını ve azap ve cihad gibi hâdiseleri kendi şefkatine sığdırmamak ve tevile sapmak, Kur'ân'ın ve edyân-ı semâviyenin bir kısm-ı azîmini inkâr ve tekzip olduğu gibi, bir zulm-ü azîm ve gayet derecede bir merhametsizliktir.

Çünkü mâsum hayvanları parçalayan canavarlara himayetskârâne şefkat etmek, o biçare hayvanlara şedit bir gadr ve vahşi bir vicdansızlıktır. Ve binler Müslümanların hayat-ı ebediyelerini mahveden ve yüzer ehl-i iman su-i âkıbetine ve müthiş günahlara sevk eden adamlara şefkatskârâne taraftar olmak ve merhametskârâne cezadan kurtulmalarına dua etmek, elbette o mazlum ehl-i imana dehşetli bir merhametsizlik ve şenî bir gadirdir.

Risale-i Nur'da kat'iyetle ispat edilmiş ki, küfür ve dalâlet, kâinata büyük bir tahkir ve mevcudata bir zulm-ü azîmdir ve rahmetin ref'ine ve âfâtın nüzulüne vesiledir. Hattâ, deniz dibinde balıklar, cânilerden şekva ederler ki, "İstirahatimizin selbine sebep oldular" diye rivâyet-i sahiha vardır.

O halde kâfirin azap çekmesine acıyıp şefkat eden adam, şefkate lâyık hadsiz mâsumlara acıymıyor ve şefkat etmeyip ve hadsiz merhametsizlik ediyor demektir.

Yalnız bu var ki, müstehaklara âfât geldiği zaman mâsumlar da yanarlar; onlara acımamak olmuyor. Fakat, cânilerin cezalarından zarar gören mazlumların hakkında gizli bir merhamet var.

Bir zaman, eski Harb-i Umumîde, düşmanların ehl-i İslâma ve bilhassa çoluk ve çocuklara ettikleri katl ve zulümlerinden pek çok müteallim oluyordum. Fıtratımda şefkat ve rikkat ziyade olduğundan, tahammülüm haricinde azap çekerdim.

Birden kalbime geldi ki, o maktul masumlar şehîd olup veli olurlar; fânî hayatları, bâkî bir hayata tebdil ediliyor. Ve zâyi olan malları sadaka hükmünde

olup bâki bir malla mübadele olur. Hattâ o mazlumlar kâfir de olsa, âhirette kendilerine göre o dünyevî âfattan çektikleri belâlara mukabil rahmet-i İlâhiyenin hazinesinden öyle mükâfatları var ki, eğer perde-i gayb açılrsa, o mazlumlar haklarında büyük bir tezahür-ü rahmet görünüp, “Ya Rabbi, şükür elhamdü lillâh” diyeceklerini bildim ve kat’î bir surette kanaat getirdim. Ve ifrat-ı şefkatten gelen şiddetli teessür ve elemenden kurtuldum.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Size bu defa iki parçayı gönderiyorum.

Birisi: Evvelce bir kısmını size göndermiştim. Şimdi bir ihtar-ı mânevîyle o parça hem tekmil edildi, hem ehemmiyetli olduğu bildirildi. Eski Said'in siyasetle münasebettar, eski eserlerini görenlere fâidesi var; fakat bir parça mahremcedir, Lâhikaya girmeli.

İkinci parça: Mânevî bir ihtara binaen Risale-i Nur'un hizmetine bilmeyerek zarar verebilen bazı yeni eserleri alan bir kardeşimizi bir ikaz, bir ihtardır ki, sair Risale-i Nur talebeleri vazifelerine hâlel vermemek için bir tenbihtir. Bu da Lâhikaya girsin.

Hulûsi-i Sâlisimzasıyla ehemmiyetli ve beni çok mesrur eden ve Küçük Lütfü'nün bir vârisi olan bir zâtın Risale-i Nur'a kıymettar hizmeti ve tesahubunu beyan eden bir mektubunu aldım. O zât kimdir? Ben çok selâm ve duayla onu tebrik ediyorum.

Gül ve Nur fabrikaları ve mübareklerbaşıta olarak umum kardeşlerime birer birer selâm ediyorum. Bu memleketi tenvir eden ve Cennet kokularıyla rayihalandıran o fabrikaları Cenâb-ı Hak muvaffak ve dâim eylesin. Âmin. Biz burada onların parlak nurlarıyla ve şirin güzel kokularıyla âlem-i bekanın rayihasını istişmam ediyoruz.

1. Her türlü noksan sıfatlardan yüce olan Allah'ın adıyla.

Risale-i Nur talebelerinin hasları olan sahip ve vârisleri ve haslarının hasları olan erkân ve esasları olan kardeşlerime bugünlerde vuku bulan bir hâdisе münasebetiyle beyan ediyorum ki, Risaletü'n-Nur hakaik-i İslâmiyeye dair ihtiyaçlara kâfi geliyor, başka eserlere ihtiyaç bırakmıyor. Kat'î ve çok tecrübelerle anlaşılmış ki, imanı kurtarmak ve kuvvetlendirmek ve tahkikî yapmanın en kısa ve en kolay yolu Risaletü'n-Nur'dadır. Evet, on beş sene yerine on beş haftada Risaletü'n-Nur o yolu kestirir, iman-ı hakikîye isal eder.

Bu fakir kardeşiniz yirmi seneden evvel kesret-i mütalâayla bazan bir günde bir cilt kitabı anlayarak mütalâa ederken, yirmi seneye yakındır ki Kur'ân ve Kur'ân'dan gelen Resailü'n-Nur bana kâfi geliyorlardı. Birtek kitaba muhtaç olmadım, başka kitapları yanımda bulundurmam. Risaletü'n-Nur çok mütenevvi hakaikе dair olduğu halde, telifi zamanında, yirmi seneden beri ben muhtaç olmadım. Elbette siz, yirmi derece daha ziyade muhtaç olmamak lâzım gelir.

Hem madem ben sizlere kanaat ettim ve ediyorum, başkalara bakmıyorum, meşgul olmuyorum; siz dahi Risaletü'n-Nur'a kanaat etmeniz lâzımdır, belki bu zamanda elzemdir.

Hem şimdilik bazı ulemanın yeni eserlerinde meslek ve meşrep ayrı ve bid'atlara müsait gittiği için, Risaletü'n-Nur zındıkaya karşı hakaik-i imaniyeyi muhafazaya çalışması gibi, bid'ata karşı da huruf ve hatt-ı Kur'ânı muhafaza etmek bir vazifesi iken, has talebelerden birisi bilfiil huruf ve hatt-ı Kur'âniye'yi ders verdiği halde, sırrı bilinmez bir hevesle, huruf ve hatt-ı Kur'âniyeye, ilm-i din perdesinde tesirli bir surette darbe vuran bazı hocaların darbeye istimal ettikleri eserleri almışlar. Haberim olmadan, dağda, şiddetli bir tarzda o has talebelere karşı bir gerginlik hissettim, sonra ikaz ettim. Elhamdü lillâh ayıldılar. İnşallah tamamen kurtuldular.

Ey kardeşlerim,

Mesleğimiz, tecavüz değil tedafüdür. Hem tahrip değil, tamirdir. Hem hâkim değiliz, mahkûmuz. Bize tecavüz eden hadsizdirler. Mesleklerinde, elbette çok mühim ve bizim de malımız hakikatler var. O hakikatlerin intişarına bize ihtiyaçları yoktur. Binler o şeyleri okur, neşreder adamları var. Biz onların

yardımlarına koşmamızla, omuzumuzdaki çok ehemmiyetli vazife zedelenir ve muhafazası lâzım olan ve birer taifeye mahsus bir kısım esaslar ve âli hakikatler kaybolmasına vesile olur.

Meselâ, hâdisât-ı zamaniye bahanesiyle Vehhâbîlik ve Melâmîliğin bir nev'ine zemin ihzar etmek tarzında, bazı ruhsat-ı şer'iyeyi perde yapıp eserler yazılmış. Risaletü'n-Nur, gerçi umuma teşmil suretiyle değil, fakat herhalde hakikat-i İslâmiyenin içinde cereyan edip gelen esas-ı velâyet ve esas-ı takvâ ve esas-ı azimet ve esâsât-ı Sünnet-i Seniye gibi ince, fakat ehemmiyetli esasları muhafaza etmek bir vazife-i asliyesidir. Sevk-i zaruretle, hâdisâtın fetvalarıyla onlar terk edilmez.

Telifinden otuz dört sene sonra, *Münazarat* namındaki esere baktım. Gördüm ki, Eski Said'in o zamandaki inkılâptan ve o muhitten ve tesirat-ı hariciyeden neş'et eden bir hâlet-i ruhiyeyle yazdığı bu gibi eserlerinde hatîat var. O kusurat ve hatîatımdan bütün kuvvetimle istiğfar ediyorum ve o hatîattan nedamet ediyorum. Cenâb-ı Hakkın rahmetinden niyazım odur ki, ehl-i imanın meyusiyetlerini izale niyetiyle ettiği hatîat hüsn-ü niyetine bağışlansın, affedilsin.

Eski Said'in bu gibi eserlerinde iki esas-ı mühim hükmediyor. O iki esasın hakikatleri vardır. Fakat ehl-i velâyetin keşfiyatı tevilâta ve rüya-yı sadıkanın tevile muhtaç oldukları gibi, o hiss-i kablelvukuun dahi, daha ince tâbirlere lüzumu varken, Eski Said'in o hiss-i kablelvukuyla hissettiği o iki hakikatin tevilsiz, tâbirsiz bir surette beyanı, kısmen kusurlu ve kısmen hilâf görünüyor.

Birinci esas: Ehl-i imanın meyusiyetine karşı, "İstikbalde bir nur var" diye müjde verdiğidir. Bir hiss-i kablelvukuyla Risale-i Nur'un istikbalde, dehşetli bir zamanda çok ehl-i imanın imanlarını takviye edip kurtarmasını hissedip o adese ile Hürriyet inkılâbındaki siyaset dairelerine bakmış. Tâbirsiz, tevilsiz tatbiki çalışmış; siyaset ve kuvvet ve kemmiyet noktasında zannetmiş. Doğru hissetmiş, fakat tam doğru diyememiş.

İkinci esas: Eski Said, bazı dâhi siyasî insanlar ve harika ediplerin hissettikleri gibi, çok dehşetli bir istibdadı hissedip ona karşı cephe almışlardı. O hiss-i kablelvuku tâbir ve tevile muhtaç iken, bilmeyerek resmî, zaif ve ismî bir istibdat görüp onakarşı hücum gösteriyorlardı. Halbuki onlara dehşet veren, bir zamansonra gelecek olan istibdatların zaif bir gölgesini asıl zannederek öyle davranmışlar, öyle beyan etmişler. Maksat doğru, fakat hedef hatâ...

İşte Eski Saidde, eski zamanda böyle acip bir istibdadı hissetmiş. Bazı âsârında, ona hücumla beyanatı var. O müthiş istibdâdât-ı acîbeye karşı meşrutai meşruayı bir vasıta-i necat görüyordu. Ve hürriyet-i şer'îye, Kur'ân'ın ahkâmı dairesindeki meşveretle o müthiş musibeti def eder diye düşünüp öylece çalışmış.

Evet, zaman gösterdi ki, hürriyetperver namını alan bir devletin, o istikbalde gelen istibdadın bir nümunesi olarak, üç yüz müstebit memurlarıyla, üç yüz

milyon Hindistan'ı, üç yüz seneden beri, üç yüz adam gibi kolay bağlayıp deprenmeyecek derecede istibdat altına alarak, eşedd-i zulmü âzamî bir derecede, yani birisinin hatâsıyla binler adamı tecziye etmek olan kanun-u müstebidâneye inzibat ve adalet namını vermiş; dünyayı aldatmış, ateşe vermiş.

Münazarat namındaki eserde, bazı lâtife suretinde bazı kayıtlar, haşiyecikler bulunur. O eski zaman telifinde zarifü't-tab' talebelerine bir mülâtafe nev'indendir. Çünkü onlar, o dağlarda beraberindeydiler. Onlara ders suretinde beyan ediyormuş. Hem bu *Münazarat* risalesinin ruhu ve esası hükmünde olan hâtimesindeki Medresetü'z-Zehrâ hakikatı ise, istikbalde çıkacak olan Risale-i Nur'a bir beşik, bir zemin izhar etmek idi ki, bilmediği, ihtiyarsız olarak ona sevk olunuyordu. Bir hiss-i kablelvukuyla o nuranî hakikati bir maddî surette arıyordu. Sonra o hakikatin maddî ciheti dahi vücuda gelmeye başladı.

Sultan Reşad, 19 bin altın lirayı Van'da temeli atılan o Medresetü'z-Zehrâya verdi, temel atıldı. Fakat sabık Harb-i Umumî çıktı, geri kaldı.

Beş altı sene sonra Ankara'ya gittim, yine o hakikate çalıştım. İki yüz meb'ustan 163 meb'usun imzalarıyla, o medresemize 150 bin banknot iblâğ ederek o tahsisat kabul edildi. Fakat binler teessüf, medreseler kapandı, onlarla uyuşmadım yine geri kaldı. Fakat Cenâb-ı Erhamürrâhimîn, o medresenin mânevî hüviyetini Isparta vilâyetinde tesis etti. Risale-i Nur'u tecessüm ettirdi. İnşallah istikbalde Risale-i Nur şakirtleri o âli hakikatin maddî suretini de tesis etmeye muvaffak olacaklar.

Eski Said'in İttihad-ı Terakki Komitesine şiddet-i muhalefetiyle beraber, onların hükûmetine ve bilhassa orduya karşı tarafgirâne yüksek takdiratı ve iltizamları ise, bir hiss-i kablelvukuyla, yağı içinde bulunan o cemaat-i askeriyede ve o cemiyet-i milliyede bir milyona yakın evliya mertebesinde olan şühedayı altı yedi sene sonra tezahür edeceğini hissetmiş, ihtiyarsız olarak, meşrebine muhalif, onlara dört sene tarafgir bulunmuş. Sabık Harb-i Umumî çalkalamasıyla o mübarek yağı alındı, yağı alınmış bir ayrana döndü. Yeni Said dahi Eski Said'e muhalefet edip mücahedesine döndü.

Âhîrzamanda Hazret-i İsa (a.s.) nüzulüne ve Deccalı öldürmesine ait ehâdis-i sahihanın mânâ-yı hakikîleri anlaşılmadığından, bir kısım zahir ulemalar, o rivayet ve hadislerin zahirine bakıp şüpheye düşmüşler; veya sıhhatini inkâr edip, veya hurafevâri bir mânâ verip, âdetâ muhal bir sureti bekler bir tarzda avâm-ı Müslimîne zarar verirler. Mülhidler ise, bu gibi zahirce akıldan çok uzak hadisleri serrişte ederek hakaik-i İslâmiyeye tezyifkârâne bakıp taarruz ediyorlar. Risale-i Nur, bu gibi ehâdis-i müteşâbihenin hakiki tevillerini Kur’ân feyziyle göstermiş. Şimdilik nümune olarak birtek misal beyan ederiz. Şöyle ki:

“Hazret-i İsa (a.s.) Deccalla mücadelesi zamanında, Hazret-i İsa (a.s.) onu öldüreceği vakitte, on arşın yukarıya atlayıp sonra kılıcı onun dizine yetiştirebilir derecesinde, vücutça o derece Deccalın heykeli Hazret-i İsa’dan büyüktür” diye meâlinde rivayet var. Demek Deccal, Hazret-i İsa Aleyhisselâmdan on, belki yirmi misli yüksek kametli olmak lâzım gelir.

Bu rivayetin zâhirî ifadesi sırr-ı teklife ve sırr-ı imtihana münafi olduğu gibi, nev-i beşerde câri olan âdetullaha muvafık düşmüyor.

Halbuki bu rivayeti, bu hadisi,—hâşâ—muhal ve hurafe zanneden zındıkları iskât ve o zahiri, ayn-ı hakikat itikad eden ve o hadisin bir kısım hakikatlerini gözleri gördükleri halde, daha intizar eden zahirî hocaları dahi ikaz etmek için, o hadisin, bu zamanda da aynı hakikat ve tam muvafık ve mahz-ı hak müteaddit mânâlarından bir mânâsı çıkmıştır. Şöyle ki:

İsevîlikdini ve o dinden gelen âdât-ı müstemirresini muhafaza hesabına çalışan bir hükûmetle, resmî ilânıyla, zulmetli pis menfaati için dinsizliğe ve bolşevizme yardım edip terviç eden diğer bir hükûmet ki, yine hasis, pis, menfaati için İslâmlarda ve Asya’da dinsizliğin intişarına taraftar olan fitnekâr ve cebbar hükûmetlerle muharebe eden evvelki hükûmetin şahs-ı mânevîsi temessül etse ve dinsizlik cereyanının bütün taraftarları da bir şahs-ı mânevîsi tecessüm eylese, üç cihetle bu müteaddit mânâları bulunan hadisin bu zaman aynen bir mânâsını gösteriyor. Eğer o galip hükûmet netice-i harbi kazansa, bu işârî mânâ dahi bir mânâ-yı sarîh derecesine çıkar. Eğer tam kazanmasa da, yine muvafık bir mânâ-yı işârîdir.

Birinci cihet: Din-i İsevînin hakikîsini esas tutan İsevî ruhanîlerin cemaati ve onlara karşı dinsizliği tervice başlayan cemaat tecessümetmeler, bir minare yüksekliğinde bir insanın yanında, bir çocuk kadarda olamaz.

İkinci cihet: Resmî ilânıyla, “Allah’a istinad edip dinsizliği kaldıracığım, İslâmiyeti ve İslâmları himaye edeceğim” diyen bir hükûmet yüz milyon küsur iken, dört yüz milyona yakın nüfusa hükmeden bir diğer devlete ve dört yüz milyon nüfusa yakın ve onun müttefiki olan Çin’e ve Amerika’ya ve onlar ise zahîr ve müttefik oldukları olan bolşeviklere galibâne, öldürücü darbe vuran o hükûmetteki muharip cemaatin şahs-ı mânevîsiyle, mücadele ettiği dinsizlerin ve taraftarların şahs-ı mânevîleri tecessüm etse, yine minare boyunda bir insana nispeten küçük bir insanın nispeti gibi olur.

Bir rivayette, “Deccal dünyayı zapteder” mânâsı, “ekseriyet-i mutlaka ona taraftar olur” demektir. Şimdi de öyle oldu.

Üçüncü cihet: Eğer, küre-i arzın dört kıt’aları içinde^{HAŞİYE-1} en küçüğü olan Avrupa’nın ve bu kıt’anın da dörtte biri olmayan bir hükûmetin memleketi, ekser Asya, Afrika, Amerika, Avustralya’ya karşı galibâne harp ederek, Hazret-i İsa’nın vekâletini dâvâ eden bir devletle beraber dine istinat edip çok müstebidâne olan dinsizlik cereyanlarına karşı semavî paraşütlerle muharebe ve mücadele eden o hükûmetle, ötekilerin şahs-ı mânevîleri insan suretine girse, ceridelerin eskiden beri yaptıkları gibi, devletlerin kuvvetlerini ve hükûmetlerin derecelerini göstermek nev’inden o mânevî şahıslar dahi rû-yi zemin ceridesinde, bu asır sahifesinde birer insan suretinde tersim ve tasvirleri gibi temessül etseler, aynen ve tam tamına hadis-i şerifin mu’cizâne ihbar-ı gaybi nev’inden beyan ettiği hâdise-i âhîrzamanın müteaddit mânâlarından tam bir mânâsı çıkıyor.

Haşîye-1 Avustralyanazara alınmamış.

Hattâ, şahs-ı İsa’nın (a.s.) semâvattan nüzulü işaretiyle bir mânâ-yı işârîsi olarak Hazret-i İsa’yı (a.s.) temsil ederek ve namına hareket eden bir taife dahi, şimdiye kadar işitilmemiş ve görülmemiş bir tarzda tayyarelerle, paraşütlerle semadan bir belâ-yı semavî gibi nüzûl ettiriyor, düşmanların arkasına indiriyor. Hazret-i İsa’nın nüzulünün maddeten bir misalini gösteriyor.

Evet, hadis-i şerifin ifadesiyle Hazret-i İsa’nın semavî nüzûlü kat’î olmakla beraber; mânâ-yı işârîsiyle başka hakikatleri ifade ettiği gibi, bu hakikate de mu’cizâne işaret ediyor.

Küçük Hüsrev olan Feyzive Emin’in suali ve ilhahlarıyla bazı biçarelerin imanlarını şübehattan muhafaza niyetiyle bu meseleye dair yalnız bir, iki, üç satır yazmak niyet edip başlarken, ihtiyarım haricinde olarak uzun yazdırıldı. Hikmetini de anlamadık, belki bir hikmeti var diye öylece bıraktık, kusura bakmayınız. Bu fıkra da tashihe ve dikkate vakit bulamadık, müşevveş kaldı.

وَأَنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ¹
 السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بِعَدَدِ حُرُوفَاتِ
 الْقُرْآنِ³

1. Her türlü noksan sıfatlardan yüce olan Allah'ın adıyla.

2. "Hiçbir şey yoktur ki Allah'ı hamd ile tesbih etmesin (Onu şükran ve minnetle anıp şânına lâyık ifadelerle anmasın ve noksan sıfatlardan tenzih etmesin)." İsra Sûresi, 17:44.

3. Kur'ân harflerinin adedince, Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi sizin üzerinize olsun.

Aziz kardeşlerim ve sıddık arkadaşlarım,

Var olunuz, bahtiyar olunuz. Sizin pek ciddî sa'y ü gayretiniz hem burada, hem başka yerlerde şevk ve gayreti uyandırıyor. Cenâb-ı Hakka hadsiz şükür olsun ki, gittikçe Risale-i Nur'un fütuhatı ziyadeleşiyor. Ehl-i iman yaralarını hissedip ilâçlarını ondan buluyorlar.

Hâfız Ali'nin mektubunda yazdığı iki âyetin işaretine dikkat ettik. Bizler dahi Nur fabrikasının sahibi gibi çok mesrur ve müferrah olduk. Fakat Risale-i Nur'a

bir işaret-i gaybiyle haber veren otuz üç adet âyet ¹âyetiyle hitam bulduğundan, bu yeni iki âyetin müstakil bir surette işaretlerine kapı açılmadı. Hem, otuz üç âyetten hangisinin tetimmesi olacak şimdilik bilinmedi. Yalnız bu

kadar anlaşıldı ki, ² ³ fıkrası Risale-i Nur'un nâşir ve kâtiplerine mânâ-yı işârî ile bakıyor. Hem,

¹ ² ³ fıkrası dahi, Risale-i Nur'un eczalarına ve suhuflarına ve kitaplarına mânâ-yı işârîyle bakıyor. Fakat cifir hesabıyla bin üç yüz altmış küsurdan sonra bu parlak vaziyeti gösterecekler diye icmalen fahmettik.

1. "Allah şahitlik etmiştir." Âl-i İmrân Sûresi, 3:18.

2. "Şeref ve kıymetleri pek yüksek olanların ve Allah'a itaatlilerin eliyle ulaştırılmıştır." Abese Sûresi, 80:15-16.

3. "Hatâdan ve şüpheden ter temiz olan sayfaları okuyor. O sayfalarda dos doğru yazılı hükümler vardır." Beyyine Sûresi, 98:2-3.

Gül fabrikasının bizlere, parlak bir gül-ü Muhammedî (a.s.m.) bahçesini hediye edecekti. Onu bütün ruh u canımızla bekliyoruz.

Bu zamanda, lillâhilhamd, Sünnet-i Seniye dairesinde kemâl-i imanı kazanan Risale-i Nur şakirtleri evliyaların, mürşidlerin nazar-ı dikkatini celb edecek vaziyeti aldığından, her zamanda bulunan hakikî mürşidler, her halde bu

zamanda Risale-i Nur şakirtlerine müşteri olurlar. Birisini elde etse, yirmi mürid kadar kıymet verirler.

Hem, zevkli ve cazibedar velâyet tereşşuhatı karşısında Risale-i Nur'un hizmetindeki meşakkat, mücahede, külfet bulunduğundan, Feyzi'ye hitaben beyan edilen hakikat o tarafa da fâidesi olur diye leffen size gönderildi.

Umum kardeşlerime birer birer selâm ediyorum.

• • •

Feyzikardeşim,

Sen Ispartavilâyetindeki kahramanlara benzemek istiyorsan, tam onlar gibi olmalısın. Hapishanede—Allah rahmet eylesin—mühim bir şeyh ve mürşid ve cazibedar bir Nakşî evliyasından bir zât, dört ay mütemadiyen Risale-i Nur’un elli altmış şakirtleri içinde celbkârâne sohbet ettiği halde, yalnız birtek şakirdi muvakkaten kendine çekebildi. Mütebakisi, o cazibedar şeyhe karşı müstağni kaldılar. Risale-i Nur’un yüksek, kıymettar hizmet-i imaniyesi onlara kâfi olarak kanaat veriyordu.

O şakirtlerin gayet keskin kalb basireti şöyle bir hakikati anlamış ki: Risale-i Nur’la hizmet ise, imanı kurtarıyor; tarikat ve şeyhlik ise, velâyet mertebeleri kazandırıyor. Bir adamın imanını kurtarmak ise, on mü’mini velâyet derecesine çıkarmaktan daha mühim ve daha sevaplıdır. Çünkü iman, saadet-i ebediyeyi kazandırdığı için bir mü’mine, küre-i arz kadar bir saltanat-ı bakiyeyi temin eder. Velâyet ise, mü’minin Cennetini genişlettirir, parlattırır. Bir adamı sultan yapmak, on neferi paşa yapmaktan ne kadar yüksek ise, bir adamın imanını kurtarmak, on adamı velî yapmaktan daha sevaplı bir hizmettir.

İşte bu dakik sırrı, senin Ispartalı kardeşlerin bir kısmının akılları görmese de umumunun keskin kalbleri görmüş ki, benim gibi biçare günahkâr bir adamın arkadaşlığını evliyalara, belki de eğer bulunsaydı müctehidlere dahi tercih ettiler.

Bu hakikata binaen, bu şehre bir kutup, bir gavs-ı âzam gelse, “Seni on günde velâyet derecesine çıkaracağım” dese, sen Risale-i Nur’u bırakıp onun yanına gitsen, Isparta kahramanlarına arkadaş olamazsın.

• • •

وَأَنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ بِاسْمِهِ¹
 السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بَعْدَ حَاصِلِ
 ضَرْبِ حُرُوفٍ مَا أَرْسَلْتُمْ لَنَا مِنَ الرِّسَائِلِ فِي
 عَاشِرَاتِ دَقَائِقِ هَذِهِ اللَّيْلَةِ الرَّغَائِبِ وَلَيْلَةِ
 الْمِعْرَاجِ وَلَيْلَةِ الْقَدَرِ وَأَعْطَاكُمْ اللَّهُ بَعْدَهَا
 ثَوَابًا وَحَسَنَةً، آمِينَ³

1. Allah'ın adıyla.

2. "Hiçbir şey yoktur ki Allah'ı hamd ile tesbih etmesin (Onu şükran ve minnetle anıp şânına lâyık ifadelerle anmasın ve noksan sıfatlardan tenzih etmesin)." İsrâ Sûresi, 17:44.

3. Bize, gönderdiğiniz *Risale-i Nur*'ların harfleriyle, bu Regaib Kandili, Miraç ve Kadir gecelerinin dakikalarındaki âşirelerin çarpmı adedince Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun, Cenâb-ı Hak size bir o kadar sevap ve hasene ihsan etsin. Âmin.

Aziz ve sıddık kardeşlerim ve fedakâr ve sadık arkadaşlarım,

Evvelâ: Sizin, bu mübarek şuhur-u selâse ve içindeki kıymettar leyâli-i mübarekeleri tebrik ediyoruz. Cenâb-ı Hak, herbir geceyi sizin hakkınızda birer leyle-i Regaib ve leyle-i Kadir kıymetinde size sevap versin. Âmin.

Saniyen: Sizin bu defa nurlu hediyelerinizin her harfine mukabil Cenab-ı Erhamürrahimin defter-i a'mâlinize bin hasene yazsın ve Âsım'ın ruhuna bin rahmet versin. Âmin.

Salisen: Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyânın ve Risale-i Nur'un hazinelerinin kerametli ve yaldızlı bir anahtarı olan kalem-i Hüsrevî, elhak, Mu'cizat-ı Ahmediyenin (a.s.m.) gizli güzelliğini her göze gayet parlak ve güzel gösteriyor. Cenâb-ı Hak bu kalemi, bu hizmette muvaffak ve dâim eylesin. Âmin.

Mübarek heyetinin büyük bir kahramanı Büyük Ali'nin sisteminde Küçük Ali'nin Mu'cizat-ı Kur'âniyesi, Mu'cizat-ı Ahmediyenin tam mutabık bir bâki pırlanta tarzında mevki aldı. Erhamürrâhimîn, her harfine mukabil, yazana on sevap ihsan eylesin. Âmin.

Mehmed Tahirî! Küçük Lûtfî'nin hayrû'l-halefi ve Atabey'in kahramanı, bu havaliye nurlu ve güzel hediyeleri çok kıymettardır. Rahmânür-Rahîm, hazine-i rahmetinden ona ve pederine her harfine ve her kelimeye mukabil rahmet etsin. Âmin.

Aydınlı Hasan Ulvi'nin kuvvetli kalemi inşaallah merhum Âsım'ın noksan

bıraktığı vazife-i Nuriyeyi tekmil edecek ve o güzel kalemle Âsım'ın ve Lütî'nin ruhlarını şâd edecek. Onun küçük hediyesi, ilerideki kıymettar hizmetlerini ihsas ederek büyük bir mevki aldı. Allah ondan razı olsun. Âmin.

Risale-i Nur'un erkân-ı mühimmesinden ve resâil içinde sualleriyle ehemmiyetli bir mevki tutan ve onunla beraber mânen yaşayan kardeşimiz Re'fet Beyin mektubuyla ve Gül fabrikasının gül-ü Muhammedî (a.s.m.) bahçesini yetiştiren Hüsrev'in mektubuna ayrı birer mektupla cevap yazmak isterdim. Fakat şimdilik vakit müsaade etmedi.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Sizin mektuplarınızdan o kadar mesrur oldum ki, tarif edemem. Hususan Hüsrev'in çok kıymetli iki mektubunda, Hacı Hâfız'ın köyünde Risale-i Nur'un pek fevkalâde bir surette tevessüü, o iki mektubu nüsha gibi ve bir hüccet-i katia gibi saklayıp, bu havalideki talebelere bir tâziyâne-i teşvik olarak gösteriliyor.

Risale-i Nur, Kur'ân'ın bir mu'cize-i mânevîsi olduğu gibi, Hüsrev'in kalemi de, Risale-i Nur'un pek kuvvetli bir kerameti olduğunu buraca hergün tasdik ediyoruz. Hüsrev'in mektubuna karşı uzun mektup yazmak istiyorduk, arzumıza muvaffak olamadık.

Mübareklerekahramanlarından Küçük Ali'nin mektubu da bana büyük bir ümit verdi. Merhum Abdurrahman'ın elhak tam bir halefi olan kıymetli ve mübarek büyük kardeşi olan Mustafa Hulûsi'nin, Hâfız Ahmed isminde mübarek bir mahdumu, peder ve amcaları sisteminde Risale-i Nur'a hizmet etmesi, yeniden Abdurrahman dünyaya gelmiş kadar beni müferrah etti.

ArasAtabey'de, eskide, Lütfi, Zekâî gibi iki kıymetli şakirtlerin yerlerini boş bırakmayan, Aras kahramanları olan Tahir ve Abdullah Çavuş'un Risale-i Nur'a hizmetleri, Aras hakkında endişelerimi tamamen izale etti.

İsmail oğlu Hüseyin'in hastalığı beni müteessir etti. İnşallah tam bir Lütfi olacak, çok da hizmet edecek.

Sizlerin buraya gelen mektuplarınız, kısmen tensikle Lâhikaya derc ediliyor.

Size bu defa mahrem sırr-ı ¹ اِنَّا اَعْطَيْنَا da, istihrac-ı gaybîdeki mücmel hakikata dair birden kalbe ihtar edilen bir fıkrayla Tesettür Risalesine haşiye gönderiyoruz. Bu şuhur-u selâse, seksen küsur sene bir ömrü kazandırıyor. Elbette sizler gibi mücahidler onu kazanmaya çalışacaksınız. Cenâb-ı Hak herbir gecesini sizin hakkınızda leyle-i Mirac ve leyle-i Berat ve Leyle-i Kadir kadar kıymetli eylesin, âmin.

1. "Biz sana verdik." Kevser Süresi, 108:1.

Ehemmiyetli, fakat bir derece mahremdir.

Aziz kardeşlerim,

Mahrem sırr-ı ^{اَنَا اَعْطَيْتَا}¹ da, cifirle istihracım aynen *Münâzarat* risalesinde, “Bir nur çıkacak ve göreceğiz?” diye gaybî müjdeler gibi, ilhamî ve hak bir hakikati fikrimle olan tatbikatımda bir kusur vardı. O kusur beni düşündürüyordu. *Münâzarât* ve *Sünûhat* gibi risalelerdeki müjde-i nuriyeyle Risale-i Nur tam halletti. Geniş daire-i siyasiye yerine, yüksek bir daire-i

nuriyeyle o kusuru izale ettiği gibi, ^{اَنَا اَعْطَيْتَا} sırr-ı mahreminde, on iki, on üç sene sonra “İslâmiyete darbe vuranların başlarında öylemüthiş bir patlayış olacak ki, kıyamete kadar unutulmayacak” meâlindeki istihrac-ı cifrî çok geniş bir dairede olduğu halde, nur müjdesi sırrının aksine olarak, dar bir dairede ve hususî bir hükûmette tatbik etmek suretiyle, fikrim o geniş daireyi ihata edemeyerek o hakikatin suretini değiştirmiş. Halbuki o istihracın gösterdiği aynı tarihte, o rejimin müessisi ve başı dünyadan göçtü, darbesini yedi. Ve aynı senede, perde altında bilinmeyen ve küre-i arzın ekserini ve nev-i beşerin kısm-ı âzamını istibdadı altına alan bir müthiş cereyanın düğümü ve düğmesi ve mânen binler başından bir başı ve en müthiş olan o göçüp giden adam tokat yediği aynı zamanda, daha sene tamam olmadan, o müthiş cereyanın bütün başları ve taraftarları öyle semavî müthiş tokatlara ve şiddetli fırtınalı musibetlere tutulmaya başladılar; kıyamete kadar azâbını çecekler ve çekiyorlar. Ve edyân-ı semâviyeye ve İslâmiyete ettikleri cinayetlerin cezasını çok geniş bir dâirede gördüler ve görüyorlar. Mimsiz medeniyetin pisliğiyle dünyayı mülevves ettikleri için, aynı istihracın gösterdiği tarihte, o mimsiz medeniyetin başına da öyle bir semavî tokat indi ki, en karanlık vahşetten daha aşağı indirdi.

1. “Biz verdik...” Kevser Sûresi, 108:1-3.

Elhasıl: Sırr-ı ^{اَنَا اَعْطَيْتَا}¹ da çok geniş bir dâire, dar bir dâirede tatbik edilmiş. Nur müjdesiise, dar ve mânevî, fakat yüksek bir daireyi geniş ve maddî bir daire suretinde tasvir edilmişti. Cenâb-ı Hakka yüz bin şükür ediyorum ki, bu iki kusurumu kuvvetli bir ihtar-ı mâneviyle ıslah etti.

يَبْدِلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ² سırrına mazhar eyledi.

الْحَمْدُ لِلَّهِ بِعَدَدِ ذَرَّاتِ الْكَائِنَاتِ³

1. “Biz verdik...” Kevser Sûresi, 108:1-3.

2. “Allah onların günahlarını silip yerlerine iyilikler verir.” Furkan Sûresi, 25:70.

3. Kâinatın zerreleri sayısınca Allah’a hamd olsun.

Aziz kardeşlerim,

Sakın bu fıkranın vasıtasıyla o sırr-ı mahremi fâş etmeyin ve o risaleyi de araştırmayın. Yalnız bu fıkrayı zararsız görseniz haslara gösterebilirsiniz.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bu defaki mektuplarınız gelmeden evvel, bir ihtarla kendi cevabını kerametkârâne yazdırmış. Demek, mektup sahiplerinin fevkalâde sadakatleri keramet derecesine çıkmış.

Kardeşlerim, mektuplarınızda çok yüksek düşünce ve takdirat binden bir hisse de benim olsa, hadsiz şükrederim. Belki Risale-i Nur'un mânevî şahsiyeti ve çok kesretli talebeleri içinde, bilmediğimiz gayet yüksek bir makam sahibi bir zâtın tesirâtı ve kumandası hissediliyor, benim gibi bin derece uzak bir biçare tasavvur ediliyor. Hakkım olmadan bana verilen ziyade ehemmiyetiniz, inşaallah size zararı olmaz; fakat Risale-i Nur'un hüsn-ü cereyanına zarar ihtimali var. Siz bir hakikati hissediyorsunuz. Ve fevkalâde sadakat ve ihlâsınız inşaallah hak görür, fakat surette bazan aldanılır. Biz hizmetle mükellefiz. Neticeleri ve muvaffakiyet, Cenâb-ı Hakka aittir.

(Ehemmiyetlidir.)

Risale-i Nur talebelerinden bir kısım kardeşlerimin, benim haddimin çok fevkinde hüsn-ü zanlarını ve ifratlarını tâdil etmek için ihtar edilen bir muhaveredir.

Bundan kırk elli sene evvel, büyük kardeşim Molla Abdullah (rahmetullahi aleyh) ile bir muhaveremi hikâye ediyorum.

O merhum kardeşim, evliya-i azimeden olan Hazret-i Ziyaeddin'nin (k.s.) has müridi idi. Ehl-i tarikatça, müşdidinin hakkında müfritane muhabbet ve hüsn-ü zan etse makbul gördükleri için, o merhum kardeşim dedi ki:

“Hazret-i Ziyaeddinbütün ulûmu biliyor. Kâinatta, kutb-u âzam gibi herşeye ıtlılâ var.” Beni onunla raptetmek için çok harika makamlarını beyan etti.

Ben de o kardeşime dedim ki: “Sen mübalâğa ediyorsun. Ben onu görsem, çok meselelerde ilzam edebilirim. Hem sen benim kadar onu hakikî sevmiyorsun. Çünkü kâinattaki ulûmları bilir bir kutb-u âzam suretinde tahayyül ettiğin bir Ziyaeddin'i seversin. Yani o ünvanla bağlısın, muhabbet edersin. Eğer perde-i gayb açılrsa, hakikati görünse, senin muhabbetin ya zâil olur veyahut dörtten birisine iner. Fakat ben, o zât-ı mübâreki senin gibi pek ciddî severim, takdir ederim. Çünkü, Sünnet-i Seniye dairesinde, hakikat mesleğinde, ehl-i imana hâlis ve tesirli ve ehemmiyetli bir rehberdir. Şahsî makamı ne olursa olsun, bu hizmeti için ruhumu ona feda ederim. Perde açılrsa ve hakikî makamı görünse, değil geri çekilmek, vazgeçmek, muhabbette noksan olmak, bilâkis daha ziyade hürmet ve takdirle bağlanacağım. Demek ben hakikî bir Ziyaeddin'i, sen de hayalî bir Ziyaeddin'i seversin.”^{HÂŞİYE-1}

Hâşîye-1 Çünkü sen, muhabbetini ona pek pahalı satıyorsun. Verdiğin fiyatın yüz defa ziyade bir mukabil düşünüyorsun. Halbuki onun hakikî makamının fiyatına en büyük muhabbet de ucuzdur.

Benim o kardeşim insafli ve müdakkik bir âlim olduğu için, benim nokta-i nazarımı kabul edip takdir etti.

Ey Risale-i Nur'un kıymettar talebeleri ve benden daha bahtiyar ve fedakâr kardeşlerim,

Şahsiyetim itibarıyla sizin ziyade hüsn-ü zannınız belki size zarar vermez; fakat sizin gibi hakikatbîn zâtlar vazifeye, hizmete bakıp, o noktada bakmalısınız. Perde açılrsa, benim baştan aşağıya kadar kusuratla âlûde mahiyetim görünse, bana acıyacaksınız. Sizi kardeşliğimden kaçırmamak, pişman etmemek için şahsiyetime karşı haddimin pek fevkinde tasavvur ettiğiniz

makamlara irtibatınızı bağlamayınız.

Ben size nispeten kardeşim; mürşidlik haddim değil. Üstad da değilim, belki ders arkadaşım. Ben sizin, kusuratıma karşı şefkatkârâne dua ve himmetlerinize muhtacım. Benden himmet beklemeniz değil, bana himmet etmenize istihkakım var. Cenâb-ı Hakkın ihsan ve keremiyle sizlerle gayet kudsî ve gayet ehemmiyetli ve gayet kıymettar ve her ehl-i imana menfaatli bir hizmette taksimü'l-mesâi kaidesiyle iştirak etmişiz. Tesanüdümüzden hâsıl olan bir şahs-ı mânevînin fevkalâde ehemmiyet ve kıymeti ve üstadlığı ve irşadı bize kâfidir.

Hem madem bu zamanda herşeyin fevkinde hizmet-i imaniye en ehemmiyetli bir vazifedir. Hem kemiyet ise, keyfiyete nispeten ehemmiyeti azdır. Hem muvakkat ve mütehavvil siyaset âlemleri ebedî, daimî, sabit hidemat-ı imaniyeye nispeten ehemmiyetsizdir, mikyas olamaz, medar da olamaz. Risale-i Nur'un talimatı dairesinde ve bizlere bahşettiği hizmet noktasında feyizli makamlara kanaat etmeliyiz. Haddinden fazla fevkalâde hüsn-ü zan ve müfritane âlî makam vermek yerine, fevkalâde sadakat ve sebat ve müfritane irtibat ve ihlâs lâzımdır. Onda terakki etmeliyiz.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي¹

Kardeşiniz

Said Nursî

1. Bâkî olan sadece Odur.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Risale-i Nur'un kahramanı olan Hüsrev'in bu defaki iki hediye-i kudsiyesi ve kerametkârâne o iki semavî hediyenin mânevî i'câzını gözlere de gösterir bir tarzda bu şuhur-u selâse bizlere ve bu muhite hediye etmesi, Risale-i Nur nokta-i nazarında mu'cizâne bir hizmettir. İnşaallah o Gül fabrikasının kalemi, buraları da bir gülistana çevirecek. Cenâb-ı Hak, o kalem sahibine, yazdığı her harf-i Kur'ân'a mukabil, leyle-i Kadir'deki gibi otuz bin sevap ve rahmet ve hasene versin. Âmin, âmin, âmin.

Aziz kardeşlerim,

Sadakâtınızdan tereşşuh eden ve haddimin pek çok fevkinde hüsn-ü zannınıza karşı bundan evvel verdiğim cevabın bir tetimmesi olarak, bu gelecek fıkrayı iki gün evvel yazmıştık. Sizin fevkalâde sadakat ve ulüvv-ü himmetinizden tereşşuh eden bir hafta evvelki mektubunuza karşı hüsn-ü zannınızı bir derece cerh eden benim cevabımın hikmeti şudur ki:

Bu zamanda öyle fevkalâde hâkim cereyanlar var ki, herşeyi kendi hesabına aldığı için, faraza hakikî beklenen ve bir asır sonra gelecek o zât dahi bu zamanda gelse, harekâtını o cereyanlara kaptırmamak için siyaset âlemindeki vaziyetten feragat edecek ve hedefini değiştirecek diye tahmin ediyorum.

Hem üç mesele var: biri hayat, biri şeriat, biri imandır. Hakikat noktasında en mühimmi ve en âzamı, iman meselesidir.

Fakat, şimdiki umumun nazarında ve hal-i âlem ilcaatında en mühim mesele hayat ve şeriat görüldüğünden, o zât şimdi olsa da, üç meseleyi birden umum rû-yi zeminde vaziyetlerini değiştirmek, nev-i beşerdeki câri olan âdetullaha muvafık gelmediğinden, herhalde en âzam meseleyi esas yapıp, öteki meseleleri esas yapmayacak; tâ ki iman hizmeti safvetini umumun nazarında bozmasın ve avamın çabuk iğfal olunabilen akıllarında, o hizmet başka maksatlara âlet olmadığı tahakkuk etsin.

Hem, yirmi senedenberi tahribkârâne eşedd-i zulüm altında o derece ahlâk bozulmuş ve metanet ve sadakat kaybolmuş ki, ondan, belki de yirmiden birisine itimat edilmez. Bu acip hâlâta karşı çok fevkalâde sebat ve metanet ve sadakat ve hamiyet-i İslâmiye lâzımdır; yoksa akîm kalır, zarar verir.

Demek en hâlis ve en selâmetli ve en mühim ve en muvaffakiyetli hizmet Risale-i Nur şakirtlerinin daireleri içindeki kudsî hizmettir. Her neyse... Bu

mesele şimdilik bu kadar yeter.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ve bu eyyam-ı mübarekede dua ederiz ve makbul dualarını, gelecek eyyam ve leyâli-i mübarekede istiyoruz.

Elhak, Tâhirî'nin de Lemeat hediyesini pek çok kıymettar gördük. İnşaallah bu havalide ona çok sevap kazandıracak. Tam bir Lütfi'dir; Allah muvaffak eylesin.

• • •

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Sizin leyle-i Berâtınızı ve gelecek Ramazanınızı tebrik eder ve bu gelecek leyle-i Kadrihakkınızda ve hakkımızda bin aydan daha hayırlı olmasını ve defter-i a'mâlimize böyle geçmesini Cenâb-ı Haktan niyaz ediyoruz. Ve böylece, bayrama kadar

اللَّهُمَّ اجْعَلْ لَيْلَةَ قَدْرِنَا فِي هَذَا الرَّمْضَانَ خَيْرًا مِنْ
الْفِشْهِرِ لَنَا وَلِطَلَبَةِ الرِّسَائِلِ النُّورِ الصَّادِقِينَ¹

duasını etmeye niyet ettik.

1. Allah'ım! Bu Ramazan'da Leyle-i Kadrimizi bize ve sadık Risale-i Nurtalebelerine bin aydan daha hayırlı kıl.

Hem sizin iki mu'cizeli Kur'ân'ı bizlere bu mübarek aylarda göndermeniz, inşaallah o derece medâr-ı bereket ve sevap ve hasenat ve fütuhât olacak ki, hakkımızda bu Ramazanın herbir günü bir leyle-i Kadir hükmüne geçeceğini rahmet-i İlâhiyeden ümit ederiz.

Şimdiden biz tedbir ettik ki, iki Kur'ân'ı, Risale-i Nur'un buradaki has talebeleri, Ramazan-ı Şerifte, herbiri, her günde bir cüz'ün sizinle beraber okumakla, Ramazan'ın her gününde bir hatme-i Kur'âniye olarak, mânevî ve çok geniş bir mecliste, Isparta ve Kastamonu'yu ihata eden bir dairede halka tutan Risale-i Nur talebelerinin ve o dairenin merkezinde sizler bulunmak cihetiyle Risale-i Nur şakirtlerinin etrafınızda olarak, Nakşîde, "hatme-i hâcegân" tarzında, fakat çok büyük bir mikyasta Risale-i Nur'un bütün şakirtleri mânen hazır ve o dairede bulunuyor niyetiyle tasavvuruyla okunmak, o kudsî hatmeyi yapmak Cenâb-ı Hakkın rahmetinden tevfik niyaz ederiz.

Saniyen: Hacı Hâfız'ın Sav Köyünün kahraman talebelerinin fevkalâde hizmetleri, oralarda sebep-i teşvik ve medar-ı gayret ve nümune-i imtisal olduğu gibi, bu havalide dahi onların o harikulâde sa'y ü gayretleri, fevkalâde hüsn-ü misal ve nümune-i gayret olarak ehemmiyetli bir intibah ve iştiyaka sebebiyet vermiş. Kahraman Hüsrev'in onlara dair mektupları, mübarek nüshalar gibi, tembellik, lâkaytlık hastalıklarına müptelâ olanlara şifa olur, ellerde gezer.

Salisen: Sizin buraya gelen kıymettar mektuplarınızı Lâhikaya yazmışız; fakat bazı kelimeleri tayyettik. Müfritane hüsn-ü zandan gelen cümleleri tâdil ettik, gücenmeyiniz.

Rabian: İslâmköyü, Kuleönü ortasında olan ve Sıddık Sabri ve Lütfi gibi talebeleri yetiştiren Atabey, Aras karyesi, çok defa hatırıma geliyordu, “Acaba bu köy neden geri kaldı, söndü?” diye düşünüp müteessir oluyordum. Fakat Cenâb-ı Hakka hadsiz şükür olsun ki, Tâhir ve Abdullah Çavuş o endişemi tamamıyla izale ettiler, büyük bir tesellî bana verdiler. Hattâ Tahir’in bu defa bize hediye ettiği Lem’alar ve Yedinci Şuayı bir cilt içinde cilt ettikten sonra mütalâa ettim. O Tâhirî’de, bir Hüsrev, Bir Lütfi, bir Âsım gördüm. Cenâb-ı Hak ondan ve sizlerden ebediyen razı olsun. Onun o nüshası, burada çok iş görecektir inşaallah.

Kur’ân-ı Azîmüşşân ve Mu’cizü’l-Beyânın, Hizbü’l-Ekberü’l-Âzamnamında, Resâilü’n-Nuriyenin menbaları ve esasları olan beş yüzden fazla âyâtları yazdık, bu Ramazanda size göndermeye muvaffak olamadık. İnşallah bir vakit size gönderilecek.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ve dua ederiz. Ve bu mübarek eyyamda ve leyâlîde dualarını isteriz.

وَأَنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Gavs-1 Âzâmın ⁴ فَإِنَّكَ مَحْرُوسٌ بِعَيْنِ الْعِنَايَةِ te'minkârâne fıkrası,

şimdiye kadar Risale-i Nur'un şakirtleri hakkında tamamen mutabık çıktı. İnşaallah Hüsrev, Rüştü, Re'fet gibi kardeşlerimizin, bilhassa Hüsrev gibi çok metin bir rüknün müfarakati sureten elîm ve zararlı görüldüğü halde, gayet hayırlı bir suret almasını rahmet-i İlâhiyeden ümitvâırız.

1. Her türlü noksan sıfatlardan yüce olan Allah'ın adıyla.

2. "Hiçbir şey yoktur ki Allah'ı hamd ile tesbih etmesin (Onu şükran ve minnetle anıp şânına lâyık ifadelerle anmasın ve noksan sıfatlardan tenzihetmesin)." İsra Sûresi, 17:44.

3. Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

4. Muhakkak ki sen, inâyet gözüyle gözetilip korunmaktasın.

Hattâ hapsimiz musibeti, gerçi zâhirî bir azap idi, fakat hakikat noktasında hizmetimiz hakkında büyük bir inâyet ve rahmete çevrildi. Lillâhilhamd, sizlerin gayretinizle o havalide çok Hüsrev'ler var; meydana çıkmaya başlamışlar. Belki çok zamandan beri mütemadiyen çalışmaktan Hüsrev'e bir istirahat verildi. Ve kıymettar kalemi yerinde mübarek lisanı ve hâlisâne ahvali yine kudsî hizmetini idame etmesini inâyet-i İlâhiyeden ümitvâırız. Nasıl ki Feyzi ve Selâhaddin'in askerliği de öyle mübarek oldu.

Kardeşlerim, bu hâdis e münasebetiyle Risale-i Nur'un tam mutabık çıkan bir ihbar-ı gaybîsini beyan ediyorum.

Hüsrevve Hulûsi ve Rüştü ve Re'fet gibi Risale-i Nur'un çok şakirtleri, meslek-i askeriye ve bu İkinci Harb-i Umumiye ye münasebettar bir surette girmelerini ve ikinci bir Harb-i umumî olacağını ve iştirakimizi, yani talebelerin iştirakini altı-yedi sene evvel haber vermiş. Çünkü Yirmi Sekizinci Lem'a olan

İkinci Keramet-i Aleviyenin İkinci Emarede, ¹ فَيَا حَامِلَ الْإِسْمِ bahsinde

فَقَاتِلْ وَلَا تَخْشَ

²beraber olsa, bin dokuz yüz kırk küsur oluyor. Allahu a'lem, o tarihte bir harb-i umumîye iştirakimizi, yani eski müttefikle değil, belki taraftarane onun hasmıyla iştirake işaret ediyor diye haber vermiş. İşte, şimdi aynı tarihtir ki, Risale-i Nur'un erkân-ı mühimmesi iştirak ediyor.

Kardeşlerimize birer birer selâm ederiz. Hilmi, Feyzi, Nazif, Eminsizlere selâm ve arz-ı hürmet ederler.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي³

Said Nursî

1. Ey kadri yüce ismi taşıyan.
2. "Savaş! Korkma!...
3. Bâkî olan sadece Odur.

وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ بِاسْمِهِ¹
 السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بَعْدَ حَاصِلِ
 ضَرْبِ عَاشِرَاتِ دَقَائِقِ لَيْلَةِ الْقَدْرِ فِي حُرُوفِ الْقُرْآنِ³

1. Allah'ın adıyla.

2. "Hiçbir şey yoktur ki Onu övüp Onu tesbih etmesin (Onu şükran ve minnetle anıpşânına lâyık ifadelerle anmasın ve noksan sıfatlardan tenzih etmesin)."İsrâ Sûresi, 17:44.

3. Kadir gecesindeki dakikaların âşirelerinin, Kur'an harfleriyle çarpımadedince Allah'ın selâmi, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bütün ruh u canımla mübarek Ramazanınızı tebrik ederim. Ve o mübarek şehirde ettiğiniz duaların, Cenâb-ı Hak yanında makbul olmasını Erhamürrâhimînden niyâz ederim.*Evvelâ:*

Saniyen: Bu seneki Ramazan-ı Şerif hem âlem-i İslâm için, hem Risale-i Nur şakirtleri için gayet ehemmiyetli, pek çok kıymetlidir.

Risale-i Nur şakirtlerinin iştirâk-i a'mâl-i uhreviye düstur-u esasiyeleri sırrınca, herbirisinin kazandığı miktar, herbir kardeşlerine aynı miktar defter-i a'mâline geçmesi, o düsturun ve rahmet-i İlâhiyenin muktezası olmak haysiyetiyle, Risale-i Nur dairesine sıdk ve ihlâsla girenlerin kazançları pek azîm ve küllîdir. Herbiri, binler hisse alır. İnşaallah, emval-i dünyeviyyenin iştirâki gibi inkısam ve tecezzî etmeden, herbirisine, aynı amel defterine geçmesi, bir adamın getirdiği bir lâmba, binler âyinelerin herbirisine aynı lâmba inkısam etmeden girmesi gibidir.

Demek, Risale-i Nur'un sadık şakirtlerinden birisi leyle-i Kadrin hakikatini ve Ramazan'ın yüksek mertebesini kazansa, umum hakikî sadık şakirtler sahip ve hissedar olmak, vüs'at-i rahmet-i İlâhiyeden çok kuvvetli ümitvâırız.

Aziz, sıddık, mübarek, kahraman kardeşlerim,

Evvelâ: Bu mübarek Ramazan'da, iştirâk-i a'mâl düstur-u esasiyle, herbir has kardeşimizin kırk bin dili bulunan bir melâike hükmünde, kırk bin dillerle, yani kardeşlerin adedince mânevî dilleriyle ettikleri ve edecekleri dualar, rahmet-i İlâhiye nezdinde makbul olmasını, o lisanlar adedince, Cenab-ı Erhamürrâhimînden niyaz ediyoruz. Bu mahiyetteki Ramazan'ınızı tebrik ediyoruz.

Saniyen: Bu defaki müteaddit tesirli ve sürurlu ve müjdeli mektuplarınıza karşı, bir kitap kadar cevap vermek lâyükiken, vaktin müsaadesizliğiyle kısa cevabımdan gücenmeyiniz. En başta, kahramanlar yatağı olan Sav Köyünün ehemmiyetli bir talebesi olan Ahmed'in mektubunda öyle bir mesele gördüm ki, beni sürur yaşlarıyla ağlattırdı. Cenâb-ı Hakka yüz binler şükür olsun. Risale-i Nur'un tamam kıymetini, o köyün mübarek valideleri, hanımları tamam anlamışlar. O mübarek hanımların, o kıymettar ve hâlis âhiret hemşirelerimin, Risale-i Nur'un intişarına gösterdikleri fedakârlık, beni ve bizi kemâl-i sürurdan ağlattırdı.

Zaten Risale-i Nur'un mesleğindeki en mühim bir esası şefkat olduğundan ve şefkat madenleri de hanımlar olduğundan, çoktan beri beklerdim ki, kadınlar âleminde Risale-i Nur'un mahiyeti anlaşılsın.

Lillâhilhamd, bu havalide de, bu yakında erkeklerden ziyade bir iştihak ve faaliyetle buradaki hanımlar tam çalışıyorlar, Savlı mübareklerin hemşireleri olduklarını gösteriyorlar. Bu iki tezahür bu zamanda bir fa'l-i hayırdır ki, o şefkat madenlerinde Risale-i Nur parlayacak, fütihat yapacak.

Hem Sav Köyünün bahadır çobanları torbalarında Risale-i Nur'u yazmak içintaşımaları, aynı oradaki hanımların fedakârlıkları gibi, bu havalide gayet tesirli bir medar-ı teşvik olacak. O hanımların ve o çobanların hususî isimlerini bilmek arzu ediyoruz; tâ hususî isimleriyle has talebeler içine girsinler.

Kâtip Osman'ın hakikatli rüyası, elhak, büyük bir hakikate işaret veriyor; çok mübarek ve müjdelidir. Rüşdü'nün rüyasında, Peygamberimizin (a.s.m.) emriyle Hazret-i Sıddık (r.a.) minberde Yirmi Dokuzuncu Sözü hutbesinde göstermesi gibi, o gökten inen hûrîye de lâhikayı hutbe olarak okuması, Risale-i Nur'un makbuliyetine güzel bir işarettir.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Lâtif ve mânidar ve beşaretli iki hâdiseyi beyan ediyorum.

Birincisi: Meyusâne bir hatıradan müjdeli bir ihtar:

Bugünlerde hatırıma geldi ki, hayat-ı içtimaiyeye giren hangi şeye temas etse, ekseriyetle günahlara mâruz kalıyor. Her cihette günahlar serbestçe insanı sarıyorlar.

“Bu kadar günahlara karşı insanın hususî ibadeti ve takvâsı nasıl mukabele edebilir?” diye meysâne düşündüm.

Hayat-ı içtimaiyedeki Risale-i Nur talebelerinin vaziyetlerini tahattur ettim. Risale-i Nur şakirtleri hakkında necatlarına ve ehl-i saadet olduklarına dair kuvvetli işaret-i Kur’âniyeyi ve beşaret-i Aleviyeyi ve Gavsıyeyi düşündüm. Kalben dedim ki: “Herbiri bin yerden gelen günahlara karşı bir dille nasıl mukabele eder, galebe eder, necat bulur?” diye mütehayyir kaldım. Bu tahayyürüme mukabil ihtar edildi ki:

Risale-i Nur’un hakikî ve sadık şakirtlerinin mâbeynlerindeki düstur-u esasiye olan iştirak-i a’mâl-i uhreviye kanunuyla ve samimî ve hâlis tesanüd sırrıyla herbir hâlis, hakikî şakirt, bir dille değil, belki kardeşleri adedince dillerle ibadet edip istiğfar eder. Bin taraftan hücum eden günahlara, binler dille mukabele eder. Bazı melâikenin kırk bin dille zikrettikleri gibi, hâlis, hakikî, müttakî bir şakirt dahi kırk bin kardeşinin dilleriyle ibadet eder, necata müstehak ve inşaallah ehl-i saadet olur.

Risale-i Nur dairesinde sadakat ve hizmet ve takvâ ve içtinab-ı kebâir derecesiyle o ulvî ve küllî ubudiyete sahip olur. Elbette, bu büyük kazancı kaçırmamak için, takvâda, ihlâsta, sadakatte çalışmak gerektir.

Eski zamanda, on dört yaşında iken icâzet almanın alâmeti olan üstad tarafından sarık sardırma, bir cübbe bana giydirmek vaziyetine mâniler bulundu. Yaşımın küçüklüğüyle, memleketimizde büyük hocalara mahsus kisve giymek yakışmadığı...*İkincisi:*

Saniyen: O zamanda büyük âlimler, bana karşı üstadlık vaziyeti değil, ya rakip veyahut teslimiyet derecesine girdikleri için bana cübbe giydirecek ve üstadlık vaziyetini alacak kendilerine güvenenler bulunmadı. Ve evliya-yı azimeden dört beş zâtın vefat etmeleri cihetiyle, elli altı senedir icazetin zahir alâmeti olan cübbeyi giymek ve bir üstadın elini öpmek, üstadlığını kabul etmek hakkımı

bugünlerde, yüz senelik bir mesafede Hazret-i Mevlânâ Zülcenâheyn Hâlid Ziyâeddin kendi cübbesini, o cübbeye sarılan bir sarıkla, pek garip bir tarzda bana giydirmek için gönderdiğini bazı emarelerle bana kanaat geldi. Ben de o mübarek ve yüz yaşında cübbeyi giyiyorum. Cenâb-ı Hakka yüz binler şükrediyorum.^{HÂŞİYE-1}

Hâşiye-1 Bu mübarek emaneti *Risale-i Nur* talebelerinden ve âhiret hemşirelerimizden Âsiye namında bir muhterem hanımın eliyle aldım.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Size gönderdiğimiz Hizbü'l-Ekberi'l-Kur'ânî'nin başında yazılan ünvan içinde bir cümle noksan kalmış. Şöyle ki:

“Mu’cizatlı bir vird okumak isteyen bunu okusun” yerinde, “Mu’cizatlı ve herbir harfi on ve yüz ve beş yüz ve bin ve binler kadar sevap ve meyve veren bir virdi okumak isteyen, bu semavî virdi okusun” yazılacak.

Saniyen:

Bundan evvel müjdeli hatıradâ, “Herbir hâlis ve hakiki muttaki şakirt, kardeşleri adedince dillerle ibadet edip istiğfar eder” fıkrasına, yine bir ihtarla bu gelen cümle ilâve edilsin. Cümle de budur:

“Risale-i Nur dairesine, sadakat ve hizmet ve takvâ ve içtinab-ı kebair derecesiyle, o ulvî ve küllî ubudiyete sahip olur. Elbette bu büyük kazancı kaçırmamak için takvâda, ihlâsta, sadakatte çalışmak gerektir.”

Salisen: Leyle-i Kadrinizi, hem bu gelen bayramınızı bütün ruh u canımızla tebrik ve tes’id ediyoruz.

• • •

Aziz, siddık, mübarek kardeşlerim, dünyada medâr-ı tesellîlerim ve berzah yolunda nuranî yoldaşlarım ve mahşerde inşaallah şefaatçilerim,

Sizin, hem leyle-i Kadrinizi, hem bayramınızı bütün ruh u canımla tebrik ediyorum, tes'id ediyorum.

Saniyen: Şimdiye kadar hiç görmediğim bir surette, dehşetli bir hastalıktan fevkalmemul bir tarzda, Risale-i Nur'un hâlis talebelerinin şifa duasının neticesi olarak, mu'cize gibi birden harika bir kerametle şifa bulmamı size haber veriyorum. Bu vâkıayı müşahede eden Emin ile Feyzi'nin o harika hastalığa ait bu gelecek fıkrasını medâr-ı ibret için size gönderiyorum. Bütün kardeşlerimize birer birer selâm ve dua ediyorum, Hüsrev'i de merak ediyorum.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي¹

Said Nursî

1. Bâkî olan sadece Odur.

Isparta'daki aziz kardeşlerimize,

Üstadımızın hastalığı hakkındaki meşhudâtımızı arz ve Üstadımızın kesb-i âfiyetini sizlere müjde etmek istiyoruz.

Ramazan-ı Şerifte beş gün savm-ı visâl içinde gıda olarak, ekmeksiz muhallebi üçkaşık ve beş altı kaşık da soğuk yoğurttan. Üçüncü gece, yarım kaşık muhallebi ve dördüncü gecesinde iftarda sulu şehriyeden beş kaşık ve beş kaşık sahurda, yine o şehriyeden ve yoğurttan üç dört kaşık susayılmamak şartıyla şehriyeden beş dirhem, yoğurt süzülse on dirhem, muhallebi susuz altı yedi dirhem, beşinci gecede, tanesiz gibi gayet hafif şehriye beş altı kaşık, sahurda altı yedi kaşık pirinç çorbası, mecmuu otuz dirhem (96 gr.) gıdayla beş gün savm-ı visâli, teravih noksan olarak sair vazifelerin yapılması, Risale-i Nur şakirtlerini ihata eden inâyetin harikalarından bir kerametini gördük.

Üstadımızdan hiç görmediğimiz, ikimiz (yani Emin, Feyzi), Barla, Isparta Süleymanları gibi inceden inceye hastalık^{HAŞİYE-1} hiddetlerini tahrik etmemek için ihtiyat edemediğimizden, şiddetli hiddetini gördük. Bu hastalıkta yine eser-i rahmettir ki, hiç hatır ve hayâle gelmeyen aşr-ı âhirin gayet mühim gecelerinde, Üstadımızın tam ifa edemediği vazifesi yerinde, bu havalide herbir şakirt, kendi hususî çalışmasından başka, bir saati Üstadı hesabına Risale-i Nur'un şakirtlerinin mücadele-i maneviyelerine iştirak ve onları hedef edip, onların defter-i a'mâlîne geçmeye, aynı üstad gibi çalışmaya başladılar.

Haşîye-1 Hastalık o kadar şiddetli idi ki, dört gecede hemen bir saat kadar uyku geldi.

Demek üstad yerinde, onun birkaç saat çalışmasına bedel, pek çok saatler aynı vazifeyi görmeye başladılar. Hattâ Üstadımız diyordu: "Ehemmiyetsizliğimle beraber Ispatahavalisinde kardeşlerimizin a'mâl-ı uhreviyesine bir medar, bir müheyyiç hükmünde benim kusurlu çalışmam kâfi gelmiyordu. Cenâb-ı Hak, rahmetiyle, bu hastalık vesilesiyle bir şahs-ı manevî ve kuvvetli bir medar olacak bu tedbiri ihsan etti, cüz'iyetten külliyete çıkardı."

Yine bu hastalığın letâifindendir ki, Üstadımızın hiç sesi çıkmıyordu, konuşamıyordu. Hiç beklenilmeden, bir iftar vaktinde bir doktor geldi, elini tuttu. Üstadımız dedi ki: "Ben, hastalığımı muayene ettirmem, ben hekimlere muhtaç değilim; hekim, Cenâb-ı Haktır." Birden canlandı, sesi çıkmaya başladı. Güya kendisi bir doktor şeklini aldı. Doktor ise, hasta vaziyetine girdi. Doktora ehemmiyetli bir mektup okudu. Doktorun derdine deva olacak bir ilâç oldu. Sonra top atıldı.

Doktora dedi ki: “Burada iftar et.”

Doktor dedi ki: “Bugün kusur etmişim, oruç tutamadım” demesiyle, çok hayretettiğimiz Üstadımızın vaziyeti, orucunu bozmuş bir doktorun tıpnoktasında hâkimane vaziyetini kabul etmediği için o vaziyet ona verildiğini bildik.

Evet, Risale-i Nur’un şahs-ı mânevîsinden gelen şifa duası, öyle yüz bin doktora mukabil gelir diye biz de tasdik ettik. Bu hastalığın leyle-i Kadirde Risale-i Nur’un talebeleri, hususan mâsumların ettikleri şifa duaları öyle bir derece harika bir surette tesirini gösterdi ki, Üstadımıza sıhhat halinden daha ileri bir surette birden bir vaziyet verildi, leyle-i Kadre lââyık bir tarzda çalışmaya başladı. Risale-i Nur şakirtlerinden gelen bu dua-yı şifa, harika bir mu’cize gibi, bir keramet olduğunu biz gözümüzle gördük.

Orada bulunan kardeşlerimize birer birer selâm ve arz-ı hürmet eder dualarını isteriz.

Bura Risale-i Nur şakirtlerinden kardeşiniz

Emin, Mehmed Feyzi

وَأَنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

1. Her türlü noksan sıfatlardan yüce olan Allah'ın adıyla.

2. "Hiçbir şey yoktur ki Allah'ı hamd ile tesbih etmesin (Onu şükran ve minnetle anıp şânına lâyık ifadelerle anmasın ve noksan sıfatlardan tenzih etmesin)." İsrâ Sûresi, 17:44.

3. Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

Aziz, sıddık, mübarek kardeşlerim ve hizmet-i Kur'âniyede çalışan ve kuvvetli arkadaşlarım ve tarik-i hakta ve berzah seyahatinde ve âhiret yolunda nuranî yoldaşlarım,

Sizin bayramınızı, leyle-i Kadrinizi, Ramazan-ı Şerifte makbul dualarınızı bütün ruh u canımla tebrik ve tes'id ediyorum. Cenâb-ı Hak, bu bayramın sürurunu, hakikî ve geniş ve umumî sürura mukaddeme ve vesile eylesin. Âmin.

Saniyen: Sizin bu mübarek bayramın hediyesi olarak gönderdiğiniz nurlu kalem hediyelerinizi o kadar kıymetli görüyorum ki tarif edemem. Cennetü'l-Firdevste âb-ı kevser destileri gibi, kemâl-i iştîyâk ve şükranla ve sürurlu gözyaşıyla kabul edip başıma koydum. Böyle elmas kılıç gibi kalemleri ve hakikat kahramanlarını Risale-i Nur'a ihsan eden Cenâb-ı Hakka hadsiz hamd ve şükrederim.

Sizlere de o mübarek kitapların yazıları herbir harfine mukabil Cenâb-ı Erhamürrâhimîn on hasene ihsan eylesin diye niyaz ediyorum.

Hakikaten Hüsrev'in infikâki beni çok müteessir etmişti. Fakat Tâhirî o parlak kalemiyle benim o teessüratımı izale eyledi. O bütün efrad-ı ailesiyle, peder ve validesiyle Risale-i Nur'un has talebeleri içinde her vakit hissedar olacaklardır.

Hem bu Tahir'in yüzünden bugünden itibaren Atabey'de, İslâmköyü, Sav Köyü, Kuleönükaryeleri gibi Nurs karyesine arkadaş olup umum manevî kazancımıza hissedar oldu.

Isparta'nın Hâfız Ali'si Kâtip Osman'ın elhak ikinci bir Hüsrev olduğuna benim de kanaatım geldi. Cenâb-ı Hak, onu ve Mehmed Zühtü gibi çok fedakârları ve Risale-i Nur'un hakiki sahiplerini Isparta'ya ihsan eylesin. Âmin.

Mübareklerin kahramanlarından Büyük Abdurrahman'ın (Küçük Ali'nin), Hâfız Mustafa'nın faaliyet ve gayretleri ve Hâfız Mustafa'nın bu defaki mektubundaki bazı noktaları beni sürur yaşıyla ağlattırdı. Yalnız bu kadar var ki, bir zarf içinde gönderilen yirmi beş banknot bulundu, kimin zarfından olduğunu

bilemedik.

Bilirsiniz ki, bütün ömrümde kimseden hediyeleri kabul edemiyorum. Hattâ Rüşdü'nün bu defaki hediyesini reddedip hatırını kırdım, geri çevirdim. Cenâb-ı Hak beni muhtaç bırakmıyor. İnsanlara da muhtaç etmiyor. Beni merak etmeyiniz. Fakat, mübarekler heyetinde öyle bir şahs-ı manevî hissediyorum ki, kaidemi ona karşı muhafaza edemiyorum. O şahs-ı manevîyi kızdırmamak ve rencide etmemek için, yalnız o paradan borç olarak beş lirayı bu bayram umuru hayriyesine sarf etmek için kabul ettim. Yirmisini Sabri vasıtasıyla ve namıyla

geri gönderip iade ediyorum, gücenmeyiniz. Ve bilhassa (م.ع.حسن) gayet müstesna kalemiyle dört güzel hediyeleri pek çok kıymettar göründü. İnşaaallah bu havalide çokları şevkle kitabete sevk edecek. Böyle kuvvetli kalemleri Risale-i Nur'a ihsan eden Cenâb-ı Hakka yüz binler şükür.

Mübarekler heyetinde Mehmed'in mektubu beni çok sevindirdi. Şimdi yazdığım vakitte yanımda bulunan memleketin eşrafına okudum. O eşraflar da mâşaallah, bârekâllah dediler, hayretle alkışladılar. O mektubun ve ötekilerin birer kısmını Lâhikaya kaydedeceğiz.

Abdurrahman'ın birinci vârisi ve Risale-i Nur'un birinci şakirdi, Büyük Mustafa'nın kapı istikbalinde arkadaşı olan Hacı Osman'ın mektubu ve o mektuptaki rüyaları manidar ve ettiği tâbir de doğrudur.

Aziz kardeşlerim, sizinle konuştuğum bu dakika iftar vaktine yarım saatkalmış, bayram gecesidir, hastalık şiddetlidir. Onun için fazlakonuşamıyorum. Bende, büyük ve tehlikeli hastalıktan, Risale-i Nur'un şahs-ı manevîsinin mu'cize gibi şifa duası kerametiyle o tehlike geçti. Fakat öyle şiddetli bir öksürük, bir heyecan var ki, sizin gibi canımdan ziyade sevdiğim kardeşlerimle konuşmayı kısa kesiyorum.

Yalnız bu kadar var ki, Ispartahavalisinde yüzer genç Said'ler ve Hüsrev'ler yetişmişler. Bu ihtiyar ve zaif Said dünyadan kemal-i istirahat-i kalble veda etmeye hazırdır. Ve bilhassa mühim bir medrese-i Nuriye olan Sav Köyünün başta Hacı Hâfız, Mustafa Gül olarak Ahmed'leri, Mehmed'leri, hattâ muhterem hanımları (Tâhirî'nin refikası ve kerimeleri gibi) ve mâsum çocukları, Risale-i Nur'la meşgul olmalarını düşündükçe bu dünyada Cennet hayatının manevî bir nev'ini zevk ediyorum, görüyorum. Oranın Ahmed'lerinin hediyesini umum o köy hesabına bir teberrük deyip başıma koydum.

• • •

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Cenâb-ı Hakka hadsiz şükür olsun ki, gayet şiddetli, dehşetli hastalığım, gayet merhametli ve çok sevaplı olarak âfiyete yerini bırakıp gitti. Çok büyük bir nimet içinde bulunduğunu ben ve buradaki arkadaşlarım tasdik ettik.

Hem Cenâb-ı Hakka hadsiz şükür ve hamd ediyorum ki, sizlerin bu defaki hediye-i Ramazaniyeniz olan çok güzel nüshalarınız bu bayramı çok bayramları birden toplayan bir küllî bayram hükmüne geçti. Ve bilhasa ikinci Hüsrev olan Birinci Tâhir'in gayet dikkat ve tevafuklu yazdığı risaleler, beni o derece minnettar ve mesrur ediyor ki, elimden gelseydi herbir nüshasına on altın lira verecektim. Bu derece kuvvetli bir şakirt Risale-i Nur'a sahip çıkması ümitlerimizi çok kuvvetlendirdi.

Sav kahramanlarının ve mübareklerin karyelerine kendi karyesini, onların safına getirdi. Atabey (Aras) onunla ve onun gibilerle iftihar etmeli. Onun nüshalarında yanlışlar pek çok azdır. Yalnız, oralarındaki nüshalarda mânâsı anlaşılmayan bazı kelimeler varmış ki, istinsahta öylece kaydedilmiş. Benim tashihimden geçen nüshalarla mukabele edilse iyi olur. O kuvvetli ve fedakâr kardeşimizin mâsum çocuklarının ve refikasının yazdıkları risaleleri güzelce bir cilt yaptık. Görenlere, hususan buradaki Risale-i Nur'un kadınlar dairesindeki kızlar ve hanımlara gayet tesirli ve cazibedar bir nümune-i teşvik oldu.

Aydınlı Hasan'ın hakikaten gayet müstesna bir kalemi var ve yazılarında tam bir ihlâs görünür. Bu zât ne vakitten beri Risale-i Nur'a girdiğini ve ne halde olduğunu merak ediyorum.

Bu defa Hulûsi'den uzun bir mektup, Abdülmecidvasıtasıyla aldım. Elhak, o kardeşimiz sebat ve metanet ve ihlâsta birinciliği muhafaza ediyor. Ben de Abdülmecid vasıtasıyla ona yazdım ki: "İsparta'daki kardeşlerimize yazdığım mektuplarda sen dahi bir muhatabımsın; seninle muhabere kesilmemiş" diye yazdım.

Hüsrev, Re'fet, Rüşdü'nün vaziyetlerini de merak ediyorum. Ve bilhassa Hüsrev ne haldedir? Ve Nur fabrikasının sahibi Hâfız Ali rahat mıdır? Umum kardeşlerimize birer birer selâm ediyoruz.

Bugünlerde iki ince mesele kalbe geldi, vaktinde kaleme alamadım. O vakit geçtikten sonra o ehemmiyetli hakikatlere birer işaret ederiz.

Birincisi:

Kardeşlerimizden birisinin namaz tesbihatında tekâsül göstermesine binaen dedim:

Namazdan sonraki tesbihatlar tarikat-ı Muhammediyedir (a.s.m.) ve Velâyet-i Ahmediyenin (a.s.m.) evradıdır. O noktadan ehemmiyeti büyüktür. Sonra, bu kelimenin hakikati böyle inkişaf etti:

Nasıl ki, risalete inkılâp eden velâyet-i Ahmediye (a.s.m.) bütün velâyetlerin fevkindedir. Öyle de, o velâyetin tarikatı ve o velâyet-i kübranın evrad-ı mahsusası olan namazın akabindeki tesbihat, o derece sair tarikatların ve evradların fevkindedir. Bu sır dahi şöyle inkişaf etti ki:

Nasıl zikirdairesinde bir mecliste veyahut hatme-i Nakşiyede bir mescidde birbiriyle alâkadar heyet-i mecmuada nuranî bir vaziyet hissediliyor. Kalbi

hüşyar bir zât namazdan sonra **سُبْحَانَ اللَّهِ، سُبْحَانَ اللَّهِ**¹ deyip tesbihi çekerken, o daire-i zikrin reisi olan zât-ı Ahmediye Aleyhissalâtü Vesselâmın müvacehesinde yüz milyon tesbih edenler, tesbih elinde tesbih çektiklerini

mânen hisseder. O azamet ve ulviyetle **سُبْحَانَ اللَّهِ، سُبْحَانَ اللَّهِ** der.

Sonra o serzâkirin emr-i mânevîsiyle, ona ittibaen **الْحَمْدُ لِلَّهِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ**² dediği vakit, o halka-i zikrin ve o çok geniş dâiresi bulunan hatme-i Ahmediyenin (aleyhissalâtü vesselâm) dairesinde yüz milyon müridlerin

الْحَمْدُ لِلَّهِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ 'larından tezahür eden azametli bir hamdi düşünüp

içinde **الْحَمْدُ لِلَّهِ** ile iştirak eder, ve hâkezâ **اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ**³ ve

duadan sonra **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ**⁴ otuz üç defa o tarikat-ı Ahmediyenin Aleyhissalâtü Vesselâm halka-i zikrinde ve hatme-i kübrasında o sabık mânâyla o ihvan-ı tarikatı nazara alıp o halkanın serzâkiri olan zât-ı

Ahmediye Aleyhissalâtu Vesselâma müteveccih olup

أَلْفُ أَلْفِ صَلَاةٍ وَأَلْفُ أَلْفِ سَلَامٍ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ⁵

der, diye anladım ve hissettim ve hayalen gördüm. Demek tesbihat-ı salâtiyenin çok ehemmiyeti var.

İkinci mesele: Otuz birinci âyetin işaretinin beyanında,⁶

يَسْتَحِبُّونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا

bahsinde denilmiş ki: Bu asrın bir hassası şudur ki, hayat-ı dünyeviyeyi hayat-ı bakiyeye bilerek tercih ettiriyor. Yani, kırılacak bir cam parçasını baki elmaslara bildiği halde tercih etmek bir düstur hükmüne geçmiş.

Ben bundan çok hayret ediyordum. Bugünlerde ihtar edildi ki, nasıl bir uzv-u insanî hastalansa, yaralansa, sair âzâ vazifelerini kısmen bırakıp onun imdadına koşar. Öyle de, hırs-ı hayat ve hıfzı ve zevk-i hayat ve aşkı taşıyan ve fitrat-ı insaniyede derc edilen bir cihaz-ı insaniye, çok esbapla yaralanmış, sair letâifi kendiyile meşgul edip sukut ettirmeye başlamış; vazife-i hakikiyelerini onlara unutturmaya çalışıyor.

1. Allah bütün kusurlardan, noksan sıfatlardan, aczden ve şerikten münezzehtir.
2. Bütün hamd, minnet ve şükürler Allah'a aittir.
3. Allah en büyüktür (Akla gelebilecek her şeyden daha büyüktür).
4. Allah'tan başka ilâh yoktur.
5. Milyon kere salât ile milyon kere selâm Senin üzerine olsun ey Allah'ın Resûlü.
6. "Onlar dünya hayatını seve seve âhirete tercih ederler..." İbrahim Sûresi, 14:3.

Hem nasıl ki bir cazibedar sefihane ve sarhoşane şâşaalı bir eğlence bulunsa, çocuklar ve serseriler gibi, büyük makamlarda bulunan insanlar ve mesture hanımlar dahi o cazibeye kapılıp hakikî vazifelerini tatil ederek iştirak ediyorlar. Öyle de, bu asırda hayat-ı insaniye, hususan hayat-ı içtimaiyesi öyle dehşetli, fakat cazibeli ve elîm, fakat meraklı bir vaziyet almış ki, insanın ulvî latifelerini ve kalb ve aklını nefs-i emmaresinin arkasına düşürüp pervane gibi o fitne ateşlerine düşürttürüyor.

Evet, hayat-ı dünyeviye muhafazası için, zaruret derecesinde olmak şartıyla, bazı umur-u uhreviyeye muvakkaten tercih edilmesine ruhsat-ı şer'îye var. Fakat, yalnız bir ihtiyaca binaen helâkete sebebiyet vermeyen bir zarara göre tercih edilmez, ruhsat yoktur. Halbuki bu asır, o damar-ı insanîyi o derece şırınga etmiş ki, küçük bir ihtiyaç ve âdi bir zarar-ı dünyevî yüzünden elmas gibi umur-u diniyeyi terk eder.

Evet, insaniyetin yaşamak damarı ve hıfz-ı hayat cihazı, bu asırda israfatla ve iktisatsızlık ve kanaatsizlik ve hırs yüzünden bereketin kalkmasıyla ve fakr u zaruret, maişet ziyadeleşmesiyle o derece o damar yaralanmış ve şerait-i hayatın ağırlaşmasıyla o derece zedelenmiş ve mütemadiyen ehl-i dalâlet nazar-ı dikkati

şu hayata celb ede ede o derece nazar-ı dikkati kendine celb etmiş ki, ednâ bir hâcât-ı hayatiyeyi büyük bir mesele-i diniyeye tercih ettiriyor.

Bu acip asrın bu acip hastalığına ve dehşetli marazına karşı Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyânın tiryak misâl ilâçlarının nâşiri olan Risale-i Nur dayanabilir; ve onun metîn, sarsılmaz, sebatkâr, hâlis, sadık, fedakâr şakirtleri mukavemet edebilir. Öyleyse, herşeyden evvel onun dairesine girmeli, sadakatile, tam metanet ve ciddî ihlâs ve tam itimadla ona yapışmak lâzım ki, o acip hastalığın tesirinden kurtulsun.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ve dua ediyoruz.

Aziz, sıddık ve sebatkâr metin kardeşlerim,

Sizin faaliyetiniz ve sebatkârâne çalışmanız, Risale-i Nur dairesinin zembereği hükmünde bizleri ve çok yerleri harekete getiriyorsunuz. Allah sizden ebeden razı olsun. Bin âmin, âmin.

Size, Hizbü'l-Kur'ânîden evvel gönderilen Risale-i Nur'un virdü'l-âzamına ilhak etmek için bir parçayı yazdık; bir parçayı da, Yirmi Dokuzuncu Lem'ada yerini gösterdik. Benim hususî tefekküratım o neviden olduğu cihetle bana ihtar edildi, ben de yazdım.

Saniyen: Birkaç gün evvel, size gönderdiğim son mektuptaki hayat-ı dünyeviye'nin hayat-ı diniyeye galebe etmesine dair ikinci meselesi münasebetiyle gayet ince ve kaleme alınmaz bir mânâ kalbe zahir oldu. Yalnız gayet kısa o mânâyı bir işaret edeceğim. Şöyle ki:

Bu acip asrın hayatperest ehl-i dalâleti aldatan, sarhoş eden, fânilerden, surî aldıkları zevki, gayet acı ve elîm olduğunu ve ehl-i imanın ve hidayetini aynı yerde ve o fâniyatta bâkiyane ve ulvî bir zevk bulunduğunu gördüm ve hissettim; fakat ifade edemiyorum.

Risale-i Nur'un müteaddit yerinde nasıl ispat etmiş ki, ehl-i dalâlet için, zaman-ı hazırdan mâadâ herşey mâdum ve firakların elemeleriyle doludur. Ehl-i hidayet için, mazi, müstakbel müstemilâtıyla mevcuttur, nurludur. Aynen öyle de fâniyatta, yani geçmiş muvakkat vaziyetler, ehl-i dünya için, fenâ-yı mutlak karanlıklarında mâdumdur; ehl-i hidayet için mevcuttur diye gördüm. Çünkü, eski zamanda çok alâkadar olduğum zevkli veya kıymetli ve şerefli muvakkat vaziyetleri mütehassirane hatırladım, müştâkane arzuladım. “Neden bu mübarek va-

zıyetler mazide kalıp fâni olsun?” düşünürken, iman-ı billâh nuru ihtar etti ki, o vaziyetler gerçi sureten fânidirler, birkaç cihette mevcutturlar. Çünkü, Cenâb-ı Hakkın bâki isimlerinin cilveleri olan o vaziyetler, daire-i ilimde ve elvah-ı mahfuzada ve elvah-ı misaliyede bâki oldukları gibi; nur-u imanın verdiği bâkiyane münasebet noktasında fevkazzaman bir vaziyette mevcutturlar. Sen, o vaziyetleri çok cihetle ve çok mânevî sinemalarla görebilir ve girebilirsin diye anladım ve dedim: “Madem Allah var, herşey var” cümlesi, bu büyük hakikati de ifade eder. “Kimin için Allah varsa, yani Allah'ı bilse, herşey mevcuttur; kim Allah'ı bilmezse, ona herşey mâdumdur” diye delâlet eder. Demek, “Elemli,

karanlıklı, tahassürlü bir dirhem zevki, aynı yerde yüz derece ziyade daimî, elemsiz bir zevke, sefahetle tercih edenler, aksi maksutlarıyla aynı zevkte elîm elemeleri alır.”

• • •

وَأَنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يَسْبَحُ بِحَمْدِهِ بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ²
 أَلْسَلَامٌ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بَعْدَ
 ثَوَابَاتٍ قَرَأَةِ حُرُوفَاتِ الْقُرْآنِ الَّتِي قَرَأْتُمُوهَا بِنِيَّتِنَا فِي
 رَمَضَانَ³

Aziz, sıddık, mübarek kardeşlerim,

Hâfız Ali'nin bu defaki mektubunda çok mübarek duaları beni ve bizi en derin ruhumuzdan mesrur edip şükre sevk etti. Ve her musibetzedeye ve hüzün ve kederlere düşenlere, mânâ-yı işârîsiyle mededres ve halaskâr ve şifa ve medar-ı

sürur olan⁴ اَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ⁴ ve⁵ اِنْ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا⁵ her musibetzedeye baktığı gibi, bu geçen hastalık cihetiyle bize de baktığını yazıyor.

1. Her türlü noksan sıfatlardan yüce olan Allah'ın adıyla.

2. "Hiçbir şey yoktur ki Allah'ı hamd ile tesbih etmesin (Onu şükran ve minnetle anıp şânına lâyık ifadelerle anmasın ve noksan sıfatlardan tenzih etmesin)." İsra Sûresi, 17:44.

3. Ramazan'da bizim namımıza okuduğunuz Kur'an harflerinin kıraatinin sevapları adedince Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

4. "Biz senin göğsüne genişlik vermedik mi?" İnşirah Sûresi, 94:1.

5. "Gerçekten her zorlukla beraber bir kolaylık vardır." İnşirah Sûresi, 94:6.

Evet, Hâfız Ali o noktayı tam görmüş. Ben de tasdiklen derim ki: Eğer o hastalık yirmi derece tezâuf etseydi, bizlere kazandırdığı neticeye nispeten yine ucuz düşerdi ve rahmet olurdu. Fakat Hâfız Ali'nin kendi üstadı hakkında, benim haddimden pek çok ziyade isnat ettiği meziyet ve mâsumiyeti, onun mâsum lisanıyla hakkımda medih olarak değil, belki bir nevi dua olarak tasavvur ediyoruz.

Hem Hâfız Ali'nin, Savgibi yerler, karyeler ve Isparta birer medrese-i Nuriye hükmüne geçmesi ve Risale-i Nur'un sadık şakirtleri harikulâde olarak günden güne yükselmeleri ve tenevvür etmeleri, bizleri, belki Anadolu'yu, belki âlem-i İslâmı mesrur ve müferrah eden bir hakikatli haber telâkki ediyoruz.

Âhir fıkrasında, Muhbir-i Sâdıkın haber verdiği "Mânevî fütuhât yapmak ve zulûmatı dağıtmak zaman ve zemin hemen hemen gelmesi" diye fıkrasına, bütün ruh u canımızla rahmet-i İlâhiyeden niyaz ediyoruz, temenni ediyoruz. Fakat biz Risale-i Nur şakirtleri ise, vazifemiz hizmettir; vazife-i İlâhiyeye karışmamak ve hizmetimizi onun vazifesine bina etmekle bir nevi tecrübe yapmamak olmakla beraber, kemiyete değil, keyfiyete bakmak, hem çoktan beri sukut-u ahlâka ve

hayat-ı dünyeviyeyi her cihetle hayat-ı uhreviyeye tercih ettirmeye sevk eden dehşetli esbap altında Risale-i Nur'un şimdiye kadar fütuhâtı ve zındıkların ve dalâletlerin savletlerini kırması ve yüz binler biçarelerin imanlarını kurtarması ve herbiri yüze ve bine mukabil yüzer ve binler hakikî mü'min talebeleri yetiştirmesi, Muhbir-i Sâdıkın ihbarını aynen tasdik etmiş ve vukuatla ispat etmiş ve ediyor, inşaallah daha edecek. Ve öyle kökleşmiş ki, inşaallah hiçbir kuvvet Anadolu'nun sinesinden onu çıkaramaz. Tâ âhir zamanda, hayatın geniş dairesinde, asıl sahipleri, yani Mehdî ve şakirtleri Cenâb-ı Hakkın izniyle gelir, o daireyi genişlettirir ve o tohumlar sümbüllendir. Bizler de kabrimizde seyredip Allah'a şükrederiz.

Hâfız Ali'nin kıymettar bir kardeşimiz olan Aydınlı Hasan Âtîf hakkında medhi ve tafsili bizi minnettar etti. O kardeşimiz de haslar içinde her sabah yanımızdadır.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Sizi tebrik ediyoruz; hakikaten müdakkik hâfızlarsınız. Hüsrev'in yazdığı Kur'ân'da incecik sehivlerini bulmanız, hıfzınızın kuvvetine tam delâlet ediyor. Bizler size minnettar olduk ve teşekkür ediyoruz. Cenâb-ı Hak sizlerden ebeden râzı olsun. Bu münasebetle, Risale-i Nur'un bir kahramanı olan Hüsrev, Risale-i Nur'un hizmetinde gösterdiği harikaları nümune olmak için bir kısmını beyan edeceğiz. Şöyle ki:

Bu zât, dokuz on sene zarfında dört yüz risale kadar dikkatli ve tevafuklu olarak Risale-i Nur'dan yazdığı gibi, hâfız olmadığı halde yazdığı iki mükemmel Kur'ân'la ve üçüncüsünü müteferrik surette, gözle görünür bir nevi i'câz-ı Kur'ân'ı gösterir bir tarzda üç Kur'ânı yazmış, tam mukabele edilmeden bize gelmiş, biz de mukabele etmeden size göndermiştik. Sizler de, kemâl-i dikkatle, hareke ve harflerde gördüğünüz kırk elli sehiv, Hüsrev'in kaleminin ne derece harika olduğunu gösterir. Çünkü her Kur'ân'ın 300 bin 620 harfinde o kadar hareke ve sükûnlarında yalnız kırk elli sehiv bulunması, o kalemin isabette harika olduğunu gösterir.

Latiftir ki, Hüsrev'in sehvinin bulan bir zât, iki harfte bir sehiv etmiş, Hüsrev yüz bin harfte bir sehiv etmiş. Tashih eden, iki harfte noktayı bırakıp sehiv etmiş. Demek o dikkatli hâfızın o sehvi, Hüsrev'in o sehvinin affettiriyor.

Hem bu Hüsrev'in kalemi gibi fikri, kalbi de o nisbette harika diyebiliriz. Risale-i Nur'a karşı irtibatı ve iştiyakı ve kanaati gittikçe terakki ve inkişaf ediyor. Hiçbir hâdise onu sarsmıyor, fütur vermiyor.

Hem onun bir harikası odur ki: Risale-i Nur'a beş sene yabani kaldığı halde, birden intisap edip bir ay zarfında on dört risaleyi Risale-i Nur'dan yazmış.

Hem Kur'ân'ın gözle görünen bir nevi lem'a-i i'câziyeyi, beş altı mushafta işaretler yaptım, hatt-ı Arabî-i Kur'ânîleri mükemmel olan kardeşlerime taksim ettim. Bunların içinde hatt-ı Arabî-i Kur'ân'da Hüsrev onlara yetişemediği halde, birden umum o kâtiplere ve hatt-ı Arabî muallimine tefevvuk eyledi. Ve hatt-ı Arabîde, en mümtaz kardeşlerimizden on derece geçti. Umumen onlar tasdik edip, "Evet, bizden geçti; biz ona yetişemiyoruz" dediler. Demek Hüsrev'in kalemi, Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyânın ve Risale-i Nur'un mu'cizevâri kerametleri ve harikalarıdır.

Kardeşiniz

Said Nursî

Evvelce, hayat-ı dünyeviyeyi hayat-ı uhreviyeye tercih etmeye dair yazılan iki parçaya tetimmedir.

Bu acip asrın hayat-ı dünyeviyeyi ağırlaştırması ve yaşamak şeraitini ağırlatması ve çok etmesi ve hâcât-ı gayr-ı zaruriyeyi görenekle, tiryaki ve müptelâ etmekle hâcât-ı zaruriye derecesine getirmesiyle hayatı ve yaşamayı, herkesin her vakitte en büyük maksat ve gayesi yapmıştır. Onunla hayat-ı diniye ve ebediye ve uhreviyeye karşı ya set çeker, veya ikinci, üçüncü derecede bırakır. Bu hatâsının incezası olarak öyle dehşetli bir tokat yedi ki, dünyayı başına cehennemeyledi.

İşte bu dehşetli musibette, ehl-i diyanet dahi büyük bir vartaya düşüyorlar ve kısmen anlamıyorlar. Ezcümle:

Ben gördüm ki, ehl-i diyanet, belki de ehl-i takvâ bir kısım zâtlar bizimle gayet ciddî alakadarlık peyda ettiler. O bir iki zâta gördüm ki, diyaneti ister ve yapmasını sever, tâ ki hayat-ı dünyeviyesinde muvaffak olabilsin, işi rastgelsin. Hattâ tarikatı, keşf ve keramet için ister. Demek âhiret arzusunu ve dinî vezâîfin uhrevî meyvelerini dünya hayatına bir dirsek, bir basamak gibi yapıyor. Bilmiyor ki, saadet-i uhreviye gibi saadet-i dünyeviyeye dahi medar olan hakaik-i diniyenin fevâid-i dünyeviyesi, yalnız müreccih (tercih edici) ve teşvik edici derecesinde olabilir. Eğer illet derecesine çıksa ve o amel-i hayrın yapmasına sebep o fâide olsa, o ameli iptal eder; lâakal ihlâsı kırılır, sevabı kaçar.

Bu hasta ve gaddar ve bedbaht asrın belâ ve vebasından ve zulüm ve zulmetinden en mücerreb bir kurtarıcı, Risale-i Nur'un mizanları ve muvazeneleriyle, neşrettiği nur olduğunu kırk bin şahit vardır. Demek Risale-i Nur'undâiresine yakın bulunanlar içine girmezse, tehlike ihtimali kavîdir.

Evet ¹ **يَسْتَحِبُّونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ** işaretiyle, bu asır hayat-ı dünyeviyeyi hayat-ı uhreviyeye, ehl-i İslâma da bilerek, severek tercih ettirdi.

Hem bin üç yüz otuz dört (1334) tarihinden başlayıp, öyle bir rejim ehl-i İslâm

içine de sokuldu. Evet ² **عَلَى الْآخِرَةِ** cifir ve ebced hesabıyla bin üç yüz otuz üç (1333) veya dört ederek, aynı vakitte, eski Harb-i Umumîde İslâmiyet düşmanları galebe çalmakla, muahede şartlarını, dünyayı dine tercih rejimi mebdeline tevafuk ediyor. İki üç sene sonra bilfiil neticeleri görüldü.

1. “Onlar dünya hayatını seve seve âhirete tercih ederler.” İbrahim Sûresi, 14:3.
2. “...Âhirete...” İbrahim Sûresi, 14:3.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bu şiddet-i soğukta sizden haber almadığım için merak eyliyorum. Size, bu soğğun banaverdiği şefkatli bir endişeden çıkan arkadaki meseleyi gönderiyorum. Belki size de fâidesi olur.

Hem buraca fâidesi görülen haşre dair parçaları Onuncu Sözün âhirinde toplayıp, bir lâhikası hükmüne gelmiştir. Birinci parça, Dokuzuncu Şua olan mukaddeme-i haşriye, Onuncu Sözün arkasında yazılacak ve bunun arkasında, o mukaddeme-i haşriyenin birinci makamının yerinde ve bedeline “Otuzuncu Lem’anın İsm-i Hayy’a dair Dördüncü Remzi” yazılacak. Bunun arkasında, İkinci Şua olan Tevhid Risalesinin haşri ispatına dair hâtimesinin başından tâ “Bu haşrin dört meselesi şimdilik yeter. Yine sadedimize dönüyoruz” cümlesine kadar yazılacak. Sonra bunun arkasından İhtiyarlar Lem’asının Beşinci Ricasının ortasından başlayan, “Evet, nass-ı hadisle, nev-i beşerin en mümtaz şahsiyetleri olan yüz yirmi dört bin enbiyanın, ilâ âhir...” tâ Altıncı Ricaya kadar yazılacak. Eğer haşre ait sair risalelerde bunlar gibi parçalar varsa, münasip görseniz ilâve edersiniz. Bunların heyet-i mecmuasının tesiri büyüktür.

Gayet ehemmiyetlidir.

وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ²

1. Her türlü noksan sıfatlardan yüce olan Allah'ın adıyla.

2. "Hiçbir şey yoktur ki Allah'ı hamd ile tesbih etmesin (Onu şükran ve minnetle anıp şânına lâyık ifadelerle anmasın ve noksan sıfatlardan tenzih etmesin)." İsrâ Sûresi, 17:44.

Şiddet-i şefkat ve rikkatten, bu kışın şiddetli soğuğuyla beraber mânevî ve şiddetli bir soğuk ve musibet-i beşeriyeden biçarelere gelen felâketler, helâketler, sefaletler, açlıklar şiddetle rikkatime dokundu. Birden ihtar edildi ki:

Böyle musibetlerde kâfir de olsa hakkında bir nevi merhamet ve mükâfat vardır ki, o musibet ona nispeten çok ucuz düşer. Böyle musibet-i semaviye mâsumlar hakkında bir nevi şehadet hükmüne geçiyor.

Üç dört aydır ki, dünyanın vaziyetinden ve harbinden hiçbir haberim yokken, Avrupa'da, Rusya'daki çoluk çocuğa acıyarak tahattur ettim. O mânevî ihtarın beyan ettiği taksimat bu elîm şefkate bir merhem oldu. Şöyle ki:

O musibet-i semaviyeden ve beşerin zâlim kısmının cinayetinin neticesi olarak gelen felâketten vefat eden ve perişan olanlar, eğer on beş yaşına kadar olanlar ise, ne dinde olursa olsun şehit hükmündedir. Müslümanlar gibi büyük mükâfat-ı mâneviyeleri, o musibeti hiçe indirir.

On beşinden yukarı olanlar, eğer mâsum ve mazlum ise, mükâfatı büyüktür, belki onu Cehennemden kurtarır. Çünkü âhırzamanda madem fetret derecesinde din ve din-i Muhammedîye (a.s.m.) bir lâkaytlık perdesi gelmiş. Ve madem âhırzamanda Hazret-i İsa'nın (a.s.) din-i hakikîsi hükmedecek, İslâmiyetle omuz omuza gelecek. Elbette şimdi, fetret gibi karanlıkta kalan ve Hazret-i İsa'ya (a.s.) mensup Hıristiyanların mazlumları, çektikleri felâketler onlar hakkında bir nevi şehadet denilebilir. Hususan ihtiyarlar ve musibetzedeler, fakir ve zaifler, müstebit büyük zâlimlerin cebir ve şiddetleri altında musibet çekiyorlar. Elbette o musibet onlar hakkında medeniyetin sefaletinden ve küfranından ve felsefenin dalâletinden ve küfründen gelen günahlara keffaret olmakla beraber, yüz derece onlara kârdır diye hakikatten haber aldım, Cenab-ı Erhamürrâhîmine hadsiz şükrettim. Ve o elîm elem ve şefkatten tesellî buldum.

Eğer o felâketi gören zâlimler ise ve beşerin perişanlığını ihzar eden gaddarlar ve kendi menfaati için insan âlemine ateş veren hodgâm, alçak insî şeytanlar ise, tam müstehak ve tam adalet-i Rabbaniyedir.

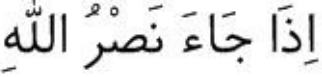
Eğer o felâketi çekenler mazlumların imdadına koşanlar ve istirahat-i beşeriye

için ve esasat-ı diniyeyi ve mukaddesat-ı semaviyeyi ve hukuk-u insaniyeyi muhafaza için mücadele edenler ise, elbette o fedakrlığın mânevî ve uhrevî neticesi o kadar büyüktür ki, o musibeti onlar hakkında medâr-ı eref yapar, sevdilir.

Kardeşlerim,

Bugünlerde Rumuzat-ı Semaniyeye ait iki risaleyi ehemmiyetli talebelere bir yere gönderdim. Yol kapandı, gitmedi. O iki risaleyi tekrar dikkatle mütalâa ettim. Fikren dedim ki: “Bu zevkli, güzel, meraklı, şirin bir maksada giden bu tevafuklu yolda ne için sevk edilmeden perde indi, başka yolda sevk edildik, çalıştırıldık?”

Birden ihtar edildi ki: O gaybî esrarı açacak olan meslekten yüz derece daha ehemmiyetli ve kıymetli ve umumî ihtiyaca medar ve herkes bu zamanda ona şiddetle muhtaç ve İslâmiyetin temel taşları olan hakaik-i imaniye hazinesine hizmet etmeye ve istifadeye zarar gelecekti. En büyük ve en yüksek maksat olan hakaik-i imaniyeyi, ikinci derecede bırakacaktı. Onun için idi.

Sûre-i ¹ remzinde, esrar-ı gaybiye gösterildi, birden kapandı, perde indi.

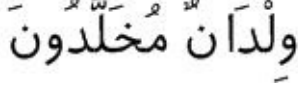
1. “Allah’ın yardımı ve fetih geldiği zaman.” Nasr Sûresi, 110:1.

Hem bu sır içindir ki, o yolda fazla istihdam edilmedik. Yalnız o meslek-i tevafukiyenin tereşsuhatından Risale-i Nur’un hakkaniyetine bir imza ve cezaletine bir ziynet ve huruf-u Kur’âniyenin intizamından ve vaziyetlerinden tezahür eden bir nevi i’câz çıktı. Daha o yolda çalıştırılmadık.

Umum kardeşlerime ve Risale-i Nur’da ders arkadaşlarıma birer birer selâm ve dua ederiz ve dualarını rica ederiz.

Aziz, sıddık, mübarek, mâsum kardeşlerim,

Sizin çok mübarek ve nazarımızda çok kıymettar ve benim nazarımda

Cennetin ¹ tarafından ebedî ve Firdevsî bir hediye-i kudsiye gibi geçen ve gelen iki bayramı Cennetin şekerlemeleri ve tatlıları gibi tatlılaştıran ve ziynetlerin ve nakışların yetmiş tarzlarını giyen hurilerin hulleleri ve libasları gibi, mânevî meclisimizi ziynetlendiren kalem hediyenizi aldık. Bu hediye, Risale-i Nur hizmeti noktasından ne derece ehemmiyetli olduğunu bugünlerde başıma gelen ve rüyama giren bir hâdiseye anlayınız. Şöyle ki:

1. "Ebediyen yaşanmayacak çocuklar." Vâkıa Sûresi, 56:17; İnsan Sûresi, 76:19.

Bu çok kıymettar mânevî hediye-i almazdan üç gün evvel, aynen hediyeniz Kastamonu'ya geleceği anında rüyada görüyorum ki, terfi-i makam ve rütbe için bizlere bir ferman-ı şâhâne mânevî bir cânıpten geliyor, kemâl-i hürmetle ellerinden tutup bize getiriyordular. Biz baktık ki, o ferman-ı âli Kur'ân-ı Azîmüştân olarak çıktı. O halde bu mânâ kalbe geldi: Demek Kur'ân yüzünden Risale-i Nur'un şahs-ı mânevîsi ve biz şakirtleri, bir terfi ve terakki fermanını âlem-i gayptan alacağız.

Şimdi tâbiri ise, o fermanı temsil eden mâsumların kalemiyle mânevî tefsir-i Kur'ân'ı aldığımızdır. Bu rüyanın şimdiki tâbiri çıkmadan bir iki saat evvel Feyzi ile Emin'in gösterdikleri tâbir dahi haktır ve ehemmiyetlidir.

Hem bu medâr-ı sürur ve ferah olan hediye-i nuraniyeyi bir hiss-i kablelvukuyla benim ruhum tam hissetmiş, akla haber vermemişti ki, o gelmeden iki gün evvel, Feyzi ve Emin'in fıkrasında beyan edilen, rüyayı gördüğüm gecenin gününde, sabahtan akşama kadar ve ikinci günü de kısmen hiç görmediğim bir tarzda bir sevinç, bir sürur hissedip mütemadiyen bir bahaneyle ferahımı izhar edip, otuz kırk defa tebessümle güldüm.

Hem ben ve hem Feyzi, çok taaccüp ve hayret ettik. Otuz günde ^{HAŞİYE-1} bir defa gülmeyen, bir günde otuz defa gülmek bizleri hayrette bıraktı. Şimdi anlaşıldı ki, o sürur, o sevinç mezkûr mânevî fermanı temsil eden mâsumların ve ümmîlerin kalemlerinin yazıları, nesl-i âtînin sahaif-i hayatlarına, âlem-i İslâmın sahife-i mukadderatına ve ehl-i iman istikbalinin defterlerine neşr-i envar edeceklerinin ve o mâsumların hâlis ve sâfi amelleri ve hizmetleriyle sahife-i a'mâlimizde hasenatlarını yazıp kaydetmesinin ve Risale-i Nur şakirtlerinin mukadderatını mes'udâne idamesinin haberini veren, o daha gelmeyen hediye-i geliyordu.

Benim, o azîm yekûndan hisseme düşen binden bir cüz'ü ruhen hissedilmiş, beni mesrurâne heyecana getirmiş idi.

Haşiye-1 Evet, hiçbir vakit Üstadımızı bu kadar neş'eli görmemiştik. Sebebini bilmediğimizden hayret ediyorduk. Emin, Feyzi

Evet, böyle yüzer mâsumların makbul amelleri ve reddedilmez duaları sair kardeşlerimin defterlerine geçmesi misilli, benim gibi bir günahkârın sahife-i a'mâline dahi girmesi, binler sürur ve sevinç verir. Böyle karanlık bir zamanda, bu ağır şerait altında böyle mâsumâne ve kahramanâne çalışmak için, biz, hem o mâsumları ve o ümmîleri ve muallimlerini tebrik, hem peder ve validelerini tebrik, hem köylerini tebrik, hem memleketlerini, hem milletlerini, hem Anadolu'yu tebrik ederiz.

Mübarek mâsumların ve ümmîlerin herbirisine birer hususî teşekkürnâme ve tebriknâme yazmak elimden gelseydi yazacaktım. Öyleyse bu arzumu bilfiil yazılmış gibi kabul etsinler. Ben onların isimlerini bir daire suretinde yazacağım, dua vaktinde bakacağım. Hem onları Risale-i Nur'un has şakirtleri dairesine dahil edip, bütün mânevî kazançlarıma hissedar edeceğim.

Benim tarafımdan onların peder ve validelerine veya akrabalarına ve üstadlarına selâmlarımızı tebliğ ediniz. Cenâb-ı Hak, onları ve evlâtlarını dünyada ve âhirette mesut eylesin. Âmin.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ve dua ederiz ve dualarını Kur'ân'ın medh ü senâsına mazhar olan bu leyâli-i aşr olan on gecelerde rica ediyoruz. Emin'in ve Feyzi'nin rüyaya dair fıkralarını da leffen gönderiyorum.

Isparta'daki kardeşlerimize,

Lâtif bir rüyanın kadere ait bir meseleyi, şuhud derecesinde bize kanaat verdiği gibi, o lâtif rüyanın ciddî ikinci parçası bizlere mânevî bir müjde ve beşaret verdiği cihetle, siz kardeşlerimize beyan ediyoruz. Şöyle ki:

İki gün evvel Üstadımız rüyada görüyor ki: Ben, yani Feyzi ile beraber gezmeye çıkıyoruz. Giderken, birden ben Üstadıma söylüyorum ki: “Burada ben ayının tesbihini toplayacağım.” Üstadım da bakıyor ki, beyaz ipler gibi dolaşmış birşey görüyor. Bu acip güldürecek sözünden ve ayıya tesbih isnat etmek vaziyetinden çok şiddetli gülerek uyanmış. Uyandıktan sonra dagülmüş. Akşama kadar hiç görülmemiş bir tarzda, yirmi otuz defa o hâdise-i nevmiyeyi gülerek benimle mülâtefe etti. Münasebet olmayan bazı şeylerle tâbire çalıştıksa da tâbire münasebet tutmadı.

Sonra ikinci gün âdet-i müstemirrede, kendi tecrübesiyle rüya-yı sadıkanın kısmen aynı günde, kısmen ikinci günün aynı saatinde, bana benzeyen bir dost-ki, rüyada Üstadıma benim suretimde görünmüş—Üstadımızın yanına geldi. Dedi ki: “Ayının yağını toplayanlardan alıp ve müezzin ve tesbih yapan bir adamın tavsiyesiyle mühim bir adama, her sabah hastalık için yutmasını nasıl görüyorsun?”

Üstadımız da, rüyada güldüğü gibi aynen öyle gülmüş. Birden rüya hatırına gelip bu acip ve aynı aynına tâbiri kemâl-i taaccüp ve hayretle karşılayıp ona demiş: “Sakın istimal etmesin.”

Yirmi Sekizinci Mektubun rüyaya ait birinci risalesinin altıncı nüktesinde rüya-yı sadıka, kader-i İlâhinin herşeyi ihata ettiğine bir hüccet-i katia hükmünde Üstadımız binler tecrübeyle gördüğü gibi, aynen bu vâkıa dahi bizlere şuhud derecesinde kat’î ispat etti ki, hâdisat, vücuda gelmeden evvel mukadderdir, malûmdur, muayyendir, kader-i İlâhinin mizanıyla geliyor diye, bu rûkn-ü imaniye bize gayet lâtif ve kat’î bir nümune oldu.

Hem aynı rüyanın ikinci tabakasında Üstadımız görüyor ki, Risale-i Nur’un heyetine bir ferman geliyor. Birden geldi, o kudsî ferman Kur’ân çıktı. Bunun tâbiri, aynı günün aynı tecrübe saatinde, Kur’ân’ın Hizbü’l-Ekberi ümit edilmediği bir vakitte, malûm Âsiye Hanımın hanesinde etrafı tezyin edilen Hizbü’l-Ekberi yüz senelik bir güzel kap içinde, o kabın, üstünde sırmayla padişahların mühim fermanlarında tuğra-i şâhâne işlenmiş olduğunu gördük.

Üstadımız dedi ki: Ferman geldi diye Kur'ân çıktı. Şimdi de, Kur'ân'ın Hizbü'l-Ekberi geldi. Üstünde ferman tuğrası bulunduğundan, Risale-i Nur'un heyetine beşaretli ve medâr-ı feyiz ve terakki bir ferman-ı Rabbanî hükmüne geçeceğini rahmet-i İlâhiyeden bekliyoruz. Bu tâbirden sonra ikinci günü, sizin çok kıymettar hediyeniz hakikî tâbirini güneş gibi meydana çıkardı.

Risale-i Nur talebelerinden ve daimî hizmetçilerinden

Emin ve Küçük Hüsrev olan Feyzi

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bütün ruh u canımla bayramınızı tebrik ederim. Ve bu bayramımı çok mübarekleştiren mübarek mâsumların ve muhterem ümmî ihtiyarların ve üstadlarının bu defa gönderdikleri kıymettar risaleleri beş cilt olarak güzelce ciltlettirdik, tanzim ettik. İnşaallah onlardan çok istifade edilecek. O mübarek mâsumların ve muhterem ümmîlerin mâsumane ve hâlisane yazdıkları risaleler, Risale-i Nur'un kerametine, yazıları da bir keramet ilâve ettiğini ve en güzel yazılardan ziyade tesirli olduğunu hissediyoruz.

Hattâ Feyzi'nin güzelce ciltlettiği çocukların tevafuklu mecmuasını getirdiği vakit kuluncum ziyade ağrıyordu. Dedim: "Aman kardeşim, benim kuluncumu tut, pek ağrıyor." Birden o mecmuayı açtık; baktım, birden öyle bir şifa oldu ki, kuluncumu unuttuk. Sonra tahattur ettik, hayret ettik.

Hem o risaleleri yazanların isimlerini, hem yaşlarını, o beş mecmuanın başlarında medâr-ı ibret ve onlara dua ettirmek için derc edeceğiz. Onları ve hususan üstadlarını ve peder ve validelerini benim tarafımdan birer birer, hem bu hizmetlerini hem bayramlarını tebrik ediniz.

Hem Ispartahakkında benim büyük ümidimi fiilen ispat ettikleri için, bana büyük bir tesellî verdikleri için, ölünceye kadar minnettarlığımı onlara ve mübarekler heyetine ve medrese-i Nuriye ve Nur ve Gül fabrikası sahiplerine tebliğ ediniz.

Namaz tesbihatının sırrına göre, nasıl ki namazdan sonra tesbih ve zikir ve tehlille bir hatme-i muazzama-i Muhammediye (a.s.m.) ve zikir ve tesbih eden ve rû-yi zemin kadar geniş bir halka-i tahmidat-ı Ahmediye (a.s.m.) dairesine tasavvuran ve niyeten girmek medâr-ı füyuzat olduğu gibi, ben ve biz de, Risale-i Nur'un geniş daire-i dersinde ve halka-i envarında ders alan ve dua eden ve çalışan binler mâsum lisanların ve mübarek ihtiyarların dualarına ve a'mâl-i salihalarına hissedar olmak ve dualarına âmin demek hükmünde olarak, onlarla tayy-ı mekân ederek, hayalen omuz omuza, diz dize bulunmak hayaliyle ve niyetiyle ve tasavvuruyla kendimizi fevkalhad bahtiyar biliyoruz. Hususan âhir ömrümde böyle kıymettar, mâsum mânevî evlatları ve yüzer küçük Abdurrahman'ları bulmak, benim için dünyada bir cennet hayatı hükmüne geçiyor.

Geçen Ramazan-ı Şerifte, hastalığım münasebetiyle, herbir kardeşim benim

hesabıma birer saat çalışmalarının pek büyük neticesini aynelyakîn ve hakkalyakîn gördüğümden, böyle duaları reddedilmez mâsumların ve mübarek ihtiyaşların ve bahtiyar üstadlarının, benim hesabıma ara sıra lisanen ve kalben duaları ve çalışmaları, kalemleriyle yardımları, benim Risale-i Nur'a hizmetimin uhrevî bir netice-i b kiyesini dünyada dahi bana gösterdi.

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ هٰذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّیْ₁

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bugünlerde, gayet sadık ve dikkatli bir kardeşimizin ihtiyatsızlığından küçük bir tokat yemesi münasebetiyle, hem bu dört ay müddetçe, binler adam kadar alâkadar olduğum halde ahval-i âlemden, siyaset ve harpten kat'iyen bir haber almayıp ve istemeyip ve merak etmez bir tarzda bulunmamdan, Feyzi ve Emin gibi has kardeşlerimin hayretleri ve istifsarları sebebiyle bir hakikatten, çok defa beyan ettiğim gibi yine bir parça ondan bahsetmek lüzum oldu. Şöyle ki:

Hakaik-i imaniye, herşeyden evvel bu zamanda en birinci maksat olmak ve sair şeyler ikinci, üçüncü, dördüncü derecede kalmak ve Risale-i Nur'la onlara hizmet etmek en birinci vazife ve medâr-ı merak ve maksud-u bizzat olmak lâzım iken, şimdiki hâl-i âlem hayat-ı dünyeviyeyi, hususan hayat-ı içtimaiyeyi ve bilhassa hayat-ı siyasiyeyi ve bilhassa medeniyetin sefahet ve dalâletine ceza olarak gelen gadab-ı ilâhinin bir cilvesi olan Harb-i Umumînin tarafgirâne, damarları ve âsabları tehyîç edip bâtın-ı kalbe kadar, hattâ hakaik-i imaniyenin elmasları derecesine o zararlı, fânî arzuları yerleştirecek derecesinde bu meş'um asır öyle şırınga etmiş ve ediyor ve öyle aşlamış ve aşıyor ki, Risale-i Nur dairesi haricinde bulunan ulemalar, belki de velîler o siyasî ve içtimaî hayatın rabitaları sebebiyle, hakaik-i imaniyenin hükmünü ikinci, üçüncü derecede bırakıp, o cerayanların hükmüne tâbi olarak, hemfikri olan münafıkları sever. Kendine muhalif olan ehl-i hakikati, belki ehl-i velâyeti tenkit ve adâvet eder, hattâ hissiyat-ı diniyeyi o cereyanlara tâbi yaparlar.

İşte bu asrın bu acip tehlikesine karşı, Risale-i Nur'un hizmet ve meşgalesi, şimdiki siyaseti ve cerayanlarını o derece nazarımdan ıskat etmiş ki, bu Harb-i Umumîyi bu dört ayda merak etmedim, sormadım.

Hem Risale-i Nur'un has talebeleri, bâki elmaslar hükmünde olan hakaik-i imaniyenin vazifesi içinde iken zâlimlerin satranç oyunlarına bakmakla vazife-i kudsiyelerine fütur vermemek ve fikirlerini onlarla bulaştırmamak gerektir.

Cenâb-ı Hak, bize, nur ve nuranî vazifeyi vermiş, onlara da zulümlü zulümatlı oyunları vermiş. Onlar bizden istiğna edip yardım etmedikleri ve elimizdeki kudsî nurlara müşteri olmadıkları halde, biz onların karanlıklı oyunlarına vazifemizin zararına bakmaya tenezzül etmek hatâdır. Bize ve merakımıza, dairemiz içindeki ezvak-ı mâneviye ve envar-ı imaniye kâfi ve vâfidir.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ve bayramlarını tebrik ederiz.

اَلْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي¹

Kardeşiniz

Said Nursî

1. Bâkî olan sadece Odur.

وَأَنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بِعَدَدِ قَطَرَاتِ
الْتَّلَجِ

1. Her türlü noksan sıfatlardan yüce olan Allah'ın adıyla.

2. "Hiçbir şey yoktur ki Allah'ı hamd ile tesbih etmesin (Onu şükran ve minnetle anıp şânına lâyık ifadelerle anmasın ve noksan sıfatlardan tenzih etmesin)." İsra Sûresi, 17:44.

3. Karın taneleri adedince, Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi sizin üzerinize olsun.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Tekrar bayramlarınızı bu havalideki kardeşlerimizle beraber tebrik ediyoruz. Sizin beş altı mektubunuza mukabil beş altı mektup yazmak hakkınızdır; fakat benim ümmîliğim için kusura bakmazsınız. Bir kısa mektupla iktifa ediyorum.

Evvelâ: Hüsrev'in mektubu, Risale-i Nur'a hizmet edemediği için teessüfüne mukabil, ona yazınız ki, Hüsrev'in câzibedar yazıları ve nüshaları onun yerinde pek parlak bir surette hizmet ediyorlar ve Hûlusi'nin Yirmi Yedinci Mektuba giren mektupları dahi onun bedeline çalışıyorlar, vazifesini kısmen görüyorlar. Ve merhume validesine mahsus dua edilecek.

Ve Aydınli Hasan Atıf'ın, Hâfız Ali'nin mektubunun haşiyesinde yazdığı misli görülmemiş şu dua, "Yâ Rab, güldür Said'i, tâ gülmesinden güller açılsın" diye pek garip fıkrası, Risale-i Nur'a onun sadakat ve ihlâsının acip bir kerametidir ki, otuz günde bir defa gülmeyen o biçare Said, bir günde otuz defa güldüğünün yazılması ve size o mektubun gönderilmesi zamanına tam tamına tevafuk ediyor.

Marangoz Ahmed'in cidden beni sürurla ağlattıran ve çok meraklarımı izale eden Risale-i Nur'un mübarek şakirtlerinin kerametkârâne, bir gecede oraya gelen mektupları lâzım gelen yerlere göndermek için yazmaları, beni fevkalâde mesrur ve müteşekkir eden mektubu, bir kitap kadar ve on mektup yerinde kabul ettik.

Merhum ve kıymettar ve çok vefakâr ve fedakâr ve sekiz sene bana hizmet eden bir kardeşimiz Marangoz Mustafa Çavuş yerine, Cenâb-ı Hak, rahmetiyle, kahraman Marangoz Ahmed'i verdi.

Nur ve Gül fabrikalarının sahibi Hâfız Ali'nin mektupları, çok ince ve çok yüksek hissiyatını ve kerametkârâne ihlâsının derecelerini gösterdiğinden, pek uzun bir mukabele ister. Fakat şimdilik bu kadar deriz: O, umumun hesabına bizlerin bayramını tebrik ettiğine, biz de onu tevkil edip, umumumuz namına

herbir kardeşimize tebriki tekrar ediyoruz.

Mübarekler, Tâhir ile beraber, Tâhirî'nin bize o kıymetli kalemiyle Cennet taamları gibi çok tatlı ve huri libası gibi çok güzel yazıları, burada herkesi lezzetle mütalâaya sevk ediyor. Ve onun mâsume iki mübarek kızlarının yazdıkları nüshalar, burada kadınlar, kızlar âleminde geziyor, görenleri Risale-i Nur'a cezbediyor. Çok çalışkan ve fedakâr Tâhirî'nin kesretli hediyeleri, bizleri çok borç altında bıraktı.

Risale-i Nur'un postacısı mübarek Abdullah ne halde olduğunu soracaktım. Hâfız Ali'nin mektubunda, sormadan cevabımı aldım. Allah, ikisinden razı olsun. O mektubun âhırinde, mazi ve müstakbel ve semavat ehlini dahi mesrur eden mâsumların ve mübarek ümmî ihtiyarların hediye-i mâsumâneleri beyanındaki fıkrası gayet güzel düşmüş.

Hâfız Ali'nin mektubunda Tâhirî'nin yazdığı ve göndereceği sözleri daha alamadık. Nur iskelesinin nâzır-ı bînazîri Sabri, basiret-i basîrin hususî mektubunda yazdığı mübarek bir hemşiremin Cevşenü'l-Kebîri ezber etmesi, eskiden beri o hemşire, Risale-i Nur talebeleri içinde bulunduğu istihkakını gösteriyor. Onun namıyla beraber duada namı zikredilen ve Hazret-i Mevlânâ Hâlid'in cübbesini tam muhafaza edip bize yetiştiren Âsiye Hanımın birden lisanına gelen bir fıkra size gönderilecek.

O Kozca Hatibi, Risale-i Nur'la tam alâkadarsa, Sabri benim bedelime ona selâm etsin. Bize gelen mâsum ve ümmîlerin ve üstadlarının risalelerini yedi cilt olarak güzelce tasnif ettik. Mâsumların tevafuklu güzel parçaları bir cilt ve ihtiyarların güzel parçaları için de kahraman Şükrü'nün, Mu'cizat-ı Ahmediye güzel nüshası içinde olarak ikinci cilt, yedi cildin herbirinin başında, üçüncü sahifede gelen fıkra, medâr-ı ibret olarak yazılmıştır. Umuma selâm.

Risale-i Nur'un küçük ve mâsum şakirtlerinin elli altmış talebesinin ve kırk elli ümmî mübarek ihtiyarların ve kıymetli üstadlarının yazdıkları tevafuklu ve şirin nüshaları bize göndermişler. O parçaları yedi cilt içinde cem ettik.

Bu mübarek ümmî ihtiyarların kırk sene sonra Risale-i Nur hatırı için her işe tercihan yazıya başlamaları ve mâsum çocukların, Risale-i Nur'dan ders aldıkları ve yazdıkları risalelerin bir kısmıdır. Onların bu zamanda bu ciddî çalışmaları gösteriyor ki, Risale-i Nur'da öyle mânevî zevk ve cazibeder bir nur var ki, mekteplerde çocukları okumaya şevkle sevk etmek için icat ettikleri her nevi eğlence ve teşviklere galebe edecek bir lezzet, bir sürur, bir şevk Risale-i Nur veriyor ki, çocuklar ve ümmî ihtiyarlar böyle hareket ediyorlar.

Hem bu hal gösteriyor ki, Risale-i Nur kökleşiyor. İnşaallah, onu hiçbir şey koparamayacak, ensal-i âtiyede de devam edip gidecek.

Aynen bu mâsum küçük şakirtler gibi, Risale-i Nur'un cazibedar dairesine giren bu ümmî ihtiyarların, kısmen çobanların ve yörük ve efelerin bu zamanda, bu acip şerait içinde herşeye tercihan Risale-i Nur'a bu surette çalışmaları gösteriyor ki, bu zamanda Risale-i Nur'a ekmekten ziyade ihtiyaç var ki, çiftçiler, çobanlar, yörük efeler,^{HAŞİYE-1} hâcât-ı zaruriyeden ziyade bir hâcât-ı zaruriyeyi, Risale-i Nur'un hakaikini görüyorlar.

Haşîye-1 Bilhassa *Risale-i Nur* kahramanlarından Şükrü Efe ve bilhassa dağ kumandanı Çoban Veli'nin ve yörük aşiretlerinden Bahadır Süleyman'ın ve emsalinin gayretlerine işarettir.

• • •

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bu tarafta yol kapandı, posta gelmiyordu. Sizlerden gelecek bir mektup veya bir risaleyi bekliyordum. Şimdi, ruhuma bir ihtarla, daha beklemeyerek, burada hüsn-ü tesirini gösteren üç parçayı gönderiyorum. Mâsumların ve ümmî mübareklerin ve ihtiyarların ve kahraman Tâhirî'nin nüshaları daimî bir tarzda fütuhat yapıyorlar. Yalnız cüz'î bir kaç parçayı tashih ederken zahmet çektim. Fakat o zahmet, bana tatlı geliyordu. Hem aynı rahmet oldu. Beni de o mâsum ve mübareklerin kafilesine dahil ederek, benim hattıma benzedikleri için, kendim oparçaları yazmışım gibi tam sahip oldum. Eğer ben yazsaydım, aynen onlar gibi olurdu.

Kastamonu'daki kardeşlerimize hitaben yazılan bir hakikattir. Belki size de fâidesi olur diye gönderdim.

Risale-i Nur, kendi sadık ve sebatkâr şakirtlerine kazandırdığı çok büyük kâr ve kazanç ve pek çok kıymettar neticeye mukabil fiyat olarak, o şakirtlerden tam ve hâlis bir sadakat ve dâimî ve sarsılmaz bir sebat ister. Evet, Risale-i Nur on beş senede kazanılan kuvvetli iman-ı tahkikîyi on beş haftada ve bazılara on beş günde kazandırdığını, yirmi senede, yirmi bin zât tecrübeleriyle şehadet ederler.

Hem, iştirak-i a'mâl-i uhreviye düsturuyla, herbir şakirdine, herbir günde binler hâlis lisanlarla edilen makbul duaları ve binler ehl-i salâhatin işledikleri a'mâl-i salihanın misil sevaplarını kazandırıp, herbir hakikî sadık ve sebatkâr şakirdini amelce binler adam hükmüne getirdiğini... kerametkârâne ve takdirkârâne İmam-ı Ali Radıyallahü Anhın üç ihbarı ve keramet-i gaybiye-i Gavs-ı Âzamdaki (k.s.) tahsînkârâne ve teşvikkârâne beşareti ve Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyânın kuvvetli işaretiyle o hâlis şakirtler, ehl-i saadet ve ashab-ı Cennet olacaklarına müjdesi pek kat'î ispat ederler. Elbette böyle bir kazanç, öyle bir fiyat ister.

Madem hakikat budur, Risale-i Nur dairesinin yakınında bulunan ehl-i ilim ve ehl-i tarikat ve sofî meşrep zâtlar onun cereyanına girmek ve ilim ve tarikattan gelen eski sermayeleriyle ona kuvvet vermek ve genişlemesine çalışmak ve şakirtlerini teşvik etmek ve bir buz parçası olan enaniyetini, tam bir havuzu kazanmak için o dairedeki âb-ı hayat havuzuna atıp eritmek gerektir ve elzemdir. Yoksa, Risale-i Nur'a karşı rakîbâne başka bir çığır açmakla hem o zarar eder, hem bu müstakim ve metin cadde-i Kur'âniyeye bilmeyerek zarar verir, zındıkaya bir nevi yardım olur.

Sakın, sakın, dünya cereyanları, hususan siyaset cereyanları ve bilhassa harice bakan cereyanlar sizi tefrikaya atmasın. Karşınızda ittihad etmiş dalâlet

fırkalarına karşı perişan etmesin ¹ **الْحُبُّ فِي اللَّهِ، وَالْبُغْضُ فِي اللَّهِ** düstur-
u Rahmânî yerine (el-iyazü billâh) ²

الْحُبُّ فِي السِّيَاسَةِ، وَالْبُغْضُ لِلْسِّيَاسَةِ düstur-u şeytanî hükmedip, melek gibi bir hakikat kardeşine adâvet ve elhannâs gibi bir siyaset arkadaşına muhabbet ve taraftarlıkla zulmüne rıza gösterip cinayetine mânen şerik

eylemesin.

1. "Allah için sevmek, Allah için buğz etmek." *Buhârî, İmân: 1.*
2. Siyaset için sevmek, siyaset için buğz etmek.

Evet, bu zamanda siyaset, kalbleri ifsad eder ve asabî ruhları azap içinde bırakır. Selâmet-i kalb ve istirahat-i ruh isteyen adam, siyaseti bırakmalı.

Evet, şimdi küre-i arzda herkes ya kalben, ya ruhen, ya aklen, ya bedenlen gelen musibetten hissedardır, azap çekiyor, perişandır. Bilhassa ehl-i dalâlet ve ehl-i gaflet, rahmet-i umumiye-i İlâhiyeden ve hikmet-i tamme-i Sübhâniyeden habersiz olduğundan, nev-i beşere rikkat-i cinsiye, alâkadarlık cihetiyle, kendi eleminden başka nev-i beşerin şimdiki elîm ve dehşetli elemeleriyle dahi müteallim olup azap çekiyor. Çünkü, lüzumsuz ve mâlâyânî bir surette vazife-i hakikiyelerini ve elzem işlerini bırakıp âfâkî ve siyasî boğuşmalara ve kâinatın hâdisâtına merakla dinleyerek, karışarak ruhlarını sersem ve akıllarını gevezeetmişler ve bilerek kendi zararına fiilen rıza göstermek cihetinde, "Zarara

الرَّاضِي بِالضَّرَرِ لَا يُنْظَرُ لَهُ kaide-i razı olana şefkat edilmez" mânâsındaki esasiyesiyle şefkat hakkını ve merhamet liyakatını kendilerinden selb etmişler. Onlara acınmayacak ve şefkat edilmez. Ve lüzumsuz başlarına belâ getirirler.

Ben tahmin ediyorum ki, bütün küre-i arzın bu yangınında ve fırtınalarında selâmet-i kalbini ve istirahat-ı ruhunu muhafaza eden ve kurtaran yalnız hakikî ehl-i iman ve ehl-i tevekkül ve rızadır. Bunların içinde de en ziyade kendini kurtaranlar, Risale-i Nur'un dairesine sadakatle girenlerdir.

Çünkü bunlar, Risale-i Nur'dan aldıkları iman-ı tahkikî derslerinin nuruyla ve gözüyle, herşeyde rahmet-i İlâhiyenin izini, özünü, yüzünü görüp herşeyde kemâl-i hikmetini, cemâl-i adaletini müşahade ettiklerinden, kemâl-i teslimiyet ve rızayla, rububiyet-i İlâhiyenin icraatından olan musibetlere karşı teslimiyetle, gülerek karşılıyorlar, rıza gösteriyorlar. Ve merhamet-i İlâhiyeden daha ileri şefkatlerini sürmüyorlar ki, elem ve azap çeksinler.

İşte buna binaen, değil yalnız hayat-ı uhreviyenin, belki dünyadaki hayatın dahi saadet ve lezzetini isteyenler, hadsiz tecrübeleriyle, Risale-i Nur'un imanî ve Kur'ânî derslerinde bulabilirler ve buluyorlar.

Bugünlerde iki hatıradan iki ihtar:

Bu şehirde Risale-i Nur'a intisap eden ihtiyar hanımlar sebat ettiklerini ve başkalar gibi sarsılmadıklarını düşündüm. Birden bu hadis-i şerif ihtar edildi.

Birincisi: عَلَيْكُمْ بِدِينِ الْعَجَائِزِ yâni, "Âhırzamanda, kadınların samimî dinlerine ve kuvvetli itikadlarına tâbi olunuz."

Evet, ihtiyare kadınlar fıtraten zaife ve hassase ve şefkatli olmalarından, herkesten ziyade dindeki tesellî ve nura muhtaç olduğu gibi, herkesten ziyade fıtratlarında fedakârâne şefkat cihetiyle, dinde bulduğu nihayetsiz şefkatperverâne bir nur-u tesellî ve iltifat-ı merhamet-i Rahmân ve nokta-i istinat ve nokta-i istimdada ihtiyacı var. Tam sebat etmek, fıtratlarının muktezasıdır. Onun için, bu zamanda o hâcâtı tam yerine getiren Risale-i Nur, herşeyden ziyade onların ruhlarına hoş geliyor ve kalblerine yapışıyor.

Bugünlerde benim yanıma müteaddit ayrı ayrı zâtlar geldiler. Ben onları âhiret için zannettim. Halbuki ya ticaret veya işlerinde bir kesat ve muvaffakiyetsizlik olduğundan, bize ve Risale-i Nur’a, muvaffakiyet için ve zarardan kurtulmak niyetiyle müracaat edip, dua ve istişare istediklerini anladım. *İkincisi:*

“Ben, bunlara ne edeyim ve ne diyeyim?” diye tahattur ettim. Birden ihtar edildi: “Ne sen divane ol ve ne de onları divanelikte bırakıp divanece konuşma. Çünkü yılanlar zehirine karşı tiryak tedarikiyle ve onları kaçırmayıyla meşgul ve vazifedar birtek adam, yılanlar içinde duran ve sineklerin ısırmasına mâruz olanve sinekleri kaçırmak için çok yardımcıları bulunan diğer bir adama, yılanların ısırmasını bırakıp, ona, sinekler ısırmasına yardım içinkoşan divanedir ve onu çağıran dahi divanedir. O sohbet dahi divanece bir konuşmaktır.”

Evet, hadsiz hayat-ı uhreviye nispeten muvakkat ve fâni kısacık hayat-ı dünyeviye zararları, sineklerin ısırması gibidir. Hayat-ı ebediye zararları, ona nispeten yılanların ısırmasıdır.

1. İmam-ı Gazâlî, *İhyâü Ulûmi'd-Dîn*, 3:75.

Çok muhterem Üstadımız Efendimiz,

Bin üç yüz yirmi bir tarihinde, Mu’cizat-ı Ahmediyeyi (Aleyhissalâtü Vesselâm) ve Keramet-i Gavsiye risalelerini âlem-i menamda görmüştüm. Bunun hikmetini şimdiye kadar anlayamamıştım. Gördüğüm rüya aynen şöyle idi:

Tarih-i mezkûrda, Ceziretü’l-Arabın Necid kıt’asının Bilâd-ı Kasîm’de, bir gece rüyamda, üç güneşin tulû etmiş olduğunu gördüm. Yanımda tanıyamadığım bir zâta sordum: “Bu üç güneş nasıl olur?” dedim.

Yanımdaki zât: “Bu güneşin birisi Hazret-i Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâmın güneşi, diğeri Gavs-ı Geylânî’nin; üçüncüsü de, diğeri bir güneştir.”

Üçüncü güneşin Risale-i Nur olduğunu şimdi bildim.

اللَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ مِثْلُ نُورِهِ كَمِشْكَاةٍ
فِيهَا مِصْبَاحٌ الْمِصْبَاحُ فِي زُجَاجَةٍ الزُّجَاجَةُ كَأَنَّهَا
كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ يُوقَدُ مِنْ شَجَرَةٍ مُبَارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ لَا
شَرْقِيَّةٍ وَلَا غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيءُ وَلَوْ لَمْ
تَمْسَسْهُ نَارٌ نُّورٌ عَلَى نُورٍ يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَنْ يَشَاءُ

âyet-i Kur’âniye, o rüya hakikatine işaret etmiş. Bu nuranî rüya, mezkûr âyet-i Nurun on işaretle, on parmakla gösterdiği hakikati aynen gösteriyor, otuz sekiz sene evvel haber veriyor.

1. “Allah göklerin ve yerin nurudur. Onun nurunun misali, bir lâmba yuvasıgibidir ki, onda bir kandil vardır. Kandil de cam fânus içindedir. Camfânus ise, inci gibi parlayan bir yıldız benzer ki, ne doğuya, ne batıya ait olmayan mübarek bir ağacın yakutından tutuşturulur. Onun yakıtı, kendisine ateş dokunmasa bile ışık verecek kabiliyettir. O nur üstüne nurdur. Allah dilediğini nuruna kavuşturur.” (Nûr Sûresi, 24:35.)

Evet, üç nur-u âzam olan güneşlerin—Allahu a’lem—tâbiri şu olmak gerektir.

Güneşlerin birincisi: Bu asırda Risale-i Nur’dur ve en parlak bir nuru da Mu’cizat-ı Ahmediye Aleyhissalâtü Vesselâm namındaki risale-i harikadır.

İkincisi: Hazret-i İsâ’nın din-i hakikîsinden çıkan nur-u semavî güneşidir.

Üçüncüsü: Tarikatlar ruhunda ve tasavvuf menbaından çıkacak bir güneştir ki, şimdi Şeyh-i Geylânî timsaliyle o mânâ gösterilmiş. Risale-i Nur'a işaret eden otuz üç âyet-i Kur'âniyenin en birinci âyeti olan Âyetü'n-Nûr on vecihle Risale-i Nur'a işaret ettiği Birinci Şua risalesinde gözümle gördüm, isteyen görebilir.

Sizi nefsinden ziyade seven âciz şakirdiniz

Binbaşı Muhyiddin

Aziz, sıddık, metin, sebatkâr kardeşlerimize,

Biz, bu havalideki Risale-i Nur talebeleri namına sizlere pek çok selâmla beraber arz-ı şükran ediyoruz. Ve sizlere ebeden minnettarız ki, muktedir ve parlak kalemlerinizi bizleri hem uyandırdınız, hem yardım ettiniz. Bu vilâyeti, nuranî kalemlerinizi inşaallah Isparta'ya benzettireceksiniz. Ve bilhassa çok ehemmiyetli kardeşimiz kahraman Tahirî'nin parlak ve muvaffakîyetli ve tevafuklu kalemi, kerametkârâne fûtuhat yapıyor. Ve onun iki mâsumeleri ve mâsumların ve ümmî ihtiyarların rengârenk çeşit çeşit meziyetlerini gösteren yazıları bizleri teshir ediyor, herkesi şevkle okumaya sevk ediyor. Cenâb-ı Hak, sizlerden ebeden razı olsun ve sizi muvaffak etsin. Âmin.

Çok mühim ve mübarek kardeşimiz Hâfız Mustafa'nın bize verdikleri ehemmiyetli hâdis-e-i taarruziye haberi bizi hayrete düşürdü. Ve Üstadımızın o zamanda endişelerinin ve heyecanının hikmetini anladık. Bir hiss-i kablelvukuyla mütemadiyen bizlere der idi: “Dikkat ediniz, sebat ediniz! Münafıklar, taarruz plânı çeviriyorlar” diye bizi ihtiyata sevk ediyor, “Hem bir halt edemezler” diyordu.

Evet, Ispartalı kardeşlerimizin bize haber verdikleri gibi, bu ehemmiyetli hâdis-e-i taarruziye teşebbüs vukuu zamanında muhaberemiz kesildiği halde, mütemadiyen, her vakit Üstadımız, aynı taarruza mâruz bulunuyoruz gibi bizi, yani Emin ve Feyzi'yi ikaz ediyor, “Dikkat ediniz, dört cihetle bize taarruz var. Demir gibi sebat ediniz. Bir halt edemezler.” Biz de bakıyorduk ki, bizde birşey yok, hissetmiyorduk.

Hem, o gaybî hâdiseyi bertaraf etmek için, tam mutabık bir mektup bize yazdırıp size göndermiştik.

Risale-i Nur talebelerinden

Nazif, Selâhaddin, Tevfik, Hilmi, Emin, Feyzi

وَأَنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

1. Her türlü noksan sıfatlardan yüce olan Allah'ın adıyla.

2. "Hiçbir şey yoktur ki Allah'ı hamd ile tesbih etmesin (Onu şükran ve minnetle anıp şânına lâyık ifadelerle anmasın ve noksan sıfatlardan tenzih etmesin)." İsra Sûresi, 17:44.

3. Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

Aziz, sıddık kardeşlerim ve hizmet-i Kur'âniyede kahraman arkadaşlarım,

Bundan evvel üç mektup, emaneti aldıktan sonra göndermiştim. Bu defaki Hâfız Ali'nin mektubunda onlardan bahsetmemiş, merak ettim. Nur Fabrikası sahibi Hâfız Ali'nin hastalığı beni müteessir etti, bizi duaya sevk etti. Cenâb-ı Hak kuvvet ve şifa ihsan eylesin. Âmin.

Hâfız Ali'nin mektubuyla Risale-i Nur'un ehemmiyetli rükünlerinden olan Halil İbrahim'in sisteminde Ahmed Feyzi'nin mektupları, şahsıma ait haddimden yüz derece fazla hüsn-ü zanları bir tarafta kalsa—ondan kat'-ı nazar—o havalide Risale-i Nur'un şahs-ı mânevîsine karşı Halil İbrahim'le, Ahmed Feyzi'nin sarsılmaz, gayet kuvvetli irtibatlarını gösterdiğinden, bizi cidden mesrur eyledi.

Evet, onların o şiddetli alâkadarlıkları, o havalide Risale-i Nur'u yerleştiriyor, idame ettiriyor. O ikisinin mektupları, suret-i zahiriyede benim şahsıma atf-ı ehemmiyet etmeleri gerçi muvafık değil, mübalâğadır; fakat o yanlış suretin altındaki hakikat, Risale-i Nur şakirtlerinin samimî tesanütlerinden süzülen bir şahs-ı mâneviye, Risale-i Nur'un Kur'ân'dan gelen hakikatine karşı tam mutabık ve hak olarak sarf edilecek. O mektuplardaki tabirat, benim gibi, bir cüz'î bir ferde karşı sarf edilmiş. Benim haddimden bin derece fazla olmakla beraber, o şahs-ı manevî namına ve Risale-i Nur'un hakikati hesabına ve o ehemmiyetli ve çok muhtaç memlekette fevkalâde bir alâka ve faaliyete alâmet olmak cihetiyle kabul ettim.

Ahmed Feyzi'nin de inşaallah Kastamonu Feyzi'si gibi, bütün kuvvetiyle Risale-i Nur'a çalışacak bir azim ve karar suretinde mektubunu telâkki ediyoruz. Fakat, mahviyeti ve tevazuu pek fazla ve istedikleri de pek fazla ve mektubundaki duaları da güzel olduğundan, daimî duamızda buranın Feyzi'siyle omuz omuza girdi.

Halil İbrahim'in mektubu, belki her mektubu hem onun, hem İnce Mehmed'in namına kabul ediyorum. İkisine, Hüsrev'le Rüşdü gibi bir ruh, iki ceset nazarıyla

bakıyorum. Cenâb-ı Hak onları muvaffak etsin ve emsalini oralarda çoğaltsın. Ve o mektupta, Risale-i Nur'un talebelerinden Hâfız Mehmed Emin ve Mustafa Çavuş ile beraber Siirtli Ahmed ve Salâhaddin ve İzzeddin gibi zâtlar da Risale-i Nur'la alâkadar olduklarını bildiriyor. Biz de onlara birer birer hem selâm, hem onları da Risale-i Nur talebeleri içinde duada teşrik edeceğiz.

Hâfız Ali'nin mektubunda, eline geçen mektubumuzu güzelce takdir ve hülâsa etmiş. Risale-i Nur, saadet-i ebediye dükkânı ve bâki elmasları sattığından, “Fânî, kırık cam parçaları ondan istenilmemeli” tâbiri çok güzel düşmüş.

Hem Isparta, hem Manisa'daki bütün kardeşlerimize birer birer selâm ve dua ediyoruz ve dualarını istiyoruz. Hapishanede, Risale-i Nur'un son kâtibi kahraman Şefik acaba sağ mıdır? Nerededir? Merak ediyorum. Halil İbrahim'den sorunuz.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Şuhur-u muharremeden sonra, hususan bahara yakın, hayat-ı dünyeviye gafleti bir derece fütur vermekle beraber, bazı sarsıntılar ve hastalıklar ve askerliğe gitmek cihetinde Risale-i Nur'un hizmetine bir derece zaaf gelmiş diye endişe ediyordum. Cenâb-ı Hakka şükür ki, mektuplarınız ve Âtîf Hasan'ın gelmesiyle o endişe zâil oldu. O mektubunuzda, çok ehemmiyetli bir hâdis-e-i Nuriyeden bahis var ki, Hizbü'l-Ekberü'l-Kur'ân'ı tab etmek teşebbüsüdür.

Evet, o Hizbü'l-Ekber'deki âyât, bütün Risale-i Nuriyenin ruhu, esası, mâdeni, üstadı ve güneşidir. Onun tab'ından sonra, mümkünse, Risale-i Nur'un Hizbü'l-Ekberi namında Arabiyyü'l-ibare ve iki Âyetü'l-Kübrâ ve münâcatın hülâsası olan risaleyi dahi tab etmek lâzımdır. Fakat elinizdeki nüsha, benim nüsham gibi mükemmel değil. Biz burada yazıp, isterseniz size gönderelim. İsterseniz, İstanbul'da matbaada olan vekilinize gönderelim, adresini bildiriniz.

Kardeşimiz Hasan Âtîf, hakikaten Risale-i Nur'un hizmetine pek çok lâıyk ve müstaittir. Müstesna hattıyla beraber ihlâsı, irtibatı, alâkadarlığı, ciddiyeti, sadakati dahi mükemmeldir. Cenâb-ı Hak onun emsalini çoğaltsın. Bu kardeşimizi yirmi mektup yerinde, size canlı bir mektup olarak gönderdik.

Hâfız Ali'nin buradaki kardeşlerine çok yüksek, çok tesirli yazdığı mektuba karşı başta Feyzi, Emin olarak umum namına Feyzi diyor ki: "Biz bu memleket talebeleri, Isparta kahramanlarının küçük kardeşleri, belki onların talebeleriyiz. Dersi,hizmeti ve ciddiyeti onlardan alıyoruz. Herbirisi, bizim için birer üstadıdır. Onların ellerinden öper, arz-ı hürmet ederiz. Cenâb-ı Hak, o kahramanlardan ebeden razı olsun, âmin" diyorlar.

Risale-i Nur'un iskele nâzırı Sabri'nin birinci talebesi ve Risale-i Nur'un ehemmiyetli küçük bir talebesinin küçücük mektubundaki güzel yazı bizi mesrur etti. Cenâb-ı Hak, onu ve onun gibi Risale-i Nur'a çalışan mâsumlara tevfiğ ve selâmet ve saadet ihsan eylesin. Âmin.

Hâfız Mustafa'nın bizce pek çok ehemmiyetli olan mektubu, çoktan beri beklediğim bir hakikati gösterdi ki, Risale-i Nur dairesindeki şakirtler, istişare suretinde, tab etmek gibi çok ehemmiyetli işleri görmeye başlamalarıdır.

Aziz, sıddık, sadık, hâlis ve muhlis kardeşlerim,
Dört beş kardeşlerime ait birer kısacık konuşacağım.

Birincisi: Medrese-i Nuriyenin mürşidi, müessisi ve müdebbiri Hacı Hâfız kardeşimizin bu defa üçüncü olarak bir teberrükünü gördük. Tâ Barla'da iken tatlı lokmaların kerametli, acip bereketi ve Isparta'da İktisat Risalesini tatlılaştıran iki buçuk okka balın harika bir hâdiseye sebebiyet vermesi,^{HAŞİYE-1} bu üçüncü defa da, bin mübarek ve mâsum hatırlarını ve iltifatlarını temsil eden ve parçalanmayan bir hediye göndermiş. Altmış senelik bir kaide-i hayatiyemi o bin hatırın hatırı için o kaidemin hatırını kırdım.

Haşİye-1 Şimdi ben tahmin ediyorum, o bal da onun imiş. Fakat tam tahattur edemiyorum.

İkincisi: Âtîf Hasan'ın hakikaten fevkalâde yazdığı tevafuklu Mu'cizat-ı Kur'âniyeyi o gittikten sonra temâşâ ettim. Elimden gelseydi, herbir yaprağına mukabil bir lira verecektim. İnşaallah o nüshayla binler adam istifade edip, onun hayat-ı bakiyesine bir çeşme hükmünde varidat verecek. Hüsrev'in ve kahraman Tâhirî'nin bir üçüncüsü oluyor.

Üçüncüsü: Risale-i Nur'un eski ve ehemmiyetli ve çalışkan bir şakirdi olan Kâtip Osman'ın sadık ve hikmetli rüyası ve mutabık tâbiri onları müferrah ettiği gibi, bizleri de mesrur eyledi. Ve o mektubuyla merak ettiğim şeyleri ve Hüsrev ve Rüşdü, Hâfız Ali, Zühdü Bedevî, Nuri ve Nur fabrikası sahibi, Tâhir'ler, mübarekler heyeti, medrese-i Nuriye ve ümmî ihtiyarlar ve mâsum çocuklar, umumlarının selâmlarını yazıyor. Biz de onlara birer birer selâm ediyoruz, muvaffakiyetlerine ve selâmetlerine dua ediyoruz.

Bu havalide dahi, belki çok yerlerde, sizin faaliyetinizden şevke gelip Risale-i Nur ziyade tevessü ettiğinden, ehl-i dünyayı düşündürüyor, nazar-ı dikkati celb ettiriyor. Bazı ufak tefek ilişmek de ondan ileri geliyor. İhtiyat her vakit olduğu

gibi yine lâzımdır. Hazret-i İmam-ı Ali Radıyallahü Anh iki defa ¹ سِرّاً تَنْوَرْتُ demesi, Risale-i Nur perde altında tenevvür ve tenvir eder diye işaret ediyor. Mümkün olduğu kadar geçici rüzgârlara ehemmiyet vermeyiniz, bakmayınız. Zaten mabeyninizde samimî tesanüt ve meşveret-i şer'îye, sizi öyle şeylerden muhafaza eder. İçinizdeki şahs-ı mânevinin fikrini, o meşveretle bildirir.

Kardeşiniz ve sizinle dünyada, berzahta, âhirette müteşekkîrâne iftihar eden ve edecek hizmet-i Kur'âniyede arkadaşınız.

1. Gizliden gizliye yanıp aydınlanıyor.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bu yeni hâdise-i taarruziyeden müteessir olmayınız. Çünkü mükerrer tecrübelerle Risale-i Nur inayet altındadır. Hiçbir taife, şimdiye kadar böyle ehemmiyetli hizmette bizler kadar az meşakkatle kurtulan olmamış.

Hem geçen Ramazan'daki hastalığım ve Eskişehir'deki musibetimiz gibi çok vâkıalarla, zâhirî sıkıntılı, meşakkatli hâlât altında Risale-i Nur'un fâidesine olarak inkişâfâtı ve daha tesirli fütuhâtı görülmüş. İnşaallah, bu sıkıntılı hâdise dahi, münafıkların aks-i maksuduyla, Risale-i Nur'un fütuhâtını başka bir mecrâda teshile vesile olur.

Beşinci Şua, yirmi beş sene evvel mesâili yazılan, yalnız bir iki sahife tatbikat ilâve edilip *Şualar*'a giren Beşinci Şua ellerine geçmesi ehemmiyetlidir. Fakat bunda da bir hikmet var. Belki onlara, kendi mesleklerini bildirmek ve Cehenneme gidenin mahiyetini bilmek için fevkalâde iktidar haricinde bir kazâ-i İlâhidir, diye Cenâb-ı Hakkın hikmetine ve inâyetine ve hıfzına itimad edip merak etmeyiniz.

Hem siz, hem onlar bilsinler ki, sadaka belâyı def ettiği gibi, Risale-i Nur Anadolu'dan, hususan Isparta, Kastamonu'dan âfât-ı semaviye ve arziyenin def

ve ref'ine vesiledir. Evet, Sabri'nin ¹ **يَا أَرْضُ ابْلَعِي** ...
وَاسْتَوَتْ عَلَى الْجُودِيِّ âyetinden istihraç ettiği mânâ, haktır ve mutabıktır.

1. "Ey yer suyunu yut ... Gemi Cûdî dağına oturdu." Hüd Sûresi, 11:44.

Evet, Risale-i Nur, sefine-i Nuh gibi Anadolu'yu Cebel-i Cûdî hükmüne getirip, küre-i arzın yangınından ve tufanından kurtulmasına bir sebeptir. Çünkü, zaaf-ı imandan gelen tuğyan, ekseri musibet-i âmmeyi celb ettiği gibi, imanı fevkalâde kuvvetlendiren Risale-i Nur, o musibet-i âmmeyi dairesinin haricine bırakmaya rahmet-i İlâhiye tarafından vesile oldu.

Bu ehl-i dünya, bu Anadolu halkı Risale-i Nur'a girmeseler de ilişmesinler. Eğer ilişmeler, yakında bekleyen yangınlar, tufanlar, zelzeleler ve tâunların istilâsına uğrayacaklarını düşünsünler, akıllarını başlarına alsınlar. Madem bizonların dünyalarına karışmıyoruz, onların da lüzumsuz bir halde buderece âhiretimize karışmalarında onlara felâket getirmek ihtimali kavîdir.

İşte bu sekiz aydır, hususan ve heyecan veren bu hâdisenizle beraber; şimdi

yanımdaki Feyzi ile Emin ve bütün bana temas eden dostlar şahittirler ki, bu sekiz ay zarfında bir tek defa ne Harb-i Umumîyi, ne siyaseti sormamışım. Ve odamdan işitilen radyoyu da üç senedirdinlemedim. Halbuki benim, binler adam kadar dünyaya bakmak münasebet var. Demek bize ilişen, doğrudan doğruya imana tecavüz eder. Onları Cenâb-ı Hakka havale ediyoruz.

Hem ehl-i siyasete hiç münasebetimiz olmadığı halde, kat'î bilsinler ki, bu memlekette, bu asırda, milleti anarşilikten, tereddî ve tedennî-i mutlakadan kurtaracak yegâne çaresi, Risale-i Nur'un esasatıdır. Bu hâdisede sıkıntı çeken mâsumlar ve üstadları bilsinler ki, ağır şerait altında bir saat nöbet, bir sene ibadet ve hakikî tefekkür-ü imaniye ile bir saati, bir sene tâat hükmüne geçtiği gibi, inşaallah onların sıkıntıları da öyle sevaba medar olur. Onlar da, merak ve teessürle değil, ferah ve sürurla karşılamalı. Fakat Hazret-i Ali'nin (r.a.) iki defa

سِرّاً بَيَانَةً، سِرّاً تَنْوَرَتْ

'demesine binaen, biz her vakit tam ihtiyat ve tam sakınmak vaziyetini muhafaza etmekle mükellefiz.

1. Gizliden gizliye yanıp aydınlanıyor.

Risale-i Nur'un mensupları, şuur ve ihtiyarları haricinde birbiriyle münasebettar, birbirinin hâdiseleriyle alâkadar olduğuna bir delil de bugünlerde oldu. Şöyle ki:

Oradaki hâdisenin vukuundan bugüne kadar, buradaki muhtelif tabakalardaki talebelerin vaziyetleri ehemmiyetli bir hâdiseye yüzünden değişmiş gibi çekinmek ve münafıkların nazarını kendilerine ve bizlere celb etmemek için bir tevakkuf devresi geçti. Ben de hayret ediyordum.

Hem, Nazıfgibi bir kaç zâtın rüyalarının tâbirleri, sizin hâdiseniz olduğunu anladık.

Umum kardeşlerimize birer birer ve bilhassa musibetzedelere selâm ve dua ediyoruz. Cenâb-ı Hak onları çabuk kurtarıp vazifelerinin başına göndersin. Âmin.

وَأَنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ
 السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بِعَدَدِ كَلِمَاتِ
 الْقُرْآنِ وَحُرُوفَاتِهَا

1. Her türlü noksan sıfatlardan yüce olan Allah'ın adıyla.

2. "Hiçbir şey yoktur ki Allah'ı hamd ile tesbih etmesin (Onu şükran ve minnetle anıp şânına lâyık ifadelerle anmasın ve noksan sıfatlardan tenzih etmesin)." İsra Sûresi, 17:44.

3. Kur'an'ın kelimeleri ve harfleri adedince Allah'ın selâmi, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

Aziz, sıddık, mübarek kardeşlerim ve hizmet-i Kur'âniyede kuvvetli, faal, sebatkâr arkadaşlarım,

Bugünlerde benimle altı adam, başta Marangoz Ahmed, âhırinde ben, mânevî ihtara binaen birer meseleye medar olmuşuz.

Birincisi: Faal, cidden çalışkan, Risale-i Nur ve medrese-i Nuriye talebelerinden Marangoz Ahmed'in mektubunda, Eşref namında on yaşında bir mâsum çocuğun köyünü, malını terk edip, iki gün mesafeden gelip, hiç yazı yazmadığı halde, on gün zarfında Risale-i Nur'u yazmaya muvaffak olması, Risale-i Nur'un bir kerameti olduğu gibi, medrese-i Nuriyenin de harika bir çiçeğidir deniliyor.

Evet, biz de deriz ki: Maddî bir kışta, güzel çiçeklerin açılmasıyla bir harika kudret olduğu gibi, bu asrın mânevî ve dehşetli kışında, Sava karyesinin, yani Sava şeceresi bin güzel çiçekler ve cennet meyveleri açması ve Isparta memleket bahçesi, binler gül-ü Muhammedî (a.s.m.) çiçekleri açması,^{HAŞİYE-1} elbette harika bir mu'cize-i rahmet ve bu memlekete harika bir keramet-i inâyet-i Rabbaniye ve Risale-i Nur talebelerine hârikulâde bir ikram-ı İlâhidir diye itikad edip, Cenâb-ı Hakka hadsiz şükür ederiz.

^{HAŞİYE-1} Ve her biri "sadberk", olarak, yani herbir çiçekte yüz parça yaprak.

Marangoz Ahmed'in mektubunda Dârıvıran köyünün eski zamanın çalışkan talebelerini andıran fedakâr talebeler, bizi ve eski zaman talebelerini tahassürle yâd eden medreseden yetişme Risale-i Nur talebelerine derin bir sürur verdi. Medrese-i Nuriyenin hanımlar talebeleri, evrad-ı Kur'âniyeyle dualarıyla, evradlarıyla çalışkan kalemlere mânevî yardımları çok güzeldir. Bu havalideki hanımlara da tam bir ders olur. Cenâb-ı Hak, onlardan ve o medresenin umum talebelerinden ve üstadlarından ebeden razı olsun.

Ahmed'in rüyası çok mübarek ve güzeldir. Hazret-i İsâ'nın (a.s.) kuvvetli

sadasını işitmek, İsevîlerden kuvvetli bir imdat Hizbü'l-Kur'ân'a iltihak etmeye işaret olabilir.

Risale-i Nur talebelerinden bir genç hâfız, pek çok adamların dedikleri gibi dedi: “Bende unutkanlık hastalığı tezayüt ediyor, ne yapayım?” *İkinci adam ve meselesi:*

Ben de dedim: “Mümkün oldukça nâmahreme nazar etme. Çünkü rivayet var: İmam-ı Şâfiî'nin (r.a.) dediği gibi, haram nazar, nisyan verir.”

Evet, ehl-i İslâm'da, nazar-ı haram ziyadeleştikçe, hevesat-ı nefsaniye heyecana gelip, vücudunda su-i istimalâtla israfa girer. Haftada birkaç defa gusle mecbur olur. Ondan, tıbben kuvve-i hâfızasına zaaf gelir.

Evet, bu asırda açık saçıklık yüzünden, hususan bu memalik-i harrede o su-i nazardan su-i istimalât, umumî bir unutkanlık hastalığını netice vermeye başlıyor. Herkes, cüz'î, küllî o şekvâdadır. İşte, bu umumî hastalığın tezayüdüyle, hadis-i şerifin verdiği müthiş bir haberin tevili ucunda görünüyor. Ferman etmiş ki: “Âhir zamanda, hâfızların göğsünden Kur'ân nez'ediliyor, çıkıyor, unutuluyor.”¹

Demek bu hastalık dehşetlenecek, hıfz-ı Kur'ân'a bu sû-i nazarla bazılarda set
çekilecek; o hadisin tevilini gösterecek.²

لَا يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ

1. Süyûtî, *el-Havî Li'l-Fetevâ*, 2:253; Ali el-Muttakî *Kenzü'l-Ummâl*, 14:233, 242.
2. Gaybı Allah'tan başkası bilemez.

Bizlerle pek çok alâkadar bir zât, çok defa dehşetli şekvâ ediyor ki: “Ben adam olamıyorum, gittikçe fenalaşıyorum, mânevî hizmetlerimin neticelerini göremiyorum” diye medet istiyor. *Üçüncü adam ve meselesi:*

Ona yazıyoruz ki: “Bu dünya darü'l-hizmettir; ücret almak yeri değildir. A'mâl-i sâlihanın ücretleri, meyveleri, nurları berzahta, âhirettedir. O bâki meyveleri bu dünyaya çekmek ve bu dünyada onları istemek, âhireti dünyaya tâbi etmek demektir. O amel-i salihin ihlâsı kırılır, nuru gider. Evet, o meyveler istenilmez, niyet edilmez. Verilse, teşvik için verildiğini düşünüp şükreder.”

Evet, bu asırda, bir iki mektupta beyan edildiği gibi, o derece hayat-ı dünyeviye damarına dokunmuş ve yaralamış ve heyecana getirmiş ki, mübarek ve ihtiyar ve hoca ve ehl-i salâhat olan bir zât dahi, dünyada bir nevi hayat-ı uhreviye ezvâkını istiyor; birinci derecede, dünyada zevk-i hayat onda hükmediyor.

Bizimle alâkadar bir zât, pek çokların şekvâ ettikleri gibi, eskiden şiddetli bir tarikatta okuduğu evradındaki zevk ve şevkini kaybettiğini ve sıkıntı ve uyku galebe ettiğini müteessifâne şekva etti. *Dördüncüsü:*

Ona dedik: Maddî hava bozulduğu vakit nasıl ki sıkıntı veriyor; asabî sinelerde inkıbaz hali başlıyor. Öyle de, bazan mânevî hava bozuluyor. Hususan mâneviyattan yabanîleşmiş bu asırda ve bilhassa hevesat ve müştehiyat-ı nefsanıyeyi taammüm etmiş memleketlerde ve hususan şuhur-u muharreme ve şuhur-u mübarekede mânevî havayı tasfiye eden âlem-i İslâmın intibah ve teveccüh-ü umumîsi, o mübarek şuhurun gitmesiyle tevakkuf etmesinden fırsat bulup, havayı bozan dalâletlerin tesirleri zamanında ve bilhassa kış tazyikatı altında, bir derece hayat-ı dünyeviye ve hevesat-ı nefsanıyenin tasallutlarının noksanıyetinden, ehl-i İslâm ve ehl-i imanda, hayat-ı uhrevîyeye çalışmak iştıyakı, baharın gelmesiyle hayat-ı dünyeviye ve hevesat-ı nefsanıyenin inkişafıyla o iştıyak-ı uhrevîyeyi gizlemesi ânında elbette böyle kudsî evradlarla zevk, şevk yerinde, esnemek ve fütur gelir.

Fakat, madem ¹ خَيْرُ الْأُمُورِ أَحْمَرُهَا sırrıyla, meşakkatli, külfetli, zevksiz, sıkıntılı a'mâl-i sâliha ve umur-u hayriye daha kıymetli, daha sevaplıdır. O sıkıntıda, o meşakkatteki ziyade sevabı ve makbuliyeti düşünüp, sabır içinde mesrûâne şükretmek gerektir.

1. "İşlerin en hayırlısı zorlu olanıdır." el-Aclûnî, Keşfü'l-Hafâ, 1:55.

Beşincisi: Risale-i Nur'un bir talebesi, Risale-i Nur'a çalışmadığının bir sebebi, derd-i maişetin ziyadeleşmesi olduğunu söyledi.

Biz de ona dedik: Risale-i Nur'a çalışmadığın için derd-i maişet sana şiddetlendi. Çünkü bu havalide her talebe itiraf ediyor ve ben de ediyorum ki, Risale-i Nur'a çalıştıkça, yaşamakta kolaylık ve kalbde ferahlık ve maişette suhulet görüyoruz.

Altıncısı: Bu biçare Said'dir. Herkesin arzu ettiği ve istediği ve ferahla kabul ettiği, şahsına karşı hürmet ve muhabbet ve sohbet, fakat Risale-i Nur'a taallûk eden noktalar haricinde bana ağır geliyor, beni sıkıyor, müteessir ediyor.

Tahmin ediyorum ki, Risale-i Nur'un yüksek hâsiyetleri ve şakirtlerinin şahs-ı mânevîsinin pek büyük meziyetleri, şahsım gibi meslek-i aczde fazla ileri giden bir âciz ve biçarenin zaif omuzuna o dağ gibi mânâlar yüklense altında ezilir, sıkılır diye anladım. Bu âhirkî iki meselede pek kısa kesmeye kâğıt mecbur etti. Nur, Gül ve Lütfü'nün kahraman vârisleri mübarekler yüksek heyeti ve medrese-i Nuriye ve mâsumlar ve ümmî ihtiyarların her birisine binler selâm ediyoruz.

Duanıza muhtaç, size müştak kardeşiniz

Said Nursî

Aziz, sıddık, sarsılmaz, yılmaz, sebatkâr, fedakâr kardeşlerim,

Böyle şiddetli taarruzlara karşı sizi teşcie lüzum görmüyorum. Sizin kuvvetli metanetiniz ve Risale-i Nur'a gelen her hâdise-i elîmenin altında bir inayet ve rahmet bulunduğuna itikadınız, teşciinize kâfidir, biliyoruz. Yalnız bir noktayı merak ediyorum. Elde edilen bütün Risale-i Nur, yalnız bir takım mıdır, ve kimin imiş, anlamak istiyorum. Her kim ise merak etmesin. Daha ehemmiyetli makamlarda onun hesabına fütuhat yaparlar, sevap kazandırır. Ona, bir takım Risale-i Nur tedarik edilebilir. Hem tevkif altında kimse var mı? Hem ona havale edilen hoca kimdir?

Saniyen: Sabri ile Hâfız Ali'nin reyi ile teshil-i muhabere için verdiği kararla bazan, Atabey yoluyla muhabereyi onlar gibi biz de kabul ettik. Lütfi'nin bir vârisi Abdullah Çavuş namıyla, adresiyle gönderilecek.

Salisen: Sabri'nin mektubunda, tevafuklu yazdığı Mu'cizat-ı Kur'âniye ve Risale-i Nur hakkındaki istihracı bizi fevkalâde mesrur eyledi. Hasan Âtîf'ın bize yazdığı şâsaalı ve câzibedar Mu'cizat-ı Kur'ân'ı esas yapıp, sair risalelerde i'câz-ı Kur'ân'ın nüktelerine dair mebahisi ona zeyiller şeklinde ilhak ettik; güzel bir surete geldi. Ezcümle: Âyetü'l-Kübrâ'nın Kur'ân'a dair On Yedinci Mertebesi, Yirminci Söz ve Sûre-i Fethin âhirki âyetin mu'cize olduğuna dair Yedinci Lem'a ve Fihristenin Rumuzat-ı Semaniyeye dâir mühim parçaları ve Kenzü'l-Arş'ın iki nüktesi gibi parçalar o zeyillere girmiş. Aynen, Mu'cizat-ı Ahmediyenin zeyilleri gibi parlamış. Nurlar santralı Sabri, o yazdığı güzel Mu'cizat-ı Kur'âniye'yi inşaallah onlarla tam güzelleştirir.

Rabian: Merhum Lütfi'nin hakikî ve pek ciddî bir vârisi olan Abdullah Çavuş'un mektubu, onun derece-i sadakat ve ihlâsını ve irtibatını gösterdi. Her vakit İslâmköylü Abdullah ile o Abdullah Çavuş'u duada beraber yâd ediyordum. Elhak, o makama lâyıık olduğunu gösteriyor. İsteddiği Fihristenin musahhah son kısmı inşaallah ona gönderilecek. Fakat zannettiği gibi çok tashihat edilmemiş. Çünkü, taksîmü'l-a'mâl suretiyle, o mübarek kardeşlerimin yazılarını mübarek yadigâr gördüm ve değiştirmeye kıyamadım.

Hâmisen: Bugünlerde, o hâdisede, Risale-i Nur'un bir derece tevakkufuna ve dünyaya bakmaya ve yirmi senedir konuşmadığım adamlarla konuşmaya ve hizmet-i Kur'âniye noktasında memnu olduğumuz siyasete temas etmeye mecbur olacağım diye endişeden gelen şiddetli bir teessürden, zahiren görülmez,

mânen tehlikeli bir hastalık bana taarruz etti. Müstemir âdetimi bitamam yerine getiremediğimden, yine Ramazan hastalığı gibi, ben kardeşlerimden, yine mânevî muavenetlerini çok rica ediyorum. Fakat merak etmeyiniz, yatakta değilim. Yalnız fazla yazılan nüshaları tashih edemiyorum.

Sâdisen: Risale-i Nur bir cephede tevakkuf etse de, başka cephelerde fütuhâtı o tevakkufun yerini tutar. Hattâ bu hâdise münasebetiyle burada bir derece ihtiyata binaen tevakkufa niyet edip terviç ettiğimiz halde, bilâkis Isparta tevakkufuna karşı, buralarda inkişafatla tezahür etti.

الْحَمْدُ لِلَّهِ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي

1. Allah'a hamd olsun. Bu Rabbimin ihsânıdır.

En ziyade bize nezaretle, bizimle ve siyasetle alâkadar mühim bir memur yanıma geldi. Ona dedim ki:

Bu on sekiz senedir sizlere müracaat etmedim ve hiçbir gazete okumadım; bu sekiz aydır, bir defa cihanda ne oluyor, diye sormadım; üç senedir burada işitilen radyoyu dinlemedim—tâ ki kudsî hizmetimize mânevî zarar gelmesin. Bunun sebebi şudur ki:

İman hizmeti, iman hakaiki, bu kâinatta herşeyin fevkindedir, hiçbir şeye tâbi ve âlet olamaz. Fakat, bu zamanda, ehl-i gaflet ve dalâlet ve dinini dünyaya satan ve bâki elmasları şişeye tebdil eden gafil insanlar nazarında o hizmet-i imaniyeyi hariçteki kuvvetli cereyanlara tâbi veya âlet telâkki etmek ve yüksek kıymetlerini umumun nazarında tenzil etmek endişesiyle, Kur'ân-ı Hakîmin hizmeti, bize kat'î bir surette siyaseti yasak etmiş.

Sizler, ey ehl-i siyaset ve hükûmet, evham edip bizlerle uğraşmayınız. Bilâkis teshilât göstermeniz lâzım. Çünkü hizmetimiz, emniyet ve hürmet ve merhameti tesisle hem âsâyışı, hem inzibatı, hem hayat-ı içtimaiyeyi anarşilikten kurtarmaya çalışıp, sizin hakikî vazifenizin temel taşlarını tesbit ediyor, takviye ve teyid ediyor.

Sâbian: Hâfız Ali'nin mektubunda bazılara hitaben yazdığımız bir mektupla ve hadise-i hazıra dair, hafif geçeceğine ait son mektup, bugünden bir hafta evvel postaya verilmiş. Hâfız Ali, yoldaki o iki mektubu okumuş gibi mektubunu yazması, sadakatının bir lem'a-i kerameti olduğu gibi, aynı günde—hiç vukubulmamış—yanıma ehemmiyetli büyük bir memur-u siyasî gelmesini, Nazif'in arkadaşlarından Köroğlu Ahmed rüyada aynen görüp, o memurdan üç saat evvel rüyayı bize hikâye edip tâbir istedi; tâbiri, tevilsiz çıktı.

Umum kardeşlerimize birer birer, hususan musibetzedelere selâm ve dua ederiz.

Aziz, sıddık, mübarek kardeşlerim ve hizmet-i Kur'âniye ve imaniyede sebatkâr, sarsılmaz, yılmaz arkadaşlarım ve bu misafirhane-i dünyada şefkatkâr ve fedakâr ve vefâdar yoldaşlarım,

Bu defa Nur fabrikasının sahibiyle ve tam bir muavini ve tam bir Hüsrev olan kahraman Tâhir'in beşaretli mektupları ve medrese-i Nuriyenin kahramanlarından Marangoz Ahmed'in ikinci rüyası ve üçüncü rüyanın âhirinde, malûm musibetin akabinde sarsılmayan faal Hâfız Mehmed'in, çocuklara hatim duasını yapması ve Risale-i Nur'u okutması, üstümüzden dağ gibi mânevî ağırlıkları kaldırdılar. Cenâb-ı Hak, sizleri ve onları âfât-ı mâneviye ve maddiyeden muhafaza etsin. Âmin.

Marangoz Ahmed'in ikinci rüyası, Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâm ile alâkadarlık ve sürurlu olduğu cihetinden rüya-yı sadıka olduğuna, o medrese-i Nuriyenin civarlarındaki kardeşlerin ve hemşirelerin maddî hizmetleri canlı ve ruhlu bir suret alıp, Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâmın sünnet-i seniyesinin ihyasına medar olacağına işaret verdiği münasebetiyle, mektubunuzu almadan, iki gün evvel gördüğüm bir rüyayı beyan ediyorum. Şöyle ki:

Gördüm: Şimdiki reis veya şimdiki reisler, tanıdığım ehemmiyetli bir iki hocaya, hilâfet rütbesini ve meselelerini tatbik etmeye ve hilâfet, o hocalara veya reislere hangisine verileceğini rüyada anladım. Ve o netice-i kararları bana göstermek için, bana karşı geldiklerini gördüm. Sonra uyandım. Sabahleyin kardeşlerime söyledim. Dedim: Allahu a'lem, Isparta havalesinde, Risale-i Nur'un maddî mağlûbiyeti içinde mânevî bir galibiyeti olmuş ki, büyük makamat-ı resmîyede en mühim mesâil-i İslâmiye medâr-ı bahis olacak. Biz Isparta'da, o musibetin ne derece ileri gittiğini bilemediğimizden ve çoktan beri de ne hal-i âlemden ve ne de resmî halden anlamayıp dinlemediğimiz halde, bu rüyanın, rüya-yı sadıka olduğuna bir emare olan, beni bir gün baktırdı. O emare şudur ki:

Risale-i Nur'un ehemmiyetli bir talebesi Ankara'dan gelip, ben sormadan dedi: "Reis, Kur'ân'a yeni bir tefsir yazmayı emretmiş; o da yazıyormuş."

Hem söylemiş ki: Dahiliye Vekili, yirmi senelik bir âdete muhalif olarak, "Dinsiz bir millet yaşayamaz" diye din lehinde beyanatta bulunduğu ve Maarif Nazırı da, âdâb-ı İslâmiye lehinde, eski prensiplerine muhalif olarak beyanatta bulunduğu gibi, ehemmiyetli bir değişikliği ihsas ettiğinden, kulağımı

kapadığım sekiz aydan sonra, bu rüya hatırı için, bu haberleri aldım. Bunun sebebini anlamak cidden arzu ettim. Birden ihtar edildi ki:

Ehl-i dalâlet, memurîn-i siyasiyeyi aldatıp, Risale-i Nur aleyhinde genişçe, buradan oraya kadar bir daire içinde taarruz edip, derece-i kuvveti anlamak istediler. Gördüler ki, sökülmeyecek, mağlûp edilmeyecek bir kuvvette gördüklerinden, ehemmiyetli, büyük makamat-ı resmîyede, mahiyetini medâr-ı bahis ve dikkat ettiklerinden, bilmeceburiye, bir nevi musalâhaya yol hazırlamak ve şimdiye kadar hakikat ve hikmete muhalif olarak, iyilikleri ölen reise ve fenalıkları millete, orduya vermek yerinde, o hatâ-yı azîmeye bedel, bütün fenalıkları ölene verip, kendilerini bir derece o dehşetli hatîattan kurtarmak çaresini aramaya, bir zemin teşkil etmeye çalışmış ki, hem rüya, hem bu haberler haber veriyor. Birinci, ikinci Hulûsi'lerin müşterek mektupları, bu iki rûkn-ü mühimmenin gayretleri, sadakatleri çelikten daha metin olduğu her hâdisıyla gösteriliyor.

Said Nursî

Aziz, sıddık, sebatkâr kardeşlerim ve hakikî vârislerim,

Bugünlerde, Risale-i Nur’a suikast edenlerin ve sizlere sıkıntı verenlerin haklarında, bana verdiği bir hiddet neticesinde bedduaya teşebbüs ettim. Birden Isparta’ya kıyamadım. Kaç defadır niyet ettim, Isparta’daki iyilerin yüzünden suikastçılar kurtuldular. Kıyamadım, beddua yerine “Yâ Rab, madem Isparta, Risale-i Nur’un bir Medresetü’z-Zehrâsıdır, sen oradaki fena memurları dahi ıslah eyle ve hüsn-ü âkıbet ver” diye dua eyledim ve ediyorum.

Saniyen: Bugünlerde Salâhaddin’in İstanbul’dan getirdiği Habbe, Katre, Şemme, Hubab gibi Arabî risalelere baktım, gördüm ki: Yeni Said’in doğrudan doğruya harekât-ı kalbiyesinde müşahade ettiği hakikatler, Risale-i Nur’un çekirdekleri hükmündedir. Zaten bunlar hem Şule ve Zühre, Risale-i Nur’un Arabî parçalarıdır. Onlar, doğrudan doğruya benim nefsimin dersi olduğu için Arabî ve kısa ibarelerle ifade edilmiş; başka adamlar nazara alınmamış.

O zaman, başta Şeyhülislâm ve Darü’l-Hikmet âzâları ve İstanbul’un büyük âlimleri, tahsin ve takdirle karşıladılar. Bunlar Yeni Said’in eserleri olduğundan, Risale-i Nur’un eczalarıdır. Eski Said’in ise, Arabî risalelerinden yalnız *İşârâtü’l-İcâz*, Risale-i Nur’da en mühim bir mevki almış.

Hem her iki Said’in iştirakiyle, birtek Ramazan’da iki hilâl ortasında telif edilen ve kendi kendine ihtiyarım haricinde bir derece manzum şeklini alan ve *İşârâtü’l-İcâz* kıt’asında ve elli, altmış sahife bulunan Türkçe olarak *Lemeât* namındaki risale dahi Risale-i Nur’a girebilir. Maatteessüf bir nüsha elde edemedim. Herkesin hoşuna gittiği için, matbu nüshaları kalmamış.

Hem Eski Said’in ilm-i mantık noktasında bir şaheser hükmünde bulunan gayr-ı matbu *Ta’likat*’tan süzülen i’câzlı bir îcâz-ı harikada müdakkik ulemaları hayret ve tahsinle dikkate sevk eden matbu *Kızıl İcaz* namındaki risale-i mantikiye Risale-i Nur’la bağlanmasına ve şakirtlerinin, âlimler kısmının nazarına göstermek lââyık gördüm; fakat çok derindir. Bugünlerde, Feyzi’ye bir parça ders verdim. Belki bir zaman Feyzi kendisi, başkasının da anlaması için dersini Türkçe kaleme alacak.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bugünlerde, Risale-i Nur talebeleri hesabına gayet ehemmiyetli, endişeli bir sual-i manevî kalbime ihtar edildi. Sonra anladım ki, ekser Risale-i Nur talebelerinin lisan-ı halleri bu suali soruyor ve soracaklar. Birden bir cevap hatıra geldi. Feyzi'ye söyledim. Dedi: “Hiç olmazsa icmalen kaydedilsin.”

Bu âhîrzaman fitnesinde açlık, ehemmiyetli bir rol oynayacak. Onunla ehl-i dalâlet, biçare aç ehl-i iman, derd-i maişet içinde boğdurup, hissiyat-ı diniyeyi ya unutturup ya ikinci, üçüncü derecede bırakmaya çalışacak diye, rivayetlerden anlaşıyor. Acaba, herşeyde hattâ kaht azâbında ehl-i iman ve mâsumlar için bir veçh-i rahmet ve kader-i İlâhî cihetinde adalet olduğu, bunda ne tarzda olur? Ve ehl-i iman, hususan Risale-i Nur talebeleri bu musibete karşı iman ve âhîret hesabına ne cihetle istifade edip nasıl davranacaklar ve mukavemet edecekler? *Endişeli sual:*

Elcevap: Şu musibetin en ehemmiyetli sebebi, küfran-ı nimet ve şükürsüzlük ve nimet-i ilâhiyenin kıymetini takdir etmemeklikten gelen bir isyan olduğundan Âdil-i Hakîm, nimetinin, hususan gıda kısmının, hususan hayat noktasında en büyük nimet olan ekmeğin hakikî lezzetini ve çok ehemmiyetli kıymetini ve nimetiyet noktasında fevkalâde derecesini göstermekle, hakikî şükre sevk etmek hikmetiyle, Ramazan gibi riyazet-i diniyeye riayet etmeyen şükürsüz insanlara bu musibeti verip, aynı hikmet için adalet etmiş.

Ehl-i iman, ehl-i hakikat, hususan Risale-i Nur talebelerinin vazifesi, bu musibetli açlığı, Ramazan riyazet-i diniyesinin tarzındaki açlık, gibi vesile-i iltica ve nedamet ve teslimat yapmaya çalışmaktır. Ve zaruret bahanesiyle dilencililiğe ve hırsızlığa ve anarşiliğe yol açmasına meydan vermemektir. Ve aç fakirlere acımayan bir kısım zengin ve bazı ehl-i maaş dahi Risale-i Nur'u dinleyip, bu mecburî açlık, hissiyle açlaramerhamete gelip, zekâtla yardımlarına koşmaktır. Ve nefsinî güzelyemeklerle şımartan, serkeş eden ve hevesat-ı rezile ve tuğyanlara sevk edip sarhoş eden gençler dahi, Risale-i Nur'un irşadiyla, bu hâdiseden merdane istifade ederek, fuhşiyat ve günahlardan ellerini bir derece çektiği ve nefislerinin zevklerini ve pisliklere karşı galeyanlarını kırdığı vesilesiyle taate ve hayrata girip, o hâdiseyi kendi aleyhlerinden çıkarıp lehlerinde istimal etmektir.

Ve ehl-i ibadet ve salâhat dahi, ekser insanların aç kaldığı bu zamanda ve çok

karışmış ve haram ve helâl fark edilmeyecek bir tarzda gelmiş ve şüpheli mal hükmünde ve mânen müşterek olan erzak-ı umumiyeden helâl olmak için miktar-ı zaruret derecesine kanaat ediyorum diye bu mecburî belâyâ bir riyazet-i şer'îye nazarıyla bakmaktır. Kader-i İlâhîye karşı şekvayla değil, rızayla karşılamaktır.

Umum kardeşlerime, hususan musibetzedelere çok selâm ve selâmetlerine dua ediyorum.

Sabrikardeşim, seni tevkil edip selâm gönderenlere, ben de seni tevkil ediyorum. Onlara birer birer selâm ediyorum. Senin bu defaki mektubungerçi geç geldi, fakat birkaç noktada beni çok memnun etti. Sabri'nin, elmas ve çelik gibi metanetini ve isabet-i fikrini gösterdi. Madem Hâfız Ali ile siz Atabey yoluyla muhabere etmeyi münasip görmüşsünüz; Atabey'de Abdullah Çavuş'un veya münasip gördüğünüz birisinin adresini bildiriniz. Abdullah Çavuş'un, sizin namınıza istediği Onuncu Şua namındaki Fihristenin ikinci cildini yazdırdık ve Hizbü'l-Ekber-i Nuriye'yi Feyzi yazdı. Yakında inşaallah göndereceğiz.

Said Nursî

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bu defa Sabrive Hâfız Ali'nin mektupları, Risale-i Nur'un fevkalâde bir kerametini ve harika kuvvetini gösteriyor. Medrese-i Nuriyenin çalışkan ve gayyûr talebeleri birkaç gün zarfında, Hâfız Mehmed'in zâyî olan kitaplarına mukabil umumunun yazılmasını ve ona verilmesini taahhüt edinmelerine, bu havalideki şakirtleri fevkalâde mesrur eyledi. Hâfız Ali'nin tahkikatına gelenlerin, "Mağazalarda kâğıt kalmadı. Risale-i Nur şakirtleri kâğıdı bitirdiler" diye demeleri ve Mehmed Zühdü'nün kitapları kendine iade edilmeleri, Risale-i Nur şakirtlerini müftehirane teşci ve teşvik eden bir hâdisedir.

Sabrimektubunda, "İki üç senedir Risale-i Nur, telif cihetinde tevakkuf devresini geçiriyor" diye hikmetini soruyor. Bunun cevabı uzundur. Hem telif, ihtiyarımız dairesinde değil. Hem, Risale-i Nur şakirtlerinin teliften hisseleri kalmak için, bazı ehemmiyetli esbab ve ârızalar mâni oldu.

Burada başta Âsiye olarak Ulviye, Lütfiye gibi çok çalışkan hanım şakirtler, medrese-i Nuriyedeki hemşirelerine ve selâm gönderen Sabri'nin refikasına, hem kardeşlerine arz-ı hürmet ve selâm ve dua ederler.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ve dua ederiz.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Kahraman Tâhirî'nin ve Kâtip Osman'ın mektupları hakikaten benim için bir ilâç hükmüne geçti. Yarım maddî, yarım manevî endişe hastalığına bir tiryak hükmüne geçti. Cenâb-ı Hak, onlardan ve sizlerden ebeden razı olsun. Evet, azim ve sebâtınız ve ihlâs ve ciddiyetiniz, ehl-i dünyayı mağlûp etmiş ve ediyor. Yoksa, birtek Tesettür Risalesiyle yüz yirmi adamı tevkif edenleri, yüz otuz risaleyle birtek adamı tevkif edemediklerinin sebebi, ihlâsınız ve metanetinizdir, hükmediyor.

Tâhirî'nin, Hizbü'l-Ekber ve Virdü'l-Âzamın tab için İstanbul'a gitmesini bütün ruhumuzla onu tebrik ve muvaffakiyetine dua ediyoruz. İstanbul'da, Şefik'ten başka Risale-i Nur'la ciddî alâkadarlar çoktur; fakat adreslerini bilmiyorum. Yalnız, Barlalı Hacı Bekir ve İnebolulu, icra dairesinde bulunan Hâfız Emin ve Gönenli Mehmed Efendiyi de Şefik vasıtasıyla bulabilir. İstanbul dostları münasebetiyle, meşhur bir vâiz benimle görüşmek için gelmiş, görüşmeden gitmiş. Bir zâta yazılan bir mektubun sureti size gönderiliyor; belki oradaki bazı adamlar, bu adam gibi o hitaba muhtaçtırlar.

İstanbul'a uğrayan Risale-i Nur şakirtleri senin gayret ve ciddiyetini ve tesirli vaazını bize haber verdiler. Senin gibi metin ve hâlis bir zâtı, Risale-i Nur dairesinde görmek arzu ediyorlar. Ben de onlar gibi cidden seni Risale-i Nur dairesinde görmek istiyorum.

Bilirsin ki, iki *elif* ayrı ayrı olsa iki kıymeti var; bir çizgi üstünde omuz omuza verse, on bir kıymet aldığı gibi; senin tesirli nasihatınla ihzar ettiğin hizmet-i imaniye tek başıyla kalsa, şimdiki tehacümat-ı müttehideye karşı dayanması çok müşkil. Eğer Risale-i Nur'un hizmetine iltihak etse, o iki *elif* gibi, on bir, belki yüz on bir kıymetinde ve kuvvetinde olacak ve karşıdaki ittifak etmiş dalâletlere karşı dayanacak.

Bu zaman, ehl-i hakikat için, şahsiyet ve enaniyet zamanı değil. Zaman, cemaat zamanıdır. Cemaatten çıkan bir şahs-ı mânevî hükmeder ve dayanabilir. Büyük bir havuza sahip olmak için, bir buz parçası hükmündeki enaniyet ve şahsiyetini o havuza atmaktır ve eritmek gerektir. Yoksa, o buz parçası erir, zayi olur; o havuzdan da istifade edilmez.

Hem mûcib-i taaccüp, hem medâr-ı teessüftür ki, ehl-i hak ve hakikat ittifaktaki fevkalâde kuvveti ihtilâfla zayi ettikleri halde, ehl-i nifak ve ehl-i

dalâlet, meşreplerine zıt olduğu halde ittifaktaki ehemmiyetli kuvveti elde etmek için ittifak ediyorlar. Yüzde on iken, doksan ehl-i hakikatı mağlûp ediyorlar.

Aziz, kardeşlerim,

Bu dakikada Hüsrev, Rüştü, Re’fet, Isparta’nın Hâfız Ali’si askerlikten ne vakit geleceklerini merak ediyorum. Hususan Hüsrev’in kalemi, ne vakit Risale-i Nur’un fatihâne intişarına kavuşacak diye bilmek istiyorum. Onlara da selâmımı tebliğ ediniz.

Şimdi, bundan on dakika evvel, cesurca, fakat kalemsiz iki adam, Risale-i Nurdairesine biri birisini getirdi. Onlara dedim ki: “Bu dairenin verdiği büyük neticelere mukabil, sarsılmaz bir sadakat ve kırılmaz bir metanet ister. Isparta kahramanlarının gösterdikleri harikalar ve cihan-pesendâne hidemât-ı Nuriyenin esası, harika sadakatleri ve fevkalâde metanetleridir. Bu metanetin birinci sebebi, kuvvet-i imaniye ve ihlâs hasletidir. İkinci sebebi, cesaret-i fitriyedir.”

Onlara dedim: “Sizler cesaretle ve efelikle tanınmışsınız ve dünyaya ait ehemmiyetsiz şeyler için fedakârlık gösterirsiniz. Elbette Risale-i Nur’un kudsî hizmetinde ve cihana değer uhrevî neticelerine mukabil, merdâne ve fedakârâne cesaret ve metanet gösterip sadakatınızı muhafaza edersiniz” dedim. Onlar da tam kabul ettiler.

Aziz, sıddık kardeşlerim ve hizmet-i Kur'âniyede kuvvetli arkadaşım,

Bu defa kahraman Tâhir'i umumunuz namına gördüm ve onda, bir Lütfi, bir Hâfız Ali, bir Hüsrev ve bir Said (fakat genç Said) müşahede ettim. Cenâb-ı Hakka çok şükrettim. Bu defa onun kokusunu alıp, o daha gelmeden benim yanıma gelen komiser ve taharri adamları münasebetiyle, benden, talebeler tarafından sual edilen bir mesele, belki size de bir fâidesi var diye gönderildi.

Daimî hizmetinde bulunan Risale-i Nur şakirtleri tarafından edilen bir suale cevaptır.

Bu kadar zaman hizmetinizde bulunuyoruz. Dünyaya, hayat-ı içtimaiyeye ve siyasete dair bir alâkanızı, merakınızı görmedik. Daima iman ve âhiret dersinden başka bir meşgalenizi görmüyoruz. Öyle anlamışız ki, bu on sekiz senedir vaziyetiniz böyle imiş. Nedendir ki, Isparta'da hiç birşey yokken memleketi heyecana getirip sizi mahkemeye verdiler? Ve yüz arkadaşınızı, dört ay mahkeme tahkikatı neticesinde dünyayla, siyasetle alâkaya dair hiçbir şey bulamadılar. Yalnız kendilerini ve mahkemelerini ebedî mahcup edecek bir bahane buldular ve yüzden, yalnız beş on adama beş altı ay ceza verdiler.*Sual:*

Hem burada altı seneden ziyade karakolun nezareti ve nazarı altında oturduğın odanın pencereleriyle daima senin her vaziyetinkarakolca görüldüğü halde, bundan iki üç ay evvele kadar her vakitgizli, âşikâre seni tarassut, kaç defa taharri etmeleri, dostları senden kaçırmak için tahkikatlarla sana en mühim ve karışık bir siyasetçi gibi bakmaları nedendir? Biz bundan hem müteessir, hem mütehayyiriz. Ancak iki üç aydır yanınıza serbest gelebiliyoruz. Evvel de korkarak, gizli gelebilirdik. Bu meseleyi bize izah et.

Ben de sizin gibi, belki sizden çok ziyade bu vaziyetten hem hayret, hem taaccüp ediyordum. Bu sorunuzun izahlı cevabı, Yirmi Yedinci Lem'a olan mahkemeye karşı müdafaat lem'asıyla, On Altıncı Mektup risalesidir. Şimdilik kısaca bir iki esas beyan ediyorum.*Elcevap:*

Âsâyişi temin ve idare memurları, inzibat polisleri ve komiserleri bize ve mesleğimize karşı değil tevehhüm-kârâne taarruz ve evhama düşmek, belki himayet-kârâne teşvik ve teşci etmek, vazifelerinin muktezasıdır. Çünkü, onların vazifelerinin temel taşı hürmet, merhamet, helâl-haramı bilmekle itaat düsturuyla hayat-ı içtimaiye emniyet dairesinde cereyan edebilir.*Birincisi:*

Risale-i Nur, hayat-ı içtimaiyeye baktığı vakit, bu esasları temin ediyor. Neticesi de bilfiil görülmüş. Risale-i Nur'un en mühim merkezi Isparta ve Kastamonu olduğundan sair memlekete nispeten, zabıta memurları insafla dikkat etseler, Risale-i Nur'un onlara parlak yardımını görecekler.

Hem talebelerinde bu kadar kesret ve kuvvet ve hak ellerinde bulunduğu halde, âsâyişe hiçbir zararı dokunmadığını ve talebelerden bin adam, on adam kadar hayat-ı içtimaiyeye zarar vermediklerini, kalbi bozuk olmayan görür. Bu

meselenin sırr-ı hikmeti budur ki:

Âlem-i insaniyette ve İslâmiyette üç muazzam mesele olan, iman ve şariat ve hayattır. İçlerinde en muazzamı iman hakikatleri olduğundan, bu hakaik-i imaniye-i Kur'âniye başka cereyanlara, başka kuvvetlere tâbi ve âlet edilmemek ve elmas gibi o Kur'ân'ın hakikatleri, dini dünyaya satan veya âlet eden adamların nazarında cam parçalarına indirmemek ve en kudsî ve en büyük vazife olan imanı kurtarmak hizmetini tam yerine getirmek için, Risale-i Nur'un has ve sadık talebeleri, gayet şiddet ve nefretle siyasetten kaçıyorlar.

Hattâ sizin bu kardeşiniz—siz de bilirsiniz—bu on sekiz senedir, o kadar muhtaç olduğum halde siyasete, hayat-ı içtimaiyeye temas etmemek için hükûmete karşı birtek müracaatım olmadığını ve bu sekiz dokuz aydır, küre-i arzın bu herc ü mercinden birtek defa ne sual ve ne de merak etmek ve ne de anlamak ve ne de medâr-ı sohbet etmediğimi, hattâ şimdi sulh olmuş mu, harp bitmiş mi, İngiliz ve Alman'dan başka kimler harp ediyor, bilmediğimi biliyorsunuz.

Hem herkesi geveze ve sersem eden ve üç seneden beri odamdan işitilen radyoyu, iki defadan başka ne dinlediğimi ve ne de sorduğumu, benimle beraber olan sizler biliyorsunuz. Bu derece bu vaziyetlere karşı alâkasız ve lâkayt bir adamın tâkip ettiği mesleğe taarruz eden ve evhama düşüp tarassutla sıkıntı veren, ne derece insaftan uzak düştüğünü en insafsız da tasdik eder.

İkinci esas: Ey kardeşlerim, sizler biliyorsunuz ki, bizim mesleğimizde benlik, enaniyet, şan ü şeref perdesi altında makam sahibi olmaktan, öldürücü zehir gibi ondan kaçıyoruz. Onu ihsas eden hâlâttan şiddetle ictinap ediyoruz. Elbette, burada, altı yedi sene gözünüzle ve yirmi seneden beri tahkikatınızla anlamışsınız ki, ben şahsıma karşı hürmet ve makam vermek istemiyorum. Sizleri o noktada şiddetle tekdir etmişim. “Benim haddimden fazla mevki vermeyiniz” diye sizden darılıyorum. Yalnız, Kur'ân-ı Hakîmin bu zamanda bir mu'cize-i maneviyesi olan Risale-i Nur hesabına, ben de onun bir şakirdi olmak haysiyetiyle, ona tasdikkârâne teslimi ve irtibatı, şâkirâne kabul ediyorum. İşte bu derece enaniyetten ve benlikten, şan ü şeref namı altındaki riyakârlıktan kaçmayı düstur-u hareket ittihaz eden adamlara karşı ehl-i hükûmetin, ehl-i idare ve zabitanın evhama düşmeleri ne kadar mânâsız ve lüzumsuz olduğunu divaneler de anlar.

Said Nursî

Aziz, sıddık, sebatkâr kardeşlerim,

Musibetzedelerin mânevî galebesi beraati, değil yalnız sizleri ve bizleri, belki bu memleketteki bütün ehl-i imanı sevindirir bir mahiyettir. Çünkü Risale-i Nur'un hürriyetine meydan açtı. Şimdiye kadar, müsadere tevehhümüyle pek çok ihtiyata mecbur olmuştuk. Bu on sekiz senede ve bilhassa buradaki altı senede, risaleleri gizlemek hususunda pek çok zahmet çektim ve daima endişe ederek azap çekiyorduk.

Cenâb-ı Hakka, Risale-i Nur'un hurufatı adedince hamd ü senâ ve şükür olsun ki, bu defa mânevî galebesiyle o zâlimâne ve zulmetkârâne perdeyi parçaladı; az bir zahmetle büyük bir ücret ve geniş bir fütuhata zemin hazırladı. Ve bu iki ay tevakkuf müddeti, aynen hapsimiz hâdisesi gibi, başka bir tarzda, daha geniş bir dairede Risale-i Nur'un intişarına vesile oldu. Sizleri ve bilhassa musibetzedeleri ve hususan Hâfız Mehmed'i tebrik ediyoruz ve geçmiş olsun deriz.

Bir Tesettür Risalesiyle yüz adamı yüz gün tevkif eden ve onun gibi yüzer risalelerle birtek adamı, bir gün tevkif edemeyen bir mahkemeye hükmedip galebe çalan, sizlerin harika sadakatiniz ve fevkalâde ihlâsınız ve sarsılmaz metanetiniz ve kuvvetli tesanüdünüz olduğunu bizde kat'iyet kesb etti, şüphemiz kalmadı. Cenâb-ı Hak sizden ebeden razı olsun. Âmin.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Seksen küsur sene bir ömr-ü mânevîyi sizlere kazandıracak olan şuhur-u selâse-i mübarekeyi ve bilhassa bu geceki leyle-i Regaibi tebrik ediyoruz. Sizin beraatiniz ve mânen galebeniz zâlimleri şaşırttı. Cepheyi burada değiştirdiler. Düşmanâne taarruzdan vazgeçip, dostâne hulûl edip, has talebeleri Risale-i Nur'un hizmetinden geri bırakmak için memuriyet gibi bir meşgale buluyorlar, veya terfian işi çok diğer bir memuriyete veya diğer bir meşgaleyi buluyorlar. Burada, o neviden çok vakıalar var. Bu taarruz, bir cihette daha zararlı görünüyor.

Saniyen: Burada, Lise mektebine tesirli bir nur girdi. O da Otuz İkinci Söz'ün Birinci Mevkıfı, Otuzuncu Lem'a'nın ism-i Adl ve Hakem Nükteleri, Tabiat Lem'ası hâtimesine kadar, *Âyetü'l-Kübrâ*'nın, "Evet, bu dünya memleketine ve misafirhanesine giren herbir misafir..." diye başlayan Birinci Makamın başından ilham, vahiy mertebeleri hariç kalıp, tâ On Sekizinci Mertebe olan kâinatın hudus hakikatı, tâ imkâna kadar, yeni hurufla, bir ihtar-ı mânevîyle izin verdik. Daktilo (el makinası) ile kendilerine yazdılar. Siz de bu dört parçayı birden cilt yapıp yeni hurufla ehl-i inkâra on ikilik top güllesi gibi atabilirsiniz.

Ben, bu sene çok zaif ve ihtiyar ve âciz bir halde bulunduğumdan, genç kardeşlerimden mânevî muavenetlerini bu mübarek şuhur-u selâsede rica ediyorum. Herbirisine birer birer selâm ve dâreynde selâmetlerine dua ediyoruz.

Said Nursî

Bu mektup gayet ehemmiyetlidir.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bugünlerde, Kur'ân-ı Hakîmin nazarında, imandan sonra en ziyade esas tutulan takvâ ve amel-i salih esaslarını düşündüm. Takvâ, menhiyattan ve günahlardan içtinab etmek; ve amel-i salih, emir dairesinde hareket ve hayrat kazanmaktır. Her zaman def-i şer, celb-i nef'a râcih olmakla beraber, bu tahribat ve sefahet ve câzibedar hevesat zamanında bu takvâ olan def-i mefasid ve terk-i kebair üssü'l-esas olup büyük bir rüçhaniyet kesb etmiş. Bu zamanda tahribat ve menfî cereyan dehşetlendiği için, takvâ bu tahribata karşı en büyük esastır. Farzlarını yapan, kebirleri işlemeyen, kurtulur. Böyle kebair-i azîme içinde amel-i salihin ihlâsla muvaffakiyeti pek azdır.

Hem, az bir amel-i salih, bu ağır şerait içinde çok hükmündedir.

Hem, takva içinde bir nevi amel-i salih var. Çünkü, bir haramın terki vaciptir. Bir vacibi işlemek, çok sünnetlere mukabil sevabı var. Takvâ, böyle zamanlarda, binler günahın tehâcümünde bir tek içtinab, az bir amelle, yüzer günah terkinde, yüzer vacip işlenmiş oluyor. Bu ehemmiyetli nokta, niyetle, takvâ namıyla ve gûnahtan kaçınmak kastıyla menfî ibadetten gelen ehemmiyetli a'mâl-i salihadır.

Risale-i Nur şakirtlerinin, bu zamanda en mühim vazifeleri, tahribata ve günahlara karşı takvâyı esas tutup davranmak gerektir. Madem her dakikada, şimdiki tarz-ı hayat-ı içtiamiyede yüz günah insana karşı geliyor; elbette takvayla ve niyet-i içtinabla yüzer amel-i sâlih işlenmiş hükmündedir. Malûmdur ki, bir adamın bir günde harap ettiği bir sarayı, yirmi adam, yirmi günde yapamaz ve bir adamın tahribatına karşı yirmi adam çalışmak lâzım gelirken; şimdi, binler tahribatçıya mukabil, Risale-i Nur gibi bir tamircinin bu derece mukavemeti ve tesirâtı pek harikadır. Eğer bu iki müteakib kuvvetler bir seviyede olsaydı, onun tamirinde mu'cizevâri muvaffakiyet ve fütuhât görülecekti.

Ezcümle: Hayat-ı içtimaiyeyi idâre eden en mühim esas olan hürmet ve merhamet gayet sarsılmış. Bazı yerlerde, gayet elîm ve biçare ihtiyarlar, peder ve valideler hakkında dehşetli neticeler veriyor.

Cenâb-ı Hakka şükür ki, Risale-i Nur, bu müthiş tahribata karşı girdiği yerlerde mukavemet ediyor, tamir ediyor. Sedd-i Zülkarneynin tahribiyle Ye'cüc ve Me'cücün dünyayı fesada vermesi gibi, şeriat-ı Muhammediye (a.s.m.) olan sedd-i Kur'ânî'nin tezelzülüyle ve Ye'cüc ve Me'cüc'den daha müthiş olarak

ahlâkta ve hayatta zulmetli bir anarşilik ve zulümlü bir dinsizlik fesada ve ifsada başlıyor.

Risale-i Nur'un şakirtleri, böyle bir hâdisede mânevî mücahedeleri, inşaallah zaman-ı Sahâbedeki gibi, az amelle, pek büyük sevap ve a'mâl-i sâlihaya medar olur.

Aziz kardeşlerim, işte böyle bir zamanda, bu dehşetli hâdisâta karşı, ihlâs kuvvetinden sonra bizim en büyük kuvvetimiz, iştirâk-i a'mâl-i uhrevî düsturuyla birbirimize kalemlerle, herbirinin a'mâl-i salihâ defterine hasenat yazdırdıkları gibi; lisanlarıyla, herbirinin takvâ kalesine ve siperine kuvvet ve imdat göndermektir. Ve bilhassa fırtınalı tehacüme hedef olan bu fakir ve âciz kardeşinize, bu mübarek şuhur-u selâse ve eyyâm-ı meşhurede yardıma koşmak, sizin gibi kahraman ve vefadar ve şefkatkârların şe'nidir. Bütün ruhumla bu imdad-ı manevîyi sizden rica ediyorum. Ve ben dahi, iman ve sadakat şartıyla, Risale-i Nur talebelerini bütün dualarıma ve manevî kazançlarıma, yirmi dört saatte, iştirak-i a'mâl-i uhreviye düsturuyla, bazan yüz defadan ziyade "Risale-i Nur talebeleri" ünvanıyla hissedar ediyorum.

Said Nursî

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Dün, Emin, bu havaliye gelen bir kolordu münasebetiyle, istemediğim ve Rusun harbe devamını bilmediğim halde, Rusya'nın Kafkasla ittisali kesilmesini söyledi. Ben, onun sözünü kesip susturduğum halde, kalbim ehemmiyetle bir alâka gösterdi.

Sonra, bugün namazda ve tesbihatında iken, mânevî tarzda denildi ki:

Küre-i arzda çarpışan, mücadele eden cereyanlardan herhalde birisi İslâmiyete ve Kur'ân'a ve Risale-i Nur'a ve mesleğimize taraftar olacak; bu noktadan ona karşı bakmak gerektir. Bakmamak içinbir iki mektupda yazdığım sebepler çendan kalbe, akla kâfidir; fakat meraklı ve hevesli olan nefse kâfi gelmiyor diye kalbime geldi. Aynen tesbihatta ihtar edildi ki:

Ehemmiyetli sebebi ise: Bakmakta bir tarafa tarafgirlik hissi uyanır; tarafgir nazarı, taraftar olduğu taraf cereyanının kusurunu görmez, zulmüne rıza gösterir, belki alkışlar. Halbuki küfre rıza, küfür olduğu gibi, zulme razı olmak dahi zulümdür.

Elbette zemin yüzünde bu dehşetli düelloda semavatı ağlatacak zulümler ve tahribat oluyor. Çok mâsum ve mazlumların hukukları kayboluyor, mahvoluyor. Mimsiz, gaddar medeniyetin zâlimâne düsturu olan, “Cemaat için fert feda edilir; milletin selâmeti için cüz'î hukuklara bakılmaz” diye, öyle dehşetli bir zulüm meydanı açmış ki, kurûn-u ûlâ vahşetlerinde de emsali vuku bulmamış. Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyânın adalet-i hakikiyesi, bir ferdin hakkını cemaate feda etmez; “Hak haktır; küçüğe, büyüğe, aza, çoğa bakılmaz” diye kanun-u semavî ve hakikî adalet noktasında Risale-i Nur şakirtleri gibi hakikat-i Kur'âniyeyle meşgul adamlar, zaruret olmadan, lüzumsuz, yalnız hevesli bir merak için, netice itibarıyla fâidesi bulunan ve netice daha gelmeden evvel lüzumsuz bakmak ve zâlimâne tahribatlarını alkışlamak suretiyle İslâmiyet ve Kur'ân lehine hizmet edeceği o cereyanın harekâtını fikren takip etmekle meşgul olmak munasip olmadığı için, nefis de, akıl ve kalbe tâbi olup merakını bırakmış diye anladım.

Risale-i Nur'un Isparta'da kat'i galebesi, zındıkları şaşırttı. Fakat bazı mütemerrid ve muannid ve ölen herifin ruh-u habîsi hükmünde bazı zındıklar, o mağlûbiyete karşı gelmek fikriyle, baştan aşağı kadar Kur'ân ve Peygamber (a.s.m.) aleyhinde, fakat perde altında, aynen münazara-i şeytaniye bahsinde, hizbü'ş-şeytanın Peygamber (a.s.m.) ve Kur'ân hakkında mesleklerince

söyledikleri tâbirâtı başka bir tarzda o zındık herif istimal etmiş. Onun gibi Yahudi, mütemerrid ve dinsiz feylesoflarından ve Avrupanın zındıklarının eskiden beri Kur’ân ve Peygamber’in (a.s.m.) hâlâtından medâr-ı tenkit buldukları noktaları, bu İslâm ismi altındaki zındık, kurnazcasına, safdil Müslümanlara ve Risale-i Nur’u görmeyenlere dinlettirmek ve göstermek için öyle bir tarzda gitmiş ve küfrünü gizlemeye çalışmış ki, şeytanette, şeytandan ileri gitmiş; beni çok müteessir etti. *İkinci mesele:*

Kardeşimiz Sabri’nin mektubunda, muannid mülhidlerin, Risale-i Nur’un cereyanına karşı kurdukları çürük ve vâhi hud’aları, “örümcek ağı ve yuvası gibi kuvvetsiz; ve o şeytanet perdeleri, kıymetsiz ve mukavemetsizdir. Risale-i Nur’a karşı yırtılır ve yırtılacak” dediği gibi, bu zındık ve muannid ve mütemerrid ve ölen herifin ruh-u habîsi olan zındığın yazdığı ve zâhiren Müslümanlara Türkçülük lehinde, fakat hakikatte Kur’âniye ve Peygamber’in (a.s.m.) azamet ve haşmet-i mâneviyelerini kırmak ve hiçe indirmek ve âdileştirmek niyetiyle yazılan bu matbu eserde, Mu’cizat-ı Kur’ân ve Mu’cizat-ı Ahmediyeye (a.s.m.) karşı, örümcek ağı da olamaz, parçalanır. Fakat binler teessüf ki, Risale-i Nur’u görmeyenlere kat’î zarar verdiği gibi, Risale-i Nur’u görenler de merak edip, “Acaba ne var?” demekle, sâfi kalblerini bulandırır. Lâakal, vesvese ve evham verir.

Risale-i Nur’un kahraman şakirtleri böyle şeylere karşı müteyakkız davranmak ve faaliyetlerini ziyadeleştirmek lâzım geliyor. Fena şeyle zihnen meşgul olmak da fena olduğu için kısa kesiyorum. Sakın ona ehemmiyet vermekle halkları meraklandırıp baktırılmasın. Belki ehemmiyetsiz, dinsizcesine, yalnız esmâ-i mübareke ve âyât-ı mübarekenin bazı meâli içinden hariç kalmak itibarıyla, ehemmiyetsiz bir paçavradır bilinsin. Bu herifin ne derece haddinden tecavüz ettiğini bu temsilden anlayınız: Meselâ, çok uzak bir mecliste, mütehasıs ve müdakkik âlimlerin okudukları ve tetkik ettikleri bir kitaba ve ders aldıkları bir zâta, pek uzak bir mesafede bakmak isteyen ve görmeyen bir ebleh, o âlimlerin aksine hüküm verip onları tenkit eden, divanece hezeyan eder.

Cenâb-ı Hak, ehl-i imanı ve Risale-i Nur şakirtlerini böylelerin şerrinden muhafaza eylesin. Âmin.

Said Nursî

Aziz kardeşlerim,

Sizin fevkalâde sebat ve ihlâsınızın galebesi ve o musibeti def'inden sonra, ehl-i dünya cepheyi değıştirdi. Zındıkanın desiseleriyle, bu havalide bizlere karşı perde altında maddî ve manevî tahşidatı başlamış; gayet dikkatle ve şeytancasına şakirtlerin hakikî kuvvetleri olan tesanüdü bozmaya çalışıyorlar. Sizlere risaleleri iade ettikleri halde, kurnazcasına dolaplar çevriliyor. Biz, sizin birşubeniz hükmünde olduğumuz halde, bizi asıl ve merkez telâkki ettiklerinden, daha ziyade desiseleri bize karşı istimal ediyorlar. Hâfız-ı Hakikî Cenâb-ı Haktır. İnşaallah hiçbir zarar edemeyecekler. Fakat bu şuhur-u mübârekenin eyyam ve leyâli-i mübarekesinde hâlis dualarınızla bize yardım ediniz. Birşey yok; fakat mümkün oldukça ihtiyatlı ve dikkatli olunuz. Hazret-i Ali Radıyallahü Anh ve Gavs-ı Geylânî Kuddise Sirruhu gibi kahramanların mânevî teminatı

وَلَا تَخْشَ ۚ قُلْ وَلَا تَخَفْ¹ve² hitapları, bize her vakit cesaret ve kuvve-i mânevî veriyor.

Kâtip Osman'ın mektubunda, kahraman Rüştü'nün bahadır biraderi Burhan'ın, risalelerin kurtulmasına çok hizmet ettiğini yazıyor. Zaten o cesur kardeşimizin eskiden de bu çeşit hizmetleri vardı. Hem ona, hem Risale-i Nur'un kurtulmasına çalışanlara ve medhali bulunanlara, hattâ mahkeme reisine ve insaflı âzâlarına hem dua, hem teşekkür ediyoruz. Münasip görülse, mahkeme reisine hususî teşekkürümüzü beyan edersiniz.

1. De: "Korkma!"
2. Korkma!

وَأَنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ¹
 السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بَعْدَ عَاشِرَاتِ²
 دَقَائِقِ هَذِهِ الشُّهُورِ الثَّلَاثَةِ³

1. Her türlü noksan sıfatlardan yüce olan Allah'ın adıyla.

2. "Hiçbir şey yoktur ki Allah'ı hamd ile tesbih etmesin (Onu şükran ve minnetle anıp şânına lâyık ifadelerle anmasın ve noksan sıfatlardan tenzih etmesin)." İsra Sûresi, 17:44.

3. Bu üç ayların dakikalarının âşireleri sayısınca Allah'ın rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Sizin geçmiş leyle-i Mirac ve gelecek leyle-i Beratınızı tebrik ediyoruz ve makbul dualarınızı rica ediyoruz.

Saniyen: Yirmi Beşinci Söz olan Mu'cizat-ı Kur'âniyenin nısf-ı âhiri, acelelik belâsıyla gayet mücmel kalmasına bedel, size evvelce yazdığım gibi, bazı lâhikaları onun âhирinde ilhak etmiştik. Şimdi en mühim bir parça, yirmi sene evvel tab edilen *Lemeat*'ta gördük. Onun da Mu'cizat-ı Kur'âniye zeyilleri içine derci pek münasip görüldü. Kahraman Tâhirî'nin bana getirdiği bir nüsha *Lemeat*'ı çok kıymettar gördüm. Eğer bir nüsha daha o havalide varsa, siz de o parçayı nüshalarınızın âhирine yazarsınız. Zaten *Lemeat*, kendisi de harikadır. Ramazan-ı Şerifte, yirmi gün zarfında, nesir bir surette, tekellüfsüz, birden yazılmış. Sonra baktık, sehl-i mümteni gibi bir nesr-i manzum ve bir nazm-ı mensur suretini almış. İçinde bu parça daha harikadır. *Lemeat*'ta o parçanın serlevhası: "İcazla beyan, i'câz-ı Kur'ân."

Bir zaman rüyada gördüm ki: Ağrı Dağıaltındayım. Birden dağ patladı, dağ gibi taşları âleme dağıttı, sarstı cihanı.

Bundan, tâ, "Tarz-ı nazar ikidir. Biri zulmettar, diğeri ziyadar" serlevhasına kadar.

Eğer *Lemeat* sizin elinize geçmemişse, o parçayı buradan size göndereceğiz.

Salisen: Hem lâtif, hem güzel, zarif bir hâdiseyi söyleyeceğim. Bu memlekette Risale-i Nur'a, erkeklerden ziyade fedakârâne yapışan ihtiyar hanımlar ve ihtiyare hükmünde mâsume genç hanımlar, eski zaman sırmalı ve yaldızlı gelinlik cihazatının içinde kıymettar parçaları Risale-i Nur'un eczalarının ciltleri üstüne çekip, bütün risaleler altın yaldızıyla ciltlenmiş gibi bir tarza girdi. Risale-i Nur'un mânen güzelliğine ve Hüsrev ve Tâhirî ve Alilerin ve Hasan Âtîf ve Âsım gibi kardeşlerimizin yaldızlı yazılarının cemaline, cildi

üstünde de şirin bir güzellik daha ilâve ettiler. Hâfız Ali'nin mektubunda yazdığı Ümmühan ve Şâhide değerinde, burada Risale-i Nur'a bütün kuvvetiyle çalışan çok hemşirelerimiz, var. Mesela: Âsiye, Sâniye, Ulviye, Lütfiye, Aliye gibi Risale-i Nur'un şakirtleri, oradaki hemşirelerine ve kardeşlerine selâm ve dua ediyorlar.

وَأَنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ¹
 أَلَسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بَعْدَ عَاشِرَاتِ²
 دَقَائِقِ شَهْرِ شَعْبَانَ وَرَمَضَانَ³

1. Her türlü noksan sıfatlardan yüce olan Allah'ın adıyla.

2. "Hiçbir şey yoktur ki Allah'ı hamd ile tesbih etmesin (Onu şükran ve minnetle anıp şânına lâyık ifadelerle anmasın ve noksan sıfatlardan tenzih etmesin)." İsra Sûresi, 17:44.

3. Şâban ve Ramazan aylarının dakikalarının âşireleri adedince Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

Aziz, sıddık, mübarek, metin kardeşlerim,

Sizin leyle-i Beratınızı ve gelen leyâli-i Ramazan-ı Mübarekenizi tebrik ederiz. Cenâb-ı Hakka yüz binler şükür olsun ki, Risale-i Nur kendi kendine tevessü ediyor. Her tarafta fütuhâtı var. Ehl-i dalâletin hileleri onu durdurmuyor; bilâkis çok dinsizler teslim-i silâh ediyorlar. Hâfız Ali'nin dediği gibi, korkuları pek ziyadedir. Şimdi, dinsizlik taassubuyla değil, korku cihetiyle ilişiyorlar. O korku, Risale-i Nur lehine dönecek inşaallah.

Nur fabrikasının sahibi, bu defaki mektubundaki harika ve yüksek duası, onun fevkalâde ihlâs ve sadakatının bir tereşsuhatı nazarıyla baktığımızdan, bin derece haddimden ziyade hüsn-ü zannını Risale-i Nur hesabına kabul edip, duasına âmin deriz. O Nur fabrikasının mektubu Hasan Âtîf'ın mektubuyla leyle-i Berat akşamında elimize geçti. O gecemize, bereketli ve mübarek bir tebrik nev'inde telâkki eyledik...

Aziz kardeşlerim,

Bu mübarek Ramazan'da dahi, geçen Ramazan gibi, bu âciz ve zaif kardeşinize, mânevî ve uhrevî sa'y ve çalışmanızdan zekât miktarınca vermenizi ve onun hesabına bir miktar çalışmanızı ve ziyade hüsn-ü zannınızla ona tahmil ettiğiniz ağır yüke o cihette yardımınızı pek çok rica ederim.

Derd-i maişet sersemliğiyle, ekser halk âhiret işlerine ikinci derecede bakmalarından, ehl-i dalâlet istifade edip onları avlıyorlar. Risale-i Nur şakirtleri kanaat ve iktisat düsturlarıyla bu manevî hastalığa da mukabele ederler inşaallah.

Umum kardeşlerimize ve hemşirelerimize birer birer selâm ve dua ederiz.

Said Nursî

وَأَنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ¹
 أَلْسَلَامٌ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ³

1. Her türlü noksan sıfatlardan yüce olan Allah'ın adıyla.

2. "Hiçbir şey yoktur ki Allah'ı hamd ile tesbih etmesin (Onu şükran ve minnetle anıp şânına lâyık ifadelerle anmasın ve noksan sıfatlardan tenzih etmesin)." İsra Sûresi, 17:44.

3. Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Sizin mübarek Ramazan-ı Şerifinizi tebrik ediyoruz. Cenab-ı Erhamürrâhimîn bu Ramazan-ı Mübarekenin hürmetine, Rahmeten lil-Âlemîn olan Resul-i Ekrem Aleyhassülâtü Vesselâmın ümmetine rahmetiyle imdat eylesin. Âmin. Âsâr-ı gadab-ı İlâhî olan âfât ve dalâletlerden muhafaza eylesin. Âmin. Ve Risale-i Nur şakirtlerini neşr-i envâr-ı Kur'âniyede muvaffak eylesin. Âmin.

Hizbü'l-Âzam-ı Kur'ânînin gelmesini iştihakla bekliyoruz.

Saniyen: Hâfız Ali'nin mektubunda, kahraman Süleyman Rüştü'nün gelmesini tebşir ediyoruz. Biz de ona, "Binler safalarla geldin" deyip ve üç cihetle onu ve mâsumlarını tebrik ediyoruz. Ve Hasan Âtuf'ın, Demirci Mehmet namını verdiği bedevî kardeşimize yazdığı uzun mektubu buradaki kardeşlerimize ihlâs noktasında ehemmiyetli tesiri var. İhlâs Risalesinin sırrını ve düsturlarını yerleştirmeye çalışması, bizi çok mesrur eyledi. Cenâb-ı Hak, onun gibi hâlis kardeşleri çoğaltsın. Ve Âtuf'ın o mektubunda medrese-i Nuriyedeki kahramanlardan kıymettar bir iki yüksek ihtiyarın Risale-i Nur'a parlak irtibatları bizi sürur yaşıyla ağılattırdı.

Bu defa, evvelce size gönderilen gençler ikaznâmesinin bir tetimmesi olarak bu havalideki tehlikeli vaziyette bulunan gençlere bir ihtarnâme namında bir fıkra gönderiyoruz; tâ ki Risale-i Nur'un genç şakirtlerinin gittikleri istikamet ve iffet ve ittiba-ı sünnet-i seniye, gençlik noktasında ne kadar kıymettar bulunduğunu ve hakikî ve zevkli gençlik ise o tarzdaki bahtiyarların gençlikleri olduğunu bir kat daha ispat edip, hakikî genç Türkler kimler olduğunu göstereyim.

Umum kardeşlerimize ve hemşirelerimize selâm ve dua ederiz. Ve mübarek dualarını bu mübarek Ramazan-ı Şerifte ve bire bin kazancı kazandıran eyyam ve leyâlî-i mübarekede rica ediyoruz.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي¹

Kardeşiniz
Said Nursî

1. Bâkî olan sadece Odur.

(Bu defadan evvelce size gönderilen gençler ikaznamesinin bir tetimmesi)

Birkaç biçare gençlere verilen bir tenbih, bir ders, bir ihtarnâmedir

Birgün yanıma parlak birkaç genç geldiler. Hayat ve gençlik ve hevesat cihetinden gelen tehlikelerden sakınmak için tesirli bir ihtar almak istediler Ben de, eskiden Risale-i Nur'dan medet isteyen gençlere dediğim gibi, onlara dedim ki:

Sizdeki gençlik kat'iyen gidecek. Eğer siz daire-i meşruada kalmazsanız, o gençlik zayi olup, başınıza hem dünyada, hem kabirde, hem âhirette, kendi lezzetinden çok ziyade belâlar ve elemeler getirecek. Eğer terbiye-i İslâmiye ile o gençlik nimetine karşı bir şükür olarak iffet ve namusluluk ve taatte sarf etseniz, o gençlik mânen bâki kalacak ve ebedî bir gençlik kazanmasına sebep olacak.

Hayat ise, eğer iman olmazsa veyahut isyan ile o iman tesir etmezse, hayat, zahirî ve kısacık bir zevk ve lezzetle beraber, binler derece o zevk ve lezzetten ziyade elemeler, hüznler, kederler verir. Çünkü, insanda akıl ve fikir olduğu için, hayvanın aksine olarak, hazır zamanla beraber geçmiş ve gelecek zamanlarla da fitraten alâkadardır. O zamanlardan dahi hem elem, hem lezzet alabilir. Hayvan ise, fikri olmadığı için, hazır lezzetini, geçmişten gelen hüznler ve gelecekte gelen korkular, endişelerbozmuyor. İnsan ise, eğer dalâlet ve gaflete düşmüşse, hazır lezzetine, geçmişten gelen hüznler ve gelecekte gelen endişeler, o cüz'î lezzeti cidden acılaştırıyor, bozuyor. Hususan gayr-ı meşru ise, bütün bütün zehirli bir bal hükmündedir.

Demek hayvandan yüz derece lezzet-i hayat noktasında aşağı düşer. Belki ehl-i dalâletin ve gafletin hayatı, belki vücudu, belki kâinatı, bulunduğu gündür. Bütün geçmiş zaman ve kâinatlar, onun dalâleti noktasında mâdumdur, ölmüştür; akıl alâkadarlığıyla ona zulümâtlar, karanlıklar veriyor. Gelecek zamanlar ise, itikadsızlığı cihetiyle yine mâdumdur. Ve ademle hasıl olan ebedî firaklar, mütemadiyen onun fikir yoluyla hayatına zulmetler veriyor. Eğer iman hayata hayat olsa, o vakit hem geçmiş, hem gelecek zamanlar imanın nuruyla ışklanır ve vücut bulur; zaman-ı hazır gibi, ruh ve kalbine iman noktasında ulvî ve mânevî ezvâkı ve envâr-ı vücudiyeyi veriyor. Bu hakikatin, İhtiyar Risalesinde, Yedinci Ricada izahı var; ona bakmalısınız.

İşte hayat böyledir. Hayatın lezzetini, zevkini isterseniz, hayatınızı iman ile hayatlandırınız ve ferâizle zinetlendiriniz ve günahlardan çekinmekle muhafaza

ediniz. Hergün ve her yerde ve her vakit vefiyatların gösterdikleri dehşetli hakikat-i mevt ise, size—başka gençlere söylediğim gibi—bir temsil ile beyan ediyorum.

Meselâ, burada, gözünüz önünde bir darağacı dikilmiş. Onun yanında bir piyango—fakat pek büyük bir ikramiye biletleri veren—daireesi var. Biz, buradaki on kişi, alâküllihal, ister istemez, hiç başka çare yok, oraya davet edileceğiz, biziçağıracaklar. Ve çağırma zamanı gizli olmasından, her dakika ya “Gel, idam ilâmını al, darağacına çık” veyahut “Gel, milyonlarla altını kazandıran bir ikramiye biletisana çıkmış. Gel, al” demelerini beklerken, birden kapıya iki adam geldi. Biri yarı çıplak, güzel ve aldatıcı bir kadın, elinde zahiren gayet tatlı, fakat zehirli bir helva getirip yedirmek istiyor. Diğer biri de, aldatmaz ve aldanmaz ciddî bir adam, o kadının arkasından girdi. Dedi ki: “Size bir tılsım, birders getirdim. Bunu okursanız, o helvayı yemezseniz, siz o darağacından kurtulursunuz. Bu tılsımla o emsalsiz ikramiye biletini alırsınız. İşte, bakınız, bu darağacını da, zaten gözünüzle görüyorsunuz ki, bal yiyenler oraya gidiyor ve oraya girinceye kadar da o helvanın zehirinden dehşetli karın sancısı çekiyorlar. Ve o büyük ikramiye biletini alanlar çendan görünmüyorlar ve zahiren onlar da o darağacına çıkıyorlar. Fakat onlar asılmadıklarını, belki oradan kolayca ikramiye dairesine girmek için basamak yaptıklarını, milyonlar, milyarlar şahitler var, haber veriyorlar. İşte, pencerelerden bakınız. En büyük memurlar ve buişle alâkadar büyük zatlar yüksek sesle ilân ediyorlar, haber veriyorlar ki, o darağacına gidenleri aynelyakîn gözünüzle gördüğünüz gibi, bu ikramiye biletini tılsımcılar aldıklarını hiç şek ve şüphe getirmez, götürür gibi, gündüz gibi kat’î biliniz” dedi.

İşte, bu temsil gibi, zehirli bir bal hükmünde olan gayr-ı meşru dairedaki gençliğin sefahetkârâne zevkleri, hazine-i ebediyenin ve saadet-i sermediyenin bileti ve vesikası olan imanı kaybettiği için, darağacı hükmünde olan ölüm ve ebedî zulümat kapısı olan kabrin musibetine, aynen zahiren görüldüğü gibi düşer. Ve ecel gizli olduğu için, genç ihtiyar farketmeyerek, her vakit ecel cellâdı başını kesmek için gelebilir.

Eğer o zehirli bal hükmünde olan hevesat-ı gayr-ı meşruayı terk edip, tılsım-ı Kur’ânî olan iman ve ferâizi elde etmekle o fevkalâde mukadderat-ı beşer piyangosundan çıkan saadet-i ebediye hazinesi biletini alacağına, yüz yirmi dört bin enbiya¹ aleyhimüsselâm ile beraber had ve hesaba gelmeyen ehl-i velâyet ve ehl-i hakikat ve ehl-i tahkik müttefikan haber veriyorlar ve âsârını gösteriyorlar.

1. Yüz yirmi dört bin nebî, üç yüz on beş (veya üç yüz on üç) resûl olduğuna dair bk. *Müsned* 5:265; İbni Hibbân, *es-Sahîh* 2:77; et-Taberânî, *el-Mu'cemü'l-Kebîr* 8:217; el-Hâkim, *el-Müstedrek* 2:652.

Elhasıl: Gençlik gidecek. Sefahette gitmişse, hem dünyada, hem âhirette binler belâ ve elemeler netice verdiğini ve öyle gençler ekseriyetle suiistimal ile,

israfat ile gelen evhamlı hastalıkla hastahanelere veya taşkınlıklarıyla hapishanelere veya sefaethanelere veya mânevî elemelerden gelen sıkıntılarla meyhanelere düşeceklerini anlamak isterseniz, hastahanelerden ve hapishanelerden ve kabristanlardan sorunuz. Elbette hastahanelerin ekseriyetle lisan-ı hâlinden, gençlik saikasıyla israfat ve suiistimalden gelen hastalıktaneninler, eyvahlar cevabını işittiğiniz gibi, hapishanelerden dahi, ekseriyetle gençlik saikasıyla gayr-ı meşru dairedeki harekâtın tokatlarını yiyen bedbaht gençlerin teessüflerini işiteceksiniz. Ve kabristanda ve mütemadiyen oraya girenler için kapıları açılıp kapanan o âlem-i berzahta, ehl-i keşfü'l-kuburun müşahadesiyle ve bütün ehl-i hakikatin tasdikiyle ve şهادetleriyle, ekser azaplar, gençlik suiistimalâtının neticesi olduğunu bileceksiniz.

Hem nev-i insanın ekseriyetini teşkil eden ihtiyarlardan ve hastalardan sorunuz. Elbette, ekseriyet-i mutlaka ile esefler, hasretlerle “Eyvah, gençliğimizi bâd-ı heva, belki zararlı zayi ettik. Sakın bizim gibi yapmayınız” diyecekler. Çünkü beş on senelik gençliğin gayr-ı meşru zevki için, dünyada çok seneler gam ve keder ve berzahta azap ve zarar ve âhirette Cehennem ve sakar¹ belâsını çeken adam, en acınacak bir halde olduğu halde,

الرَّاضِي بِالضَّرَرِ لَا يَنْظُرُ لَهُ

sırrıyla, hiç acınmaya müstehak olamaz. Çünkü zarara rızasıyla girene merhamet edilmez ve lâıyk değildir. Cenâb-ı Hak bizi ve sizi bu zamanın cazibedar fitnesinden kurtarsın ve muhafaza eylesin. Âmin.

1. bk. Kamer Sûresi, 54:48; Müddessir Sûresi, 74:26, 27, 42.

2. Şer'î bir kaidedir. “Zarara kendi rızasıyla girene merhamet edilmez.”

Aziz, sıddık Risale-i Nur şakirtleri kardeşlerim,

Risale-i Nur şakirtlerinin zaif kısımlarına zarar veren, hatıra gelmeyen, ihtiyar bir zât tarafından bir itiraz münasebetiyle ve o gibi itirazların esasını kesecek bir hakikati beyan etmeye mecbur oldum. Evvelce birisine dediğim gibi bunu tekrar ediyorum.

Hem mucib-i taaccüp, hem medar-ı teessüftür ki, ehl-i hakikat, ittifaktaki fevkalâde kuvveti zayi ettikleri ve ziya' ile mağlûp oldukları halde, ehl-i nifak ve dalâlet, meşrebine zıt olduğu halde ittifaktaki ehemmiyetli kuvveti elde etmek için ittifak ediyorlar. Yüzde on iken, doksan ehl-i hakikati mağlûp ediyorlar. Ve en ziyade medar-ı taaccüp ve medâr-ı hayret şudur ki:

En ziyade muavenet ve teşvik beklediğimiz ve onlar da, o yardıma İslâmiyetçe ve meslekçe ve vazifeten mükellef oldukları bize yardımı yapmayıp, bilâkis, yanlış anlamasına binaen, Risale-i Nur'un hizmetine fütur verecek mevki-i içtimaiyelerinin ehemmiyetine istinaden itiraz etmişler. Bir hakikate dair beyanata itiraz etmişler.

Ben bilmiyorum, hangi meseledir, hangi âyete dairdir. Olsa olsa, gayet mahrem kısmından olan Birinci Şua namında, İşârât-ı Kur'âniyeden bir meseleye dair olacaktır.

Bu âciz kardeşiniz, hem o eski dost zâta, hem ehl-i dikkate ve sizlere beyan ediyorum ki: Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyânın feyziyle, Yeni Said, hakaik-i imaniyeye dair o derece mantıkça ve hakikatçe burhanlar zikrediyor ki, değil Müslüman uleması, belki en muannid Avrupa feylesoflarını da teslime mecbur ediyor ve etmektedir.

Amma, Risale-i Nur'un kıymet ve ehemmiyetine işârî ve remzî bir tarzda, Hazret-i Ali (r.a.) ve Gavs-ı Âzamın (k.s.) ihbârâtı nev'inden, Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyânın dahi bu zamanda bir mu'cize-i mânevîsi olan Risale-i Nur'a nazar-ı dikkati celb etmesine mânâ-yı işârî tabakasından rumuz ve imaları, i'câzının şe'nindendir ve o lisan-ı gaybın, belâgat-ı mu'cizekârânesinin muktezasıdır.

Evet, Eskişehir Hapishanesinde, dehşetli bir zamanda ve kudsî bir tesellîye pek çok muhtaç olduğumuz hengâmda, mânevî bir ihtarla, "Risale-i Nur'un makbuliyetine dâir eski evliyalardan şahit getiriyorsun. Halbuki ¹

وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَابِسٍ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ

sırrıyla en ziyade bu meselede söz sahibi Kur'ândır. Acaba, Risale-i Nur'u, Kur'ân kabul eder mi? Ona ne nazarla bakıyor?" denildi. O acip sual karşısında bulundum.

1. "Yaş ve kuru ne varsa ap açık bir kitapta yazılmıştır." En'âm Sûresi, 6:5.

Ben de Kur'ân'dan istimdat eyledim. Birden, otuz üç âyetin mânâ-yı sarîhinin teferruatı nev'indeki tabakattan, mânâ-yı işârî tabakasında ve o mânâ-yı işârî külliyyetinde dahil bir ferdi Risale-i Nur olduğunu ve duhulüne, medâr-ı imtiyazına bir kuvvetli karine bulunmasını, bir saat zarfında hissettim; ve bir kısmı, bir derece izah ve bir kısmını mücmelen gördüm. Kanaatimde hiçbir şek ve şüphe ve vehim ve vesvese kalmadı. Ben de, ehl-i imanın imanını, Risale-i Nur'la muhafaza niyetiyle o kat'î kanaatimi yazdım ve has kardeşlerime mahrem tutulmak şartıyla verdim. Ve o risalede, biz demiyoruz ki, "âyetin mânâ-yı sarîhi budur;" tâ hocalar "Fihi nazarun" desin.

Hem dememişiz ki, "Mânâ-yı işârînin külliyyeti budur." Belki diyoruz ki, mânâ-yı sarîhinin tahtında müteaddit tabakalar var; bir tabakası da, mânâ-yı işârî ve remzîdir. Ve o mânâ-yı işârî de, bir küllîdir; her asırda cüz'iyatları var. Risale-i Nur dahi bu asırda o mânâ-yı işârî tabakasının külliyyetinden bir ferttir. Ve o ferdin kasten bir medar-ı nazar olduğuna ve ehemmiyetli bir vazife göreceğine, eskiden beri ulema beyninde câri bir düstur-u cifrî ve riyaziyle karineler, belki hüccetler gösterilmişken, Kur'ân'ın âyetine veya sarahatine değil incitmek, belki i'câz ve belâğatine hizmet ediyor. Bu nevi işârât-ı gaybiyeye itiraz edilmez. Ehl-i hakikatın, nihayetsiz işârât-ı Kur'âniyeden had ve hesaba gelmeyen istihracatlarını inkâr edemeyen, bunu da inkâr etmemeli ve edemez.

Amma, benim gibi ehemmiyetsiz bir adamın elinde böyle ehemmiyetli bir eserin zuhur etmesini istiğrab ve istib'ad edip itiraz eden zât, eğer buğday tanesi kadar çam çekirdeğinden dağ gibi çam ağacını halk eylemek azamet ve kudret-i İlâhiyeye delil olduğunu düşünse, elbette bizim gibi acz-i mutlak ve fakr-ı mutlakta ve böyle ihtiyac-ı şedit zamanında böyle bir eserin zuhuru, "vüs'at-i rahmet-i İlâhiyeye delildir" demeye mecbur olur.

Ben, sizi ve muterizleri Risale-i Nur'un şeref ve haysiyetiyle temin ediyorum ki, bu işaretler ve evliyanın imalı haberleri, remizleri beni daima şükre ve hamde ve kusurlarımdan istiğfara sevk etmiş. Hiçbir vakitte, hiçbir dakika, nefs-i emmareme medar-ı fahr ve gurur olacak bir enaniyet ve benlik vermediğini, size bu yirmi sene hayatımın göz önünde tereşsuhatıyla ispat ediyorum.

Evet, bu hakikatle berebar, insan kusurlardan, nisyandan, sehivden hâli değil. Benim bilmediğim çok kusurlarım var. Belki de fikrim karışmış, risalelerde hatalar da olmuş. Fakat, Kur'ân'ın hurufât-ı kudsiyesinin yerine, beşerin

tercümesini ikame perdesi altında, noksan huruflarla, yeni hat altında, tahrifkârâne, ehl-i dalâletin tevilât-ı fâsideleri âyâtın sarâhatini incitmelerine bakmıyor gibi; biçare, mazlum bir adamın, kardeşlerinin imanını kuvvetleştirmek için, bir nükte-i i'câziyeyi beyan ettiği için, hizmet-i imaniyesine fütur verecek derecede itiraz, elbette değil öyle zâtlar, belki zerre miktarı insafı bulunan itiraz edemez.

Benim şahsım için mûcib-i hayrettir ki, o itiraz eden zât, benim silsile-i ilimde en mühim üstadım olan Şeyh Fehim'in (k.s.) bir tilmizi ve en ziyade merbut olduğum İmam-ı Rabbânî (r.a.)'ın bir talebesi olduğu halde, herkesten ziyade kusurlarıma, eski karışık hayatlarıma, taşkınlıklarına bakmayarak bütün kuvvetiyle imdadıma koşmak lâzım iken, maatteessüf, ondan tereşşuh eden bir itiraz, bazı zaif arkadaşlarımıza fütur ve ehl-i dalâlete bir senet hükmüne geçtiğini çok teessüfle işittik. O ihtiyar zâttan, çabuk bu su-i tefehhümü izale etmek için tamire çalışmasını, hem duasıyla, hem tesirli nasihatiyle yardımını bekleriz.

Bunu da ilâveten beyan ediyorum: Bu zamanda, gayet kuvvetli ve hakikatli milyonlar fedakârları bulunan meşrepler, meslekler bu dehşetli dalâlet hücumuna karşı zâhiren mağlûbiyete düştükleri halde, benim gibi yarım ümmî ve kimsesiz, mütemadiyen tarassut altında, karakol karşısında ve müthiş, müteaddit cihetlerle aleyhimde propagandalar ve herkesi benden tenfir etmek vaziyetinde bulunan bir adam, elbette dalâlete karşı galibane mukavemet eden ve milyonlar efradı bulunan mesleklerden daha ileri, daha kuvvetli dayanan Risale-i Nur'a sahip değildir. O eser, onun hüneri olamaz ve onunla iftihar edemez. Belki, doğrudan doğruya Kur'ân-ı Hakîmin bu zamanda bir mu'cize-i maneviyesi, rahmet-i ilâhiye tarafından ihsan edilmiştir. O adam, binler arkadaşıyla beraber o hediye-i Kur'âniyeye el atmışlar. Her nasılsa birinci tercümanlık vazifesi ona düşmüş. Onun fikri ve ilmi ve zekâsının eseri olmadığına delil, Risale-i Nur'un öyle parçaları var ki, bazı altı saatte, bazı iki saatte, bazı bir saatte, bazı on dakikada yazılan risaleler var. Ben yeminle temin ediyorum ki, Eski Said'in kuvve-i hafızası beraber olmak şartıyla, o on dakikalık işi, on saatte fikrimle yapamıyorum. O bir saatlik risaleyi, iki gün istidadımla, zihnimle yapamıyorum. Ve o altı saatlik risale olan Otuzuncu Sözü, ne ben, ne de en müdakkik dindar feylesoflar, altı günde o tahkikatı yapamaz. Ve hâkezâ...

Demek, biz müflis olduğumuz halde, gayet zengin bir mücevherat dükkânının dellâlî ve birer hizmetçisi olmuşuz. Cenâb-ı Hak, fazl ve keremiyle, bu hizmette hâlisâne, muhlisâne bizi ve umum Risale-i Nur şakirtlerini daim muvaffak eylesin. Âmin.

Said Nursî

Lemeât'tan

Fâtiha'nın âhîrinde işaret olunan üç yolun beyanı¹

1. "Bizi doğru yola ilet. Kendilerine nimet ve ihsanda bulunduğun peygamberlerin ve onlara tâbi olan sâlih kullarının yoluna ilet-gazabına uğrayanlarınve sapmış olanların yoluna değil" Fâtiha Sûresi, 1:6-7.

Ey birader-i pür-emel! Hayalini ele al, benimle beraber gel. İşte bir zemindeyiz. Etrafına bakınız; kimse de görmez bizi.

Çadır direkleri hükmünde yüksek dağlar üstünde, karanlıklı bir bulut tabakası atılmış. Hem o dahi kaplatmış zeminimizin yüzü,

Müncemid bir sakf olmuş. Fakat altı, yüzü açılmış; o yüz güneş görürmüş. İşte bulut altındayız; sıkıyor zulmet bizi.

Sıkıntı da boğuyor; havasızlık öldürür. Şimdi bize üç yol var, bir âlem-i ziyadar. Bir kere seyrettimdi bu zemin-i mecâzî.

Evet bir kere buraya da gelmişim, üçünde ayrı ayrı gitmişim. *Birinci yol* budur: Ekseri burdan gider. O da devr-i âlemdir, seyahate çeker bizi.

İşte biz de yoldayız, böyle yayan gideriz. Bak şu sahrânın kum deryalarına, nasıl hiddet saçıyor, tehdit ediyor bizi.

Bak şu deryanın dağvâri emvâcına: O da bize kızıyor. İşte, elhamdü lillâh, öteki yüze çıktık. Görürüz güneş yüzü.

Fakat çektiğimiz zahmeti ancak da biz biliriz. Of, tekrar buraya döndük; şu zemin-i vahşetzar, bulut damı zulmettar. Bize lâzım, revnaktar eder kalbdeki gözü

Bir âlem-i ziyadar. Fevkalâde eğer bir cesaretin var; gireriz de beraber bu yolu pür-hatarkâr. *İkinci yolumuzu*,

Tabiat-ı arzı deleriz, o tarafa geçeriz. Ya fitrî bir tünelden titreyerek gideriz. Bir vakitte bu yolda seyrettim de geçtim bî-naz ve pür-niyazı.

Fakat o zaman tabiatın zemini eritecek, yırtacak bir madde var idi elimde. *Üçüncü yolun* o delil-i mu'cizi,

Kur'ân onu bana vermişti. Kardeşim, arkamı da bırakma, hiç de korkma. Bak, ha, şurada tünelvâri mağaralar, tahtel'arz akıntılar beklerler ikimizi.

Bizi geçirecekler. Tabiatıta şu müthiş cümudiyeleri de seni hiç korkutmasın. Zira bu abus çehresi altında merhametli sahibinin tebessümlü yüzü.

Radyumvâri o madde-i Kur'ân'ı ışıkla sezmiştim. İşte, gözüne aydın! Ziyadar âleme çıktık. Bak şu zemin-i pür-nâzı.

Bu fezâ-yı lâtif, şirin. Yahu başını kaldır. Bak, semâvâta ser çekmiş, bulutları da yırtmış, aşağıda bırakmış, davet ediyor bizi

Şu şecere-i tûbâ. Meğer o Kur'ân imiş. Dalları her tarafa uzanmış. Tedellî eden bu dala biz de asılmalıyız; oraya alsın bizi.

O şecere-i semâvî bir timsali zeminde olmuş şer'-i enveri. Demek zahmet çekmeden o yol ile çıkardık bu âlem-i ziyaya, sıkmadan zahmet bizi.

Madem yanlış etmişiz; eski yere döneriz, doğru yolu buluruz. Bak, *üçüncü yolumuz*, şu dağlar üstünde durmuş olan şehbâzi,

Hem de bütün cihana okuyor bir ezanı. Bak müezzin-i âzama: Muhammedü'l-Hâşimî (a.s.m.) davet eder insanı âlem-i nur-u envere. İlzam eder niyaz ile namazı.

Bulutları da yırtmış, bak bu hüdâ dağlarına. Semâvâta ser çekmiş, bak şeriat cibâline. Nasıl müzeyyen etmiş zeminimizin yüzü gözü.

İşte çıkmalıyız buradan himmet tayyaresiyle. Ziya, nesim orada, nur-u cemâl orada. İşte buradadır Uhud-u tevhid, o cebel-i azizi.

İşte şuradadır Cûdî-i İslâmiyet, o cebel-i selâmet. İşte Cebelü'l-Kamer olan Kur'ân-ı ezher; zülâl-i Nil akıyor o muhteşem menbadan. İç o âb-ı lezizi.

فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ
وَأَخِرُ دَعْوَيْنَا أَنْ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

Ey arkadaş! Şimdi hayali baştan çıkar, aklı kafaya geçir. Evvelki iki yolun mağdub ve dâllîn yolu; hatarları pek çoktur, kıştır daim güz, yazı.

Yüzde biri kurtulur: Eflâtun, Sokratgibi. Üçüncü yol sehildir, hem karîb, müstakimdir. Zayıf-kavî müsâvi; herkes o yoldan gider. En rahatı budur ki, şehid olmak ya gazi.

İşte neticeye gireriz. Evet, dehâ-yı fennî—evvelki iki yoldur ona meslek ve mezhep. Fakat hüdâ-yı Kur'ânî—üçüncü yoldur onun sırat-ı müstakimi. İsal eder o bizi.

اللَّهُمَّ اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ صِرَاطَ الَّذِينَ
أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ،
أَمِينَ

1. "Yaratıcılık mertebelerinin en güzelinde bulunan Allah'ın şanı ne yücedir!" Mü'minûn Sûresi, 23:14.

2. "Duamızın sonu, 'Âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamd olsun'dan ibarettir." Yûnus Sûresi, 10:10.

3. "Allahım! Bizi doğru yola ilet-kendilerine in'âm'da bulunduğun kimselerin yoluna. Yoksa gazabına uğrayanların yahut sapıtanların yoluna değil. Âmin."

Hakikî bütün elem dalâlette, bütün lezzet imandadır Hayal libasını giymiş muazzam bir hakikat

Ey yoldaş-ı hüşdar! Sırat-ı müstakimin o meslek-i nuranî, mağdub ve dâllînin o tarik-i zulmanî, tam farklarını görmek eğer istersen, ey aziz,

Gel, vehmini ele al, hayal üstüne de bin. Şimdi seninle gideriz zulûmat-ı ademe. O mezar-ı ekberi, o şehir-i pür-emvâtı bir ziyaret ederiz.

Bir Kadîr-i Ezelî, kendi dest-i kudretle bu zulûmat-ı kıt'adan bizi tuttu çıkardı, bu vücuda bindirdi, gönderdi şu dünyaya, şu şehir-i bî-lezâiz.

İşte şimdi biz geldik şu âlem-i vücuda, o sahrâ-yı hâile. Gözümüz de açıldı, şeyş cihette biz baktık. Evvel istîtafkârâne önümüze bakarız.

Lâkin beliiyeler, elemeler, önümüzde düşmanlar gibi tehacüm eder. Ondandır korktuk, çekindik. Sağa sola, anâsır-ı tabâyie bakarız, ondan medet bekleriz.

Lâkin biz görüyoruz ki, onların kalbleri kasiye, merhametsiz. Dişlerini bilerler, hiddetli de bakarlar. Ne naz dinler, ne niyaz.

Muztar adamlar gibi meysûâne nazarı yukarıya kaldırdık. Hem istimdatkârâne ecrâm-ı ulviyeye bakarız; pek dehşetli, tehditkâr da görürüz.

Güya birer gülle, bomba olmuşlar, yuvalardan çıkmışlar, hem etraf-ı fezada pek sür'atli geçerler. Her nasılsa ki onlar birbirine dokunmaz.

Ger birisi yolunu kazara bir şaşırsa, el'iyâzü billâh, şu âlem-i şehadet ödü de patlayacak. Tesadüfe bağlıdır; bundan dahi hayır gelmez.

Meyusâne nazarı o cihetten çevirdik, elîm hayrete düştük. Başımız da eğildi, sinemizde saklandık. Nefsimize bakarız, mütalâa ederiz.

İşte işitiyoruz: Zavallı nefsimizden binlerle hâcetlerin sayhaları geliyor, binlerle fâkatlerin eninleri çıkıyor. Teselliye beklerken tevahhuş ediyoruz.

Ondan da hayır gelmedi. Pek ilticakârâne vicdanımıza girdik. İçine bakıyoruz, bir çareyi bekleriz. Eyvah, yine bulmayız. Biz medet vermiyoruz.

Zira onda görünür binlerle emelleri, galeyanlı arzular, heyecanlı hissiyat kâinata uzanmış. Herbirinden titreriz, hiç yardım edemeyiz.

O âmâl sıkışmışlar vücut-adem içinde; bir tarafı ezele, bir tarafı ebede uzanıp gidiyorlar. Öyle vüs'atleri var; ger dünyayı yutarsa o vicdan da tok olmaz.

İşte bu elîm yolda nereye bir başvurduk, onda bir belâ bulduk. Zira mağdub ve dâllîn yolları böyle olur. Tesadüf ve dalâlet o yolda nazar-endaz.

O nazarı biz taktık, bu hale böyle düştük. Şimdi dahi halimiz ki mebbe' ve meâdi, hem Sâni ve hem haşri muvakkat unutmuşuz.

Cehennemden beterdir, ondan daha muhriktir, ruhumuzu eziyor. Zira o şeş cihetten ki onlara başvurduk; öyle hâlet almışız.

Ki yapılmış o hâlet, hem havf ile dehşetten, hem acz ile ra'şetten, hem kalâk ve vahşetten, hem yütm ve hem yeisten mürekkep vicdan-sûz.

Şimdi her cihete mukabil bir cepheyi alırız, def'ine çalışırız. Evvel, kudretimize müracaat ederiz. Vâesefâ görürüz

Ki âcize, zaife. Saniyen, nefiste olan hâcâtın susmasına teveccüh ediyoruz. Vâesefâ, durmayıp bağırırlar görürüz.

Sâlisen, istimdatkârâne, bir halâskârı için bağırır, çağırırız. Ne kimse işitiyor, ne cevabı veriyor. Biz de zannediyoruz:

Herbir şey bize düşman, herbir şey bizden garip. Hiçbir şey kalbimize bir teselli vermiyor; hiç emniyet bahşetmez, hakikî zevki vermez.

Râbian, biz ecrâm-ı ulviyeye baktıkça, onlar nazara verir bir havf ile dehşeti. Hem vicdanın müz'ici bir tevahhuş geliyor akıl-sûz, evham-sâz.

İşte, ey birader! Bu dalâletin yolu, mahiyeti şöyledir. Küfürdeki zulmeti bu yolda tamam gördük. Şimdi de gel kardeşim, o ademe döneriz.

Tekrar yine geliriz. Bu kere tarikimiz sırat-ı müstakimdir, hem imanın yoludur. Delil ve imamımız inâyet ve Kur'ân'dır, şehbâz-ı edvar-pervaz.

İşte Sultan-ı Ezelin rahmet ve inâyeti vaktâ bizi istedi, kudret bizi çıkardı, lütfen bizi bindirdi kanun-u meşiete etvâr üstünde perdâz.

Şimdi bizi getirdi, şefkat ile giydirdi şu hil'at-ı vücudu. Emanet rütbesini bize tevcih eyledi; nişan niyaz ve namaz.

Şu edvar ve etvârın, bu uzun yolumuzda birer menzil-i nazdır. Yolumuzda teshilât içindir ki kaderden bir emirnâme vermiş sahifede cephemiz.

Her nereye geliriz, herhangi taifeye misafir oluyoruz; pek uhuvvetkârâne istikbal görüyoruz. Malımızdan veririz, mallarından alırız.

Ticaret muhabbeti, onlar bizi beslerler, hediyelerle süslerler, hem de teşyi ederler. Gele gele işte geldik, dünya kapısındaız, işitiyoruz âvâz.

Bak, girdik şu zemine, ayağımızı bastık şehadet âlemine. Şehrâyin-i Rahmân, gürültühane-i insan. Hiçbir şey bilmeyiz, delil ve imamımız

Meşiet-i Rahmân'dır. Vekil-i delilimiz, nâzenin gözlerimiz. Gözlerimizi açtık, dünya içine saldık. Hatırına gelir mi evvelki gelişimiz?

Garip, yetim olmuştuk. Düşmanlarımız çoktu. Bilmezdik hâmimizi. Şimdi nur-u imanla o düşmanlara karşı bir rûkn-ü metinimiz,

İstinadî noktamız, hem himayetkârımız def' eder düşmanları. O iman-ı

billâhtır ki ziya-yı ruhumuz, hem nur-u hayatımız, hem de ruh-u ruhumuz.

İşte kalbimiz rahat, düşmanları aldırılmaz, belki düşman tanımaz. Evvelki yolumuzda vaktâ vicdana girdik; işittik ondan binlerle feryad ü fîzar ve âvâz.

Ondan belâyâ düştük. Zira âmâl, arzular, istidat ve hissiyat, daim ebedi ister. Onun yolunu bilmezdik. Bizden yol bilmemezlik; onda fîzar ve niyaz.

Fakat, elhamdü lillâh, şimdi gelişimizde bulduk nokta-i istimdad ki daim hayat verir o istidad âmâle; tâ ebedü'l-âbâda onları eder pervaz.

Onlara yol gösterir, o noktadan istidat. Hem istimdad ediyor, hem âb-ı hayatı içer, hem kemâline koşuyor o nokta-i istimdad, o şevk-engiz remz ü naz.

İkinci kutb-u iman ki tasdik-i haşirdir. Saadet-i ebedî o sadefin cevheri. İman burhanı Kur'ân. Vicdan, insanî bir râz.

Şimdi başını kaldır, şu kâinata bir bak, onun ile bir konuş. Evvelki yolumuzda pek müthiş görünürdü. Şimdi de mütebessim, her tarafa gülüyor, nâzeninâne niyaz ve âvâz.

Görmez misin: Gözümüz arı-misal olmuştur, her tarafa uçuyor. Kâinat bostanıdır her tarafta çiçekler. Her çiçek de veriyor ona bir âb-ı leziz.

Hem ünsiyet, teselli, tahabbübü veriyor. O da alır getirir, şehd-i şehadet yapar. Balda bir bal akıtır o esrarengiz şehbaz.

Harekât-ı ecrâma, ya nücüm ya şümusa nazarımız kondukça, ellerine verirler Hâlıkın hikmetini, hem mâye-i ibreti, hem cilve-i rahmeti alır, ediyor pervaz.

Güya şu güneş bizlerle konuşuyor. Der: “Ey kardeşlerimiz! Tevahhuşla sıkılmayınız. Ehlen sehlen merhaba, hoş teşrif ettiniz. Menzil sizin; ben bir mumdar-ı şehnaz.

“Ben de sizin gibiyim; fakat sâfi, isyansız, mutî bir hizmetkârım..

“O Zât-ı Ehad-i Samed ki mahz-ı rahmetiyle hizmetinize beni musahhar-ı pürnur etmiş. Benden hararet, ziya; sizden namaz ve niyaz.”

Yahu, bakın kamere. Yıldızlarla denizler, herbiri de kendine mahsus birer lisanla, “Ehlen sehlen merhaba,” derler. “Hoş geldiniz. Bizi tanımaz mısınız?”

Sırr-ı teâvünle bak, remz-i nizamla dinle. Herbirisi söylüyor: “Biz de birer hizmetkâr, rahmet-i Zülcelâlin birer âyinedarıyız. Hiç de üzölmeyiniz, bizden sıkılmayınız.

“Zelzele na'releri, hâdisât sayhaları sizi hiç korkutmasın, vesvese de vermesin. Zira onlar içinde bir zenzeme-i ezkâr, bir demdeme-i tesbih, velvele-i nâz ü niyaz.

“Sizi bize gönderen o Zât-ı Zülcelâl, ellerinde tutmuştur bunların

dizginlerini.” İman gözü okuyor yüzlerinde âyet-i rahmet, herbiri birer âvâz.

Ey mü'min-i kalb-hüşyar! Şimdi gözlerimiz bir parça dinlensinler. Onların bedeline hassas kulağımızı imanın mübarek eline teslim ederiz, dünyaya göndeririz. Dinlesin leziz bir saz.

Evvelki yolumuzda bir matem-i umumî, hem vâveylâ-yı mevtî zannolunan o sesler, şimdi yolumuzda birer nevaz ü namaz, birer âvâz ü niyaz, birer tesbiha âğâz.

Dinle, havadaki demdeme, kuşlardaki civcive, yağmurdaki zembere, denizdeki gamgama, ra'dlardaki rakraka, taşlardaki tıktıka birer mânidar nevaz.

Terennümât-ı hava, naarât-ı ra'diye, nağamât-ı emvac, birer zikr-i azamet. Yağmurun hezecâtı, kuşların seceâtı birer tesbih-i rahmet, hakikate bir mecaz.

Eşyada olan asvat birer savt-ı vücuttur; ben de varım derler. O kâinat-ı sâkit birden söze başlıyor: “Bizi câmid zannetme, ey insan-ı boşboğaz!”

Tuyurları söylettirir ya bir lezzet-i nimet, ya bir nüzul-ü rahmet. Ayı ayrı seslerle, küçük âğazlarıyla rahmeti alkışlarlar. Nimet üstünde iner, şükür ile eder pervaz.

Remzen onlar derler: “Ey kâinat, kardeşler! Ne güzeldir halimiz.

“Şefkatle perverdeyiz, halimizden memnunuz.” Sivri dimdikleriyle fezaya saçıyorlar birer âvâz-ı pür-naz.

Güya bütün kâinat ulvî bir musikidir; iman nuru ışıtır ezkâr ve tesbihleri. Zira hikmet reddeder tesadüf vücudunu; nizam ise tard eder ittifak-ı evham-saz.

Ey yoldaş! Şimdi şu âlem-i misalîden çıkarız, hayalî vehimden ineriz, akıl meydanında dururuz, mizana çekeriz, ederiz yolları ber-endaz.

Evvelki elîm yolumuz mağdub ve dâllîn yolu. O yol verir vicdana tâ en derin yerine hem bir hiss-i elîmi, hem bir şedid elemi. Şuur onu gösterir. Şuura zıt olmuşuz.

Hem kurtulmak için de muztar ve hem muhtacız. Ya o teskin edilsin, ya ihsas da olmasın. Yoksa dayanamayız; feryad ü fîzar dinlenmez.

Hüdâ ise şifâdır; hevâ iptal-i histir. Bu da teselli ister, bu da tegafül ister, bu da meşgale ister, bu da eğlence ister. Hevesât-ı sihirbaz,

Tâ vicdanı aldatsın, ruhu tenvim edilsin, tâ elem hissolmasın. Yoksa o elem-i elîm, vicdanı ihrak eder; fîzâra dayanılmaz, elem-i ye's çekilmez.

Demek sırat-ı müstakimden ne kadar uzak düşse, o derece nisbeten şu hâlet tesir eder, vicdanı bağırırtır. Her lezzetin içinde elemi var birer iz.

Demek heves, hevâ, eğlence, sefahetten memzuç olan şâşaa-i medenî, bu

dalâletten gelen şu müthiş sıkıntıya bir yalancı merhem, uyutucu zehirbaz.

Ey aziz arkadaşım! İkinci yolumuzda, o nuranî tarikte bir hâleti hissettik. O hâletle oluyor hayat maden-i lezzet; âlâm olur lezâiz.

Onunla bunu bildik ki mütefavit derecede, kuvvet-i iman nisbetinde ruha bir hâlet verir. Ceset ruhla mültezdir, ruh vicdanla mütelezziz.

Bir saadet-i âcile, vicdanda münderiçtir. Bir firdevs-i mânevî, kalbinde mündemiçtir. Düşünmekse deşmektir, şuur ise şiar-ı râz.

Şimdi ne kadar kalb ikaz edilirse, vicdan tahrik edilse, ruha ihsas verilse, lezzet ziyade olur. Hem de döner ateşi nur, şitâsı yaz.

Vicdanda firdevslerin kapıları açılır. Dünya olur bir cennet. İçinde ruhlarımız eder pervâz ü perdâz, olur şehbâz ü şehnâz, yelpez namaz ü niyaz.

Ey aziz yoldaşım! Şimdi Allahısmarladık. Gel, beraber bir dua ederiz, sonra da buluşmak üzere ayrılırız.

اَللّٰهُمَّ اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيْمَ، اٰمِيْنَ

1. Allahım, bizi doğru yola ilet. Âmin.

Îcaz ile beyan-ı i'câz-ı Kur'ân

Bir zaman rüyada gördüm ki, Ağrı Dağıaltındayım. Birden o dağ patladı, dağ gibi taşları âleme dağıttı, sarstı cihanı.

Füc'eten bir adam yanımda peydâ oldu. Dedi ki: Îcaz ile beyan et, icmal ile îcaz et bildiğin envâ-ı i'câz-ı Kur'ân'ı.

Daha rüyada iken tabirini düşündüm. Dedim: Şuradaki infilâk, beşerde bir inkılâba misal. İnkılâpta ise elbet hüda-yı Furkanî

Her tarafta yükselip hem de hâkim olacak. İ'câzının beyanı zamanı da gelecek. O sâile cevaben dedim: İ'câz-ı Kur'ânî

Yedi menâbi-i külliyyeden tecellî, hem yedi anâsırdan terekküp eder.

Birinci menba: Lâfzın fesâhatinden selâset-i lisanı,

Nazmın cezaletinden, mânâ belâğatinden, mefhumların bedâatinden, mazmunların beraatinden, üslûpların garabetinden birden tevellüt eden bârika-i beyanı,

Onlarla oldu mümteziç, mizac-ı i'câzında acip bir nakş-ı beyan, garip bir san'at-ı lisanî. Tekrarı hiçbir zaman usandırmaz insanı.

İkinci unsurise, umur-u kevniyede gaybî olan esasat, İlâhî hakaikten, gaybî olan esrardan, gaybî-yi âsümânî.

Mazide kaybolan gaybî olan umurdan, müstakbelde müstetir kalmış olan ahvalden birden tazammun eden bir ilmü'l-guyub hızanı,

Âlemü'l-guyub lisanı, şehadet âlemiyle konuşuyor erkânı, rumuz ile beyanı, hedef nev-i insanî, i'câzın bir lem'a-i nuranî.

Üçüncü menba ise, beş cihetle harika bir câmiyyet vardır: Lâfzında, mânâsında, ahkâmda, hem ilminde, makâsıdın mizanı.

Lâfzı tazammun eder pek vâsi ihtimâlât, hem vücuh-u kesire ki herbiri nazar-ı belâğatte müstahsen, Arabiyece sahih, sırr-ı teşrii lâyıık görüyor anı.

Mânâsında meşârib-i evliya, ezvâk-ı ârifîni, mezâhib-i sâlikîn, turuk-u mütekellimîn, menâhic-i hükema, o i'câz-ı beyanı

Birden ihata etmiş, hem de tazammun etmiş delâletinde vüs'at, mânâsında genişlik. Bu pencere ile baksan, görürsün, ne geniştir meydanı.

Ahkâmdaki istiab: Şu harika şeriat ondan olmuş istinbat. Saadet-i dâreynin bütün desâtirini, bütün esbab-ı emni,

İçtimaî hayatın bütün revâbıtını, vesâil-i terbiye, hakaik-i ahvâli birden tazammun etmiş onun tarz-ı beyanı.

İlmindeki istiğrak: Hem ulûm-u kevnîye, hem ulûm-u İlâhî, onda merâtib-i delâlat, rumuz ile işârat, sûreler surlarında cem' etmiştir cinânı.

Makâsıd ve gayatta muvazenet, ıttırad, fıtrat desâtirine mutabakat, ittihad, tamam müraat etmiş, hıfz eylemiş mizanı.

İşte lâfzın ihatasında, mânânın vüs'atinde, hükmün istiâbında, ilmin istiğrakında, muvazene-i gayatta câmiyet-i pürşânı!

Dördüncü unsur ise, her asrın derece-i fehmine, edebî rütbesine, hem her asırdaki tabakata, derece-i istidat, rütbe-i kabiliyet nisbetinde ediyor bir ifaza-i nuranî.

Her asra, her asırdaki her tabakaya kapısı küşâde. Güya her demde, her yerde taze nâzil oluyor o kelâm-ı Rahmânî.

İhtiyarlandıkça zaman, Kur'ân da gençleşiyor. Rumuzu hem tavazzuh eder, tabiat ve esbabın perdesini de yırtar o hitab-ı Yezdânî.

Nur-u tevhidi, her dem her âyetten fıskırır. Şehadet perdesini gayb üstünde kaldırır. Ulviyet-i hitabı, dikkate davet eder o nazar-ı insanı,

Ki o lisan-ı gaybdır; şehadet âlemiyle bizzat odur konuşur. Şu unsurdan bu çıkar: Harika tazeliği bir ihata-i ummânî.

Te'nis-i ezhan için akl-ı beşere karşı İlâhî tenezzülât. Tenzilin üslûbunda tenevvüü, mûnisliğidir mahbub-u ins ü cânı.

Beşinci menba ise, nakil ve hikâyâtında, ihbar-ı sadıkada, esasî noktalardan hazır müşahit gibi bir üslûb-u bedî-i pür-maânî

Naklederek beşeri onunla ikaz eder. Menkulâtı şunlardır: İhbar-ı evvelîni, ahvâl-i âhirîni, esrar-ı Cehennem ve Cinânı,

Hakaik-i gaybiye, hem esrar-ı şehadet, serâir-i İlâhî, revâbıt-ı kevnîye dair hikâyâtıdır hikâyet-i ayânî

Ki ne vâki reddeylemiş, ne mantık tekzip etmiş. Mantık kabul etmezse, red de bile edemez. Semâvî kitapların ki matmah-ı cihanî

İttifakî noktalarda musaddıkane nakleder. İhtilâfî yerlerinde musahhihâne bahseder. Böyle naklî umurlar bir ümmîden suduru harika-i zamanî.

Altıncı unsur ise: Mutazammın ve müessis olmuş din-i İslâma. İslâmiyet misline ne mazi muktedir, ne müstakbel muktedir; araştırsan zaman ile mekânı.

Arzımızı senevî, yevmî dairesinde şu hayt-ı semâvîdir, tutmuş da döndürüyor.

Küreye ağır basmış, hem dahi ona binmiş; bırakmıyor isyanı.

Yedinci menba ise, şu altı menbadan çıkan envâr-ı sitte, birden eder imtizaç. Ondandır çıkar bir hüsün, bundan gelir bir hads, vasıta-i nuranî,

Şundan çıkan bir zevktir. Zevk-i i'caz bilinir; tabirine lisanımız yetişmez. Fikir dahi kâsırdır; görünür de tutulmaz o nücüm-u âsümânî.

On üç asır müddette meylü't-tehaddî varmış Kur'ân'ın a'dâsında. Şevk-i taklit uyanmış Kur'ân'ın ahbabında. İşte i'câzın bir burhanı.

Şu iki meyl-i şedidle yazılmıştır, meydanda. Milyonlarla kütüb-ü Arabiye gelmiştir kütüphane-i vücuda. Onlar ile tenzili, düşerse bir mizanı,

Muvazene edilse, değil dâna-i bîmüdânî, hattâ en âmi adam, göz kulakla diyecek: Bunlar ise insanî; şu ise âsümânî.

Hem de hükmedecek: Şu bunlara benzemez, rütbesinde olamaz. Öyle ise ya umundan aşağı—bu ise bilbedâhe malûm olmuş butlanı.

Öyle ise umumun fevkindedir. Mazmunları o kadar zamanda, kapı açık, beşere vakfedilmiş; kendine davet etmiş ervâhıyla ezhânı.

Beşer onda tasarruf, kendine de mal etmiş. Onun mazmunları ile yine Kur'ân'a karşı çıkmamış; hiçbir zaman çıkamaz, geçti zaman-ı imtihanı.

Sair kitaplara benzemez, onlara makîs olmaz. Zira yirmi sene zarfında münecemen hâcetlere nisbeten nüzulü, müteferrik, mütekâtı', bir hikmet-i Rabbânî.

Esbab-ı nüzulü muhtelif, mütebayın. Bir maddede es'ile mütekerrir, mütefavit. Hâdisât-ı ahkâmı müteaddit, mütegayir. Muhtelif, mütefarık nüzulünün ezmânı.

Hâlât-ı telâkkisi mütenevvi, mütehalif. Aksâm-ı muhatabı müteaddit, mütebâid. Gayât-ı irşadında mütederriç, mütefavit. Şu esaslara müstenid binaî, hem beyanî,

Cevabî, hem hitabî. Bununla da beraber selâset ve selâmet, tenasüp ve tesanüd, kemâlini göstermiş. İşte onun şahidi: Fenn-i beyan ve maânî.

Kur'ân'da bir hasa var; başka kelâmı yoktur. Bir kelâmı işitsen, asıl sahib-i kelâmı arkasında görürsün, ya içinde bulursun. Üslûp, âyine-i insanî.

Ey sâil-i misalî! Sen ki îcaz istedin; ben de işaret ettim. Eğer tafsil istersen, haddimin haricinde. Sinek seyretmez âsümânı.

Zira o kırk envâr-ı i'câzından yalnız bir tekini ki, cezalet-i nazmıdır, *İşârâtü'l-İ'câz*'da sıkışmadı tibyânı.

Yüz sahife tefsirim ona kâfi gelmedi. Senin gibi ruhanî ilhamları ziyade; ben istiyorum senden tafsil ile beyanı.

• • •

Ulaşmaz dest-i edeb-i garb-ı hevesbâr-ı hevâkâr-ı dehâdâr

De'b-i edeb ebed-müddet Kur'ân-ı ziyâbâr-ı şifâkâr-ı hüdâdâr ¹

1. Batının heva ve hevese dayalı dehasından kaynaklanan edebiyatı, Kur'ân'ın sonsuza kadar ışıltı ve şifa saçan hidayet verici edep ve edebiyatına ulaşmaz.

Kâmilîn insanların zevk-i maâlîsini hoşnud eden bir hâlet, çocukça bir hevese, sefihçe bir tabiat sahibine hoş gelmez,

Onları eğlendirmez. Bu hikmete binaen, bir zevk-i süflî, sefih, hem nefsî ve şehvânî içinde tam beslenmiş, zevk-i ruhîyi bilmez.

Avrupa'dan tereşsuh etmiş şu hazır edebiyat romanvâri nazarla, Kur'ân'da olan letâif-i ulviyet, mezâyâ-yı haşmeti göremez, hem tadamaz.

Kendindeki mihengi ona ayar edemez. Edebiyatta vardır üç meydan-ı cevelân; onlar içinde gezer, haricine çıkamaz.

Ya aşkla hüsendür, ya hamâset ve şehâmet, ya tasvir-i hakikat. İşte yabanî edepse, hamâset noktasında hakperestliği etmez.

Belki zalim nev-i beşerin gaddarlıklarını alkışlamakla kuvvetperestlik hissini telkin eder. Hüsün ve aşk noktasında, aşk-ı hakikî bilmez.

Şehvet-engiz bir zevki nefislere de zerk eder. Tasvir-i hakikat maddesinde, kâinata san'at-ı İlâhî suretinde bakmaz,

Bir sıbga-i Rahmânî suretinde göremez. Belki tabiat noktasında tutar, tasvir ediyor; hem ondan da çıkamaz.

Onun için telkini aşk-ı tabiat olur. Maddeperestlik hissi, kalbe de yerleştirir; ondan ucuzca kendini kurtaramaz.

Yine ondan gelen, dalâletten neş'et eden ruhun ıztırâbâtına, o edepsizlenmiş edeb müsekkîn, hem münevvim, hakikî faide vermez.

Tek bir ilâcî bulmuş, o da romanlarıymış. Kitap gibi bir hayy-ı meyyit, sinema gibi bir müteharrik emvat. Meyyit hayat veremez.

Hem tiyatro gibi tenasuhvâri, mazi denilen geniş kabrin hortlakları gibi şu üç nevi romanlarıyla hiç de utanmaz.

Beşerin ağzına yalancı bir dil koymuş, hem insanın yüzüne fâsık bir göz takmış, dünyaya bir âlüfte fistanını giydirmiş, hüsn-ü mücerred tanımaz.

Güneşi gösterirse, sarı saçlı güzel bir aktrisi kârie ihtar eder. Zahiren der: “Sefahet fenadır, insanlara yakışmaz.”

Netice-i muzırrayı gösterir. Halbuki sefahete öyle müşevvikane bir tasviri yapar ki, ağız suyu akıtır, akıl hâkim kalamaz.

İştihayı kabartır, hevesi tehyic eder, his daha söz dinlemez. Kur'ân'daki

edepse hevâyı karıştırmaz.

Hakperestlik hissi, hüsn-ü mücerred aşkı, cemâlperestlik zevki, hakikatperestlik şevki verir. Hem de aldatmaz.

Kâinata tabiat cihetinde bakmıyor. Belki bir san'at-ı İlâhî, bir sıbga-i Rahmânî noktasında bahseder; akılları şaşırtmaz.

Mârifet-i Sâniin nurunu telkin eder. Herşeyde âyetini gösterir. Her ikisi rikkatli birer hüznü de veriyor; fakat birbirine benzemez.

Avrupazâde edepse, fakdû'l-ahbaptan, sahipsizlikten neş'et eden gamlı bir hüznü veriyor; ulvî hüznü veremez.

Zira sağır tabiat, hem de bir kör kuvvetten mülhemâne aldığı bir hiss-i hüzn-ü gamdar. Âlemi bir vahşetzar tanır; başka çeşit göstermez.

O surette gösterir, hem de mahzunu tutar, sahipsiz de olarak yabanîler içinde koyar, hiçbir ümit bırakmaz.

Kendine verdiği şu hiss-i heyecanla git gide ilhâda kadar gider, tâtile kadar yol verir. Dönmesi müşkül olur; belki daha dönemez.

Kur'ân'ın edebi ise, öyle bir hüznü verir ki, âşıkane hüzündür, yetimâne değildir. Firaku'l-ahbaptan gelir; fakdû'l-ahbaptan gelmez.

Kâinata nazarı, kör tabiat yerine, şuurlu, hem rahmetli bir san'at-ı İlâhî onun medar-ı bahsi. Tabiattan bahsetmez.

Kör kuvvetin yerine, inâyetli, hikmetli bir kudret-i İlâhî ona medar-ı beyan. Onun için, kâinat vahşetzar suret giymez.

Belki muhatab-ı mahzunun nazarında oluyor bir cemiyet-i ahbap. Her tarafta tecavüb, her cânibde tahabbüb; ona sıkıntı vermez.

Her köşede istînas, o cemiyet içinde mahzunu vaz' ediyor bir hüzn-ü müştakane; bir hiss-i ulvî verir, gamlı bir hüznü vermez.

İkisi birer şevki de verir. O yabanî edebın verdiği bir şevk ile nefis düşer heyecana, heves olur münbasıt. Ruha ferah veremez.

Kur'ân'ın şevki ise, ruh düşer heyecana, şevk-i maâli verir. İşte bu sırra binaen, şeriat-i Ahmediye lehviyâtı istemez.

Bazı âlât-ı lehvi tahrım edip, bir kısmı helâl diye izin verip; demek hüzn-ü Kur'ânî veya şevk-i tenzilî veren âlet zarar vermez.

Eğer hüzn-ü yetimî veya şevk-i nefsanî verse, âlet haramdır. Değişir eşhasa göre; herkes birbirine benzemez.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ
وَالصَّلَاةُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ
أَجْمَعِينَ¹

Tevhidin İki Bürhan-ı Muazzamı ve Sûre-i İhlâsın bir nükte-i İ'câziyesi

Şu kâinat tamamıyla bir burhan-ı muazzamdır. Lisan-ı gayb, şehadetle müsebbihtir, muvahhiddir. Evet tevhid-i Rahmân'la, büyük bir sesle zâkirdir ki:

لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ²

1. Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla. Âlemlerin rabbi olan Allah'a hamd, Peygamberlerin Efendisi olan zâta ve onun bütün âl ve ashabına salât olsun.
2. "Ondan başka ilâh yoktur." Âl-i İmran Sûresi, 3:18; Tevbe Sûresi, 9:129; Hûd Sûresi, 11:14.

Bütün zerrât hüceyrâtı, bütün erkân ve âzâsı birer lisan-ı zâkirdir; o büyük

sesle beraber der ki: لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

O dillerde tenevvü var, o seslerde merâtîp var. Fakat bir noktada toplar, onun

zikri, onun savtı ki: لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

Bu bir insan-ı ekberdir; büyük sesle eder zikri. Bütün eczası, zerrâtı küçücük

sesleriyle, o bülend sesle beraber der ki: لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

Şu âlem halka-i zikri içinde okuyor aşrı, şu Kur'ân maşrık-ı nuru. Bütün zîruh

eder fikri ki: لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

Bu Furkan-ı Celîlüşşan, o tevhide nâtık burhan, bütün âyât sadık lisan, şuâât

barika-i iman, beraber der ki: لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

Kulağı ger yapıştırsan şu Furkan'ın sinesine; derinden tâ derine, sarihan

işitirsin, semâvî bir sadâ der ki: ¹ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

O sestir gayeten ulvî, nihayet derece ciddî, hakikî pek samimî, hem nihayet mûnis ve mukni ve burhanla mücehhezdir. Mükerrer der ki: لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

Şu burhan-ı münevverde, cihât-ı sittesi şeffaf ki üstünde münakkâştır müzehher sikke-i i'câz içinde parlayan nur-u hidayet, der ki: لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

Evet, altında nesc olmuş mühefhef mantık ve burhan, sağında akli istintak, mürefref her taraf, ezhan “Sadakte” der ki, لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

Yemîn olan şimalinde eder vicdanı istişhad. Emâmında hüsn-ü hayırdır, hedefinde saadettir. Onun miftahıdır her dem ki, لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

Emâm olan verâsında ona mesned semâvîdir ki vahy-i mahz-ı Rabbânî. Bu şey cihet ziyadardır, burûcunda tecellîdar ki, لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

Evet, vesvese-i sârik, bâvehim şüphe-i târik, ne haddi var ki o mârik girebilsin bu bârik kasa. Hem şârik ki sur sûreler şâhik, her kelime bir melek-i nâtık ki, لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

O Kur’ân-ı Azîmüşşan nasıl bir bahr-i tevhiddir. Birtek katre, misal için birtek Sûre-i İhlâs; fakat kısa birtek remzi, nihayetsiz rumuzundan... Bütün envâ-ı şirki reddeder, hem de yedi envâ-ı tevhidi eder ispat; üçü menfi, üçü müsbet, şu altı cümlede birden:

Birinci cümle: ¹ قُلْ هُوَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ karinesiz işaretir. Demek ıtlakla tayindir. O tayinde taayyün var. Ey, ² لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

Şu, tevhid-i şuhuda bir işaretir. Hakikatbîn nazar tevhide müstağrak olursa der ki: ³ لَا مَشْهُودَ إِلَّا هُوَ

İkinci cümle: ⁴ اللَّهُ أَحَدٌ dir ki, tevhid-i ulûhiyete tasrihtir. Hakikat, hak lisanı

der ki: لَا مَعْبُودَ إِلَّا هُوَ⁵

Üçüncü cümle: اللَّهُ الصَّمَدُ⁶

dir. İki cevher-i tevhide sadeftir. Birinci dürrü:

tevhid-i rububiyet. Evet, nizam-ı kevn lisanı der ki: لَا خَالِقَ إِلَّا هُوَ⁷

İkinci dürrü: tevhid-i kayyûmiyet. Evet, serâser kâinatta, vücut ve hem

bekâda, müessire ihtiyaç lisanı der ki: لَا قَيُّومًا إِلَّا هُوَ⁸

Dördüncü: لَمْ يَلِدْ⁹ dir. Bir tevhid-i celâli müstetirdir. Envâ-ı şirki reddeder, küfrü keser bîştibah.

1. "De ki: O..." İhlâs Sûresi, 112:1.

2. Ondan başka o yoktur.

3. Ondan başka görünen birşey yoktur.

4. "Allah birdir." İhlâs Sûresi: 112:1.

5. Ondan başka kendisine ibadet edilen kimse yoktur.

6. "Allah Samed'dir; herşey Ona muhtaçtır, O ise hiçbir şeye muhtaç değildir." İhlâs Sûresi: 112:2.

7. Ondan başka yaratıcı yoktur.

8. Ondan başka eşyanın varlığını devam ettiren yoktur.

9. "O doğurulmamıştır." İhlâs Sûresi, 112:3.

Yani tagayyür, ya tenasül, ya tecezzî eden elbet ne hâlıktır, ne kayyumdur, ne ilâh.

Veled fikri, tevellüd küfrünü¹ لَمْ reddeder, birden keser atar. Şu şirktendir ki, olmuştur beşer ekserisi gümrâh.

Ki Îsâ(a.s.), ya Üzeyr'in, ya melâik, ya ukûlün tevellüd şirki meydan alıyor nev-i beşerde gâh bâ-gâh.

Beşincisi: وَلَمْ يُولَدْ² Bir tevhid-i sermedî işareti şöyledir: Vâcib, kadîm, ezeli olmazsa olmaz İlâh.

Yâni, ya müddeten hâdis ise, ya maddeden tevellüd, ya bir asıldan münfasıl olsa, elbette olmaz şu kâinata penah.

Esbabperesti, nücumperestlik, sanem-peresti, tabiatperestlik şirkin birer nev'idir; dalâlette birer çâh.

Altıncı: وَلَمْ يَكُنْ³ Bir tevhid-i câmi'dir. Ne zâtında nazîri, ne ef'âlinde şerîki, ne sıfâtında şebîhi لَمْ lâfzına nazargâh.

Şu altı cümle mânen birbirine netice, hem birbirinin burhanı, müselseldir

berâhin, müretteptir netâic şu sûrede karargâh.

Demek şu Sûre-i İhlâsta, kendi miktar-ı kametinde müselsel, hem mürettep

otuz sûre münderiç; bu bunlara sehergâh.

لَا يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ⁴

1. (Olumsuzluk edatı) “Değildir.”
2. “O doğmamıştır.” İhlâs Sûresi, 112:3
3. “Olmadı.” İhlâs Sûresi, 112:4.
4. Gaybı Allah'tan başka kimse bilmez.

السلام عليكم وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ¹ بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ²

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bu parça hem Lâhikaya, hem î'câz-ı Kur'ân'ın âhirine yazılacak. Birkaç gün sonra, ehemmiyetli bir parçayı da göndereceğiz.

Mübarek Ramazan'ın Leyle-i Kadir sırrıyla, seksen üç sene bir ömr-ü mânevî kazandırması sırr-ı hikmetiyle ve Risale-i Nur'un şakirtlerindeki sırr-ı ihlâsla, tesanüd ve iştirâk-i a'mâl-i uhrevî düsturuyla, herbir sadık şakirt, o fevkalâde mânevî kazancı elde edeceğine gayet kuvvetli bir delili budur ki:

Bu daire içinde kırk bin, belki yüz bin hâlis, hakikî mü'minlerin içinde hakikat-i leyle-i Kadri elde edecek bir, iki, on, yirmi değil, belki yüzlerin elde etmesi ihtimali kavîdir.

Sırr-ı ihlâsla ve iştirâk-i a'mâl-i uhrevî düsturunun sırrıyla biz ve siz bu hakikate müteveccihen, bu Ramazan-ı Şerifte herbirimiz umumun hesabına ve umum arkadaşları içinde kendini farz edip, *nun*-u mütekellim-i maalgayrı, yani daima

أَجْرَنَا، إِرْحَمْنَا وَاغْفِرْ لَنَا وَوَفِّقْنَا وَاهْدِنَا وَاجْعَلْ
لَيْلَةَ الْقَدْرِ فِي هَذَا الرَّمْضَانِ خَيْرًا فِي حَقِّنَا مِنْ أَلْفِ
شَهْرٍ³

gibi kelimelerde نا içinde umum kardeşlerini niyet etmektir. Ve bilhassa, en zaif olan bu kardeşinizi, ağır vazifesinde, o hususî niyetle yardım etmektir.

1. Her türlü noksan sıfatlardan yüce olan Allah'ın adıyla.

2. Allah'ın selâmi, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

3. Bizi mükâfatlandı, bize merhamet et, bizi bağışla, bize muvaffakiyet ihsanet ve bizi doğru yoldan ayırma. Bu leyle-i Kadri, hakkımızda bin aydanhayırlı kıl.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Hem sizi, hem bizi, hem Risale-i Nur dairesini ve hususan kahraman Tâhirî, bu Virdü'l-Âzam-ı Kur'ânînin bu tarzda zuhura gelmesiyle tebrik ediyoruz. Evet, bunun tab'ında iki emr-i azîm var.

Birisi: Mu'cizatlı Kur'ân-ı Hakîmin ve kerametli Risale-i Nur'un tab'larına matbaada görülmemiş bir çığır açtı.

İkincisi: Tâhir'e ve Hâfız Ali'ye ve arkadaşlarına kazandırdığı fevkalâde bir sevap noktasıdır ki, bu sırra delil-i zahir, emsali matbaada, tab'da görülmemiş bir tarzda, aynen Tâhir'in hattı fotoğrafla alınmış gibi, kim bakıyorsa, "Bu Tâhir'in yazısıdır, matbu değildir" der.

Hem kâğıt, hem vakit dar olduğundan, bâki umuma selâm.

Kardeşiniz

Said Nursî

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bu Ramazan-ı Şerifte âfâka bakmamak ve dünyayı unutmaya çok muhtaç olduğum halde, maattessüf, dünyaya ara sıra bakmaya bizi mecbur ediyorlar. İnşaallah, bu bakmakta niyetimiz hizmet-i imaniye olduğundan, o da bir nevi ibadet sayılır.

Evet, size ilîştikleri gibi, bize de ayrı ayrı suretlerde tecavüzlerini ihsas ediyorlar. Fakat, Cenâb-ı Hakka şükür ki, onların tecavüzleri, aksülâmel nev'inde, Risale-i Nur'un fütuhatına yardım ediyor. İstanbul'daki ihtiyar adamın itirazı münasebetiyle kahraman Nazif yazıyor ki, o itiraz, Risale-i Nur'un İstanbul'da fütihat yapmaya ve parlamaya vesile oldu. Ve bize karşı başka cihetlerde küçücük tecavüzler de öyle netice veriyor. Fakat şimdi, biçare bazı hocaları ve sofuları Risale-i Nur'a karşı bir çekinmek, bir soğukluk vermek için hiç hatıra gelmeyen bir vesileyi bulmuşlar. Şöyle ki:

Diyorlar: "Saidyanında başka kitapları bulundurmuyor; demek onları beğenmiyor. Ve İmam-ı Gazâlî'yi de (r.a.) tam beğenmiyor ki, eserlerini yanına getirmiyor."

İşte bu acip, mânâsız sözlerle bir bulantı veriyorlar. Bu nevi hileleri yapan, perde altında ehl-i zındıkadır; fakat, safdil hocaları ve bazı sofuları vasıta yapıyorlar.

Buna karşı deriz ki: Hâşâ, yüz defa hâşâ! Risale-i Nur ve şakirtlerinin bir üstadı olan Hüccetü'l-İslâm İmam-ı Gazâlî ve beni Hazret-i Ali ile bağlayan yegâne üstadımı beğenmemek değil, belki bütün kuvvetleriyle onların takip ettiği mesleği ehl-i dalâletin hücumundan kurtarmak ve muhafaza etmektir.

Fakat, onların zamanında bu dehşetli zındıka hücumu, erkân-ı imaniyeyi sarsmıyordu. O muhakkik ve allâme ve müçtehid zâtların asırlarına göre münazara-i ilmiyede ve diniyede istimal ettikleri silâhlar hem geç elde edilir, hem bu zaman düşmanlarına birden galebe edemediğinden, Risale-i Nur Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyandan hem çabuk, hem keskin, hem tam düşmanların başını dağıtacak silâhları bulduğu için, o mübarek ve kudsî zâtların tezgâhlarına müracaat etmiyor. Çünkü, umum onların mercileri ve menbâları ve üstadları olan Kur'ân, Risale-i Nur'a tam mükemmel bir üstad olmuştur. Ve hem vakit dar, hem bizler az olduğumuz için vakit bulamıyoruz ki, o nuranî eserlerden de istifade etsek.

Hem Risale-i Nur şakirtlerinin yüz mislinden ziyade zâtlar, o kitaplarla meşguldürler ve o vazifeyi yapıyorlar. Biz de o vazifeyi onlara bırakmışız. Yoksa —hâşâ ve kellâ—o kudsî üstadlarımızın mübarek eserlerini ruh u canımız kadar severiz. Fakat herbirimizin birer kafası, birer eli, birer dili var; karşımızda da binler mütecaviz var; vaktimiz dar. En son silâh, mitralyoz gibi Risale-i Nur burhanlarını gördüğümüzden, mecburiyetle ona sarılıp iktifa ediyoruz.

Lâtif bir tevafuk:

Bu mektubu, başta ¹ **بَعْدَ عَاشِرَاتِ دَقَائِقِ شَهْرِ رَمَضَانَ** deyip, müteaddit işler meydana geldi, daha yazamadık; tâ, mübarek Âtîf'ın mübarek mektubu geldi, başında **بَعْدَ عَاشِرَاتِ دَقَائِقِ شَهْرِ رَمَضَانَ** kelimeleri mektubumuzun başına tevafuk etmek için bizi beklettirdi. O kerametkâr kalemiyle bu memlekete evvelce gönderdiği parlak yazıları Risale-i Nur'u, bu havalide imdadımıza göndermek niyeti, pek büyük bir hizmet-i Nuriye olarak, bir fedakârlıktır; fakat kendine de çok lâzımdır.

Şimdiden, buradaki Risale-i Nur şakirtleri namına ona binler teşekkür ve o hizmette onu tebrik ediyoruz. Ve onun kerametli kalemi, cazibedar esrar-ı tevafukiyeden yüzünü çevirip doğrudan doğruya Risale-i Nur'un neşrine sarılması, bizi çok minnettar ve mesrur eyledi. Cenâb-ı Hak, onun gibi hâlis, muhlis talebeleri çoğaltsın. Âmin.

Mektuplarınızda ara sıra Sıddık Süleyman'ın, eski zamanda hararetli sadakati ve alâkadarlığı ve kuvvetli şakirtliğiyle bahsi geçiyor. O zât, ben ölünceye kadar onun sadakati ve selâmet-i kalbini ve bana ve Risale-i Nur'a hâlisâne hizmetini unutamıyorum.

1. Ramazan ayının dakikalarının âşireleri adedince.

Aziz, sıddık, hâlis, muhlis kardeşlerim ve hizmet-i Kur'âniyede ciddî, hakikî arkadaşlarım,

Bu yakında hem Isparta'da, hem bu havalide Risale-i Nur'un İhlâs Lem'aları intişara başladığı münasebetiyle ve bir iki küçük hâdise cihetiyle şiddetli bir ihtar kalbe geldi. Riyaya dair Üç Nokta yazılacak.

Farz ve vaciplerde ve şeâir-i İslâmiyede ve sünnet-i seniyenin ittibâında ve haramların terkinde riya giremez; izharı, riya olamaz—meğer, gayet za'f-ı imanla beraber, fıtraten riyakâr ola. Belki, şeâir-i İslâmiyeye temas eden ibadetlerin izharları, ihfâsından çok derece daha sevaplı olduğunu, Hücetü'l-İslâm İmam-ı Gazâlî (r.a.) gibi zâtlar beyan ediyorlar. Sâir nevafilin ihfası çok sevaplı olduğu halde, şeaire temas eden, hususan böyle bid'alar zamanında ittibâ-ı sünnetin şerafetini gösteren ve böyle büyük kebâir içinde, haramların terkindeki takvâyı izhar etmek, değil riya, belki ihfâsından pek çok derece daha sevaplı ve hâlistir.*Birincisi:*

Riyaya insanları sevk eden esbabın,*İkinci nokta:*

Birincisi: Za'f-ı imandır. Allah'ı düşünmeyen, esbaba perestîş eder, halklara hodfuruşlukla riyakârâne vaziyet alır. Risale-i Nur şakirtleri, Risale-i Nur'dan aldıkları kuvvetli iman-ı tahkikî dersiyle esbaba ve nâsa ubudiyet noktasında bir kıymet, bir ehemmiyet vermiyor ki, ubudiyetlerinde onlara gösterişle riya etsinler.

Hırs ve tamah, za'f-ı fakr noktasında teveccüh-ü nâsı celbine medar riyâkârâne vaziyet almaya sevk ediyor.*İkinci sebep:*

Risale-i Nur'un şakirtleri, iktisat ve kanaat ve tevekkül ve kismetine rıza gibi, Risale-i Nur'un dersinden aldıkları izzet-i imaniye, inşaallah onları riyadan ve dünya menfaatleri için hodfuruşluktan men eder.

Üçüncü sebep: Hırs-ı şöhet, hubb-u cah, makam sahibi olmak, emsaline tefevvuk etmek gibi hisler ve insanlara iyi görünmek, tasannukârâne (haddinden fazla kendine ehemmiyet verdirmek) ve tekellüfkârâne (lâyık olmadığı yüksek makamlarda görünmek) tarzını takınmakla riya eder.

Risale-i Nur şakirtleri, *ene*'yi, *nahnü*'ye tebdil ettikleri, yani enaniyeti bırakıp, Risale-i Nur dairesinin şahs-ı mânevisinin hesabına çalışması, *ben* yerine *biz* demeleri; ve ehl-i tarikatın fenâ fi's-şeyh, fenâ fi'r-resul ve nefsi emmareyi öldürmek gibi riyadan kurtaran vasıtaların bu zamanda birisi de fenâ fi'l-ihvan,

yani şahsiyetini kardeşlerinin şahs-ı maneviyesi içinde eritip öyle davrandığı için, inşaallah, ehl-i hakikatin riyadan kurtulmaları gibi, bu sırla onlar da kurtulurlar.

Vazife-i diniye itibarıyla nâsa hüsn-ü kabul ettirmek, o makamın iktiza ettiği yüksek tavırlar ve vaziyetler, hodfuruşluk ve riya sayılmaz ve sayılmamalı—meğer o adam, o vazifeyi, kendi enaniyetine tâbi edip istimal ede. *Üçüncü nokta:*

Evet, bir imam, imamet vazifesinde tesbihatları izhar eder, ismâ eder; hiçbir cihette riya olamaz. Fakat vazife haricinde o tesbihatları âşikâre halklara işittirmeye riya girebildiği için, gizlisi daha sevaplıdır.

Risale-i Nur'un hakikî şakirtleri, neşriyat-ı diniyelerinde ve ittibâ-ı sünnetteki ibadetlerinde ve içtinab-ı kebâirdeki takvâlarında, Kur'ân hesabına vazifedar sayılırlar. İnşaallah riya olmaz. Meğer ki, Risale-i Nur'a, başka bir maksad-ı dünyeviye için girmiş ola. Daha yazılacaktı, fakat bir tevakkuf hali kesti.

• • •

Küçük Hüsrev Feyzi'nin bir istihracıdır.

Otuz üçüncü âyetten Hâfız Ali'nin istihracının bir zeyli ve lâhikasıdır.

Sûre-i

Zümer'de

1

أَفَمَنْ شَرَحَ اللَّهُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ فَهُوَ عَلَى نُورٍ مِنْ رَبِّهِ

âyet-i azîmenin

mânâ-yı sarihinden başka, bir mânâ-yı işârî tabakasının külliyyetinde dahil bir ferdi Risale-i Nur ve tercümanı olduğuna kuvvetli bir delil buldum. Çünkü,

أَفَمَنْ شَرَحَ اللَّهُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ فَهُوَ

² cümlesi, hesab-ı cifrî ve ebcedî ve

riyazîyle bin üç yüz yirmi dokuz veya sekiz eder. Demek مَنْ külliyyetinde ve

فَهُوَ

işaretinde dahil ve medâr-ı nazar bir fert, inşirah-ı sadır^{HAŞİYE-1} nuruyla başka bir hâlete girip eski sıkıntıdan kurtulup nuranî bir mesleğe giren bir şahsı, eski ve yeni Harb-i Umumînin gelmeye hazırlanmaları olan o dehşetli tarihe ve o ferdin vaziyetine remzen bakar.

نُورٍ مِنْ رَبِّهِ فَهُوَ عَلَى نُورٍ مِنْ رَبِّهِ

³deki

⁴

kelimesi, Risale-i Nur ismine ve mânâsına hem cifrî, hem sureti, hem mânâsı, tevafuk ettiği gibi,

أَفَمَنْ شَرَحَ اللَّهُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ فَهُوَ

cümlesinin de makam-ı cifrîsi

gösterdiği tarihte Risale-i Nur'un tercümanı olan Üstadımın—tahkikatımla—aynen vaziyetine tevafuk ediyor.

1. "Allah'ın, göğsünü İslâma açtığı ve böylece Rabbinden bir nur üzerine olan kimse..." Zümer Sûresi, 39:22.

2. "Allah'ın, göğsünü İslâma açtığı kimse..." Zümer Sûresi, 39:22.

HAŞİYE-1 Bu şerh-i sadra münasebettar bir tevafuktur ki, Üstadımdan anladım. Yirmi beş senedir daima ve en mühim bir duası (1)

اللَّهُمَّ اشْرَحْ صَدْرِي لِلْإِيمَانِ وَالْإِسْلَامِ

münâcâtı olmuş.

(1) Allah'ım, göğsümü imâna ve İslâma aç

3. "...O kimse Rabbinden bir nur üzeredir..." Zümer Sûresi, 39:22.

4. "...Rabbinden bir nur..." Zümer Sûresi, 39:22.

Çünkü, o zamanda Harb-i Umumînin mebde'lerinde, Üstadım, eski âdetini ve sair ulûm-u felsefeyi ve ulûm-u âliyeyi bırakıp tam bir inşirah-ı sadırla Risale-i Nur'un fatihası ve birinci mertebesi olan *İşârâtü'l-İ'câz* tefsirine başlayıp, bütün himmetini, efkârını Kur'ân'a sarf etmeye başladığına tevafuku kavî bir emaredir

ki, bu asırda o küllî mânâ-yı işârîde medâr-ı nazar bir fert, Risale-i Nur'un tercümanı ve şakirtlerinin şahs-ı mânevîsini temsil eden mümessilidir.

Evet, madem Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyan her asırda her ferde hitap eder bir ilm-i muhit ve bir irade-i şâmîleyle herşeye bakabilir.

Ve madem ulema-i İslâmın ittifakıyla, âyetlerin mânâ-yı sarîhinden başka işarî ve remzî ve zımnî müteaddit tabakalarında mânâları vardır.

Ve madem ¹ **يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا** gibi hitaplarda, her asır gibi, bu asırdaki ehl-i iman, Asr-ı Saadetteki mü'minler gibi dahildir.

1. Ey îmân edenler.

Ve madem İslâmiyet noktasında bu asır, gayet ehemmiyetli ve dehşetlidir. Kur'ân ve Hadis, ihbar-ı gaybîyle, ehl-i iman onun fitnesinden sakınmak için şiddetle haber vermiş.

Ve madem hesap-ı cifrî ve ebcedî ve riyazî eskiden beri sağlam bir düsturdur ve kuvvetli bir emare olabilir.

Ve madem Risale-i Nur ve tercümanı ve şakirtleri iman ve Kur'ân hizmetinde parlak ve tesirli vazifeleri gayet ehemmiyet kesb etmiştir.

Ve madem bu büyük âyet, hesap-ı cifirle bu asra ve iki Harb-i Umumîye bakar; eski harbin patlamasına ve Risale-i Nur'un zuhuruna tevafuk ettiği gibi mânâen de gösterir. Elbette mezkûr hakikatlere ve kuvvetli karinelere binaen, bilâtereddüt hükmederiz ki, Risale-i Nur'un şahs-ı mânevîsi ve tercümanı, bu âyet-i azîmenin mânâ-yı işarî tabakasının külliyyetinde dahil ve medâr-ı nazar bir ferdidir ve bu âyet ona işaret eder ve mânâ-yı remziyle ondan da haber verir ve ihbar-ı gayb nev'inden bir lem'a-i i'câziyeyi gösterir denilebilir ve deriz.

Tahlil: Bir **ش** iki **ر** yedi yüz; **ف م ن ل** iki yüz; **ص د ه ا** yüz; **س م** yüz; İsm-i Celâl altmış yedi; iki **ل** altmış; **فَهُوَ** doksan bir; **لِلسَّلَامِ** de iki veya üç (**ا**) iki veya üç **ح** sekiz; **نُورٍ مِنْ رَبِّهِ** "Risale-i Nur" her ikisinde var. Risalede **ر** , (**رَبِّهِ**) deki **ر** 'ya mukabildir. Eğer **نُورٍ** deki tenvin sayılsa, **النُّورِ** da dahi şeddeli **ن** sayılır yine ittihad ederler. **نُورٍ** dan başka **مِنْ رَبِّهِ** doksan yedi ederek Risale-i Nur'da kalan **س ل ه** iki (**ا**) dahi

doksan yedi ederek tam tevafuk eder. Türkçe telaffuzda Risale-i Nur hemzeyle okunması zarar vermez.

Sûre-i Mâide'nin on dördüncü âyeti

قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ يَهْدِي بِهِ اللَّهُ

Sûre-i Nisâ'nın âhirinde

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ بُرْهَانٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَأَنْزَلْنَا
إِلَيْكُمْ نُورًا مُبِينًا

âyeti gibi, Risale-i Nur'a mânâ ve cifircihetiyle, mânâ-yı işârî efradından olduğuna kuvvetli bir karine buldum.

1. "...Rabbinden bir nur..." Zümer Sûresi, 39:22.

2. "Gerçekten size bir nur ve hakkı ap açık bildiren bir kitap gelmiştir. Allah okitap vasıtasıyla selâmet yollarına eriştirir." Mâide Sûresi, 5:15-16.

3. "Ey insanlar! Size, Rabbinizden ap açık bir delil olan bir peygamber geldi ve size, dünyanızı ve âhiretinizi aydınlatıcı ap açık bir nur olarak Kur'ân'ı indirdik." Nisâ Sûresi, 4:174.

İkinci âyet olan Sûre-i Nisâ âyeti, Birinci Şua olan İşârât-ı Kur'âniyede, Üstadım işaretini beyan etmiş. Birinci âyet olan Sûre-i Mâide'nin on dördüncü

âyeti hem bunun işaretini teyid ediyor, hem de ¹ أَفَمَنْ شَرَحَ اللَّهُ âyetinin işaretini tasdik ediyor.

Evet, bu asırda mânâ-yı işârî tabakasından tam bu âyetin kudsî mefhumuna bir fert, Risale-i Nur olduğuna, kim insafla baksa tasdik edecek.

Madem Risale-i Nur bir ferdi olduğuna mânevî münasebet kavîdir. Madem bu âyetin makam-ı cifrîsi bin üç yüz altmış altıdır; eğer meddeler ve okunmayan hemzeler sayılmazsa altmış ikidir. Ve madem Risale-i Nur, Kur'ân-ı Mübînin nurunu ve hidayetini neşreden bir kitab-ı mübîndir. Ve madem zâhiren ondan daha ileri o vazifeyi ağır şerait altında yapanları görmüyoruz. Ve madem âyetler, sâir kelimeler gibi cüz'î bir mânâyı münhasır olamaz. Ve madem delâlet-i zımnî ve işârîyle kaideten mefhum-u kelâmı dahil oluyor. Ve madem Necmeddin-i Kübrâ ve Muhyiddin-i Arabî (r.a.) gibi pek çok ehl-i velâyet mânâ-yı zâhîrîden başka bâtınî ve işârî mânâlarla ekser âyâtı tefsir etmişler; hattâ tefsirlerinde "Mûsâ (a.s.) ve Firavundan murad, kalb ve nefistir" dedikleri halde, ümmet onlara ilişmemiş; büyük ulemadan çokları onları tasdik etmişler. Elbette, âyetin delâlet-i zımnîyle Risale-i Nur'a kuvvetli karinelerle işareti kat'îdir; şüphe edilmemek gerektir.

Tahlil: قَدْ جَاءَكُمْ ² yüz altmış dokuz, مِنَ اللَّهِ ³ yüz elli yedi, نُورُ tenvinle

beraber üç yüz altı ^٤وَكِتَابٌ مُّبِينٌ tenvinlerle beraber altı yüz otuz bir;

^٥يَهْدِي بِهِ اللَّهُ yüz üç; yekûnu bin üç yüz altmış altı, eğer meddeler ve okunmayan hemzeler sayılmazlarsa, bu seneki Muharrem tarihine, yani bin

üçyüz altmış ikiye tamam tevafuk eder. Eğer ^٦مُبِين deki tenvin de vakfedilse, bin üç yüz on altıdır ki, hem Risale-i Nur'un mukaddematına, hem tenvinle tekemmülüne ve Birinci Şuada beyan edildiği gibi, çok âyâtın ehemmiyetle gösterdikleri aynı meşhur tarihe tevafuk eder.

1. Zümer Sûresi, 39:22.

2. "Gerçekten size (Nur) gelmiştir." Mâide Sûresi, 5:15.

3. "Allah'tan." Mâide Sûresi, 5:15.

4. "Hakkı ap açık bildiren bir kitap." Mâide Sûresi, 5:15.

5. "Allah o kitap vastasıyla dosdoğru bir yola iletir." Mâide Sûresi, 5:16.

Ehemmiyetli bir hocanın Üstad hakkında ziyade hüsn-ü zannını tadil etmek münasebetiyle yazılmış. Belki size de fâidesi olur diye gönderildi.

وَأَنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يَسْبَحُ بِحَمْدِهِ بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ¹
 أَلَسَّالَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بَعْدَ عَاشِرَاتِ
 دَقَائِقِ شَهْرِ رَمَضَانَ³

1. Her türlü noksan sıfatlardan yüce olan Allah'ın adıyla.

2. "Hiçbir şey yoktur ki Allah'ı hamd ile tesbih etmesin (Onu şükran ve minnetle anıp şânına lâyık ifadelerle anmasın ve noksan sıfatlardan tenzih etmesin)." İsrâ Sûresi, 17:44.

3. Ramazan ayının dakikalarının âşireleri adedince Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

Aziz, sadık, muhterem kardeşimiz Hoca Haşmet,

Senin, müceddid hakkındaki mektubunu hayretle okuduk ve Üstadımıza da söyledik. Üstadımız diyor ki:

“Evet, bu zaman hem iman ve din için, hem hayat-ı içtimaî ve şariat için, hem hukuk-u âmme ve siyaset-i İslâmiye için gayet ehemmiyetli birer müceddid ister.

Fakat en ehemmiyetlisi, hakaik-i imaniyeyi muhafaza noktasında tecdid vazifesi, en mukaddes ve en büyüğüdür. Şariat ve hayat-ı içtimaiye ve siyasiye daireleri ona nispeten ikinci, üçüncü, dördüncü derecede kalıyor. Rivâyât-ı hadisiyede, tecdid-i din hakkında ziyade ehemmiyet ise, imanî hakaikteki tecdid itibarıyladır. Fakat efkâr-ı âmmede, hayatperest insanların nazarında zâhiren geniş ve hâkimiyet noktasında cazibedar olan hayat-ı içtimaiye-i İslâmiye ve siyaset-i diniye cihetleri daha ziyade ehemmiyetli görüldüğü için, o adese ile, o nokta-i nazardan bakıyorlar, mânâ veriyorlar.

“Hem bu üç vezâifi birden bir şahısta, yahut cemaatte bu zamanda bulunması ve mükemmel olması ve birbirini cerh etmemesi pek uzak, âdetâ kabil görülmüyor. Âhırzamanda, Âl-i Beyt-i Nebvînin (a.s.m.) cemaat-i nuraniyesini temsil eden Hazret-i Mehdîde ve cemaatindeki şahs-ı mânevîde ancak içtima edebilir. Bu asırda, Cenâb-ı Hakka hadsiz şükür olsun ki, Risale-i Nur’un hakikatine ve şakirtlerinin şahs-ı manevîsine, hakaik-i imaniye muhafazasında tecdid vazifesini yaptırmış; yirmi seneden beri o vazife-i kudsiyede tesirli ve fatihâne neşriyle gayet dehşetli ve kuvvetli zındıka ve dalâlet hücumuna karşı tam mukabele edip, yüz binler ehl-i imanın imanlarını kurtardığını kırk binler adam şehadet eder.

“Amma, benim gibi âciz ve zaif bir biçarenin, böyle binler derece haddimden

fazla bir yükü yüklemek tarzında şahsı, medâr-ı nazar etmemeli” diyor. Ve size selâm ediyor. Biz de zâtınıza ve oradaki Risale-i Nur’la alâkadar olanlara selâm ediyoruz.

Risale-i Nur şakirtlerinden

Emin, Feyzi, Kâmil

Kardeşlerim,

Kur'ân'ın birtek âyetinin birtek işareti, ihbar-ı gayb nev'inden bir lem'a-i i'câziyeyi tevafuk suretiyle gösterdiğini mânevî bir ihtarla gördüm.

² **أَيُّحِبُّ أَحَدُكُمْ أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا** bu âyet-i kerimenin makam-ı

cifrîsi, şedde ve tenvin sayılmazsa, bin üç yüz elli bir; **مَيْتًا** in aslı **مَيْتًا** olmasından bin üç yüz altmış bir ederek; bu tarihte, umur-u azîmeden bir dehşetli gıybeti, bu âyetin mânâ-yı işârî külliyyetinde dahil ediyor. Umur-u azîmeden böyle bir acip gıybet aynı tarihte, aynı senede vukua geldi. Şöyle ki:

1. Her türlü noksan sıfatlardan yüce olan Allah'ın adıyla.

2. "Sizden biri, ölü kardeşinin etini yemekten hoşlanır mı?" Hucurât Sûresi, 49:12.

On sekiz sene müddetinde sünnet-i seniyyeyi muhafaza için başına şapka koymadığından, on sekiz senedir haps-i münferit hükmünde ihtilâttan men' ve yalnız bir odada hayatını geçirmeye mecbur edilen ve hususî ibadetgâhında ezan-ı Muhammedî okuyup "Allahu Ekber" dediğinden ve "Lâ ilâhe illâllah" hakikatini güneş gibi gösterdiğinden, yüz arkadaşıyla taht-ı tevkife alınan ve mahkûm edilen bir adamı, yüzer emare ve karinelere istinaden inayet-i ilâhiyeden geldiğine kat'î bir kanaatle işârât-ı Kur'âniyeden bir müjdeyi hem kendine, hem musibettede arkadaşlarına bir tesellî niyetiyle beyan ettiği için, onu gıybet ve galiz tabirlerle teşhir etmek ve onun dersleriyle imanlarını kurtaran, mâsum şakirtlerini ondan tenfir edip şüpheler vermek; güya ortalıkta medâr-ı inkâr hiçbir şey yok ve hiçbir münkeratı ve cinayeti görmüyor gibi, yalnız o biçarenin mevhum bir hatâsını, sekiz senede seksen müdakkiklerin nazarında saklanan ve sathî ve inâdî nazarına göre, bir içtihadî yanlışını görüyor zannıyla galiz tabirlerle zemmetmek, elbette bu asırda, bu memlekette Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyânın kasten işaretine medar olabilir azîm bir hâdisedir. Bence, Kur'ân'ın, nasıl ki her sûre ve bazan bir âyet ve bazan bir kelime bir mu'cize olur; öyle de, bu âyetin tek bir işareti, ihbar-ı gayb nev'inden bir lem'a-i i'câzîyedir. Bu âyetin bu işareti, bu asırda, Risale-i Nur şakirtlerinin hakkındaki gıybate baktığına üç emare var.

Birincisi: Birinci Şua olan İşârât-ı Kur'âniye risalesinde, Risale-i Nur'a ve

tercümanına da işaret eden beşinci âyet olan

أَوَمَنْ كَانَ مَيْتًا فَاحْيَيْنَاهُ وَجَعَلْنَا لَهُ نُورًا يَمْشِي بِهِ
فِي النَّاسِ¹

gayet kuvvetli karinelerle مَيْتًا kelime-i kudsiyesi cifir ve ebced hesabıyla ve üç cihet mânâsıyla Said Nursî'ye tevafuk etmesidir.

İkinci emare: أَيَحِبُّ أَحَدُكُمْ الْخ ...² âyetin makam-ı cifrîsi ve riyazîsi bin üç yüz altmış bir etmesidir ki, aynı tarihte o acip hâdise oldu.

Üçüncü emare: .....

İhtiyarım haricinde, beş vecihle zemmi zemmeden ve Mu'cizane gıybetten altı cihetle zecreden أَيَحِبُّ أَحَدُكُمْ أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا³ âyeti karşımda kendini gösterip temessül eyledi. Mânen “Bana bak” dedi. Ben de baktım, birden tesbihat içinde gördüm ki, bin üç yüz elli birden, tâ bin üç yüz altmış birtarihini gösterdi. Halimize baktım; perde altında elli birden, tâ altmış bire kadar Risale-i Nur medet beklediği İstanbul âfâkında, perde altında bir nevi taarruz bulunmuş ve altmış birde birden patlamasıdır.

1. “Ölü iken îmân ile diriltip nura kavuşturduğumuz ve halk içinde o nur iledoğru yolda yürüyen kimse...” En'âm Sûresi, 6:122.
2. “Sizden biri hoşlanır mı?..” Hucurât Sûresi, 49:12.
3. “Sizden biri, ölü kardeşinin etini yemekten hoşlanır mı?” Hucurât Sûresi, 49:12.

Tahlil: خ bin م م م yüz, ل ل ل yüz, üçüncü ن ن yüz,
د ح ح ح otuz, dördüncü ي on, beş (ا) bir ه ile beraber on, âhirdeki

“tenvin” vakfen elif olduğu için, yekûnu bin üç yüz elli bir, مَيْتًا aslı yâ-i müşeddede olduğundan, bin üç yüz altmış bir eder.^{HAŞİYE-1}

Haşiye-1 Bu âyet, bizi şiddetle gıybetten men ettiğinden, bizi gıybet edenleri unutmamız, medâr-ı gıybet etmemeliyiz. İnşallah, daha tekerrür etmeyecek.

وَأَنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ¹
 أَلْسَلَامٌ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بَعْدَ حُرُوفِ²
 رَسَائِلِ النُّورِ الْمَقْرُوءَةِ وَالْمَكْتُوبَةِ³

1. Her türlü noksan sıfatlardan yüce olan Allah'ın adıyla.

2. "Hiçbir şey yoktur ki Allah'ı hamd ile tesbih etmesin (Onu şükran ve minnetle anıp şânına lâyık ifadelerle anmasın ve noksan sıfatlardan tenzih etmesin)." İsra Sûresi, 17:44.

3. Okunan ve yazılan *Risale-i Nur* harfleri adedince Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Size Üç Noktayı beyan etmeye kalbde bir ihtiyaç oldu.

Birincisi: “Bir hâdisede hem insan eli, hem kader müdahalesi olduğundan, insan, zâhirî sebebe bakıp, bazan haksız hükmedip zulmeder. Kader, o musibetin gizli sebebine baktığı için adalet eder” diye, Risale-i Nur’da bir kaide-i esasiyedir.

Hem, şimdiye kadar Risale-i Nur’un başına gelen hâdiselerde bir dest-i inayet, bir veçh-i rahmet bulunduğu tecrübelerle sabittir.

Bu iki cihette kalbden bir sual çıktı. “Acaba Nur hakkındaki bu yeni İstanbul hâdisesinde veçh-i adalet ve rahmet nedir?”

Hatıra böyle bir cevap geldi ki:

Risale-i Nur’a, ehl-i ilim ve ehl-i dikkati ciddiyetle bakmaya ve tetkik etmeye sevk etti. Elbette Risale-i Nur’u tetkik eden bir âlim, insafı varsa taraftar olur. Ve Risale-i Nur, ulema dairesinde ve İstanbul âfâkında tezahür edecek. İşte veçh-i rahmet ve inâyet.

Amma, kader-i ilâhinin veçh-i adaleti şudur ki:

Risale-i Nur’un hakikatıyla ve şakirtlerinin şahs-ı mânevîsiyle tezahür eden fevkalâde imanî hizmetlerin ehemmiyetli bir kısmını biçare tercümanına vermek ve ehl-i dünya ve ehl-i siyaset ve avâmın nazarında birinci derece ve hakikat nazarında, imana nispeten ancak onuncu derecede bulunan siyaset-i İslâmiye ve hayat-ı içtimaiye-i ümmete dair hizmeti, kâinatta en büyük mesele ve vazife ve hizmet olan hakaik-i imaniyenin çalışmasına râcih gördüklerinden, o tercümana karşı arkadaşlarının pek ziyade hüsn-ü zanları ehl-i siyasete, inkılâpçı bir siyaset-i İslâmiye fikrini vermek cihetinde, Risale-i Nur’a karşı hayat-ı içtimaiye noktasında cephe almak ve fütuhata mâni olmak pek kuvvetli ihtimali vardı.

Bunda hem hatâ, hem zarar büyüktür.

Kader-i İlâhî, bu yanlış tashih etmek ve o ihtimali izale etmek ve öyle ümit besleyenlerin ümitlerini tâdil etmek için, en ziyade öyle cihetlerde yardım ve iltihaka koşacak olan ulemadan ve sâdâttan ve meşayihden ve ahbaptan ve hemşehriden birisini muarız çıkardı, o ifratı tâdil edip adalet etti. “Size, kâinatın en büyük meselesi olan iman hizmeti yeter” diye, bizi merhametkârâne o hâdiseye mahkûm eyledi. Sonra, lillâhilhamd, o muarızı susturdu, o ateşi söndürdü. Fakat münafıklar söndürmemek için çalışıyorlar.

İkinci nokta: Bu dehşetli ihtikârdan çıkan kaht ve galâ ve açlık, ve zaruret, yaşamak damarını şiddetiyle yaralandırıyor. Bu yara, hissiyat-ı ulviye-i diniyeyi bir derece susturmaya vesile olup, ehl-i dalâlete yardım ediyor. Herkes midesini düşünmeye başlıyor. Kalb, hakikatten ziyade ekmeği düşünüp hayata, yaşamaya, yardıma koşup vazife-i hakikiyesini ikinci derecede bırakır. Buna karşı Risale-i Nur’un şakirtleri bir uzun Ramazan nazarıyla bakıp, keffaretü’z-zünûb ve bir riyazet-i şer’iye çevirebilirler. Alenen nakz-ı sıyamla Ramazan’ın hürmetini kıran bedbahtlara gelen o musibet, mâsumları da incitir. Fakat Risale-i Nur şakirtleri ve mâsumları, o musibeti lehlerine döndürüp, hayırlı bir riyazete kalb ederler, kanaat ve iktisatla karşılarlar.

İki Meseledir. *Üçüncü nokta:*

Birincisi: Müdakkik Hoca Sabri, Feyzi’nin istihracına dair Feyzi’ye yazdığı mektup, güzeldir. Lâhikaya girdikten sonra, hocalar “Fîhi nazarun” dememek için bazı kelimatı tâdil edildi.

İkinci mesele: İstanbululemasının en büyüğü ve en müdakkiki ve çok zaman müftiü’l-enam olan eski fetvâ emini, meşhur Ali Rıza Efendi, (r.h.) Birinci Şua, İşârât-ı Kur’âniyye ve Âyetü’l-Kübrâ gibi risaleleri gördükten sonra, Risale-i Nur’un mühim bir talebesi olan Hâfız Emin’e demiş ki:

“Bediüzzaman, şu zamanda, din-i İslâma en büyük hizmet eylediğini ve eserlerinin tam doğru olduğunu ve böyle bir zamanda, mahrumiyet içinde, feragat-ı nefis edip, yani dünyayı terk edip böyle bir eser meydana getirmek hiç kimseye müyesser olmadığını ve her suretle şâyân-ı tebrik olduğunu ve Risale-i Nur, müceddid-i din olduğunu ve Cenâb-ı Hak, onu muvaffak-un-bilhayr eylesin, âmin” diyerek bazılarının sakal bırakmamaklığına itirazları münasebetiyle Mevlânâ Celâleddin-i Rumî’nin pederleri olan Sultanü’l-Ulema’nın bir kıssasıyla onu müdafaa edip, demiş:

“Bu misüllü, Bediüzzaman’ın dahi elbette bir içtihadı vardır. İtiraz edenler haksızdır” demiş. Ve Hoca Mustafa’ya emretmiş, söylediğimi yaz: “Bediüzzaman’a kemal-i hürmetle selâm ederim. Telifatınızın ikmaline hırz-ı

can ile dua etmekteyim (yani, ruha nüsha olacak kadar kıymettar). Bazı ulemâüssü’un tenkidine uğradığına müteessir olma. Zira ‘Yemişli ağaç taşlanır.^{HAŞİYE-1} kaziyesi meşhurdur. Mücahedatınıza devam buyurun. Cenâb-ı Hak ve Feyyâz-ı Mutlak âcilen murad ve matlubunuza muvaffakü’n bilhayr eylesin. Bâki Hakkın birliğine emanet olunuz.”

Eski Fetva Emini

Ali Rıza

Haşiyeye-1 Yani, mübarek, tatlı meyveleri bulunan ağaçlara taş atanlar, akılları varsa tatsınlar ve yesinler. Çürütmeye lâyık ve kabil değiller, demektir. Feyzi

İşte böyle müdakkik ve ilim ve şariat ve Kur’ân cihetinde bu zamanda söz sahibi en büyük âlim böyle hükmetmiş. Risale-i Nur’un talebeleri, bu meseleyi ihtiyaten yabanilere onun ismini vermekle teşhir etmemek gerektir ve dualarına onu dahil etmek lâzımdır.

Umum kardeşlerimize selâm.

وَأَنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا

Aziz, sıddık, müstakim kardeşlerim,

Gayet ciddî bir ihtarla bir hakikati beyan etmeye lüzum var. Şöyle ki:

لَا يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ

sırrıyla, ehl-i velâyet, gaybî olan şeyleri, bildirilmezse bilmezler. En büyük bir velî dahi, hasmının hakikî halini bilmedikleri için, haksız olarak mübareze etmesini Aşere-i Mübeşşerenin mabeynindeki muharebe gösteriyor. Demek, iki veli, iki ehl-i hakikat birbirini inkâr etmekle makamlarından sukut etmezler. Meğer, bütün bütün zâhir-i şeriate muhalif ve hatâsı zahir bir içtihadla hareket edilmiş ola.

Bu sırra binaen ⁵ وَالْكََاظِمِينَ الْغَيْظَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ deki ulüvv-ü cenab düsturuna ittibaen ve avâm-ı mü'minînin şeyhlerine karşı hüsn-ü zanlarını kırmamakla, imanlarını sarsılmadan muhafaza etmek ve Risale-i Nur'un erkânlarının haksız itirazlara karşı haklı, fakat zararlı hiddetlerinden kurtarmak lüzumuna binaen; ve ehl-i ilhadın iki taife-i ehl-i hakkın mabeynindeki husumetten istifade ederek, birinin silâhıyla, itirazıyla ötekini cerh edip ve ötekinin delilleriyle berikini çürütüp ikisini de yere vurmak ve çürütmekten içtinaben, Risale-i Nur şakirtleri, bu mezkûr dört esasa binaen, muarızlara hiddet ve tehevvrle ve mukabele-i bilmisille karşılamamalı. Yalnız kendilerini müdafaa için musalahakârâne, medâr-ı itiraz noktaları izah etmek ve cevap vermek gerektir.

1. Her türlü noksan sıfatlardan yüce olan Allah'ın adıyla.

2. "Hiçbir şey yoktur ki Allah'ı hamd ile tesbih etmesin (Onu şükran ve minnetle anıp şânına lâyık ifadelerle anmasın ve noksan sıfatlardan tenzih etmesin)." İsrâ Sûresi, 17:44.

3. Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi ebediyen, dâima üzerinize olsun.

4. Gaybı Allah'tan başkası bilemez.

5. "Öfkelerini yutanlar ve insanların kusurlarını affedenler..." Âl-i İmrân Sûresi, 3:134.

Çünkü bu zamanda enaniyet çok ileri gitmiş. Herkes, kameti miktarında bir buz parçası olan enaniyetini eritmeyip bozmuyor, kendini mazur biliyor; ondan nizâ çıkıyor. Ehl-i hak zarar eder; ehl-i dalâlet istifade ediyor.

İstanbul'da malûm itiraz hâdisesi ima ediyor ki, ileride, meşrebini çok beğenen bazı zâtlar ve hodgâm bazı sofi-meşrepler ve nefis-i emmaresini tam öldürmeyen ve hubb-u cah vartasından kurtulmayan bazı ehl-i irşad ve ehl-i hak,

Risale-i Nur’a ve şakirtlerine karşı kendi meşreplerini ve mesleklerinin revacını ve etbâlarının hüsn-ü teveccühlerini muhafaza niyetiyle itiraz edecekler; belki dehşetli mukabele etmek ihtimali var. Böyle hadiselerin vukuunda, bizlere, itidâl-i dem ve sarsılmamak ve adavete girmemek ve o muarız taifenin de rüesalarını çürütmemek gerektir.

Fâş etmek hatırıma gelmeyen bir sırrı, fâş etmeye mecbur oldum. Şöyle ki:

Risale-i Nur’un şahs-ı mânevîsi ve o şahs-ı mânevîyi temsil eden has şakirtlerinin şahs-ı mânevîsi “Ferid” makamına mazhar oldukları için, değil hususî bir memleketin kutbu, belki ekseriyet-i mutlakayla Hicaz’da bulunan kutb-u âzâmın tasarrufundan hariç olduğunu ve onun hükmü altına girmeye mecbur değil. Her zamanda bulunan iki imam gibi, onu tanımaya mecbur olmuyor. Ben, eskide, Risale-i Nur’un şahs-ı mânevîsini, o imamlardan birisini zannediyordum. Şimdi anlıyorum ki, Gavs-ı Âzam’da, kutbiyet ve gavsiyetle beraber, “Ferdiyet” dahi bulunduğundan, âhîrzamanda, şakirtlerinin bağlandığı Risale-i Nur, o Ferdiyet makamının mazharıdır. Bu gizlenmeye lâıyk olan bu sırr-ı azime binaen Mekke-i Mükerrermede dahi—farz-ı muhal olarak—Risale-i Nur’un aleyhinde bir itiraz kutb-u âzamdan dahi gelse, Risale-i Nur şakirtleri sarsılmayıp, o mübarek kutb-u âzâmın itirazını iltifat ve selâm suretinde telâkki edip, teveccühünü de kazanmak için, medâr-ı itiraz noktaları o büyük üstadlarına karşı izah etmek, ellerini öpmektir.

Evet kardeşlerim; bu zamanda öyle dehşetli cereyanlar ve hayatı ve cihanı sarsacak hâdiseler içinde hadsiz bir metanet ve itidal-i dem ve nihayetsiz bir fedakârlık taşımak gerektir.

يَسْتَحِبُّونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ¹ âyetinin sırr-ı işârîsiyle, âhireti bildikleri ve iman ettikleri halde dünyayı âhirete severek tercih etmek ve kırılacak şişeyi bâki bir elmasa bilerek rıza ve sevinçle tercih etmek ve âkıbeti görmeyen kör hissiyatın hükmüyle, hazır bir dirhem zehirli lezzeti, ileride bir batman sâfi lezzete tercih etmek, bu zamanın dehşetli bir marazı, bir musibetidir. O musibet sırrıyla, hakikî mü’minler dahi bazan ehl-i dalâlete taraftar olmak gibi dehşetli hatâda bulunuyorlar. Cenâb-ı Hak, ehl-i imanı ve Risale-i Nur şakirtlerini bu musibetlerin şerrinden muhafaza eylesin. Âmin.

Said Nursî

1. “Onlar dünya hayatını seve seve âhirete tercih ederler.” İbrahim Süresi, 14:3.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Risale-i Nur'un intişarına ve fütuhatına karşı gelen biri semavî, biri arzî iki musibete mukabele edecek ayrı bir inayet-i İlâhiye cilvesi görülmeye başladı.

Arzî ve insanî olan musibet: Isparta'da ve İstanbul'da olduğu gibi, Kastamonu'nun havalisinde de, ehl-i dalâlet, Risale-i Nur'un intişarına set çekmek için, has talebelerin ve ciddî çalışanların şevklerini kırmak ve onlara fütur vermek için, ayrı ayrı tarzlarda, umumî bir plân dahilinde taarruz ediliyor. Hâlislere fütur veremediklerinden, başka meşgaleler bulmakla çalışmalarına zarar veriyorlar.

Semavî musibet ise: İhtikâr neticesinde, hayat ve yaşamak hissi, hissiyat-ı diniyeye galebe çalıp, ekser nâs midesini, maişetini daima düşünüyor. Hattâ ekser fukara kısmından olan Risale-i Nur talebeleri, bu musibete karşı çabalamak mecburiyetiyle hakiki ve en mühim vazifesi olan neşir hizmetini bırakmaya mecbur oluyor.

Hem insanların zihinleri, fikirleri kasten ve bizzat hakaik-i imaniyeye karşı bu yüzden bir derece lâkaytlık bir vaziyeti almasından, bir tevakkuf devri gelmesine mukabil, Cenâb-ı Hakkın inayet ve rahmetiyle başka bir tarzda Risale-i Nur'un intişar ve fütuhatına meydan açmış. Ezcümle, İstanbul âfâkından yüksek ulemanın eski fetva Emîni Ali Rıza, Ahmed Şirvanî ve parlak vaizlerden Şemsi gibi zâtlar, Risale-i Nur'la ciddî ve takdîr-kârâne münasebettar olmaya başlamalarıdır.

Hem, hatırımızda olmadığı halde yeni hurufla tab etmek üzere başta *Âyetü'l-Kübrâ*'nın en mühim parçası yedi parça, bir mecmuada tab' etmek ve gençleri uyandıran üç dört parça ayrı bir risalede, Hâfız Mustafaile beraber tab' etmek için matbaaya gönderdik.

Hem, mühim bir zât teşebbüs ediyor ki, mühim parçalardan bir kısmını Ankara'da, büyük rütbeli birisinin muavenetiyle tab' etmek niyeti var. Ben şimdilik muvafakat etmedim.

Velhasıl, bir kapı kapansa, inâyet-i İlâhiye daha parlak kapıları Risale-i Nur yüzünden açıyor, yol veriyor. Risale-i Nur'un mektup ve melfuz hurufatı adedince Cenab-ı Erhamürrâhimîne hamd ü senâ ve şükür olsun.

هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي

¹Buna binaen, bu tevakkuf ve muvakkaten fütura merak

etmeyiniz. Zaten şimdiye kadar çalışmalar, tohumlar nev'inde istikbalde kâfi sümbüller verebilir. Farz-ı muhal olarak, hiç çalışılmasa da yine kifayet eder. Kat'iyen takarrur etmiş ki, Risale-i Nur hakikatlerine gıdaya ihtiyaç gibi bu zamanda ihtiyaç var. Bu ihtiyaç ise onu tevakkufta bırakmaz, işlettirecek inşaallah.

Hâfız Mustafaile umumunuza bedel görüştük, fakat pek az bir zamanda. Cenâb-ı Hak, onu ve Tâhirî'yi tab' meselesinde muvaffak eylesin. Âmin.

Hâfız Ali'nin mektubunda, medrese-i Nuriyenin üstadı olan Hacı Hâfız ile gayet samimâne ve uhuvvetkârâne görüşmeleri ve meşveretleri bizleri çok mesrur eyledi.

Said Nursî

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Nur fabrikasının sahibi, Birinci Şuanın dördüncü âyeti bahsinde, hakikat-i İslâmiyetin yedi esasını parlak bir surette ispat edildiği cümlesine dair soruyor ki: “Erkân-ı İslâmiyeyi beş biliyoruz. Hem vücub-u zekât rüknü, risalelerde ne suretle izah edildiğini” soruyor.

Elcevap: İslâmın rükünleri başkadır; hakikat-i İslâmiyetin^{HAŞİYE-1} esasları yine başkadır. Hakikat-i İslâmiyetin esasları, altı erkân-ı imaniyeyle ve esas-ı ubudiyet ki, İslâmın beş rüknü olan savm, salât, hac, zekât, kelime-i şehadet, mecmuunun hülâsasıdır. Risale-i Nur, altı rükn-ü imaniyeyle bu esas-ı ubudiyeti

ispat edip **سَبْعُ الْمَثَانِي**¹ cilvesine mazhariyeti muraddır.

Haşîye-1 “Beraber” kelimesi Şuada noksan olduğu için şüphe edilmiş.
1. “Tekrarlanan yedi (âyet)” mânâsında Fatiha Sûresinin adıdır.

Vücub-u zekâtın izahından murad ise, zekâtın teferruat tafsilâtı değil, belki zekâtın hayat-ı içtimaiyede derece-i lüzumu ve ehemmiyetli kıymeti ispat edilmiş demektir. Evet, Risale-i Nur’dan evvel yazdığımız risalelerde, hem de Risale-i Nur’un müteaddit yerlerinde, vücub-u zekâtın hayat-ı içtimaiyede ne derece ehemmiyetli olduğu kat’iyen ve vâzıhan ispat edilmiş demektir.

Isparta’da, Risale-i Nur’un ders ve neşrine iki köşkünün bir zaman tahsis eden kardeşimiz Şükrü Efendinin iki genç evlâdının vefatı beni müteessir etti. Çünkü, beş altı yaşında iken, mâsume kerimesi yanıma geldikçe, her defa “Adın nedir?” soruyordum. Mâsumâne, kemal-i fahirle, “Hayrünnisa” derdi; beni şefkatle güldürüyordu. Cenâb-ı Hak, o mübarek mâsumeyi birden Cennetine aldı, şu dünya cehenneminden kurtardı. Ve merhum mahdumu Hayati ise, hastalık, inşaallah onu da Hayrünnisa gibi günahsız, mâsum yaptı. Beraber Cennet tarafına gittiler. Bu nokta-i nazardan, ben o iki çocuğu tebrik ediyorum. Ve peder ve validelerini de hem taziye, hem mânen tebrik ediyorum ki, o iki evlâtları¹

وَلَدَانِ مُخَلَّدُونَ sırrına mazhar oldular. Ben, o ikisini, Risale-i Nur’un vefat eden şakirtleri içinde dualarımıza dahil ettik.

Rüştü Efendibenim tarafımdan, Şükrü Efendiye, çocuk taziyenamesi olan On Yedinci Mektubu benim yerimde okusun.

Risale-i Nur’un kaptanı Sabri, Nis Adasındaki bir kardeşimiz ve Onuncu Sözün tab’ından sonra tehlikeden muhafaza için kaç ay hanesinde saklayan ve

peder ve validesiyle, bizimle ciddî alâkadar bulunan Veli Efendinin peder ve validesinin vefat haberlerini yazıyor. Cenâb-ı Hak onlara rahmet eylesin. Ben, inşaallah çok zaman onları mânevî kazançlarıma şerik edeceğim.

1. “Ebediyen yaşlanmayacak çocuklar.” Vâkıa Sûresi, 56:17; İnsan Sûresi, 76:19.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bu zamanda, hususan bu sıralarda, Risale-i Nur'un şakirtleri tam bir metanet ve tesanüt ve dikkat etmeye muhtaçtırlar. Lillâhilhamd, Isparta ve havalisi kahramanları demir gibi bir metanet göstermesiyle, başka yerlere de hüsn-ü misal oldu.

Ey Hüsrev! Tesirli ve güzel mektubunu aldım. Vazifenin başına geçmen bizi fevkalâde mesrur etti. Binler safalarla geldin. Sen, bu bir buçuk sene maddî kalemin işlemediğinden merak etme. Senin yerine ve kerametli kaleminin yâdigârı olan Mu'cizat-ı Ahmediyenin biri vilâyât-ı şarkiyede faalâne geziyor. Diğer son yazdığın nüsha da, İstanbul'da, senin yerinde çalışıp, inşaallah fütuhât yapar.

Senin yazdığın mu'cizeli iki Kur'ân-ı Azîmüşşânın bu havalide, hususan Ramazan-ı Şerifte sana kazandırdıkları sevapları ve tahsin ve tebriklerini, inşaallah yakında tab'a girmesiyle âlem-i İslâm'dan senin ruhuna yağıacak rahmet dualarını düşün, Allah'a şükret.

Hâfız Ali'nin mektubunda, İslâmköyündeki hocalara muhabbete ve dostluğa karar vermesi bizi memnun eyledi. Evet, İslâmköyü, nasıl ki Risale-i Nur'a pek ziyade alâkadarlıkta imtiyaz ve sebkât kazanmış; öyle de, ben orada iken, sair hocalara nispeten İslâmköyü hocaları dahi daha ziyade insafî ve Risale-i Nur'u takdir ettiklerini gördüğümünden, bu havalideki hocaların lâkaytlıklarına karşı onları hüsn-ü misal gösteriyorum. İnşaallah onlardan zarar gelmez. Ben İslâmköyünü, Nurs köyü gibi biliyorum; o hocalara da akrabam nazarıyla bakıyorum, onlara da selâm ediyorum. Evet, onların insafî ve Risale-i Nur'a karşı dostluklarıyla, Nur fabrikası o köyde dağdağasız teessüs etti tahmin ediyorum.

Ey Sabrikardeş! Başın sağ olsun. Cenâb-ı Hak, o validemizi mağfiret eylesin, âmin. Benim, karabet-i nesebiyeyi ihsas eden parmaklarındaki nişan ve bu yedi sekiz sene Abdülmecid'den daha hararetli faalâne kardeşlik vazifesini yaptığınızdan, elbette senin merhume validen benim de validemdir. Onu da, validem yanına mânevî kazançlarıma ve dualarıma hissedar ediyorum. Cenâb-ı Hak sana, sabr-ı cemîl ihsan ve o merhumeyi de garik-ı rahmet eylesin. Âmin.

Kardeşiniz

Said Nursî

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Ben, pek kat’î bir surette ve bine yakın tecrübelerim neticesinde kat’î kanaatim gelmiş ve ekser günlerde hissediyorum ki, Risale-i Nur’un hizmetinde bulunduğum günde, o hizmetin derecesine göre kalbimde, bedenimde, dimağımda, maişetimde bir inkişaf, inbisat, ferahlık, bereket görüyorum. Hem orada iken, hem burada çok kardeşlerimden aynı hâleti hissettim ve ediyorum. Ve çokları itiraf ediyor ki, “Biz dehissediyoruz” derler. Hatta, size geçen sene yazdığım gibi, benim pek az gıdayla yaşadığımın sırrı, o bereket imiş.

Hem, İmam-ı Şâfiî’den (r.a.) rivayet var ki: “Hâlis talebe-i ulûmun rızkına ben kefalet edebilirim” demiş. “Çünkü rızıklarında vüs’at ve bereket olur.”

Madem hakikat budur ve madem hâlis talebe-i ulûm ünvanına Risale-i Nur şakirtleri bu zamanda tam liyakat göstermişler. Elbette, şimdiki açlık, ve kahta mukabil Risale-i Nur hizmetini bırakmak ve zaruret-i maişet özüyle maişet peşine koşmak yerine en iyi çare, şükür ve kanaat ve Risale-i Nur talebeliğine tam sarılmaktır.

Evet, her tarafta bu derd-i maişet herkesi sarsıyor. Ehl-i dalâlet bundan istifade eder. Ehl-i diyanet de kendini mâzur bilir, “Zarurettir, ne yapalım” der.

Demek ki, Risale-i Nur şakirtleri, bu açlık, ve zaruret musibetine karşı yine Nurla mukabele etmeli. Her şakirdin vazifesi, yalnız kendi imanını kurtarmak değil; belki başkasının imanlarını da muhafaza etmeye mükelleftir. O da hizmete ciddî devamla olur.

Size yazmıştık ki, muarızlara adavetle mukabele etmeyiniz. Mümkün olduğu kadar, ehl-i takvâ, ehl-i ilme karşı dostane vaziyet alınız. Fakat bu noktaya dikkat ediniz ki, Risale-i Nur’un zararına ve şakirtlerinin salâbet ve metanetlerine ilişecek bir tarzda daireniz içine sokmayınız. Öyleler, niyet-i hâlisle girmese, belki fütur verirler. Eğer enâniyetli ve hodfuruş ise, Risale-i Nur şakirtlerinin metanetlerini kırarlar, nazarlarını Risale-i Nur’un haricine çekip dağıtırlar. Şimdi çok dikkat ve metanet ve ihtiyat lâzımdır.

Bu havalide, hakikaten ümidimin fevkinde, Risale-i Nur talebelerinden iki kahraman yetiştiler: baba, oğul Ahmed Nazif, Salâhaddin. Bu iki zât Risale-i Nur’un neşrinde iki yüz adam kadar çalıştıklarını görüyoruz. Ezcümle birisi, yani oğlu Kars’ta durup hem Van’a, hem Erzurum’a, hem Konya’ya, hem buralara—size leffen gönderdiğim mektup gibi—muhaberelele tesirli bir surette

alışıyor; tam bir Abdurrahman'dır.

Kardeşiniz
Said Nursi

Risale-i Nur, tarikat değil hakikattir. Âyât-ı Kur'âniyeden tereşşuh eden bir nurdur. Ne Şarkın ulûmundan ve ne de Garbın fûnunundan alınmış değil. Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyânın bu zamana mahsus bir i'câz-ı mânevîsidir. Menfaat-i şahsiye yoktur. Risale-i Nur'un hiç olmazsa Söz ve Mektuplarını tamamiyle okuyunca birçok hakikatlar tezahür edeceğinden, bugünkü düşüncenizden, yani Risale-i Nur'u yazmaktan çekinmek ve çekilmekten derhal teberri edeceksiniz.

Muhterem değerli kardeşim,

Derhal yazmaya başlayınız, korkmayınız. Hizmet-i Kur'ân, inşaallah muhafaza edecektir. Diğer efendiyi ziyarete gidenlere ve Risale-i Nur'u yazan o havalideki kardeşlerimize geçmiş olsun.^{HAŞİYE-1} Hafîz-ı Hakikî inşaallah muhafaza edecektir. İmam-ı Ali Radıyallahü Anhın

Haşîye-1 Kardeşimiz Salâhaddin, burada Isparta'da olduğu gibi, bunlara da Risale-i Nur'u aramak için evlerini taharri edip sıkıştırdıkları zaman, hıfz-ı İlâhî ile birşey bulamadıkları zamanki hâdiseye işaret ediyor.

Feyzi

تَقَادُ سِرَاجُ النُّورِ سِرًّا بَيَانَةً تَقَادُ سِرَاجُ السُّرُجِ سِرًّا
تَنَوَّرَتْ¹

emrine inkıyad etmek icap ettiğinden, Risale-i Nur'u gizli okumak, gizli yazmak, gizli neşretmek lâzımdı. O kardeşlerimizin bu emre riayet etmemesinden ileri geldiğinden, hafif şefkat tokatı yediklerinden, tekrar geçmiş olsun.

Hiç merak etmesinler, hiçbir şey yapılmaz ve yapamaz ve göremezler. Bu hâdiseden müteessir olup çekinmeyiniz; bilâkis çalışmanızı ziyadeleştirin ki, tecrübe-i meydan-ı imtihanda muvaffak olasınız. Risale-i Nur'a sık sık ilişirler, fakat bir halt edemezler. Çünkü, Gavs-ı Âzam (k.s.) ve İmam-ı Ali (r.a.) gibi zâtların himayeleri ve duaları berekâtına, Hafîz-ı Hakikî hıfz eder.

الْحَمْدُ لِلَّهِ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي

² Ruhânî inkıbaz inşaallah geçecektir.

لِلَّذِينَ آمَنُوا هُدًى وَشِفَاءً

Risale-i Nur³

sırrına mazhardır. Ondan istimdat et. Risale-i Nur talebeleri birbirinin ibadetinden hissedar olduklarından, daimî viridler olan bu âyet-i azîme size de şifa verir. Risale-i Nur'u yazınız, ihtiyata riayet ediniz.

Bütün kardeşlerime selâm ve hürmetler. Risale-i Nur’a çalışmanızı tekrar tavsiye ederim, kardeşlerim.

Salâhaddin

1. Nur kandili, gizliden gizliye yanıp yayılır. Sirâcü's-Sürc (Kandiller Kandili), gizliden gizliye yanıp aydınlanır.
2. Allah'a hamd olsun. Bu Rabbimin ihsânıdır.
3. "İmân edenler için bir hidayet rehberi ve bir şifâdır." Fussilet Sûresi, 41:44.

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ¹

Aziz kardeşlerim,

Bu defa mektup yerinde bu meyveyi gönderiyoruz.

Karadağ'ın bir meyvesi

Bir âyetin mânâ-yı işârîsinin külliyetinden bir ferdi, Hürriyetten bu ana kadar, Teşrin-i Sâni otuzuncu gün, bin üç yüz elli sekizde, Karadağ başına yalnız çıkıyordum. “İnsanların, hususan Müslümanların bu teselsül eden helâketleri ve hasaretleri ne vakitten başladı, ne vakte kadar devam eder?” hatıra geldi. Birden, her müşkülümü halleden Kur’ân-ı Mu’cizü’l-Beyan Sûre-i Ve’l-Asri’yi karşıma çıkardı. Dedi: “Bak.” Baktım. Her asra hitap ettiği gibi, bu asrımıza daha ziyade

âyetindeki ² وَالْعَصْرِ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ³ bakan

İNَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ (şedde ve tenvin sayılır) makam-ı cifrîsi bin üç yüz yirmi dört edip (1324), Hürriyet inkılâbıyla başlayan tebeddül-ü saltanat ve Balkan ve İtalyan harpleri ve Birinci Harb-i Umumî mağlûbiyetleri ve dehşetli muahedeleri ve şair-i İslâmiyenin sarsılmaları ve bu memleketin zelzeleleri ve yangınları ve İkinci Harb-i Umumînin zemin yüzünde fırtınaları gibi, semavî ve

arzî musibetlerle hasâret-i insaniyeyle ³ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ âyetinin bu asra dahi bir hakikati, maddeten aynı tarihiyle gösterip, bir lem’a-i i’câzını gösteriyor.

ت هـ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ³ âhirdeki , sayılır.

1. Her türlü noksan sıfatlardan yüce olan Allah'ın adıyla.

2. “Yemin olsun Asra. İnsan muhakkak hüsrandır.” Asr Sûresi, 103:1-2.

3. “Ancak imân eden ve güzel işler yapanlar müstesnâ.” Asr Sûresi, 103:3.

Şedde sayılır ise, makam-ı cifrîsi bin üç yüz elli sekiz ve dokuz olan bu senenin ve gelecek senenin aynı tarihini göstermekle o hasâretlerden, bâhusus mânevî hasâretlerden kurtulmanın çare-i yegânesi iman ve a’mâl-i salih olduğu gibi ve mefhum-u muhalifiyle, o hasâretin de sebep-i yegânesi küfür ve küfran, şükürsüzlük, yani imansızlık, fısk ve sefahet olduğunu gösterdi. Sûre-i Ve’l-Asri’nin azametini ve kudsiyetini ve kısalığıyla beraber gayet geniş ve uzun

hakaikin hazinesi olduğunu tasdik ederek Cenâb-ı Hakka şükrettik.

Evet, âlem-i İslâmın, bu asrın en büyük hasâreti olan bu dehşetli İkinci Harb-i Umumîden kurtulmasının sebebi, Kur'ân'dan gelen iman ve a'mâl-i salih olduğu gibi; fakirlere gelen acı, açlık ve kahtın sebebi dahi, orucun tatlı açlığını çekmedikleri ve zenginlere gelen hasâret ve zayıatın sebebi de, zekât yerinde ihtikâr etmeleridir. Ve Anadolu'nun bir meydan-ı harp olmamasının sebebi,

إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا

'kelime-i kudsiyesinin hakikatini fevkalâde bir surette yüz bin insanın kalblerine tahkik bir tarzda ders veren Risale-i Nur olduğunu, pek çok emareler ve şakirtlerinden binler ehl-i hakikat ve dikkatin kanaatleri ispat eder.

Ezcümle: Emarelerden biri, Risale-i Nur'a sıkıntı veren, veyahut hizmetinden çekilen pek çok adamların tokat yemeleri gibi, bu sene, bu memleketin etrafında umumî bir tarzda Risale-i Nur'un intişarına sıkıntı verip şimdiki bir nevi tevakkuf devresi vermek hatâsıyla, şimdiki umumî sıkıntının bir sebebi olduğunu göstermesidir.

1. "İman edenler müstesna." Asr Sûresi, 103:3.

Sûre-i Ve'l-Asr'in dağ meyvesi namındaki nüktesine bir haşiyedir.

ت الدکی ، âhirdeki tâ'lar, ekseriyetçe vakfa rastgelmesiyle, cifirce
 ه sayılabilir. Bu noktada الا beraberdir (1358); bu zamanımızı gösterir Ve
 telâffuzca ه okunmadığından ت kalabilir. Bu noktadan şeddeler sayılmazsa ve
 الا beraber değil iki yüz küsur sene zamana kadar iman ve amel-i salihle beraber
 bir tâife-i azîme, hasârât-ı azimeye karşı mücahedeye devam edeceğine işaret
 edip, Fatiha'nın âhirinde ۲ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ bin beş yüz kırk yedi
 veya bin beş yüz yetmiş yedi gösterdiği zamana; hem

لَا تَزَالُ طَائِفَةٌ مِنْ أُمَّتِي ظَاهِرِينَ عَلَى الْحَقِّ حَتَّى
 يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ ۳

birinci cümle, bin beş yüz makamıyla âhîrzamanda bir taife-i mücahidînin son zamanlarına; ve ikinci cümle, bin beş yüz altı makamıyla, galibane mücahedenin tarihine; ve üçüncü cümle, bin beş yüz kırk beş makamıyla, pek az bir farkla hem Fatiha'nın, hem Ve'l-Asri Sûresinin iki cümlesinin gaybî işaretlerine işaret edip, tevafuk eder. Demek, bu hadis-i şerifin üç cümlesinden herbirisi, bin beş yüz tarihine ve mücahedenin ne kadar devam edeceğine dair işaretlerine, aynen

bu الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ ۴ —şedde sayılmazsa—bin beş yüz
 altmış bir makamıyla, hem وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ ۵—şedde

sayılır fakat بِالصَّبْرِ da lâmdır—bin beş yüz altmış makamıyla iştirak edip, o taife-i azimenin mücahedraları ne kadar devam edeceğini mânâ-yı işârî ve cifriyle gösterirler. Ve Fatiha ve hadisin irae ettikleri tarihe, makam-ı ebcedleriyle takarrüp edip, farklı bir derece tevafuk ederler ve mânâlarıyla da, tam tetabuk ederek, parlak bir lem'a-i i'câziye-i gaybiyeyi gösteriyorlar.

1. “Sâlih ameller, hayırlı işler.” Asr Sûresi, 103:3.
2. “Kendilerine nimet ve ihsanda bulunduğın peygamberlerinin ve onlara tâbi olan sâlih kullarının yolu.” Fâtiha Sûresi, 1:7.
3. “Ümmetinden bir taife Allah'ın emri gelinceye kadar [yani kıyâmetin kopmasına kadar] galibâne hak üzerinde devam edecektir.” Bu hadis-i şerif hadis kaynaklarında bu lafızlarla rivayet edildiği gibi, aynı mânâyı ifade eden farklı lafızlarla da rivayet edilmiştir. *Buhari*, l'tisam: 10; *Müslim*, İman: 247, İmâre: 170, 173, 174; *Ebû Dâvud*, Fiten: 1; *Tirmizî*, Fiten: 27, 51; *İbn-i Mâce*, Mukaddime: 1, Fiten: 9; *Müsned*, 5:34,269, 278, 279; el-Hâkim, *el-Müstedrek*, 4:449-450, 550.
4. “Ancak îmân eden ve güzel işler yapanlar müstesnâ.” Asr Sûresi, 103:3.
5. “Birbirlerine hakkı ve sabrı tavsiye edenler. Asr Sûresi, 103:3.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Eski Saidçok zaman Medresetü'z-Zehrayı gaye-i hayal ederek çalışmış. Cenâb-ı Hak kemal-i merhametinden, Isparta'yı o Medresetü'z-Zehra hükmüne getirdi. Ve nahiyemiz olan küçücük Isparta'nın mahdut akraba ve ahbab yerine mübarek Isparta vilâyetini verip binler kardeşi ihsan eyledi. Belki muhtemeldir ki, o küçük Isparta'nın aslı, bu büyük Isparta'dan gitmiş. Benim vatan-i aslim, bu Isparta olmak caizdir. Hattâ Ispartalı kim olursa olsun, başkalara nispeten benimle ve Risale-i Nur'la fazla alâkadar görüyorum. Hattâ buradaki bütün zâbitan içinde biri müstesna, en ziyade bize ve Risale-i Nur'a ciddî alâkadar. Bu hâmil-i mektup Ispartalı Hilmi Beyi gördüm. Onu Risale-i Nur'un has şakirtleri içinde kabul eyledik.

Isparta'da ve Sava'daki taarruz bir derece umumîdir. Risale-i Nur'un intişar ettiği her tarafta bu sıralarda, şimdiye kadar bir plân dahilinde Risale-i Nur'un fütuhata karşı tecavüz var. Bir derece şevk ve neş'eye zarar verdi, bir devre-i tevakkuf açtı. Şimdiki kahtlığa o tevakkuf sebebiyet veriyor. Fakat, Cenâb-ı Hakka şükür, Isparta ve havalisi kahramanları çelik gibi bir metanet göstermeleri, sair yerlerin de kuvve-i mâneviyelerini takviye ediyorlar. Bazı ihtiyatsız ve dikkatsizlerin yüzünden cüz'î zararlar olduğundan, ihtiyat ve dikkat her vakit lâzımdır.

Barla'da, Risale-i Nur'un muvakkat tatili sebebiyle yağmursuzluk başladığı gibi ve Risale-i Nur'un müdahalesiyle yağmurun Barla etrafındaki dâireye mahsus olarak gelmesi ve Isparta'nın, Risale-i Nur'a karşı iştiaqlarıyla, Hüsrev'in dediği gibi yağmur fevkalâde bir surette imdada gelmesi gibi, pek çok emarelerle ve burada Risale-i Nur münasebetiyle vücuda gelen yüzer hâdiselerin delâletiyle deriz ki: Bu Anadolu'ya aynı rahmet olan Risale-i Nur'a karşı, bu acip zamanda böyle umumî ve geniş bir taarruzla ve bazı yerlerde tatile mecbur olması, bu kaht u galâyı ve bu acip ihtikârı ve bereketsizlik ve açlığı netice verdiğine bize kanaat verdi. Şimdi yanımdaki, Emin ve Feyzi gibi sair arkadaşlarım da aynı kanaattedirler.

Said Nursî

Risale-i Nur şakirtleri tarafından sorulan suale cevaptır.

Sual: Geçen sene sizden sormuştuk ki, elli gündür merak edip dünya cereyanlarına bakmadınız ve sormadınız, o zaman bize bir cevap verdiniz. Gerçi o cevap hakikattir ve kâfidir; fakat Risale-i Nur'un intişarı ve hizmeti ve âlem-i İslâmiyetin menfaati noktasında bir derece bakmanız lâzım iken, şimdi, on üç ay oluyor, aynı hal devam ediyor. Merak edip hiç sormuyorsunuz.

Elcevap: ¹ **إِنَّ الْإِنْسَانَ لَظَلُومٌ** âyetine en âzam bir tarzda şimdiki boğuşan insanlar mazhar olmalarından, onlara değil taraftar olmak veya merakla o cereyanları takip etmek ve onların yalan, aldatıcı propagandalarını dinlemek ve müteessirane mücadelelerini seyretmek, belki o acip zulümlere bakmak da caiz değil. Çünkü zulme rıza zulümdür; taraftar olsa, zâlim olur.

Meyletse ² **وَلَا تَرْكُنُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ** âyetine mazhar olur.

1. "İnsan şüphesiz ki çok zâlimdir." İbrahim Sûresi, 14:34.

2. "Zulmedenlere en küçük bir meyil göstermeyin; yoksa ateş size de dokunur." Hûd Sûresi, 11:113.

Evet, hak ve hakikat ve din ve adalet hesabına olmadığına ve belki inat ve asabiyet-i milliye ve menfaat-i cinsiye ve nefsin enaniyetine dayanan, dünyada emsali vuku bulmayan gaddarâne bir zulüm hesabına olduğuna kat'î bir delil şudur ki: Bin mâsum çoluk çocuk, ihtiyar, hasta bulunan bir yerde, bir iki düşman askeri bulunmak bahanesiyle bombalarla onları mahvetmek; ve tabakat-ı beşer cereyanları içinde, burjuvaların en dehşetli müstebitleri ve sosyalistlerin ve bolşeviklerin en müfritleri olan anarşistlerle ittifak etmek; ve binler, milyonlar mâsumların kanlarını heder etmek ve bütün insanlara zarar olan bu harbi idâme ve sulhu reddetmektir.

İşte böyle hiçbir kanun-u adalete ve insaniyete ve hiçbir düstur-u hakikate ve hukuka muvafık gelmeyen boğuşmalardan, elbette âlem-i İslâm ve Kur'ân teberrî eder. Yardımcılıklarına tenezzül edip tezellül etmez. Çünkü onlarda öyle dehşetli bir firavunluk, bir hodgâmlık hükmediyor; değil Kur'ân'a, İslâma yardım, belki kendine tâbi ve âlet etmekle elini uzatır. Öyle zâlimlerin kılıçlarına dayanmak, hakkaniyet-i Kur'âniye elbette tenezzül etmez. Ve milyonlarla mâsumların kanıyla yoğrulmuş bir kuvvet yerine, Hâlık-ı Kâinatın kudret ve rahmetine dayanmak, ehl-i Kur'ân'a farz ve vaciptir. Gerçi zındıka ve dinsizlik o

boğuşanların birisine dayanıp ehl-i diyaneti ezer. O zındıkanın tazyikinden kurtulmak, onun aksi cereyanına taraftar olmak bir çaredir. Fakat şimdiye kadar o taraftarlık bir menfaat vermeyerek çok zararları dokunmuş.

Hem zındıka, nifak hasiyetiyle her tarafa döner. Senin dostunu kendine dost edip sana düşman eder. Senin taraftarlık cihetiyle kazandığın günahlar, fâidesiz boynunda kalır. Risale-i Nur şakirtlerinin vazifeleri iman olduğundan, hayat meseleleri onları çok alâkadar etmez ve merakla baktırmaz. İşte bu hakikate binaen, değil on üç ay, belki on üç sene^{HASİYE-1} dahi bakmasam hakkım var. Sizler baktınız, günahlardan başka ne kazandınız? Ben bakmadım, ne kaybettim?

İkinci sual: İşârât-ı Kur'âniye risalesinde Fatiha'nın âhirinde sırat-ı müstakim

ashabı ki, ¹ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ¹ âyetiyle tarif edilen taife içinde, hem لَا تَزَالُ طَائِفَةٌ مِنْ أُمَّتِي² (ilâ ahir) hadisinin âhircamanda gösterdikleri

mücahidler içinde ve hem Ve'l-Asri Sûresinin ³إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا³ dan başlayan üç cümlelerin mânâ-yı işârisinde hususî bir surette bir ferdi, Risale-i Nur'un has şakirtleri olduğuna sebep nedir ve veçh-i tahsisi nedir?

Elcevap: Sebebi ise, Risale-i Nur, yüze yakın din tılsımlarını ve hakaik-i Kur'âniyenin muammâlarını hall ve keşfetmiştir ki, her bir tılsımın bilinmemesinden, çok insanlar şübehata ve şükûke düşüp, tereddütlerden kurtulamayıp, bazan imanını kaybederdi. Şimdi, bütün dinsizler toplansalar, o tılsımların keşfinden sonra galebe edemezler. Yirmi Sekizinci Mektuptaki İnâyât-ı Seb'ada bir kısmına işaret edilmiş. İnşaallah bir zaman o tılsımlar müstakil bir risalede cem edilecek.

Hasîye-1 Hem tam yedi senedir aynı hal devam etti. Ne merak etti ve ne de sordu ve ne de bildi.

1. "Kendilerine nimet verdiklerinin..." Fâtihâ Sûresi, 1:7.

2. bk. "Ümmetinden bir taife Allah'ın emri gelinceye kadar (yani kıyâmetin kopmasına kadar) hak üzerinde galip olacaktır." Bu hadis-i şerif, hadis kaynaklarında bu lafızlarla rivayet edildiği gibi, aynı mânâyı ifade eden farklı lafızlarla da rivayet edilmiştir. *Buhari*, l'tisam: 10; *Müslim*, İman: 247, İmâre: 170, 173, 174; *Ebû Dâvud*, Fiten: 1; *Tirmizî*, Fiten: 27, 51; *İbni Mâce*, Mukaddime: 1, Fiten: 9; *Müsned*, 5:34,269, 278, 279; el-Hâkim, *el-Müstedrek*, 4:449-450, 550.

3. "İman edenler müstesna." Asr Sûresi, 103:3.

وَأَنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ¹ بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ²
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ³

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Kahraman Tahirîve Hâfız Mustafa'nın yaptıkları hizmet çok güzeldir. Onların tedbirleri isabetlidir, haktır. Nur fabrikasının divanında verdiğiniz kararlar, ne olursa kabulümüzdür. İşârât-ı Kur'âniye tevâbi'leriyle beraber çok güzel. Yalnız, Seyyid Şefik'e giden mektup, şahsına ait kısmı girmeyecekti. Lâhikadan aldığınız parçalar da çok güzel. Büyük Ali sisteminde, küçük ve ikinci Ali'nin mânidar fıkrası iyidir, fakat muhtasardır. En evvel gençlere ait üç dört ders—ki Hâfız Mustafa'ya vermiştik—el makinesiyle mümkünse eski huruf-la, değilse, yeni huruf-la^{HAŞİYE-1} Nur fabrikasının divanındaki heyet münasip görse ve hal müsaade etse, yazılsın, bize de bazı nüshalar gönderilsin. Mübareklerin İşârâtü'l-Î'câz'larına bedel bir nüshamı postayla gönderdik. Cuma gününe rast gelen bu bayram, çok kıymetli olan haccü'l-ekber olduğundan, hacca bu sene gidenler çok kazanmışlar. Cenâb-ı Hak bizi de onların hayırlı dualarına hissedar eylesin. Âmin.

Tekrar be tekrar o bayramınızı ve umum Risale-i Nur şakirtlerinin bayramlarını ve Nur ve Gül fabrikalarının heyetlerini ve medrese-i Nuriye şakirtlerinin ve üstadlarının ve Barla sıddıklarının ve mâsumların ve ümmî ihtiyarların, ricalen ve nisâen umumunun birer birer bayramlarını tebrik ediyoruz.

Said Nursî

1. Her türlü noksan sıfatlardan yüce olan Allah'ın adıyla.

2. "Hiçbir şey yoktur ki Allah'ı hamd ile tesbih etmesin (Onu şükran ve minnetle anıp şânına lâyık ifadelerle anmasın ve noksan sıfatlardan tenzih etmesin)." İsra Sûresi, 17:44.

3. Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

Haşiyeye-1 Risale-i Nur'un bir vazifesi huruf-u Kur'âniyeyi muhafaza olduğundan yeni huruf-a zaruret derecesinde inşaallah müsaade olur.

وَأَنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بَعْدَ حُرُوفِ
مَا كَتَبْتُمْ وَطَبَعْتُمْ

1. Her türlü noksan sıfatlardan yüce olan Allah'ın adıyla.

2. "Hiçbir şey yoktur ki Allah'ı hamd ile tesbih etmesin (Onu şükran ve minnetle anıp şânına lâyık ifadelerle anmasın ve noksan sıfatlardan tenzih etmesin)." İsra Sûresi, 17:44.

3. Yazdığınız ve bastığınız yazılar adedince Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

Aziz, sıddık, muktedir, müteyakkız kardeşlerim,

Sizin mübarek leyâli-i aşerenizi ve Kurban Bayramınızı tebrik ederiz. Nur fabrikası sahibi Hâfız Ali'nin haşr-i cismanî hakkındaki hatırına gelen mesele ehemmiyetlidir ve mektubun âhirindeki temsili, gayet güzel ve manidardır. O hatırayla, Dokuzuncu Şua'nın mukaddeme-i haşriyeden sonraki dokuz burhan-ı haşriyeyi istiyor diye anladım. Fakat, maatteessüf, bir iki senedir telif vazifesi tevakkuf etmiş. Risale-i Nur'un mesâili, ilimle, fikirle, niyetle ve kastî bir ihtiyarla değil; ekseriyet-i mutlakayla sünühat, zuhurat, ihtârât ile oluyor. Bu dokuz berahine şimdi ihtiyac-ı hakikî kalmamış ki, telife sevk olunmuyoruz.

Evet, erkân-ı imaniye içinde iman-ı billâh ve iman-ı bi'l-yevmi'l-âhir âlem-i İslâmiyetin iki kutbu ve iki güneşidir.

Birincisini: Risale-i Nur, tamamıyla burhanlarını izah etmiş.

İkinci kutup ise: Kısmen müstakil olarak Onuncu Söz, Yirmi Dokuzuncu Söz, Yirmi Sekizinci Söz, hususan cismanî lezzetlerin ispatında ve Mukaddeme-i Haşriye gibi risalelerde gayet kuvvetli haşr-i cismanîyi ispat etmiş, muannitleri de susturmuş. Ve iman-ı billâh gibi, bu dünyadaki mevcudat, zahir bir surette onu göstermediğinden, kısm-ı ekserîsi ise, sâir erkân-ı imaniye içinde haşri, kuvvetli bir surette ispat eder.

Ezcümle: Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyânın hakkaniyetini ispat eden bütün hüccetleri, ikinci derecede haşr-i cismanîyi, binler âyât-ı Kur'âniyenin tasvir ve izahatlarıyla ispat ediyor. Acaba, Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyânın mu'cizâne Cennetin lezâiz-i cismaniyesinden bahisleri ve izahları derecesinden, daha başka bir izaha lüzum kalır mı?

Hem Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâmın hakkaniyetini ispat eden bütün mu'cizeleri, hüccetleri ikinci derecede haşr-i cismanîyi ve Cennet ve Cehennemle lezâiz ve âlâm-ı cismanîsini harika belâgatiyle tasvir ve izah ediyor.

Ve o izahtan sonra, daha izaha ihtiyaç kalır mı?

Hem Cenâb-ı Hakkın vücub-u vücudunu ve rahîmiyet ve hakîmiyetini ve ilim ve kudretini ve âdiliyet ve hafîziyetini ve sıfât-ı kudsiyesini ispat eden bütün burhanlar, hüccetler, bir cihette haşri ispat ettiği gibi; rububiyetin muktezası olan irsal-i rusul ve inzâl-i kütüp cihetiyle, hem risalet-i Muhammediyeyi (a.s.m.) istilzam; hem Kur'ân, onun konuşması ve kelâmı olmadığını ve kelâmullah olduğunu ispat etmekle, haşr-i cismanîyi tafsilâtıyla bu iki noktadan yine ispat ediyor.

Elhasıl: Risale-i Nur'da iman-ı billâh ve iman-ı bi'l-yevmi'l-âhir olan iki kutb-u imanî, tam birbirine müsavi gelecek bir derecede ispat edilmiş. Yalnız bu kadar var ki, haşr-i cismanî kısmen sarîhan ve kısmen zımnî ve tebe'î ispat edilmiş. Çünkü bu âlem-i şehadet, Sâniini gayet sarîh ve zâhir gösteriyor ve haşri, zımnî ve perdeli haber verir. İnşaallah bir zaman, Risale-i Nur'un şakirtlerinden birisi veya birkaç tanesi, o dokuz makamı ve berahini telif edecek ve Mukaddeme-i Haşriyenin başındaki âyât-ı âzâmın dokuz fıkrasının hazinelerini, Risale-i Nur'da münteşir haşr-i cismanî berahiniyle ve kalblerine gelen sünühat ve ilhamat ile açıp, Dokuzuncu Şuayı Onuncu Sözden daha parlak, daha kuvvetli bir tarzda tekmil edecek.

Bütün kardeşlerimize birer birer selâm ve bayramlarınızı tebrik ediyoruz.

Said Nursî

Aziz, sıddık kardeşlerim,

وَعَسَىٰ أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ ¹ sırrıyla çok tecrübelerin

neticesinde, çok defa zâhirî muvaffakiyetsizlik, hakkımızda birer inayet perdesi olduğuna bir emaresi, belki bir delili de, bu sene biz, her tarafta bir nevi taarruz, o taarruzdan bir nevi cüz'î tevakkuf, hem matbaaların kapıları şimdilik Risale-i Nur'a—hattâ yeni hurufla dahi—kapanması hayırdır, birkaç cihette inayettir ve himayettir.

1. "Belki sevmediğiniz şey hakkınızda daha hayırlıdır." Bakara Sûresi, 2:216.

Evvelâ: Bu sene—perde altında—insanlar, eşedd-i zulümle rızık hakkında bir dehşetli ameliyat ve kader-i İlâhî, hakîmane bir adaletle, çoktan beri teraküm eden zekâtları ve cizyeleri almak ve hadden çok ziyade tecavüz eden hırsı ve ihtikârı tokatlamak için, umumî bir ameliyat-ı cerrahiye hengâmında, elbette yalnız, imana ve âhirete hasr-ı nazar eden ve vazife noktasından hayat-ı içtimaiyeye çok bakmayan ve ihlâs-ı tâmmı kazanmak için hiçbir maksada âlet ve hiçbir dünyevî cereyana tâbi olmayan Risale-i Nur'un parlak ve kuvvetli hizmeti, tesettür perdesi altından çıkıp âşikâr bir tarzda olsaydı, her halde birinci ameliyat-ı insaniye ona ilişecekti. Ve ikinci ameliyat-ı kaderiye rızık ve mide üzerine olması cihetiyle, ya insanların nazarlarını o hizmetten çevirecekti, mideleriyle meşgul edecekti, veyahut o hizmetin ihlâsını bir derece kırıp maişet derdinin bir hissesi onda bulunacaktı.

Saniyen: Yazılmasına şimdilik lüzum yok.

Salisen: İzharına bu zamanda izin yok. Fakat, madem şakirtlerin gayret ve şevk ve himmetleri şimdiye kadar matbaalara ihtiyaç bırakmamışlar, inşaallah o kudsî hizmette devam edip, o elmas kalemlerle neşr-i envar edecekler. Madem bütün bütün mesleğimize muhalif olan yeni hurufu bir iki risale için kabul ettiğimiz halde matbaacılar çekindiler, o hayr-i azîmi kaybettiler. Siz, o iki risaleyi, bizim hesabımıza, kahraman kardeşlerimizden yirmi otuz zâta tevzi ederek, yirmi otuz nüshayı eski hurufla yazdırınız. Yazan kalem sahiplerine dâimî hasenat kazandıran o pek büyük hayrı siz kazanınız. Eğer yeni hurufla, el makinesiyle o iki risaleden yazılmış nüshalar varsa, bize bazı nüshalar gönderiniz.

İşârât-ı Kur'âniye ve üç keramet-i Aleviye ve keramet-i Gavsiye hakkındaki Sikke-i Gaybiye risalesine bir tenbih ve ihtardır.

Bu gayet mahrem risaleler, nasılsa, muannit bir nâmahremin eline bu risalelerden birisi geçmiş. Gayet sathî ve inat nazarıyla bir iki yerine haksız bir itirazla ehemmiyetli bir hâdiseye sebebiyet verdiğiinden, bu mecmua, Risale-i Nur'un has talebelerine, belki ehass-ı havassa mahsus olduğu halde ve benim vefatımdan sonra intişarına müsaade olmasıyla beraber, şimdi mezkûr hâdisenin sebebiyle herkese değil, belki ehl-i insaf ve Risale-i Nur'la alâkadar ve talebelerinden bulunanlara haslardan bir kaç şakirdin tensibiyle gösterilebilir fikriyle yazdık.

İkinci nokta: Bu risale *Sikke-i Gaybiye* baştan aşağıya kadar birtek neticeye bakar. Bine yakın emarelerle, Risale-i Nur'un makbuliyetine gaybî bir imza basıldığını ispat ediyor. Böyle birtek dâvâyâ bu derece kesretli ve ayrı ayrı cihetlerde binler emareler ve imalar onu göstermesi ilmelyakîn değil, belki aynelyakîn, belki hakkalyakîn derecesinde o dâvâyı ispat eder.

Üçüncü nokta: Bu risaleyi mütalâa eden zâtlar, inceden inceye, hususan cifrî hesabatına meşgul olmaya lüzum yok. Hem bir kısmı anlaşılmasa da zararı yok. Hem umumunu okumak da lâzım değil. Hem keramet-i Gavsiyenin âhirinde, iki yüz yirmi dördüncü sahifede, Şamlı Hâfız Tevfik'in fıkrasından başlayıp âhire kadar mütalâadan sonra ve baştaki mukaddemeyi de okuduktan sonra istediği parçayı okusun.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Hem Kâtip Osman'ın, hem mübareklerden İbrahim'in, hem Nur fabrika sahibinin, hem Hulûsi-i Sâninin mektupları bir iki günde geldiler. Merakla mahzun kalbimizi müferrah eylediler. Kâtip Osman'ın mektubunda, hususî selâmlarını gönderdiği zâtların, hususan kahraman Rüştü, Zühtü Bedevî ve Nuri kardeşlerimize hâssaten ve umuma selâm ve selâmetlerine dua ve Hüsrev'in yakında gelmesinin tebşiri, onun hakkındaki merakımızı izale etti.

Mâşâallah, Kâtip Osman da, Hüsrev gibi mucib-i merak noktaları yazıyor. Onun mektubunu getiren halıcı İbrahim demiş ki: "Sıddık Süleyman, Rüştü buraya gelmek ihtimali var." O kahraman kardeşim yakînen bilsin ki, ben ondan ziyade ona müştakım. Fakat o her gün, has dairesinin birinci safında mânen yanımızda bulunuyor, mânevî kazançlarımıza da hissedar oluyor. Bizim mesleğimizde sohbet-i suriye ehemmiyeti azdır.

Hem bu dehşetli ameliyat-ı dahiliye hengâmında ve yol masrafı çok ziyade olduğundan, gelmek münasip olmuyor. Ve vehham ehl-i dünya, burada, ziyade bize dikkat ediyorlar. Hattâ bu bayramda kapımı ziyaretçilere kapadık.

Hâfız Ali'nin mektubunda, Rüştü'nün bir teşebbüsü var ki, gençlere ait dört beş parça ders ki, Hâfız Mustafa'ya vermiştim ki tab' etsin. Cenâb-ı Hakka şükür, sizin kesretli kalemlerinizi matbaaya ihtiyaç bırakmıyor. Eğer kolayca, ucuzca mümkün olsa, eski veya yeni huruflla yaparsınız.

Hâfız Ali'nin mektubunda, Risale-i Nur'a karşı kemâl-i mahviyetle kemâl-i ihlâsı ve irtibatı, onun eskiden beri takdir ettiğim bir hâsiyet-i mümtaziyesini göstermekle beraber, benim gibi bir biçareyi de şefaatçi yapıp, ben de onun kemâl-i samimiyetini şefaatçi yapıp duasına âmin derim.

Mübarek köyünden, mübarekler cemaatinden, mübarek İbrahim'in bereketli mektubunu okudum. Beni memnun eden çok sözler var içinde. Ve bilhassa benim başıma yağan yağmurdan rüyada içmesi ve biraderzadesi Osman'ın ileride Risale-i Nur'a talebe olması için, kendini okutması bizi mesrur eyledi. Cenâb-ı Hak öyle mübarekleri o köyde çoğaltsın. Âmin.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Risale-i Nur'un hakkaniyetine ve ehemmiyetine dair bir imza-yı gaybî hükmünde olan yazdığınız mecmua-i işârâta, Lâhikadan intihap ettiğinizden iki misli daha ilâve ettik. Eğer siz de kendinize öyle bir mecmua yazmışsanız, ilâve ettiğimiz miktarı size de göndereceğiz. Bu mecmuanın gösterdiği kıymet Risale-i Nur'da bulunduğunu, bu zamanın dehşetli fırtınaları ispat ediyor.

Evet, kardeşlerim, Hazret-i İsâ Aleyhisselâm, İncil-i Şerifte demiş ki: “Ben gidiyorum, tâ size tesellîci gelsin. (Yani Ahmed Aleyhissalâtü Vesselâm gelsin)” demesiyle Kur’ân’ın beşere gayet büyük bir neticesi, bir gayesi, bir hediyesi, tesellîsidir.

Evet, bu dehşetli kâinatın fırtınaları ve zeval ve tahribatları içinde ve bu boşluk nihayetsiz fezada herşeyle alâkadar olan insan için hakikî tesellîyi ve istinat ve istimdat noktalarını yalnız Kur’ân veriyor. En ziyade o tesellîye muhtaç bu zamandır. Bu asırda en ziyade kuvvetli bir surette o tesellîyi ispat eden, gösteren Risale-i Nur’dur. Çünkü zulûmat ve evhamın menbaı olan tabiatı, o delmiş geçmiş, hakikat nuruna girmiş.

On Altıncı Söz gibi ekser parçalarında, hakaik-i imaniyenin yüzer tılsımlarını keşf ve izah edip, aklı inkârdan ve tereddütlerden kurtarmış. İşte bu hakikat içindir ki, bu çok usandırıcı ve dehşetli zamanda, usandırmayacak birtarzda, çok tekrarlar beraber, aklı başında olanları Risale-i Nur’lameşgul ediyor. Re’fet Beyin mektubunda dediği gibi, “Risale-i Nur’un en bâriz hâsiyeti, usandırmamak. Yüz defa okunsa, yüz birinci defa yine zevkle okunabilir.” Pek doğru demiş. Risale-i Nur’un tercümanı, hakikî vazifesinin haricinde dünyadaki istikbaliyata ara sıra bakması, bir derece zâhirî bir müşevveşiyet verir. Meselâ, bundan otuz kırk sene evvel diyordu: “Bir nur gelecek, bir nuranî âlemi göreceğiz” deyip, o mânâ geniş bir dairede ve siyasette tasavvur edilmiş.

Hem bundan on dört, on beş sene evvel, “Dinsizliği çevirenler müthiş semavî tokatlar yiyecekler” diye büyük, geniş, küre-i arz dairesindeki bu dehşetli hâdiseyi, dar bir memlekette ve mahdut insanlarda tasavvur etmiş. Halbuki istikbal, o iki ihbar-ı gaybîyi tasavvurunun pek fevkinde tefsir ve tâbir eyledi.

Evet, Eski Said’in “Bir nur âlemi göreceğiz” demesi, Risale-i Nur dairesinin mânâsını hissetmiş, geniş bir dâire-i siyasiye tasavvur ettiği gibi; sırr-ı

إِنَّا آَعَطَيْنَا

’nın remziyle, on üç, on dört sene sonra, “Dinsizliği, zındıklığı neşredenler, pek müthiş tokat yiyecekler” deyip o hakikatı dar bir dairede tasavvur etmiş. Şimdi zaman, o iki hakikati tam tâbir ve tefsir etti.

1. “Biz sana verdik.” Kevser Sûresi, 108:1.

Evet, başta Ispartavilâyeti olarak Risale-i Nur dairesi birinci hakikati pek parlak ve güzel bir surette gösterdiği gibi; ikinci hakikati de, medeniyet-i sefiyenin tuğyanını ve maddiyunluk^{HAŞİYE-1} tâununun aşılmasını çeviren ve idare eden ervah-ı habîsenin başlarına gelen bu dehşetli semavî tokatlar, geniş bir

إِنَّا آَعَطَيْنَا

dairede, o sırr-ı ’nın hakikatini tam tamına ispat etmiş.

HAŞİYE-1 Evet, maddiyunluk tâununun hastalığı nev-i beşere bu dehşetli sıtmayı ve küre-i arza bu titremeyi vermiştir.

1. “Biz sana verdik.” Kevser Sûresi, 108:1.

Risale-i Nur, kat’î burhanlara istinaden hükümleri, sâir hakaikte, aynı aynına, tevilsiz, tâbirsiz hakikat çıkması ve yalnız işârât-ı tevafukiye ve sünuhât-ı kalbiyeye itimaden beyanatı, böyle dünyevî olan mesâil-i istikbaliyede neden bazan tâbir ve teville muhtaç oluyor diye hatırıma geldi.

Böyle bir cevap ihtar edildi ki: Gaybî istikbal-i dünyevîde ve dünya işlerinde, başa gelen hâdisâtı bildirmemekte Cenab-ı Erhamürrâhimînin çok büyük bir rahmeti saklandığını ve gaybı gizlemekte çok ehemmiyetli bir hikmeti bulunduğu cihetle, gaybî şeyleri haber vermekten yasak edip, yalnız müphem ve mücmel bir surette, ya ilham veya ihtarla, bir emareyi vesile ederek, keşfiyatta ve rüya-yı sadıkada, bir kısım gaybî hakikatleri ihsas eder. O hakikatlerin hususi suretleri vukuundan sonra bilinir.

Kardeşlerim, bu defa Hilmi Beyle gelen Re’fetve Rüştü’nün mektupları bizi çok sevindirdi. Zaten Hüsrev, Re’fet, Rüştü Risale-i Nur’a intisapta eskiden beri beraber bulunmalarından, ben birisini tahattur etsem, üçü birden hatıra geliyor. Cenâb-ı Hakka hadsiz şükür ki, bu dehşetli fırtınalar, onları ve sizleri sarsmadı.

Mâşaallah, Re’fet, şimdi de eski sadakatini ve tam alâkasını tamamıyla muhafaza ettiğini anladık. Bir iki senedir ondan hiçbir mektup ve hizmet-i Kur’âniyedeki vaziyetinden bir haber alamamıştım, merak ediyordum. Bu defamektubunda, “Ne vakit bir araya gelsek, Sözler’den birini açıp okuyoruz, tatlı tatlı istifade edip, Üstadımızla görüşüyoruz” demesi, bizi sürurla şükre sevk etti. Sadakatte nâmdar Rüştü’nün mektubunda merak ettiğim noktaları beyan etmesi ve hizmet-i Nuriye tevakkuf etmemesi ve sizlere sıkıntı olmaması, bizi çok mesrur eyledi.

Latîf bir tevafuk: Ahmed Nazif’in bu defa çok meşgaleler içinde yazdığı, yalnız On Dokuzuncu Mektupta (Mu’cizat-ı Ahmediye [a.s.m.]) tevafukatın

mecmuu, dokuz bin sekiz yüz otuz üç adede bâliğ olduğunu gördük. O Mektuptaki mu'cizat-ı Ahmediyenin (a.s.m.) bir kerametidir diye hükmettik.

Risale-i Nur şakirtlerinden Emin ve Feyzi'nin bir fıkrasıdır.

Hem, Risale-i Nur'un kasabalara ve cemaatlere berekete medar olması ve ona zarar edenlere tokat gelmesi gibi, şahıslara da pek zahir bir surette, hem bereket ve hüsn-ü maişet ona çalışanlara ve gaybî tokatlar, onun aleyhinde çalışanlara gelmesi, bu havalide çok hâdiseleri var. Biz, kendi nefsimizde; çalıştığımız zaman, pek zahir bir surette bir hüsn-ü maişet, bir inayet gördüğümüz gibi, Risale-i Nur veya şakirtleri aleyhine çalışanlara, şiddetli tokatlar geldiğini görüyoruz.

Ezcümle: Risale-i Nur'un erkânından birisi, kat'î bir surette haber veriyor ki, üç dört adam, dünya servetinin hatırı için toplanıp münâfıkane tedbir kurdukları hengâmda, üç gün sonra o üç dört adamın haneleri ve birinin dükkânı yanıp, herbiri binler lira zayıatla tokat yediler.

Hem bir derras casus adam, Risale-i Nur şakirtleri aleyhinde çalışıyordu ki, onları hapse attırsın. Birgün, serbest olarak “Ben, bir ip ucu bulamadım ki bunları hapse soksam. Eğer bir ipucu bulsam onları hapse sokacağım” diye ilân ettiği vakitten iki gün sonra bir iş yapıp, Risale-i Nur şakirtleri yerinde o adam iki sene hapse girdi.

Hem bedbaht, muannid bir adam, Risale-i Nur aleyhinde, hem şakirtlerinin bir rüknü aleyhinde mütecavizane bulunduğu hengâmda, bir iki gün sonra meyhaneye gidip içe içe çatlamış, orada ölmüş. Bu neviden çok hâdiseler var. Demek Risale-i Nur, dostlara tiryak olduğu gibi, düşmanlara da saika oluyor.

Risale-i Nur şakirtlerinden Hâfız Tevfik, Mehmed Feyzi, Emin, Hilmi, Kâmil'in bir fıkrasıdır.

فَانْكَ مَحْرُوسٌ بِعَيْنِ الْعِنَايَةِ

Gavs-ı Âzâmın, Üstadımız hakkında ¹ fıkrasıyla, inayet ve teshile mazhar olduğuna ve tevafuk, Risale-i Nur'un kerametinin bir mâdeni bulunduğuna pek çok emarelerden, bu bir iki gün zarfında, küçük ve lâtif, fakat kat'î kanaat veren cüz'î hâdiselerin tevafukunda gözümüzle gördüğümüz inâyet-i Rabbaniyenin nümunelerinden beş-altısını beyan ediyoruz ki, onlar, bu iki gün zarfında beraber vuku bulmuş.

1. Muhakkak ki sen inayet gözüyle gözetilip korunmaktasın.

Birincisi: Dün, Üstadımıza, Risale-i Nur'a ait üç hizmet lâzım geldi. Kimse de yok. Biz de uzaktayız. Merdivenden inip, bir çocuğu bulup, bizlere göndermekniyetiyle kapıyı açtı. Risale-i Nur'un o hizmetini görecekt fevkalâde bir tarzda, dakikasıyla, üç şakirdi kapıya geldiler.

İkincisi: İki seneden ziyade Risale-i Nur'un mühim parçaları, Risale-i Nur'un berekâtıyla hanesi yangından kurtulan Hâfız Ahmed kendine yazdırıp, başka bir kaza ve nahiyede bulunan bir iki zât, onları istinsah için aldılar. İki seneden beri ellerinden kaçırıp, mahcubiyetlerinden haber vermedikleri için hem biz, hem Hâfız Ahmed, merak, hem hiddet ediyorduk. O kitaplar, bugün geldiği aynı vakit, dünaynı saatte, Üstadımıza, beş seneden beri, her birkaç gün zarfında kolaylık için bir parça yemek pişirmekle hatırını soruyordu. İki seneden beri o âdeti terk etmişti.

Hem komşuluktan da başka yere nakletmesiyle, iki senedir o âdet terk edilmişken, yine dün, o aynı saatte, iki sene evvelki aynı âdetiyle, o zâtın hanesinden, aynen eskisi gibi, küçücük bir hatır sormak nev'inde oğlu getirdi. Üstadımız dedi: "İki sene evvelki âdete lüzum kalmamış;siz de komşuluktan gitmişsiniz" dedi. Bugün aynı vakitte, o Hâfız Ahmed'in yazdırdığı kaybolan kitaplar, mükemmel bir surette istinsahla beraber geldi. Bizde şüphe bırakmadı ki, bu lâtif tevafuk da, Risale-i Nur hakkındaki inayetin bir cilvesidir.

Üçüncüsü: Üstadımız, aynı yine bugün Emin'e dedi: "Üç dört aydır her hafta karyesinden buraya gelen hane sahibesi gelmedi, kirasını dört aydır almadı. Herhalde cevap gönderin gelsin,alsın" dediği aynı dakikada, dört aydan beri yanına gelmeyen o hane sâhibesi kapıyı vurdu, geldi. Beş aylık kirasını aldı. Üstadımız, bu hâdise-i inâyetten memnuniyeti için, uzak bir nahiyeden gelen,

yuvarlak, hiç görmediğimiz ve burada bulunmayan bir küçük ekmeği o hane sâhibesine verdi. Aynı vakitte, yirmi dakika zarfında, burada bulunmayan aynı ekmekten, iki sene Risale-i Nur'un iki kitabını alıp mütalâasının mânevî ücretinden binde bir ücret olarak geldi. Ve bir parçacık aşure çorbasını dahi yine o ev sahibesine verdi. Aynen, o aşurenin on misli kadar, lâtif üç ekmek, yine iki sene iki kitabın okunmasına binde bir ücreti diye geldi. Gözümüzle gördük.

Hem yine Üstadımız, bugün o hane sahibesine, yedi senedir adını bilmediği için “İsmin nedir?” diye sormuş. O da demiş: “Hayriye’dir.” Hayriye isminde olmak tevafukuyla, iki saat sonra, Hayri namında Risale-i Nur'un bir şakirdi, haberimiz yokken İstanbul’a gitmiş. Hem ticaret münasebetiyle iki mühim şakirtler dahi gidip geç kaldılar. Maddî, mânevî fırtınalar münasebetiyle Üstadımız onları, hem oradaki mühim bir şakirdi çok merak ediyordu. Bugün o Hayri, iki saat Hayriye’den sonra geldi; o üç şakirt hakkındaki merakı izale ettikten sonra—dört aydan beri devam eden “tefarik” namında Üstadımızın bir kokusu bugün bitmişti—Hayri’nin elinde bir küçük şişe... Dedi: “Size tefarik getirdim.” Biz de bu küçük, lâtif tefarikteki tevafuka “Barekâllah” dedik.

Bu iki gün zarfında bu küçücük nûmuneler gibi, Üstadımız, Mu’cizat-ı Ahmediyenin tashihatıyla meşgul olduğu için, bunlardan başka çok nûmuneleri görmüş. Madem iki günde böyle inayetin cilvelerini görüyoruz; Risale-i Nur dairesi içinde dikkat edilse, herkes kendi nefsinde hizmeti derecesinde böyle nûmuneleri görebilir.

Risale-i Nur şakirtlerinden:

Hafız Tevfik, Hilmi, Kâmil, Hayri, Mehmed Feyzi, Emin:

(Evet) (Evet) (Evet) (Evet) (Evet) (Evet)

Gözümüzle gördük.

Evet. Ben de tasdik ediyorum.

Said Nursî

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bu şiddetli kışta ve mânevî, dehşetli, ayrı tarz bir kışta ve nev-i beşer ictimai hayatında müthiş kanlı diğer tarz bir kışta, çırpınan biçarelere rikkat-i cinsiye ve şefkat-i neviye cihetinden gayet derecede bir hüzn ve elem hissettim. Çok yerlerde beyan ettiğim gibi, yine Erhamürrâhimîn ve Ahkemülhâkimîn olan onların Hâlık-ı Kerîm ve Rahîmin hikmet ve rahmeti, benim kalbimin imdadına yetişti. Mânen denildi ki:

“Senin bu şiddet-i teessürün, o Hakîm ve Rahîmin hikmetini, rahmetini bir nevi tenkit hükmüne geçer. Rahmet-i İlâhiyeden ileri şefkat olunmaz. Hikmet-i Rabbaniyeden daha ekmel hikmet, dâire-i imkânda olamaz. Âsiler, cezalarını; mâsumlar, mazlumlara, zahmetlerinden on derece ziyade mükâfatlarını alacaklarını düşün. Senin daire-i iktidarının haricinde olan hâdisâta, Onun merhamet ve hikmet ve adaleti ve rububiyeti noktasında bakmalısın.” Ben de o lüzumsuz şiddetli elem-i şefkatten kurtuldum.

Otuz sene evvel aşâirlerde gezerken, böyle sual ettiler: “Acaba şu zaman ve dehrin şikâyetindeki—hattâ büyük zâtlar ve evliyalar dahi felekten ve zamandan şikâyet ediyorlar—ondan, Sâni-i Zülcelâlin san’at-ı bediine itiraz çıkmaz mı?”

Cevap: Hayır ve asla! Belki mânâsı şudur: Güya şikâyetçi der ki: “İstediğim emir ve arzu ettiğim şey ve teşehhî ettiğim hal, hikmet-i ezeliyenin düsturuyla tanzim olunan âlemin mahiyeti müstait değil ve inayet-i ezeliyenin pergeliyle nakşolunan feleğin kanunu müsait değil ve meşiet-i ezeliyenin matbaasında tab olunan zamanın tabiatı muvafık değil ve mesâlih-i umumiyeyi tesis eden hikmet-i İlâhiye razı değildir ki, şu âlem-i imkân, Feyyaz-ı Mutlakın yed-i kudretinden, şu ukulûmuzun hendesesiyle ve tehevvisümüzün iştahısıyla istediğimiz herbir semeratı koparsın. Verse de tutamaz, düşse de kaldıramaz.”

Evet, bir şahsın tehevvisü için büyük bir daire-i muhita hareket-i mühimmesinden durdurulmaz.

İşte, otuz sene evvelki cevaba, Risale-i Nur dahi zelzeleler bahsinde böyle küçük bir haşiye ilhak ediyor ki, herbir unsurun, maddî ve mânevî kış ve zelzele gibi hâdiselerin, yüzer hayırlı neticeleri ve gayeleri varken, şerli ve zararlı birtek neticesi için onu vazifesinden durdurmak, o yüzer hayırlı neticeleri terk etmekle, yüzer şer yapmak, ta bir tek şer gelmesin gibi, hikmete, hakikate, rububiyete münafi olur. Fakat, küllî kanunların tazyikinden feryat eden fertlere, inâyât-ı

hâssa ve imdâdât-ı hususiyeyle ve ihsânât-ı mahsusayla Rahmânürrahîm, her biçarenin imdadına yetişebilir. Dertlerine, derman yetiştirir. Fakat o ferdin hevesiyle değil, hakikî menfaatiyle yardım eder. Bazan, dünyada istediği bir cama mukabil, âhirette bir elmas verir.

• • •

Üstadımızın ve Risale-i Nur'un ciddî hakaikleri içinde en tatlı bir fâkihesi tevafuk olduğu için, kardeşlerimize, yine bu iki gün zarfında küçük bir iki tevafuku, size bundan evvelki tevafuka haşiyе olarak yazıyoruz.

Evet, nasıl ki kelimatta ve kelimat-ı mektubede tevafuk, bir kast, bir inâyet-i hususiyeyi gösteriyor. Bazan harika olup keramet derecesine çıkıyor. Bazan lâtif bir zarafet veriyor. Aynen öyle de, Risale-i Nur'a ait ve Üstadımıza ait hâdisâtta da aynen, kastî ve inayetskârâne tevafuku, akvaldeki o ef'alde dahi görüyoruz.

Ezcümle: Size yazılan, dört ay gelmeyen hane sahibesi için Emin kardeşimize dedi: “Haber gönder” tekellümünde, onun kapı çalması tevafuk ettiği gibi; aynı cümle, iki defa okunduğu zaman, “Emin’e dediği” kelimesi okunduğu ânında, aşağıdaki kapıyı Emin açtı. Gelmek zamanı gelmeden geldi. İkinci gün, yine başka bir adama okunduğu vakit, “Emin’e dediği” kelimesini okuduğu vakit, aynı anda yukarı kapıyı Emin açtı, gelmek âdetine muhalif olarak geldi, girdi. Bu iki tevafuk, hane sahibesinin tevafukuna tevafuku gösteriyor ki, en cüz’î işlerimiz de tesadüf değil, kastî tevafuktur.

Hem, dört ay evvel bize bir parça tarhana getiren Risale-i Nur şakirtlerinden Fuad’ın, İstanbul’a gidip, otuz gün tehirinden, geç kalmasından endişe ettiğimiz aynı günde, onun tarhanası bittiği aynı günde gelmesi tevafuk etti.

Hem aynı günde, bir parça tereyağı—biz ve Üstadımız da bunun bereketini hissediyorduk—bittiği dakikada onun miktarına tevafuk edip, zannımızca aynı yerde, aynı miktar, aynı zamanda geldiği gibi;hem buralarda, köylerde, kül içinde yapılan bir çörek, Üstadımızınhoşuna gittiği için sabah akşam ondan yiyip ve on beş gün devam edip,bittiği aynı günde, aynı çörekten, onun akrabasından birisi getirdi. Bu tevafukun hatırı için geri çevirmedi, kabul etti. Mukabilinde bir teberrük verdi. Gözümüzle bu lâtif tevafukdaki şirin inâyet-i ilâhiyyenin cüz’î cilvelerini gördük; ve anladık ki, kör tesadüf işimize karışmıyor.

Mânidar tevafuk, Risale-i Nur’un kelimatında ve hurufatında olduğu gibi, ona temas eden harekât ve ef'alde de öyle mânidar tevafuklar var. İnayete temas ettiği için en cüz’î birşey de olsa kıymeti büyüktür. Böyle uzun yazmak ve ziyade ehemmiyet vermek israf olmaz. Çünkü, mânâsı olan inâyet ve iltifat-ı rahmet muraddır. Ve o bahis dahi mânevî bir şükürdür.

Risale-i Nur şakirtlerinden

Emin, Feyzi

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Nur fabrikasının sahibiyle kahraman Tâhirîbizi gayet mesrur eden müjdeler veriyorlar, hem bazı meseleleri soruyorlar. Sizlerdeki erkânın verdikleri karar ve münasip gördüğü tarzlar, benim reyimin fevkinde inşaallah isabet ederler. Madem benim reyimi de almak istiyorlar. Şimdilik, evvelce nazlanan matbaacılara lüzum yok. Hem mesleğimize muhalif yeni hurufa, Risale-i Nur'un bir nevi müsaadesi hükmüne geçtiği için, lâzım değil. Sizler, el makinesiyle yazdığınız miktar yeter. Zaten Nazif de, el makinasıyla bir derece çalışıyor. Tashihine çok dikkat etmek lâzım. Eski hurufla elmas kalemli kardeşlerim matbaaya ihtiyaç bırakmıyor. Bize yardım etsinler.

Sorduğunuz ikinci cihet ise, Hâfız Mustafa'ya verdiğim yeni hurufla iki risale, çoğu ayrı ayrı olsun, bazı da beraber olsun. Gençlere ait risaleciğin başında isim olarak "Sıracü'l-Gafilin" veyahut "Gençlik Rehberi" namı; tevhide ait risaleye "Hüccetullahi'l-Bâliğa" namını; veyahut "Misbahü'l-İman"; keramet mecmuasının ismi ise, "Sikke-i Tasdik-i Gaybî" veya "Tasdik-i Gaybînin Hâtemi" namını başında yazarsınız.

Arabî "Virdü'l-Ekber-i Nuriye" tab' edilmişse, Arabî bilmeyen Risale-i Nur şakirtlerine bir teshilât olmak için Yedinci Şua, *Âyetü'ül-Kübrâ* ve Yirminci Mektupta izah ve tercüme edilen sahifelerinin numaralarını Virdü'l-Ekber'in kenarlarına rakamla bir haşiyecik gibi yazılsa iyi olur. Yani "Bu Arabî makam filân risalede, filân sahifede izahı var" diye işaret edilse ve elmas kalemli kardeşlerimiz bunu tevzi edip, herbiri bazı nüshaları böyle işaretlerle kaydetse ve hem el makinesiyle yaptığınız veya matbaadan gelen risalelerden nümune için bir iki nüshasını bize gönderseniz iyi olur.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bu şiddetli maddî ve mânevî kıştaki ğalâ ve varlık içinde kaht ve derd-i maişet fukaralara ağır basması cihetinde, ekseri fakirü'l-hal olan Risale-i Nur şakirtlerinin bu dehşetli hale karşı sarsılmaları ve tesanütleri bozulması ihtimaliyle ziyade endişe ediyordum. Sizler her zamandan ziyade bu fırtınada tesanüdünüzü ve ittihadınızı ve birbirinin kusuruna bakmaması, birbirini tenkit etmemesi, Risale-i Nur'un vazife-i kudsiye-i imaniyesi hesabına mükellef ve muhtaçsınız.

Sakın birbirinizden gücenmeyiniz ve tenkit etmeyiniz. Yoksa az bir zaaf gösterseniz, ehl-i nifak istifade edip sizlere büyük zarar verebilirler. Derd-i maişet zaruretine karşı, iktisat ve kanaatle mukabele etmeye zaruret var. Menfaat-i dünyeviye, çok ehl-i hakikati, ehl-i tarikatı dahi bir nevi rekabete sevk ettiği için endişe ederim. Risale-i Nur şakirtleri içinde şimdiye kadar bu cihet onları zedelememiş. İnşaallah yine zedelemes. Fakat herkes bir ahlâkta olamaz. Bazıları meşru dairede rahatını istese de, itiraz edilmemeli. Zarurete düşen bir şakirt zekâtı kabul edebilir. Risale-i Nur'un hizmetine hasr-ı vakit eden rükünlere ve çalışanlara zekâtla yardım etmek de Risale-i Nur'a bir nevi hizmettir.

Hem yardım edilmeli. Fakat hırs ve tamah ve lisan-ı hal ile istemek olmamalı. Yoksa, ehl-i dalâlet ki, hırs ve tamah yolunda dinini feda etmiş; onlar nazarında kıyas-ı binnefs cihetiyle, "Risale-i Nur'un bir kısım şakirtleri dahi, dinini dünyaya âlet ediyorlar" diye çirkin bir ittihamla taarruzlarına meydan açar.

Sizler, ara sıra, İhlâs ve İktisat Lem'alarını ve bazan Hücumat-ı Sitte risalesini mâbeyninizde beraber okumalısınız. Sizin şimdiye kadar fevkalâde sebat ve metanet ve tesanüt ve ittifakınız, bu memlekete medâr-ı iftihar olacak ve istikbalini kurtaracak derecededir. Dikkat ediniz, bu yeni fırtına sizin tesanüdünüzü bozmasın.

Arabî Virdü'l-Ekber-i Nuriyeye dair müjdeniz ve kahraman Tâhir'lerin ve mübareklerin sâri ve dehşetli hastalıklara tiryaklar ve ilâçlar yetiştirmeleri ve mütemadiyen çalışmaları bizi, belki ruhanîleri ve ricalü'l-gayp zâtları dahi sevindiriyor. Hulûsi'nin, "ve'l-Asrı" nükte-i i'câziyesine karşı tam takdiri ve tasdiki ve Konya'ya tahvili, hizmet-i Nuriye noktasında beni memnun eyledi. Evet, Risale-i Nur şakirtlerinin birincilerinden faal birisi, o ehemmiyetli şehre

gitmesi lâzım idi.

Kardeşlerim,

Lem'a-i Müdafaatta, Isparta muhbirleri ünvanıyla bizi hapse sevk eden Ankara'daki zâlimler irade edilmiş; mecburiyet tahtında öyle demişiz. Şimdi, Isparta, benim mübarek bir vatanım ve çok kıymettar kardeşlerimin dahi sevgili vatanları olduğundan, "Isparta muhbirleri" kelimesini o makamlardan kaldırdım, onların yerlerine "mülhid zâlimler" yazdım. Siz de öyle yazınız.

Hem, kahraman Tâhir'in bana yazdığı Müdafaat Risalesinde, İhtiyar Lem'asında, Ankara'ya ait bahsinde, Sekizinci Rica yazmış. Halbuki Yedinci Ricadır. Onu da tashih ediniz. Tâhirî gibi kahraman bir mahduma sahip olan ve hanesinde Risale-i Nur'un altı şakirdi bulunan kardeşimiz Hüsnü Efendiye bilmukabele selâm ve tebrik ederiz.

• • •

وَأَنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ ۚ بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ ۚ

Aziz kardeşlerim,

Kur'ân'a ait en cüz'î, en küçük bir nüktenin de kıymeti büyük olduğundan, İşârât-ı Kur'âniyenin bu zamanımıza temas eden küçük bir şuaı, bugün, Sûre-i ve'l-Asrî nükte-i i'câziyesi münasebetiyle, Sûre-i Fil'den, mânâ-yı işârî tabakasından, tevafuk düsturuna istinaden bir nüktesini beyan etmem ihtar edildi. Şöyle ki:

Sûre-i **أَلَمْ تَرَ كَيْفَ** meşhur ve tarihî bir hâdis-e-i cüz'iyeyi beyânla küllî ve her asırda efradı bulunan o gibi ve ona benzeyen hâdiseleri ihtar ve tabakat-ı işariyeden her tabakaya göre bir mânâyı ifade etmek, umum asırlarda, umum nev-i beşerle konuşan Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyânın belâğatının muktezası olmasından, bu kudsî sûre, bu asrımıza da bakıyor, ders veriyor. Fenaları tokatlıyor. Mânâyı işârî tabakasından bu asrın en büyük hâdisesini haber vermekle beraber, dünyayı her cihetle dine tercih etmek ve dalâlette gitmenin cezası olarak, cifir ve hesab-ı ebcedle, üç cümlesi, aynı hâdisenin zamanına tetabuk edip işaret ediyor.

Birinci cümlesi: Kâbe-i Muazzamaya hücum eden Ebrehe askerlerinin başlarına ebâbil tayyareleriyle semavî bombalar yağdırmasını ifade eden ³

تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ cümle-i kudsiyesi, bin üç yüz elli dokuz edip, dünyayı dine tercih eden ve nev-i beşeri yoldan çıkararak medeniyetçilerin başlarına semavî bombalar ve taşları yağdırmasına tevafukla işaret ediyor.

1. Her türlü noksan sıfatlardan yüce olan Allah'ın adıyla.

2. "Hiçbir şey yoktur ki Allah'ı hamd ile tesbih etmesin (Onu şükran ve minnetle anıp şânına lâyık ifadelerle anmasın ve noksan sıfatlardan tenzih etmesin)." İsrâ Sûresi, 17:44.

3. "Onlara taşlar atıyorlardı." Fil Sûresi, 105:4.

İkinci cümle: ¹ **أَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ** kelime-i kudsiyesi, eski zaman hâdisesindeki Kâbe'nin nurunu söndürmek için, hilelerle hücum edenlerin kendileri yokluk, zulümat dalâletinde aksü'l-amelle aleyhlerine dönmesiyle tokat yedikleri gibi; bu asrın aynen hilelerle, desiselerle, zulümlerle edyan-ı semaviye kâbesini, kıblegâhını dalâlet hesabına tahribe çalışan cebbar; mağrur ehl-i dalâletin tadlil ve idlâllerine semavî bombalar tokadıyla

cezalanmasına, aynı tarihî ² فِي تَضْلِيلٍ kelime-i kudsiyesi bin üç yüz altmış makam-ı cifrîsiyle tevafuk edip işaret ediyor.

Üçüncüsü: ³ أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ cümle-i kudsiyesi, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâma hitaben, “Senin mübarek vatanın ve kıblegâhın olan Mekke-i Mükerreremeyi ve Kâbe-i Muazzamayı hârikulâde bir surette düşmanlarından kurtarmasını ve o düşmanların nasıl bir tokat yediklerini görmüyor musun?” diye mânâ-yı sarîhiyle ifade ettiği gibi; bu asra dahi hitap eden o cümle-i kudsiye, mânâ-yı işârîsiyle der ki: “Senin dinin ve İslâmiyetin ve Kur’ân’ın ve ehl-i hak ve hakikatın cebbar düşmanları olan dünyaperest ve dünyanın menfaati için mukaddesatı çiğneyen o ashab-ı dünyaya senin Rabbin nasıl tokatlarla cezalarını verdiğini görmüyor musun? Gör, bak!” diye mânâ-yı işârîsiyle bu cümle aynen makam-ı cifrîsiyle tam bin üç yüz elli dokuz (1359) tarihiyle, aynen âfât-ı semavî nev’inde semavî tokatlarla, “İslâmiyete ihanet

cezası olarak...” diye mânâ-yı işârî ifade ediyor. Yalnız ⁴ أَصْحَابِ الْفِيلِ yerinde ⁴ أَصْحَابِ الدُّنْيَا gelir. Fil kalkar, dünya gelir. ^{HAŞİYE-1}

1. “Onların tuzaklarını boşa çıkarmadı mı?” Fil Sûresi, 105:2.

2. “Boşa çıkarmak.” Fil Sûresi, 105:2.

3. “Rabbinin fil sahiplerine ne yaptığını görmedin mi?” Fil Sûresi, 105:1.

4. “Fil sahipleri.” Fil Sûresi, 105:2.

Haşîye-1 Bu fiilî kalkmasının sırrı, eski zamanda, dehşetli fil-i Mahmudî azametine, heybetine dayanmış, hücum etmişler. Şimdi ise, dünya servetine ve malına ve o servetle filolar teşkil edip, hattâ, kırk milyon bir millet, o fil gibi filolarla dört yüz milyonu esaret altına almış. Ve Avrupa medeniyetçileri, medeniyetin mehasiniyle, iyilikleriyle, menfaatleriyle değil, belki medeniyetin seyyiatıyla ve sefahetiyle ve dinsizliğiyle üç yüz elli milyon Müslümanların her tarafı hâkimiyetlerini imha edip, istibdadına şerfünü etmiş ve bu musibet-i semaviyeye sebebiyet vermiş. Ve dünyaperest, gaddar zâlimler, zulümlerine ceza olarak tokatlar gelmeye; ve fakir ve mâsumlar ve mazlumlara, fânî mallarını ve hayatlarını âhiretlerine çevirmek ve kıymetler eylemek ve dünyadaki günahlarına keffaretü’z-zünüb emeye kader-i ilâhiye fetva verdiler. Ben, bir buçuk senedir dünyaperestlerin bu musibette vaziyetlerini ve safahatlarını ve Harb-i Umumiî sahifelerini kat’îyen bilmiyorum. Fakat iki sene evvelki vaziyetleri, bu sûre-i kudsiyenin mânâ-yı işârî tabakasından gelen tokatlar tam tamına onların başlarına iniyorlar. Ve sürenin bir mânâ-yı işârîsinin tam tefsir ediyor.

Tahlil

ح bir ب bir م bir ر dört yüz; iki ت sekiz yüz; iki 1 تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ ي yüz; tenvin vakıf olmadığından ن dur, elli; bir ه bir ج bir medde (elif) dokuz, mecmuu bin üç yüz elli dokuz.

ل يirmi, iki ت dört yüz, ف seksen, 2 فِي تَضْلِيلٍ : ض altmış, tenvin vakfa rastgelmiş, sayılmaz; yekûnu bin üç yüz altmış.

1. “Onlara taşlar atıyorlardı.” Fil Sûresi, 105:4.

2. “Boşa çıkarmak.” Fil Sûresi, 105:2.

ف ت sekiz yüz; iki ر bir 1 أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ

iki ك iki yüz; iki ل bir م yüz; bir ع bir ص yüz altmış; dört ب üç (ا) bir
ي bir ح yirmi dokuz; الْفِيلِ yerine gelen الدُّنْيَا daki iki د bir elif dokuz; bir
ن elli; bir ي on, bir (ا), bir. Bu yekûn bin üç yüz elli dokuz (1359), eğer
okunmayan elif sayılmazsa bin üç yüz elli sekiz (1358) eder. Hem Arabî, hem
Rumî tarihiyle bu semavî tokatların ayrı ayrı çeşitlerinin zamanlarına tevafukla
parmak basıyor.^{HAŞİYE-1} Umum kardeşlerime birer birer selâm ve dualar eylerim.

Kardeşiniz

Said Nursî

1. “Rabbinin fil sahiplerine ne yaptığını görmedin mi?” Fil Sûresi, 105:1.

Haşîye-1 Evet, bu tokattan, pürşer beşer şirkten şükre girmezse ve Kur’ân’a tarziye vermezse, melâike elleriyle de ahcâr-ı semaviye başlarına yağacağını bu sûre bir mâna-yı işari ile tehdit ediyor.

Aziz, sıddık, mübarek kardeşlerim,

Sabri'nin tabiriyle, Risale-i Nur'un Zülfikar'ı olan Hizbü'l-Ekber-i Nurî, elhak, memulümüzün fevkinde gayet parlak ve güzel ve dikkatli ve sıhhatli ve yanlışları pek az bir tarzda Cenâb-ı Hakkın inâyetiyle vücuda gelmiş. Hâfız Ali, Tâhirî, Hâfız Mustafa bu vazifede elhak tam çalışmışlar. Risale-i Nur'un eline bir elmas kılıç verdiler.

Kardeşlerim,

Bu kudsî hediyeniz bu şehre girdiği aynı zamanda, daha biz haber almadan memleketimizde talebeler bir kitaba başladığı zaman, Kürtçe “meftihâne” nâmında bir ziyafet verdiklerine tam bir misâl olarak, Risale-i Nur'un beş talebesi, ayrı ayrı köylerde, ne biz, ne onlar postadan haberimiz yokken, güya bu kudsî kitabın meftihânesi olarak herbiri, ayrı ayrı taamdan mürekkep bir küçük ziyafet nev'inde getirdikleri, hiçbir sebep yokken, bütün bütün âdete muhalif bir tarzda o beşlerin bu noktada ittifakı ve tevafukları, beşimiz, ben, Emin, Feyzi, Hilmi, Tevfik müttefikan karar verdik ki, tesadüf kat'iyen imkânı yok. Demek, buradaki medrese-i Nuriyenin meftihânesi olarak, rahmet-i İlâhiye tarafından bir keramet-i Nuriyedir.

Hem otuz günden beri ve İnebolu'dan her hafta bir iki defa geldikleri halde, hiçbir gelmeden, birden, sebepsiz, bir has talebe, üç günde yayan olarak, Hizbü'l-Ekberle beraber geldi. İkinci gün, güya onun için gönderilmiş gibi; matbu Hizbü'l-Ekber-i Nuriyenin bir kısmını aldı, götürdü.

Aziz kardeşlerim,

Bu Hizb-i Nuriyebenim şahsıma ait pek büyük bir keramet-i mâneviyesi var. Şimdi beyan etmek zamanı geldi.

Yirmi üç sene evvel, Eski Said, Yeni Said'e inkılâp ettiği zaman, tefekkür

mesleğinde gittiği için ¹ **تَفَكُّرُ سَاعَةٍ خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةِ سَنَةٍ** sırrını aradım. Her bir-iki senede o sır, ya Arabî, ya Türkçe bir risaleyi netice verip suret değiştiriyordu. Arabî *Katre* Risalesinden, tâ *Âyetü'l-Kübrâ* risalesine kadar, o hakikat devam edip suretler değiştirerek, tâ Hizbü'l-Ekber-i Nuriye suret-i daimesine girdi. Yirmi seneden beridir ki, ne vakit sıkılsam ve fikir ve kalbe yorgunluk ve usanç gelse, bu hizbin bir kısmını mütefekkirâne okumuşsam, o sıkıntıyı ve usanç ve yorgunluğu izale ediyordu. Hattâ, bilâistisna, her gece sabaha yakın dört beş saat meşguliyetten gelen usanç ve yorgunluk, o hizbin altısından birisini okumasıyla hiçbir eseri kalmadığı bin defa tekerrür etmiş. Mühim bir hakikati bu hakikat münasebetiyle bu zamanda ehl-i medreseye ve hocalara taallûk eden bir meseleyi beyan ediyorum.

1. "Bir saat tefekkür, bir sene nafile ibadetten daha hayırlıdır." el-Aclûnî, *Keşfü'l-Hafâ*, 1:310; Gazâlî, *İhyâu Ulûmi'd-Dîn*, 4:409. (Kitâbu't-Tefekkür); el-Heysemî, *Mecmeu'z-Zevâid*, 1:78.

Şöyle ki: Eski zamandan beri ekser yerlerde medrese tâifesi tekkeler taifesine serfûrû etmiş, yani inkıyat gösterip onlara velâyet semereleri için müracaat etmişler. Onların dükkânlarında ezvâk-ı imaniyeyi ve envâr-ı hakikati aramışlar. Hattâ medresenin büyük bir âlimi, tekkenin küçük bir velî şeyhinin elini öper, tâbi olurdu. O âb-ı hayat çeşmesini tekkede aramışlar. Halbuki medrese içinde daha kısa bir yol hakikatin envârına gittiğini ve ulûm-u imaniyede daha sâfi ve daha hâlis bir âb-ı hayat çeşmesi bulunduğunu ve amel ve ubudiyet ve tarikattan daha yüksek ve daha tatlı ve daha kuvvetli bir tarik-i velâyet ilimde, hakaik-i imaniyede ve Ehl-i Sünnetin ilm-i kelâmında bulunmasını, Risale-i Nur, Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyânın mu'cize-i mâneviyesiyle açmış, göstermiş; meydandadır.

İşte, Risale-i Nur'a herkesten ziyade kemâl-i şevkle taraftarâne ve müftehirâne medrese taifesinden olan ulemaların koşmaları lâzım ve elzem iken, maatteessüf, daha medrese ehlinin ekseri, kendi medresesinden çıkan bu âb-ı hayat çeşmesini ve bu kıymettar bâki hazinesini tanımıyor, aramıyor, muhafaza edemiyor. Lillâhilhamd, şimdi tam tamına başladılar. *Sözler* mecmuası, hem hocaları, hem muallimleri Nurlara çekti.

Hizb-i Nuriyebaşındaki Türkçe parçasının “tam Arabî bilen” kelimesinden sonra bu yazılsın: “Veyahut, *Âyetü’l-Kübrâ* ve *Münâcat* ve Yirminci Mektup risaleleri yanında bulunan ve okuyan.”

Hem dördüncü sahifenin nihayetinden ikinci satırın başındaki (٩)
لِلْأَقْوَاتِ¹ tekaddüm etmiş, لِقَوَاتِ yazılsın, “kut”un cem’idir.

Hem yirmi ikinci sahifenin dördüncü satırında
وَفِي صَحِيفَةٍ حَسَنَاتِنَا وَفِي صَحِيفَةٍ² kelimesinden sonra Hâfız Ali ve

Tâhirî ve Hâfız Mustafa ve Nazif ilâve edilecek. وَأَمْثَالِهِ kelimesi de,
وَأَمْثَالِهِM yazılacak.

1. Vakitler için.
2. Sevap defterinde...

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Cenâb-ı Hakka hadsiz şükür olsun ki, Isparta vilâyetini, eskiden beri bir gaye-i hayalim olan bir Medresetü’z-Zehra, bir Câmîü’l-Ezher yapmış. Sizin kalemlerinizi, Risale-i Nur’u matbaaya muhtaç etmeyeceğini, böyle kısa bir zamanda bu kadar mükemmel tevafuklu nüshaları teksir etmesi, bugün sabahleyin söylediğim bir dâvâyâ, öğlene yakın, sizin bu cennet bahçelerinin meyveleri gibi tatlı ve güzel hediyenizi Emin getirdi; sabahtaki dâvâyı tam ispat etti. Dâvâ da budur, demiştim:

Risale-i Nur’un hizmet ettiği hakaik-i imaniye herşeyin fevkinde olduğu gibi, bu zamanda herşeyden ziyade onlara ihtiyaç var. Fakat kalbini öldürmüş, nefsi hevesatla şımarmış mülhidler, imandaki hakikatın derece-i ihtiyacını inkâr ettiklerinden, “Ehl-i diyanet ve ehl-i ilmi sevk eden, tahrik eden makasıd-ı dünyeviye ve ihtiyacatıdır” diye ittiham ediyorlar. O ittihama göre de pek insafsızcasına onlara ilişiyorlar. Bu bedbaht mülhidleri kat’î bir surette iskât etmek, bilfiil, maddeten öyle fedakârlar lâzım ki, dünyanın en mühim meşgaleleri, belki büyük zararları onların hakaik-i imaniye ihtiyaçlarını susturmuyor. “Acaba öyleleri var mı?” diye hatırlarına geldi. Evet, vardır: İşte Isparta Vilâyeti ve havalisi. İşte, Sandıklı tarafından üç dört ay zarfında Risale-i Nur’u herşeye tercih eden efeleri ve mücahidleri diye dâvâ etmişim. İki saat sonra, hiç memul etmediğimiz bir tarzda, Rahmetullah namını alan Emin, iki sandıkla o dâvâyâ iki hüccet gösterdi.

Kardeşimiz Kâtip Osman’ın mektubu, ayrı ayrı çok meraklarıma bir merhem oldu. Cenâb-ı Hak, onun gibi Risale-i Nur’a binler şakirtleri o medrese-i nuranîde yetiştiresin. Âmin.

Âtîf’ın da Sandıklıtarafına gitmesi, muvaffakiyet kazanması, değil bizleri, melâikeleri de sevindirdi. Karye-i İrfan namı inşaallah bir medrese-i Nuriye olur. Zaten Âtîf’taki ihlâs, öyle netice vereceğini hissediyordum.

Gül, Nur, mübarek medrese-i Nuriye, mâsum ihtiyarlar heyetine binler selâm ve selâmetlerine dua ediyoruz.

On üç sene evvel Barla’da, beş misli bereketle keramet derecesine çıkan tatlı lokmaları ve o lokmaları hediye eden, çok mübarek Hacı Hâfız’ı sürurla hatırmıza getiren bu yeni gelen tatlı lokmaları, beş çeşit tatlı geldi. Herbir tanesine sizlere Cenâb-ı Hak Cennette binler Cennet tatlıları versin, âmin.

Aziz kardeşim Hüsrev,

Cenâb-ı Hak, merhumeyi mağfiret eylesin. Ve sana ve onun evlâtlarına sabr-ı cemil ihsan eylesin. Ben de mateminize cidden hissedarım. Senin ağlamana ve ağlayan mektubuna iştirak ettim.

Evet, sen de benim gibi, dünyayla iki cihetle alâkan kesiliyor. Hem öyle lâzım. Senin gibi Risale-i Nur'un bir fedaisi alâkası olmamalı ve alâka peyda etmemeli. Alâkalı olsa, fevkalâde bir sebat, bir ihlâsın lüzum ile beraber, bazı ârızalar içinde sarsılır, tam fedakârlık edemez.

O havalinin kahramanları elhak müstesnadırlar. Alâkalar onları sarsmıyor. Fakat bazıları, Hüsrev gibi, Said gibi ve Âtîf ve emsali gibi bütün bütün alâkasız da bulunmak lâzım. O merhume şimdiye kadar, Risale-i Nur'un has talebeleri içinde daima, hergün yüz defaya yakın ve hususî ismiyle de bir defa fecirde, mânevî kazançlarımıza on senedir hissedardır. Şimdi vefatından sonra ismiyle hergün çok defa hususî dualarda hissedar olduğu zaman gibi, yine yüz defa hissedar oluyor.

Aziz kardeşim Hüsrev, seninle çok konuşmak istiyorum. Fakat bu dakikada o kadar vaktim dardır ki, ziyarete gelen dost dört beş adama karşı "Beni meşgul etmeyiniz" diye lüzumsuz hiddet ettim. Her neyse... Oradaki kardeşlerimize hasretve iştiyakla pek çok selâm ve selâmetlerine dua ediyorum. Buradaki kardeşleriniz de sizi tâziye ve oradaki kardeşlerine arz-ı hürmetle selâm ediyorlar.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Hizb-i Nurîde, hem ¹ **تَفَكَّرْ سَاعَةً** sırrı, hem küllî bir ubudiyet bulunduğundan; şimdi bu vakitte, kuvvetli bir emareyi müşahede ettim. Bugün Risale-i Nur'un Hizb-i Nurîsinden bir kısmını ve Cevşenü'l-Kebîr'den dahi bir kısmını okurken gördüm ki, kâinatın envânı ve âlemlerini Yirmi Dokuzuncu

Mektubun âhir kısmı ve ² **اللَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ** âyetinin beyanında, seyahat-ı kalbiyeyle, herbir ism-i İlâhi bu kâinattaki bir âlemi nurlandırdığını ve zulûmatı dağıttığını gördüğüm gibi; aynen ve daha başka bir şekilde, Cevşenü'l-Kebîr ve Risale-i Nur ve Hizb-i Nurî dahi kâinatı baştan başa nurlandırıyor, zulûmat karanlıklarını dağıtıyor, gafletleri, tabiatları parça parça ediyor; ehl-i gaflet ve ehl-i dalâletin altında saklanmak istedikleri perdeleri yırtıyor gördüm, kâinatı envâıyla pamuk gibi hallaç ediyor, taraklarla tarıyor müşahede ettim. Ehl-i dalâletin boğulduğu en son ve en geniş kâinat perdelerinin arkasında envâr-ı tevhidi gösteriyor.

1. "Bir saat tefekkür (bir sene nafile ibadetten daha hayırlıdır)." el-Aclûnî, *Keşfü'l-Hafâ*, 1:310; Gazâlî, *İhyâu Ulûmi'd-Dîn*, 4:409 (Kitâbu't-Tefekkür); el-Heysemî, *Mecmeu'z-Zevâid*, 1:78.
2. "Allah göklerin ve yerin nurudur." Nûr Sûresi, 24:35.

Ezcümle: İki gün evvel, ism-i Hakem nüktesini okuyan bir Nakşî dervîşi, güneşin ve manzumesinin bahsini, Risale-i Nur mesleğine veçh-i tatbikini anlamamış. Demiş: "Bu da ehl-i fen ve kozmoğrafyacılar gibi bahseder" tevehhüm etmiş. Yanımda ona okundu, ayıldı. "Bu bütün bütün başkadır" dedi. Demek kozmoğrafyacılar gibi, ehl-i fennin en son ve geniş nokta-i istinatları ve medâr-ı gafletleri olan perdelerde nûr-u ehadiyeti gösteriyor. Orada da düşmanlarını takip ediyor, en uzaktahassungâhlarını bozuyor. Her yerde, huzura bir yol gösteriyor. Eğergüneşe kaçsa, ona der: "O bir soba, bir lâmbadır. Odununu, gazyâğınıveren kimdir? Bil, ayıl!" Başına vurur.

Hem kâinatı baştan başa âyineler hükmünde tecelliyât-ı esmâya mazhariyetlerini öyle gösteriyor ki, gafletin imkânı olmuyor. Hiçbir şey huzura mâni olmuyor. Ehl-i tarikat ve hakikat gibi huzur-u daimî kazanmak için kâinatı ya nefyetmek veya unutmak ve hatıra getirmemek değil, belki kâinat kadar geniş bir mertebe-i huzuru kazandırdığını ve geniş ve küllî ve daimî kâinat vüs'atinde bir ubudiyet dairesini açtığını gördüm.

Daha var; fakat şimdi bu kadar yazdırıldı.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bu defa Hâfız Ali'nin ve Halil İbrahim'in ve Lütfü'nün bir vârisi Abdullah'ın, ehemmiyetli üç mektuplarını aldım. Hâfız Ali'nin, Hizb-i Kur'ânî ve Hizb-i Nur'deki yanlışlardan teessürünü bildiriyor. Kat'iyen o bilsin ki, o ve Tâhirî ve Hâfız Mustafa ve arkadaşlarının gayretleriyle tab edilen o iki Hizb, bu zamanda, bu şerait içinde gayet parlak bir muzafferiyet-i Nuriyedir. Onların defter-i a'mâline, her tarafta hasenatları geçirilir. Kim okusa, onların hissesi var. Yanlışları, tahminimizden çok azdır. Lillâhilhamd, kolayca tashih ettik. Lâyık ellere girmiş.

Halil İbrahim'in, Risale-i Nur hakkında gayet tatlı ve güzel ve mutabık temsili ve tavsifi, içinde samimî ihlâsından ve kanaatından geldiği cihetle, bizce gayet parlak ve edîbâne düşmüş. Risale-i Nur'a ait kısmını Lâhikaya yazacağız. Hakikaten, Risale-i Nur'un mühim ve sebatkâr ve daimî bir rûknü olduğuna şüphe kalmamış. Ona ve rûfekasına her gün hususî dualarımıza, kazançlarımıza, hususan İnce Mehmed hissedar olmalarını ve selâmımızı tebliğ edersiniz.

Merhum Lütfü'nün ciddî ve hakikî bir vârisi olan Abdullah'ın mektubunda, Risale-i Nur'la alâkadar olan başta Tâhirî ve babası ve Ali ve Vehbi, Şükrü, Mustafa, Mehmed, Hüseyin, Mehmed, Hakki ve bilhassa eskiden Risale-i Nur'da mevkii bulunan Büyük Zühtü gibi kardeşlerimizin selâmları beni çok ziyade mesrur eyledi. Ben de o kardeşlerimize hem selâm, hem dua, hem istid'âediyorum. Onun mektubundaki sualler ise, şimdi bu dakikada ise zihnimbaşka yerle meşgul; onların cevabına bakamıyor...

Üçüncü mesele: Bir kardeşimiz, kusurunu görmediği münasebetiyle, onu ikaz içinyazılmış ince bir meseledir. Belki size fâidesi olur, diye yazdık.

Bir zaman, evliya-yı azîmeden, nefs-i emmâresinden kurtulanlardan birkaç zâtтан, şiddetli mücahede-i nefsiyeler ve nefs-i emmâreden şekvâlarını gördüm. Çok hayret ediyordum. Hayli zaman sonra, nefs-i emmârenin kendi desaisinden başka, daha şiddetli ve daha ziyade söz dinlemez ve daha ziyade ahlâk-ı seyyieyi idame eden ve heves ve damar ve âsab, tabiat ve hissiyat halitasından çıkan ve nefs-i emmârenin son tahassungâhı bulunan ve nefs-i emmâreyi tezkiyeden sonra onun eski vazife-i seyyiesini gören ve mücahede-yi âhir ömre kadar devam ettiren bir mânevî nefs-i emmâreyi gördüm. Ve anladım ki, o mübarek zâtlar, hakikî nefs-i emmâreden değil, belki mecazî bir nefs-i emmâreden şekvâ

etmişler.

Sonra gördüm ki, İmam-ı Rabbanîdahi bu mecazî nefs-i emmâreden haber veriyor.

Bu ikinci nefs-i emmârede şuursuz kör hissiyat bulunduğu için, akıl ve kalbin sözlerini anlamıyor ve dinlemiyor ki onlarla ıslah olsun ve kusurunu anlasın. Yalnız tokatlar ve elemelerle nefret edip,veya tam bir fedailiğe her hissini maksadına feda etsin. Ve Risale-iNur’un erkânları gibi, herşeyini, enaniyetini bıraksın. Bu acip asırda dehşetli bir aşılama ve şırıngayla hem hakikî, hem mecazî iki nefs-i emmâre ittifak edip öyle seyyiata, öyle günahlara severek giriyor. Kâinatı hiddete getiriyor. Hattâ kendim, bir dakika zarfında, yirmi paralık bir sıkıntıyla, altmış liralık bir haseneye tercih etmeye çalıştım.

Hem on dakika zarfında, büyük bir mücahede-i mânevîde, benim cephemde, kırk ikilik bir top gibi düşmanlarıma atıp yol açtığı halde, o iki nefs-i emmârenin, muvakkat bir gaflet fırsatında, hodgâmlık ve meyl-i tefevvuk gibi gayet zulümlü ve zulümatlı hissiyle, büyük bir şükür ve teşekkür yerine, “Niçin ben atmadım?” diye, en çirkin bir riya ve rekabet damarını hissettim. Cenâb-ı Hakka yüz bin şükür ediyorum ki, Risale-i Nur ve bilhassa İhlâs Risaleleri, o iki nefsin bütün desâisini izale ve onların açtığı yaraları tedavi ettiği gibi, o bir dakika ve on dakikadaki hâletleri birden izale etti. Ve mânevî bir istiğfar olan kusurumu bildim. O hatânın muaccel cezası olan içindeki elemenden ve azaptan kurtuldum.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ederiz.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Birden ruhuma gelmiş bir endişeyi beyan ediyorum.

Ehl-i dalâlet, Risale-i Nur'un elmas kılıçlarına mukabele edemedikleri için, şakirtleri içinde, derd-i maişet cihetinden ve bahar mevsimi gafletinden istifade ederek, meşrepler veya hissiyatları muhalefetinden zaif damarları bulup, şakirtler içindeki tesanüdü sarsmak istediklerini hissettim ve anladım. Sakın, çok dikkat ediniz, içinize bir mübayenet düşmesin. İnsan hatâdan hâli olamaz; fakat tevbe kapısı açıktır.

Nefis ve şeytan, sizi, kardeşinize karşı itiraza ve haklı olarak tenkide sevk ettiği vakit, deyiniz ki: “Biz, değil böyle cüz’î hukukumuzu, belki hayatımızı ve haysiyetimizi ve dünyevî saadetimizi Risale-i Nur’un en kuvvetli rabıtası olan tesanüde feda etmeye mükellefiz. O bize kazandırdığı netice itibarıyla dünyaya, enaniyete ait herşeyi feda etmek vazifemizdir” deyip nefsinizi susturunuz. Medâr-ı nizâ bir mesele varsa meşveret ediniz. Çok sıkı tutmayınız; herkes bir meşrepte olmaz. Müsamahayla birbirine bakmak şimdi elzemdir.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ederiz.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Cenâb-ı Hakka hadsiz şükür olsun ki, bu gaflet mevsimi olan baharda ve derd-i maişet belâsında, Risale-i Nur fütuhâtında devam ediyor. İstanbul'dan yazıyorlar ki, oraya giden, başta Hüsrev'in Mu'cizat-ı Ahmediyesi olarak, risaleleri her kim görmüş ve okumuşsa, başta Fetva Emini Ali Rıza olarak herkes hayret ve istihsanla, "Bu tarz-ı ifade ve ispat ve beyan hiçbir kitapta bulmamışız. Bu şerait içinde böyle eserler hiç kimseye müyesser olmamış" deyip, kemâl-i iştîyakla karşılıyorlar. Ve Ankara'da, dünyaca yüksek makamlarda, askeriye heyetinde, kemâl-i iştîyak ve takdirle Risale-i Nur'u yazıp okutturuyorlar. Başta Miralay Mehmed Yümnü olarak, mühim askerî paşaları, "Risale-i Nur iman kurtarıcıdır" diye takdîrkârâne tam teslimiyetle okuyup istifade ediyorlar. Hattâ burada da pek çok ayrı ayrı tarzda Risale-i Nur aleyhinde yaptıkları desiseler ve tedbirler ve şakirtleri soğutmak ve sarsmak plânları, hususan derd-i maişet belâları, Risale-i Nur'un inkişafını durdurmuyor, günden güne tevessü ediyor. Hattâ en ziyade hücum edenler dahi, perde altında istifadeye çalışıyorlar. Cenâb-ı Hakka hadsiz şükür olsun ki, inayet-i İlâhiye ve himayet-i Rabbaniye devam ediyor. Fakat, yalnız ehemmiyetli bir plânla, ayrı bir cephede, mütemerrid münafıklar tarafından bir hücum var. Çok ihtiyat ve dikkat ve sebat ve tesanüt lâzımdır ki, tâ onların bu plânı da akîm kalsın. Plân da budur: "Risale-i Nur talebeleri içinde tesanüdü bozmak."

On sekiz seneden beri hakkımızda programları, has talebeleri bizden kaçırmak, soğutmak idi. Bu plânları akîm kaldı. Şimdi tesanüdü bozmak ve bazı menfaatperest, fakat ehl-i ilim ve ehl-i dinden, Risale-i Nur'un cereyanına karşı rakip çıkarmak suretiyle intişarına zarar vermeye çalışıyorlar.

Hem Ramazan Risalesinin âhirinde nefis-i emmâreyi, her nevi azaptan ziyade, açlıkla temerrüdünü terk ettiği gibi; şimdiki ehl-i nifakın mütemerridane sefahetinin cezası olarak, umuma ve mâsumlara da gelen bu açlık ve derd-i maişet belâsından ehl-i dalâlet istifade edip, Risale-i Nur'un fakir şakirtlerinin aleyhine istimal etmek ihtimali var. Madem şimdiye kadar ekseriyet-i mutlakayla Risale-i Nur şakirtleri, Risale-i Nur hizmetini her belâyâ, her derde bir çare, bir ilâç bulmuşlar; biz hergün hizmet derecesinde, maişette kolaylık, kalpte ferahlık, sıkıntılara genişlik hissediyoruz, görüyoruz. Elbette bu dehşetli yeni belâlara, musibetlere karşı da, yine Risale-i Nur'un hizmetiyle mukabele etmemiz lâzımdır.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ediyoruz.

151

Aziz, sıddık, mübarek, Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyânın bir veçh-i i'câzını harika kalemiyle gösteren ve mütemadiyen defter-i hasenatına, o yazdığı Kur'ân'ları okuyanların sevapları yazılan kıymettar Hüsrev,

Bana gönderdiğin iki mübarek nüshadan birincisini size, Hilmi Beyle gönderdim. Bir hiss-i kablelvukuyla, sen Isparta'dan ayrılacaksınız diye ikisini birden bize göndermiştin. Çok da iyi oldu. Şimdi Isparta, Medresetü'z-Zehrâ-i Ekber ve Medrese-i Nuriye-i Kübrâ olduğundan, bu kudsî eser, orada, hususan şuhur-u selâse gelmek üzere bir zamanda lâzımdır. İnşaallah orada da, bizim gibi cüzleriyle taksimle hatmeler okunacak.

Aziz, sıddık, kardeşlerim,

Bu defa, Hâfız Ali'nin mektubunda büyük bir beşaret hissettik ki, Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyânımızı tab edilecek esbap var, mâniler yok. Madem mübarek Hüsrev geldi; en birinci hak, bu meselede onundur. Ve madem iki Ali ile Tâhirî, Hâfız Mustafa, harika tesanütleriyle ve şimdiye kadar bütün Risale-i Nur talebelerini sevindiren ve ehl-i imanı memnun ve minnettar eden meydandaki hizmetleriyle ve kahraman Rüştü'nün lâyetezelzel sadakatiyle, Hüsrev'le beraber bu büyük ve ağır ve kıymettar hizmet-i Kur'âniyeye kemal-i tesanütle çalışmak lâzımdır.

Sakın! Dikkat ediniz, ihtilâf-ı meşrebinizden ve zaif damarlarınızdan ve derd-i maişet zaruretinizden ehl-i dalâlet istifade edip, birbirinizi tenkit ettirmeye meydan vermeyiniz. Meşveret-i şer'iyeyle reylerinizi teşettütten muhafaza ediniz. İhlâs Risalesinin düsturlarını her vakit göz önünüzde bulundurunuz. Yoksa, az bir ihtilâf bu vakitte Risale-i Nur'a büyük bir zarar verebilir. Hattâ sizden saklamam, işte şimdi Feyzi de, Emin de biliyorlar ki, mabeyninizde gayet ehemmiyetsiz bir tenkit, bize burada zarar veriyor gibi, size, hiç bilmediğim halde, bu noktaya dair iki mektup yazdım ve ruhen çok endişe ediyordum. "Acaba yeni bir taarruz mu var?" diye muztarip idim.

Hem, o zarardandır ki, mübarek Hüsrev'in gelmesiyle yeni bir şevk ve sür'atle bize Hizb-i Nurînin arkasına ilhak edilen münacaat parçası on beş gün tehire uğradı. On beş gün evvel bize geleceğini tahmin ediyordum. İnsankusursuz olmaz ve rakipsiz de olmaz. Risale-i Nur'un kahraman şakirtleri her müşkilâta galebe ettikleri gibi; inşaallah bu ehemmiyetli ve dehşetli mevsimde yine galebe ederler. Safvet ve ihlâslarını bozmayacaklar ve hizmetlerine fütur getirmeyecekler. Siz, tedbir-i maddiyeyi benden daha iyi bilirsiniz; fakat madem Hüsrev'le Rüştü, Risale-i Nur'da çok ehemmiyetli rükünlerdir. Hem etraflarında, Risale-i Nur'un çok ehemmiyetli şakirtleri var. Ve madem Hâfız Ali, Tâhirî, Hâfız Mustafa, Küçük Ali Risale-i Nur hizmetinde tam muvaffakiyetleriyle tam makbul oldukları tahakkuk etmiş; bu iki cereyan baştaki iki göz gibi olmalı. Tam bir tesanüt lâzım ki, bu ağır defineye omuzları dayanabilsin.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ederiz.

SavaMedrese-i Nuriyenin kıymettar bir talebesi Marangoz Ahmed'in güzel ve halis manzumesi bizi memnun edip Lâhikaya girdi. Hususan Risale-i Nur'un sandalyesinden mâsumları inmedikleri ve "O nurlu sandalyede oturan, yangınlar, tuğyanlardan kurtulur" diye sözleri, güya, tam Medresetü'z-Zehrânın hakikî bir talebesi, istikbalden zamanımıza gelmiş bize tesellî veriyor ve mâsum talebelerin çoğalmasını müjde veriyor.

Risale-i Nur'un telifi başında baş kâtip Şamlı Hâfız Tevfik'in haremi merhume Zehra, ben Barla'da iken, Şamlı Hâfız Risale-i Nur'u yazmasına çalışmak için o merhume, Hâfız'ın bedeline belinde odun taşımakla odun getiriyordu ve Hâfız'ın işlerini görüyordu, ta Nurları yazsın. Biz de o merhumeyi, o iyiliğine mukabil, Risale-i Nur'un vefat etmiş has talebeleri içinde o vakitten beri duamızda şerik ediyoruz, hem dua edeceğiz.

وَأَنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يَسْبَحُ بِحَمْدِهِ بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ¹
 السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ³

1. Her türlü noksan sıfatlardan yüce olan Allah'ın adıyla.

2. "Hiçbir şey yoktur ki Allah'ı hamd ile tesbih etmesin (Onu şükran ve minnetle anıp şânına lâyık ifadelerle anmasın ve noksan sıfatlardan tenzih etmesin)." İsra Sûresi, 17:44.

3. Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bu defa beni çok mesrur eden ve şükre sevk eden ve bu sıralarda hâsıl olan endişemi izale eden ve Isparta vilâyeti manevî Medresetü'z-Zehrâ olduğunu ve Isparta şakirtleri sebatında ve sadâkatte her yere fâik olduklarını gösteren Risale-i Nur erkânlarından üç dört mektup ve o mektupta isimleri bulunan has kardeşlerimin, Risale-i Nur'a hizmet ve kalemleriyle yardım cihetinde bize gösterdikleri fedakârâne ulüvv-ü cenab, böyle bir zamanda ve böyle bir mevsimde gayet parlak bir inayet-i Rabbaniye olduğuna kanaatimiz var.

Nur fabrikasındaki Ali'lerve Tâhirî'nin istedikleri mu'cizeli Kur'ân'ımızla i'câz-ı Kur'ân zeyilleriyle beraber İstanbul'da Hâfız Emin'in yanındadır, okutturuyorlar ve yazdırıyorlar. İsterseniz benim nüshamı Hâfız Emin'den alınız, onun yerine güzelce zeyilli nüshanızdan birisini veriniz, yanında kalsın.

Kur'ân'ın son yazılan nüshasını da lüzum olduğu ve bilfiil tab etmek için geldiğiniz zaman İstanbul'a göndereceğim. Hüsrev'in uzun ve tesirli ve kıymettâr mektubu ve haşiyesinde kahraman Rüştü'nün küçücük mektubu ve pek çok alâkadar olduğu ehemmiyetli kardeşlerimizin kalemleriyle bize yardımları ve Risale-i Nur'la işigali herşeye tercih etmeleri ve Hüsrev'in de mütemadiyen geleliden beri çalışması ispat ediyor ki, Isparta tamamıyla Risale-i Nur'a sahip olmuş ve bir Said yerinde bin Said'i bulmuş. Cenâb-ı Hakka nihayetsiz şükür, senâ ve hamd olsun. Mu'cizeli Kur'ân'ımızın matbaa ve teclid masrafı otuz bin liraya çıkması cihetiyle, bu azîm mesele şimdilik tehir etmesine mecburiyet var. Re'fet Beyin bizi hayrete düşüren hayretli ve garip mektubunun baştaki kısmı, Lâhikaya, medâr-ı ibret olarak yazıyoruz. Ve bilhassa "Ene ve Zerre namındaki Otuzuncu Sözü her mü'minin ezber etmesi zarurîdir" demesi; ve o eserin kıraatinden sonra Barla'da Abdurrahim namını kazanan ve "yâ Rahîm, yâ Rahîm" zikrini bize işittiren mübarek kedinin bir kardeşi olarak diğer bir kedi, ezan-ı Muhammedîyi (a.s.m.) müştâkane, insan gibi dinlemesi, bize de sizin kadar hayret ve sürur verdi. Ve ezan-ı Muhammedîyi (a.s.m.) tam zuhuruna

işaret müjdesi telâkki ettik. Ve Kâtip Osman ve Mehmed Zühtü gibi hizmet-i Kur'âniyede eski ve ehemmiyetli ve kıymettar Tenekeci Mehmed'in de rüyası ehemmiyetlidir. Allah hayretsin. Isparta için çok hayırdır; onun içinde ehemmiyetli bir müjde var.

Re'fetkardeşimizin mektubu dört cihetle beni memnun etmiş. Zaten eskiden beri Hüsrev, Re'fet, Rüştü, hayalimde, tasavvurumda birleşmişler. Cenâb-ı Hakka şükür ki, onlardan ümit ettiğim kemâl-i sadakat ve sebat devam ediyor.

Hem Hüsrev'in ve Hâfız Ali'nin mektuplarında isimleri bulunan sebatkâr kardeşlerime ve Kâtip Osman ve Mehmed Zühtü ve Isparta Hâfız Ali'si ve Sava kahramanlarına birer birer selâm ve dua ediyoruz. Şimdi bu mektubu yazarken, Risale-i Nur santralı Sabri'nin mektubunu Emin getirdi. Açtık, yağmursuzluk bahsine dair Risale-i Münâcâtın kesretle yazılması bereketiyle yağmurun gelmesi ve rahmet-i İlâhiyenin fakir fukaraya imdat edilmesini yazdığını gördük. Benim için ehemmiyetli bir meseleyi halletti.

Burada da yağmura şedit ihtiyaç vardı. Yağmur gelecek hiçbir alâmet hissetmiyorduk. Bu kaht zamanında yağmursuzluk, fakir fukaraya çok ağır gelmişti. Ben, üç defa, namazdan sonra, mâsum fukaraları ve aç kalan hayvanları Risale-i Nur'u şefaatchi yapıp dua ettik. Birden, aynı gece, memulümüzün fevkinde, duanın tam kabulünü gördük. Ben hayretle, bu cüz'î duamız, bu küllî meseleye ne derece dahli olduğunu bilemedim. Dedim: "Herhalde çok mühim dualara, duamız da, binden bir hissesi olmuş." Şimdi tahakkuk etti ki; Isparta nûranileri, nurlu mânevî duaları, bizi de o rahmetten hissedar eyledi. Hattâ o duama arkamdan âmin diyenlerden Feyzi'ye, bu mânâyı, bu hayretimi de ona şimdi söyledim. Evvelce söyleseydim, onun hüsn-ü zannını tadil edemeyecektim. Çünkü o, Üstadına en büyük hisse veriyor.

Sabri'nin mektubunda, Sıddık Süleymanve Barla'daki kardeşlerimizin selâmları ve eski alâkalarını tam muhafaza eylemeleri, Barla'daki hayatımı tahassürle hatırlattırdı. Ben de onlara çok selâm ederim.

Mübarek Hüsrev, mektubunda, has kardeşlerimizden Re'fet, Rüştü, Kâtip Osman, Osman Nuri, Âtîf ve Feyzi'nin bir yâdigâr-ı tahattur olarak, birer nüsha yazılarını bizlere hediye edilmelerini yazıyor. Cenâb-ı Hak, onlara, yazdıkları herbir harfe mukabil bin hasene versin. Âmin.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Her vakit ihtiyat iyidir. Zaten Hazret-i İmam-ı Ali de Radiyallahü Anh kerametkârane bize ihtiyatı tavsiye ediyor. Şimdi, Şark tarafında yeni bir hâdise: Bir şeyh tarafından, kendi müridleri ve halifeleri vasıtasıyla din lehinde, eskiden beri meşhur olmuş Şeyh Ahmed namında türbedâr-ı Nebevî tarafından vasiyetname-i Peygamberî (a.s.m.) namında bir eser, o havalide gezmiş, intişar etmiş. Oralarda çalışan kahraman Selâhaddin'i bir derece ihtiyata sevk edip, bütün siyasetlerin fevkinde ve siyasetlere tenezzül etmeyen Risale-i Nur cereyanı, öyle siyasete temas edebilen cereyanlarla iştiraki görünmemek için, daha ziyade ihtiyat ve tevakkufa mecbur olmuş. Bugün, beş ay, Ankara'ya bir vazifeyle gitmek için buraya geldi. Bir hafiye onu takip edip o da arkasından girdi. Ben o casusa, Selâhaddin kalktıktan sonra, dedim ki:

Risale-i Nur ve ondan tam ders alan biz şakirtleri, değil dünya siyasetlerine, belki bütün dünyaya karşı da Risale-i Nur'u âlet edemeyiz ve şimdiye kadar da etmemişiz. Biz ehl-i dünyanın dünyalarına karışmıyoruz. Bizden zarar tevehhüm etmek divaneliktir.

Evvelâ: Kur'ân bizi siyasetten men etmiş, tâ ki elmas gibi hakikatleri, ehl-i dünyanın nazarında cam parçalarına inmesin.

Saniyen: Şefkat, vicdan, hakikat bizi siyasetten men ediyor. Çünkü tokada müstehak dinsiz münafıklar onda iki ise, onlarla müteallik yedi sekiz mâsum biçare, çoluk çocuk, zaif, hasta, ihtiyarlar var. Belâ ve musibet gelse, o sekiz mâsumlar o belâyâ düşecekler. Belki o iki münafık dinsiz, daha az zarar görecektir. Onun için, siyaset yoluyla, idare ve âsâyişi ihlâl tarzında, neticenin husulü de meşkûk olduğu halde girmek, Risale-i Nur'un mahiyetindeki şefkat, merhamet, hak, hakikat şakirtlerini men etmiş.

Salisen: Bu vatan, bu millet ve bu vatandaki ehl-i hükûmet, ne şekilde olursa olsun, Risale-i Nur'a eşedd-i ihtiyaçla muhtaçtırlar. Değil korkmak veyahut adâvet etmek, en dinsizleri de, onun dindârâne, hakperestâne düsturlarına taraftar olmak gerektir. Meğer ki, bütün bütün millete, vatana, hâkimiyet-i İslâmiyeye hıyanet ola.

Çünkü bu millet ve vatan, hayat-ı içtimaiyesi ve siyasiyesi anarşilikten kurtulmak ve büyük tehlikelerden halâs olmak için, beş esas lâzım ve zarurîdir.

Birincisi: merhamet.

İkincisi: hürmet.

Üçüncüsü: emniyet.

Dördüncüsü: haram ve helâli bilip haramdan çekilmek.

Beşincisi: serseriliği bırakıp itaat etmektir.

İşte Risale-i Nur, hayat-ı içtimaiyeye baktığı vakit bu beş esası temin edip, hem âsâyişin temel taşını tesbit ve temin eder. Risale-i Nur'a ilişenler kat'iyen bilsinler ki, onların ilişmesi, anarşilik hesabına, vatan ve millete ve asâyişe düşmanlıktır. İşte bunun hülâsasını o casusa söyledim. Dedim ki:

“Seni gönderenlere böyle söyle. Hem de ki: On sekiz senedir bir defa kendi istirahati için hükûmete müracaat etmeyen ve yirmi bir aydır dünyayı hercümerc eden harplerden hiçbir haber almayan ve çok mühim makamlarda çok mühim adamların dostâne temaslarını istiğna edip kabul etmeyen bir adama, ondan korkup, tevehhüm edip, dünyanıza karışmak ihtimaliyle evhama düşüp tarassutlarla sıkıntı vermekte hangi mânâ var? Hangi maslahat var? Hangi kanun var? Divaneler de bilirler ki ona ilişmek divaneliktir” dedik. O casus da kalktı gitti.

Umum kardeşlerimize, hususan erkânlara ve matbaacılara, hususan Hizb-i Nuriyenin naşirleri olan Hâfız Ali, kahraman Tâhirî ve Hâfız Mustafa ve rüfekalarına birer birer selâm ediyoruz.

Aziz, sıddık, mübarek kardeşlerim,

Cenâb-ı Hakka hadsiz şükrediyorum ki, bu acip zamanda, sizin gibi hâlis, muhlis, mahviyetli, fedakâr kardeşleri bize ihsan eylemiş.

Bu defa Hüsrev'in, Hâfız Ali'nin, Hâfız Mustafa'nın, Küçük Ali'nin birbirine hitaben yazdıkları dört mektuplarını okudum. En derin kalbimde bir sürur, bir hiss-i şükran, bir memnuniyet hissettim. Bu çok kıymettar kardeşlerimin ne derece âli himmet ve yüksek ruhlu, Risale-i Nur hizmetinde ne derece fedakâr olduklarını anladım. Ve Risale-i Nur böyle kuvvetli ve hâlis ellere tevdi edildiğinden, bize kat'î kanaat verdi ki, Risale-i Nur mağlûp olmayacak. Bu kuvvetli tesanüt onu daima yaşattırıp parlattırarak.

Evet, kardeşlerim, sizler, ihlâs sırrını tam muhafaza ediyorsunuz. Bu kadar esbab-ı tefrika içinde vahdetinizi muhafaza, hakikaten bir harikadır. Hâfız Ali'nin hakikaten müstesna bir mahviyet ve tevazuu içinde ihlâsı ve fena fil'ihvan düsturunu muhafaza etmesi ve Hüsrev'in hakikaten tedbirce bana ihtiyaç bırakmayacak bir derecede tedbir ve dirayeti ve Hâfız Ali gibi yüksek ihlâsı ve mahviyeti, Hâfız Mustafa'nın hizmet-i Nuriyede büyük iktidarı içinde kuvvetli bir sadakati ve fedakârâne teslimiyeti ve hem Abdurrahman, hem Lütfü, hem Hâfız Ali mânâsını taşıyan büyük ruhlu Küçük Ali, Risale-i Nur hizmetini dünyada herşeye tercihan hayatının en büyük maksadı yapması ve sebeb-i ihtilâfa karşı kuvvetli mukavemeti bulunduğunu bu dört mektubunuz bana bildirdi.

Aynı sistemde, meselede alâkadar kahraman Tâhirî ve kahraman Rüştü'nün dahi aynı hakikatte ve aynı ahlâkta bulunduklarını hiç şüphe etmiyoruz. Bu altı rüknün, bu muvakkat sarsıntıdan, hakikî bir tesanütle birbirine el ele, omuz omuza, baş başa vermesi, altı yüz, belki altı bin kıymet-i mâneviyeyi alıyor diye, Cenâb-ı Hakka Risale-i Nur hesabına hadsiz şükür ediyoruz ve sizi de tebrik ediyoruz. Isparta içindeki has ve hâlis kardeşlerimizden, bu âhir mektuplarda, Mehmed Zühtü, Isparta Hâfız Ali'sinden haber alamadığımdan merak ettim. Rahatsız değıller mi?

Sandıklıtarafından, kemâl-i şevkle ve ciddiyetle faaliyette bulunan Hasan Âtîf kardeşimizin bir mektubundan anladım ki, orada, perde altında faaliyetini durdurmak için bazı hocalar, bir kısım tarikata mensup adamları vasıta edip fütur veriyorlar. Halbuki mesleğimiz, müsbet hareket etmektir. Değıl mübareze, belki

başkaları düşünmeye de mesleğimiz müsaade etmiyor.

Hem, müşterileri de aramaya mecbur değiliz. Müşteriler yalvarmalı. O kardeşimiz, hakikaten hâlis ve tam sadık; kalemi gibi kalbi, ruhu da güzel; fakat birden herşeyi mükemmel ister,onun için biraz sıkıntı çeker. Mümkün olduğu kadar hem ihtiyat etsin,hem mübtedi' hocalara mübareze kapısını açmasın. İnşaallah Cenâb-ı Hak onu muvaffak eder. O mıntıkada kendi gibi hâlis rükünleri bulur; belki de bulmuş.

Biz, başta onu ve onun etrafındaki Risale-i Nur şakirtlerini tebrik ediyoruz. Onların az hizmetlerine çok nazarıyla bakıyoruz. Ben buradan onlarla muhabere ve müşavere edemediğimden, sizler benim bedelime, o kardeşlerimize hem selâmımızı, hem mânevî kazançlarımıza, haslar dairesinde, Âtîf'ın sadık rüfekası ünvanı altında dahildirler. Her sabah yanımızda mânen bulunuyorlar.

Aziz, sıddık, müteyakkız, samimî, müttehid, mübarek kardeşlerim,

Ben de sizi tebrik ediyorum ki, şeytan-ı cinnî ve insânin desiselerini akîm bıraktınız. Cenâb-ı Hak sizi bu hizmet-i Nuriyede daima muvaffak eylesin, âmin. Ve sizden ebeden râzı olsun, âmin.

Eskide, bir zaman Barla'da, bütün tarikatların şecere-i külliyesini tanzim ve istinsah etmek için Hâfız Ali ile Hüsrev o vakit o işte bulundular, çalıştılar. Tâ o vakitte bu iki zât, ileride Risale-i Nur'a ehemmiyetli hizmette bulunacaklarını ve başta iki göz gibi, iki bakar bir görür diye kuvvetli bir temenniyle ümit etmiştim. Cenâb-ı Hakka hadsiz şükür olsun ki, o ümidim o zamandan beri tahakkuk etti ve ediyor ve şimdi tam oldu.

Kardeşlerim, sizde vuku bulan küçücük kusurları çok i'zam etmeyiniz. Yalnız ben değil, belki zannediyorum ki, hakikate muttali olan herkes tasdik eder ki, Isparta ve havalisindeki Risale-i Nur şakirtlerinde fevkalâde bir sadakat ve sebat ve uhuvvet ve ihlâs ve kahramanlık var ki, bu acip zamanda binler esbab-ı fesat ve ifsat içinde vahdetlerini ve ittifaklarını ve hizmette ciddiyetlerini muhafaza ediyorlar.

Bu kadar fırtınalı hâdiseler içinde Risale-i Nur'u muattal bırakmadınız, söndürmediniz; belki öyle parlattırdınız ki, bizi de ışıklandırıp gayrete getirdiniz. Ve bilhassa bahar mevsiminde, umumî gaflette ve derd-i maişetin verdiği dehşetli belâ içinde böyle kemâl-i şevk ve gayretle Risale-i Nur'a çalışmak, hakikaten bir inâyet-i İlâhiyedir. Sizleri bütün ruhumuzla tebrik ediyoruz. Ve kalemlerini bizim hesabımıza çalıştırmaya karar veren altı müttehid, kahraman bir ruh, altı ceset ve altı yeni Said yerinde ve yirmi bir kardeşimi, yirmi bir Abdurrahman ve Abdülmecid yerinde kabul ediyorum. Cenâb-ı Hak, o kalemlerin siyah nur olan mürekkeplerini, hadis-i sahihin nassıyla, herbir dirhemini, yüz dirhem şehid kanı kıymetinde yevm-i haşir ve mizanda defter-i hasenatlarına ilâve eylesin. Âmin.

Nakkaş Mehmed ve Âsım'ın vârisi Babacan, hem hayatta, hem Risale-i Nur hizmetinde bulunmaları beni mesrur eyledi.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Merhum Mehmed Zühtü'nün vefatı, hakikaten Risale-i Nur cihetinde büyük bir zayıttır. Fakat, Cenâb-ı Hakka hadsiz şükür olsun ki, o mübarek zât, az bir zamanda Risale-i Nur'a pek çok hizmet eylemiş. Kırk elli sene vazife-i Nuriyesini, sekiz-on senede tamamıyla yapmış. Ve mânen içimizde, dairemizde, o fevkalâde hizmetiyle, parlak bir surette yaşıyor. Hasenat cihetinde ölmemiş; daima defter-i âmâline, daha kesretli hasenat yazılıyor.

Hattâ ben de, eskide, sarih ismiyle bir kaç defa, "Risale-i Nur talebesi" ünvanıyla yüzer defa onu ve onu Risale-i Nur'a veren merhum pederini mânevî kazançlarıma şerik ettiğim gibi; şimdi sarih ismiyle bazı gün elli defaya yakın hissedar oluyor. Demek, onun hayat kazancı ziyadeleşmiş. Cenâb-ı Hak, onun akaribine sabr-ı cemil ve ona mağfiret-i kâmile ihsan eylesin. Âmin.

O mübarek, kalemini bize vermişti; ben de onu, hem Abdurrahman, hem Abdülmecid yerinde kabul etmiştim. Onu vefat etmemiş gibi, daima kalemi işler hükmünde kabul ediyoruz. İki yüze yakın mâsumları hanesinde, Kur'ân'ı ve Risale-i Nur'u ders veren o mübarek zât, aynen Abdurrahman gibi, az bir zamanda uzun bir ömrün vazifesini çabuk görmüş, bitirmiş, gitmiş. Kardeşimiz Kâtip Osman'ın onun hakkında yazdığı parlak fıkra Lâhikaya girdi. Hakikaten o zât, o fıkraya lâyıktır. İnşaallah Isparta'da o sistemde çoklar daha çıkacak, bu acıyı unutturacak. Benim tarafımdan onun validesini ve çocuklarını tâziye ediniz.

Risale-i Nur'un gayet ehemmiyetli bir şakirdi olan Hulûsi Beyin ehemmiyetli mektubunu gördüm. Elhak, o kardeşimiz, birinciliğini daima muhafaza ediyor. Ben onu daima kalem elinde, Risale-i Nur'un işi başında biliyorum. Hem bütün muhaberelerimde birinci safta muhataptır. Onun suallerine yazılan *Mektubat* risaleleri ve onun yazdığı samimî mektupları, onun yerinde pek çok insanları Risale-i Nur dairesine celbetmiş ve ediyor. O, dediği gibi, bizden uzak değil. Hergün çok defa beraberiz. Muhaberemiz hiç kesilmemiş. Sizlerle konuştuğum vakit Hulûsi'yi içinde buluyorum. Sabri, nasıl onun hesabıyla benimle konuşuyor; benim bedelime de onunla konuşsun.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ederiz.

• • •

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Sizin çok mübarek ve çok fâideli olan nuranî hediyelerinizi ve elmas kalemlerin yadigârlarını aldık. Cenâb-ı Hak, onları yazan o kalem sahiplerine, herbir harfine mukabil on rahmet eylesin, âmin. Bu nurlu İhtiyar Risalelerinin bir nevi kerameti şudur ki:

Emanet kapıya gelirken, sekiz seneden beri yalnız iki defa yanıma gelen buranın ihtiyar müftüsü, belediye reisiyle hilâf-ı memûl bir surette gelmeleri ânında, Emin de emaneti kapıya getirmesi; hem aynı günde, İhtiyarlar emaneti geldiği vakit, bu şehirde, Risale-i Nur'un ümmî ihtiyarların başında iki gayet ihtiyar zât, ayrı ayrı yerden, her ikisi ellerinde birer parça yoğurt teberrük getirmeleri; ve aynı günde Isparta kahramanlarının bir mümessili ve yanımıza yalnız üç defa gelen Hilmi Bey, bir günlük mesafeden gelirken, hilâf-ı memul olarak, emanet ellerimizde iken, güya hediyein seyrine gelmiş gibi girmesi; hem aynı vakitte, bir iki keramet-i Nuriyeye medar Hayri isminde bir şakirt ve Risale-i Nur'un ehemmiyetli bir şakirdi ve Daday kasabasından gelen Fuad ile beraber girmeleriyle, elimizdeki emanetlerden, İstanbul'da okutmak için üç nüshayı Fuad'ın alması, elbette tesadüfî ve ittifakî değil, belki bu İhtiyarlar emanetine bir hüsn-ü istikbaldir ve bu havalide hüsn-ü tesirine bir işarettir.

Kardeşlerim,

Erkân-ı sitteden iki Ali ile Tâhirî ve Hâfız Mustafa, bu iki üç senede ve bilhassa bu havalide bana yardımları ve fütuhatları, ya fevkalâde ihlâslarından veya yüksek iktidar ve faaliyetlerinden o derecededir ki, bu vilâyette Risale-i Nur şakirtlerini ebeden minnettar edip, Risale-i Nur'u dahi buralarda ebeden yerleştirdiler. Cenâb-ı Hak, onlardan ve sizlerden ebeden razı olsun. Âmin.

Kalemlerini ümmîliğime yardım veren medrese-i Nuriye'nin üstadı Hacı Hâfız ve mahdumu ve iki kardeş Mustafa ve Salih ve iki kardeş Ahmed ve Süleyman ve beş kardeş beraber talebe olup, üçü bize yardım etmeleri ve Babacan da, Âsım'ın ruhunu şâd edip, o sistemde yardımımıza koşması ve Zekâi de Lütfü'nün ruhunu mesrur edip, eski Zekâi gibi vazifesine sarılması ve Marangoz Ahmed ve Kâtip Osman ve Mehmed Zühtü (afallahu) ve Nuri ve Tenekeci Mehmed gibi, eski kıymettar hizmetleriyle Isparta'yı nurlandıran diğerleri gibi, Kastamonu'nun tenvirine de koşmaları ve şimdi tanıdığım Mustafa ve Mustafa ve Mustafa ve Eyyüb, kalemleriyle, eski dost gibi

ümmîliğime yardım etmeleri, elbette,şüphesiz
فَانْكَ مَحْرُوسٌ بِعَيْنِ الْعِنَايَةِ müjdesini tam tasdik ederler.

1. Muhakkak ki sen inayet gözüyle gözetilip korunmaktasın.

Aziz, sıddık, mücahid kardeşlerim Hasan Âtîf ve sadık rüfekaşı,

Evvelâ: Bu şuhur-u selâse-i mübarekenizi tebrik ediyoruz. Sizin kalemlerinizin yadigârları ve Risale-i Nur'dan ayrılmamak ve sebat etmek senetleri olan yazılarınızı ve dininizi dünyanın çok fevkinde tutmanıza işaret veren dünya sureti üstündeki çizgilerinizi ve iman hizmetinde daima sebat etmenize, vesikalar hükmündeki imzalarınızı, kemâl-i memnuniyetle aldık, kabul ettik. Cenâb-ı Hak sizlere, hazine-i rahmetinden onların hurufatı adedince defter-i a'mâlinize haseneler yazsın. Âmin.

Aziz kardeşlerim,

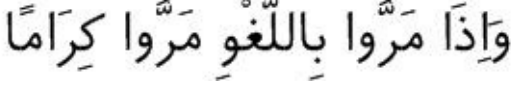
Bu defa yazılarınızda İhlâs Risalelerini gördüğüm için, sizi o gibi risalelerin dersine havale edip, ziyade bir derse ihtiyaç görmedim. Yalnız bunu ihtar ediyorum ki, mesleğimiz, sırr-ı ihlâsa dayanıp, hakaik-i imaniye olduğu için, hayat-ı dünyaya, hayat-ı içtimaiyeye mecbur olmadan karışmamak ve rekabet ve taraftarlığa ve mübarezeyeye sevk eden hâlâtan tecerrüt etmeye mesleğimiz itibarıyla mecburuz. Binler teessüf ki, şimdi müthiş yılanların hücumuna mâruz biçare ehl-i ilim ve ehl-i diyanet, sineklerin ısırması gibi cüz'î kusurâtı bahane ederek, birbirini tenkitle, yılanların ve zındık münafıkların tahribatlarına ve kendilerini onların eliyle öldürmesine yardım ediyorlar.

Gayet muhlis kardeşimiz Hasan Âtîf'ın mektubunda, bir ihtiyar âlim ve vaiz, Risale-i Nur'a zarar verecek bir vaziyette bulunmuş. Benim gibi binler kusurları bulunan bir biçarenin, ehemmiyetli iki mazeretine binaen bir sünneti (sakal) terk ettiğim bahanesiyle şahsımı çürütüp, Risale-i Nur'a ilişmek istemiş.

Evvelâ: Hem o zât, hem sizler biliniz ki: Ben, Risale-i Nur'un bir hizmetkârıyım ve o dükkânın bir dellâhıyım. O ise (Risale-i Nur), Arş-ı Âzamla bağlı olan Kur'ân-ı Azîmüşşanla bağlanmış bir hakikî tefsiridir. Benim şahsımdaki kusurat, ona sirayet edemez. Benim yırtık dellâllık elbisem, onun bâki elmaslarının kıymetini tenzil edemez.

Saniyen: O vâiz ve âlim zâta benim tarafımdan selâm söyleyiniz. Benim şahsıma olan tenkidini, itirazını, başım üstüne kabul ediyorum. Sizler de, o zâtı ve onungibileri münakaşa ve münazaraya sevk etmeyiniz. Hattâ tecavüz edilse de bedduayla da mukabele etmeyiniz. Kim olursa olsun, madem imanı var, o noktada kardeşimizdir. Bize düşmanlık da etse, mesleğimizce mukabele edemeyiz. Çünkü, daha müthiş düşman ve yılanlar var.

Hem elimizde nur var, topuz yok. Nur kimseyi incitmez, ışııyla okşar. Ve bilhassa ehl-i ilim olsa, ilimden gelen enaniyeti de varsa, enaniyetlerini tahrik

etmeyiniz. Mümkün olduğu kadar, ¹ düsturunu rehber ediniz.

1. “Boş sözlerle, çirkin davranışlarla karşılaştıkları zaman, izzet veşereflerini muhâfaza ederek oradan geçip giderler.” Furkan Süresi,25:72.

Hem, Hasan Avni ismindeki zât, madem evvelce Risale-i Nur’a girmiş ve yazısıyla da iştirak etmiş, o daire içindedir. Onun fikren bir yanlışı varsa da affediniz.

Biz, değil onlar gibi ehl-i diyanet ve tarikata mensup Müslümanlar, şimdi bu acip zamanda, imanı bulunan ve hattâ fırak-ı dâleden bile olsa onlarla uğraşmamak; ve Allah’ı tanıyan ve âhireti tasdik eden Hristiyan bile olsa, onlarla medâr-ı nizâ noktaları medâr-ı münakaşa etmemeyi, hem bu acip zaman, hem mesleğimiz, hem kudsî hizmetimiz iktiza ediyor.

Ve Risale-i Nur’un âlem-i İslâmda intişarına karşı hayat-ı içtimaiye ve siyasiye cihetinde mâniler çıkmamak için, Risale-i Nur şakirtleri musalâhakârâne vaziyeti almaya mükelleftirler.

Sakın hocaların Cuma ve cemaatlerine ilişmeyiniz. İştirak etmeseniz de, iştirak edenleri tenkit etmeyiniz. Gerçi, İmam-ı Rabbanî demiş ki: “Bid’a olan yerlere girmeyiniz.” Maksadı, “sevabı olmaz” demektir; yoksa, namaz battal olur değil. Çünkü, Selef-i Sâlihînden bir kısmı, Yezid ve Velid gibi şahısların arkasında namaz kılmışlar. Eğer mescide gidip gelmekte kebâire mâruz kalırsa, halvethanesinde bulunması lâzımdır.

Salisen: Hasan Âtîf’ın mektubunda, cesur ve sebatkâr zâtlardan—ki “efeler” tâbir ediyor—bahis var. Biz, o cesur, sebatkâr yeni kardeşlerimizi ruh u canla kabul ediyoruz. Fakat Risale-i Nurdairesine girenler, şahsî cesaretlerini kıymetleştirmek için, sarsılmazbir sebat ve metanete ve ihvanlarının tesanüdüne cidden çalışmaya sarf edip, o cam parçası hükmünde şahsî cesaretini, hakikatperestlik sıddikiyetindeki fedakârlık elmasına çevirmek gerektir.

Evet, mesleğimizde, ihlâs-ı tâmmeden sonra en büyük esas, sebat ve metanettir. Ve o metanet cihetiyle şimdiye kadar çok vukuat var ki, öyleler, herbiri yüze mukabil bu hizmet-i Nuriyede muvaffak olmuş âdi bir adam ve yirmi otuz yaşında iken, altmış yetmiş yaşındaki velîlere tefevvuk etmişler var.

Hem bir adam, kendi başına cesareti güzel de olsa, bir cemaat-i mütesanideye girdikten sonra, onların istirahatini ve sarsılmamalarını muhafaza etmek için, o şahsî cesareti istimal edemez.

سِيرُوا عَلَى سِيرِ أضعفكم¹

hadis-i şerifinin sırrıyla hareket etmek, hem şimdilik, bu müşevveş vaziyetlerde çok zararlı, hem hocaları, hem ehl-i siyaseti Risale-i Nur’a karşı cephe almaya ve tecavüz etmeye sebebiyet veren şapka ve ezan meseleleri ve Deccal ve Süfyan ünvanları, Risale-i Nur şakirtleri yabanîlere karşı lüzumsuz medâr-ı bahis ve münazaa edilmemek lâzımdır ve ihtiyat etmek elzemdir ve itidal-i demmi muhafaza etmek vaciptir. Hattâ, sizde cüz’î bir ihtiyatsızlık, buraya kadar bize tesir ediyor.

1. “En zayıflarınızın yürüyüşüne göre hareket ediniz.” el-Aclûnî, *Keşfü'l-Hafâ*, 1:464, hadis no: 1518.

Risale-i Nur, bir daire değil; mutedahil daireler gibi tabakatı var. Erkânlar ve sahipler ve haslar ve nâşirler ve talebeler ve taraftarlar gibi tabakat var. Erkân dâiresine liyakatı olmayan Risale-i Nur’a muhalif cereyana taraftar olmamak şartıyla; dâire haricine atılmaz. Hasların hâsiyeti, bulunmayan, zıt bir mesleğe girmemek şartıyla talebe olabilir. Bid’a ile amel eden, kalben taraftar olmamak şartıyla dost olabilir. Onun için, az bir kusurla düşman sınıfına iltihak etmemek için, dışarıya atmayınız. Fakat Risale-i Nur’un erkânlarında ve haslarındaki esrarlar ve nazik tedbirlere onları teşrik etmemek gerektir.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bu iki günde iki küçük hâdiseler, dört beş meseleleri tahattur ettirdi.

Birincisi: Salâhaddin Ankara'dan yazıyor ki, tarikat aleyhinde tecavüze başlamışlar. Hem Ankara'da, hem Şarkta o meselede tevkifat varmış. Risale-i Nur şakirtleri, her tarafta inayet-i Rabbaniye altında mahfuz kalıyorlar. Onların kuvvetli ihlâsı ve tesanütleri ve ihtiyatları, o inayeti, haklarında devam ettiriyor.

İkincisi: Bugünlerde herkes sıkıntıdan şekvâ ediyor. Âdetâ mânevî havanın bozukluğundan, maddî ve umumî bir sıkıntı hastalığını vermiş. Hattâ bana da birgün sirayet etti. Bizim her derdimize ilâç olan Risale-i Nur'la meşgul olanlarda, o sıkıntı hastalığı ya yok veya pek azdır.

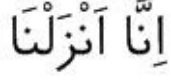
Üçüncüsü: Merhum Mehmed Zühtü'nün vefatı, Risale-i Nur'un hizmeti noktasında bizi çok müteessir etti. Fakat birden, geçen sene, Hâfız Mehmed'in bütün müsadere edilen risalelerini, on gün zarfında, köyündeki Risale-i Nur şakirtleri tarafından yazıp ona vermek, çok merdâne taahhütleri hatırıma geldi ve anladım ki, arslanlar yatağı olan Isparta ve havalisi, Mehmed Zühtü'nün hizmetini muzaaf bir surette yapacaklar ve o boşluğu dolduracaklar.

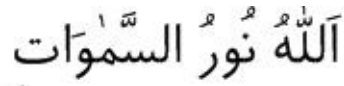
Dördüncüsü: Lâhikaya giren Ispartalı kardeşlerimizin mektuplarının bazılarında, Üstadları hakkında ifratla tavsifat gördüm. Kendime de baktım, o vasıflardan zekâtı da bana düşmüyor, benim hakkım değil. Dedim: "Acaba bu hakikatperest kardeşlerim, çok ikazatımla beraber, bu hüsn-ü zan ifratında, hem devamlarında fâideleri nedir?" Kalbe ihtar edildi ki: Onlar ve memleketleri ve Isparta havalisi, onların en büyük hüsn-ü zanları derecesinde hüsn-ü zanlarının yümnünü gördükleri için, Beşkazalı Osman-ı Halidî ve Topal Şükrü gibi ehl-i velâyete iktidaen, o nokta-i nazardan ifrat etmemişler, bir hakikat görmüşler. Fakat, nasıl keşfiyat tevile ve rüyalar tâbire muhtaçtır; hususî hükümler tâmim edilse, bir cihette hatâ görünür. Öyle de, onlar, Risale-i Nur'un şahs-ı mânevîsinin kendilerine ve memleketlerine ettiği fâideyi, o şahs-ı mânevînin mümessillerinden birisi olan, Üstad dedikleri bu kardeşlerine verip, o memleket hâdisesini umumî bir hâdisiye nazarıyla bakıp tâmim ederek, müfritane bir hüsn-ü zan suretinde göründü.

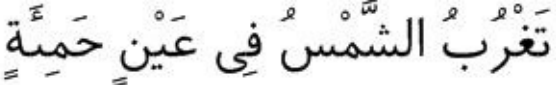
Beşincisi: Hatıra geldi ki, Risale-i Nur'un eczaları çoktur. Herkes, muhtaç olduğu halde, bütününü elde edemez. Birden, *Hüccetullahi'l-Bâliğa* mecmuası, hatıra cevap olarak geldi.

Evet, Risale-i Nur'dan kesretli mecmualar çıkar ki, herbiri küçük, fakat kuvvetli Risale-i Nur olur. Her muhtacın eline geçebilir. Bu münasebetle, Yirmi Beşinci Sözün zeyillerini düşündüm. Şimdi benim yanımda dört beş nüsha var, zeyilsizdirler.

Mübareklerin bu defa gönderdikleri nüshanın zeylinde Rumuzat-ı Semaniye fihristesinden noksan alınmış Sûre-i ¹ daki

on üç *elif*, parmakla Fatiha'da on üç elle işaretleri ve işareti gibi ehemmiyetli parçalar yoktur.

Dünkü gün âyetine dair Yirmi Dokuzuncu Mektubun âhirinde, seyahat-i hayaliye ve seyr-i kalbî risaleciğini okudum. Ve Birinci Şuada bu âyet, Risale-i Nur'a işaretini tahattur ettim. Dedim: Bu iki nükte-i Nuriye ve ³

 hüccet, nükte ve haşiyesiyle beraber Mu'cize-i Kur'âniye zeyilleri içine girse münasip olur. Siz dahi münasip görseniz yazılsın. İ'câz-ı Kur'ân nüktelerine ait mühim parça bulsanız ilâve edebilirsiniz.

Altıncısı: Seksen küsur sene mânevî ve bâki bir ömrü kazandırmak sırrını taşıyan şuhur-u selâsenizi ve leyle-i Regaibinizi bütün ruhumla tebrik ediyorum.

1. "Biz sana verdik." Kevser Sûresi, 108:1.

2. "Allah göklerin nurudur." Nûr Sûresi, 24:35.

3. "Güneşin harareti ve çamurlu bir çeşme suyunda gurub ettiğini gördü." Kehf Sûresi, 18:86.

İki üç gün evvel, Yirmi İkinci Söz tashih edilirken dinledim. Gördüm ki, içinde hem küllî zikir, hem geniş fikir, hem kesretli tehlil, hem kuvvetli iman dersi, hem gafletsiz huzur, hem kudsî hikmet, hem yüksek bir ibadet-i tefekkürîye gibi nurlar var. Bir kısım şakirtlerin ibadet niyetiyle risaleleri, ya yazmak veya okumak veya dinlemekliğin hikmetini bildim. Bârekâllah dedim, hak verdim.

Bu mektuptaki beş altı meseleyi yazarken, Nur fabrikası sahibi Hâfız Ali'nin mektubuyla, ihlâsta ve çalışmakta ve ince düşünmekte mümtaz Hasan Âtîf'ın mektubunu aldık. Hâfız Ali'nin mektubunda, Risale-i Nur şakirtlerinde sır-ı ihlâsın ne derece yüksek bir terk-i enaniyet ve hazz-ı nefsîden teberri etmek gibi, ihlâsın en yüksek seciyeleri Risale-i Nur şakirtlerinde tezahür ediyor diye bir delil oldu.

Ezcümle: Hâfız Ali diyor ki: Hüsrev kardeşimiz kendi kalemiyle yazılan "mu'cizatlı Kur'ân'ı fotoğrafla tab'ına taraftar olmaması ve demir harflerle

müsaade oluncaya kadar beklemeye taraftar olması, onun fevkalâde ihlâsına ve nefsin huzuzatından teberrisine kat'î delildir. Çünkü fotoğrafla tab edilse, onun kendi hattı olduğu için, binler Kur'ân nüshalarını kendi eliyle yazmış gibi âlem-i İslâmın mânevî nazarında ve uhrevî sevap cihetinde büyük ve mâsumâne ve zararsız bir makamı terk edip, ihlâsın sırrı için, hazzını unutarak, demir harflere taraftar olmuş. Ve gösterdiği yanlışlar düşmek sebebi ise, demir harflerde üç defa tab'a girmek noktasında dahi o yanlışlar bulunabilir.

Elhâsıl: Hâfız Ali'nin ihlâsından gelen ifadesi ve Hüsrev'i fevkalâde ihlâs noktasında takdir etmesi ve Hüsrev de, gayet büyük ve bâki bir hissesini bırakıp, benim eskiden beri tekrar ettiğim bir dâvâm—ki, Risale-i Nur'un hakikî şakirtleri, hizmet-i imaniyeyi herşeyin fevkinde görür; kutbiyet de verilse ihlâs için hizmetkârlığı tercih eder—beni o dâvâda bilfiil tasdik etmesi cihetinden, bütün kuvvetimizle bu gibi kardeşlerimizi tebrik ediyoruz.

Kardeşimiz Hasan Âtîf'ın mektubundan anladık ki, hakikaten tam çalışıyor. Kendi tâbiriyle, Risale-i Nur'un mücahidlerinin ve efelerinin kalem yadigârlarını bize hediye olarak irsal ettiğine mukabil deriz: Cenâb-ı Hak, ebeden onlardan razı olsun. Ve daha çok manidar yazdığı cümleler içinde, bir parça ehl-i bid'aya şiddet gördüm. Zaman, zemin, Risale-i Nur'un müsbet mesleği, ehl-i bid'a ile değil fiilen, belki fikren ve zihnen dahi meşgul olmaya müsaade etmez. İhtiyat her vakit lâzım. O hâlis kardeşimiz, inşaallah oralarda kendi gibi çok hâlis şakirtleri yetiştirecek. Biz buradaki duamızda, Âtîf'la beraber oradaki bütün rüfekalarını teşrik ediyoruz. Ben bizzat onlarla muhabere etmek istiyorum. Fakat madem Isparta o vazifeyi daha mükemmel yapıyor; o vazifeyi onlara bırakıyorum.

Hâfız Ali'nin mektubunun âhirinde, medrese-i Nuriye kahramanlarından ve Hüsrev sisteminde Ahmed ve kardeşi Süleyman hakkında takdiratı bizi mesrur eyledi. Zaten o, medrese-i Nuriye şakirtleri, benim nazarımda, eskiden beri bir gaye-i hayalim olan Medresetü'z-Zehrânın talebeleri suretinde düşünüyordum. Ve derdim: “Onlar, bunlar oldu. Veya bunlar, onların dümdarlarıdır.”

وَأَنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ¹
 أَلَسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ³

1. Her türlü noksan sıfatlardan yüce olan Allah'ın adıyla.

2. "Hiçbir şey yoktur ki Allah'ı hamd ile tesbih etmesin (Onu şükran ve minnetle anıp şânına lâyık ifadelerle anmasın ve noksan sıfatlardan tenzih etmesin)." İsra Sûresi, 17:44.

3. Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

Dedim ki: Madem gençlik darbesini yedin, bir vazife-i fitriye olan tenasül kanununa daha girme. Çünkü o vazifenin mukabilinde ücret olarak erkeğin aldığı muvakkat lezzet ve keyif bir derece bidayette kâfi geliyor. Fakat, biçare kadın, o vazife-i fitriyede, bir sene ağır yükü çekmeye ve bir-iki sene veledin meşakkatine, beslemesine ve açık saçıklık sebebiyle kocasının nazarında sadakatsizlik ittihamı ve kocasının da gözü dışarıda olmak ihtimali ve ona samimî merhamet etmemesi cihetiyle, daimî sıkıntılara ve vicdanî azaplara mukabil, izdivaçta aldığı muvakkat bir keyif ve lezzet, bu bozuk zamanda, ona, o vazifeye mukabil yüzden birisine mukabil gelemiyor. Ve bilhassa, küfüvv-ü şer'î tâbir edilen, birbirine seciyeten ve diyaneten liyakat bulunmadığından, daha ziyade azap çektirir. Ve bilhassa terbiye-i İslâmiye haricinde, Müslüman namı altında olanlar, imandan gelen hürmet ve merhamet-i müteakibileyi bulamadıklarından, bütün bütün saadet-i hayatiyeyi mahvediyor, cehennem azâbını çektiriyor.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Sizin Miracınızı tebrik ve Mirac Sahibinin (a.s.m.) sünnet-i seniyesine sizi ve bizi tam muvaffak eylemesine rahmet-i İlâhiyeden niyaz ediyoruz. Size, bu bir iki gün zarfında, nazar-ı dikkati celb eden bir iki küçük meseleyi yazıyorum.

Evvelâ: Risale-i Nur şakirtlerinin bir kısmı bekâr kalmaklığın çok sebeplerinden bir sebebinin gösteren bir hâdise. Bugünlerde, gençlik darbesini yiyen ve bekâr kalan ve tesellîbulmak için Risale-i Nur'la alâkadarlığa çalışan ve mühim bir mektepteders almaya meşgul ve ehemmiyetli bir adamın kerimesi bulunan hanıma icmalen bir hakikat söyledim. Belki o havalide bazılara fâidesi var diye yazıyorum.

Hem peder, hem valide, tenasül kanunundaki vazifede çektikleri çok meşakkat ve gördükleri çok hizmete mukabil, yalnız veledin dünyada, kemâl-i hürmet ve itâatle şefkatlerine ve hizmetlerine bedel, hâlis bir hürmet ve sadıkane bir itaat ve vefatlarından sonra, salâhatiyle ve hayratıyla ve dualarıyla onların defter-i

a'mâlîne hasenat yazdırmak ve on beş seneden evvel mâsumen ölmüşse onlara kıyamette şefaathçi olmak ve Cennette, onların kucağında sevimli bir çocuk olmaktır.

Şimdi ise, terbiye-i İslâmiye yerine mimsiz medeniyet terbiyesi yüzünden, ondan, belki yirmiden, belki kırktan bir çocuk ancak peder ve validesinin çok ehemmiyetli hizmet ve şefkatlerine mukabil mezkûr vaziyet-i ferzendâneyi gösterir. Mütebakisi, endişelerle, şefkatlerini daima rencide ederek, o hakikî ve sadık dostlar olan peder ve validesine vicdan azabı çektirir. Ve âhirette de dâvâcı olur: "Neden beni imanla terbiye ettirmediniz?" Şefaath yerinde, şekvâcı olur.

Dünkü gün, beş tevafuk-u lâtifeden kat'î bir kanaath bize geldi ki, en cüz'î ve ehemmiyetsiz işlerimizde de inayethkârâne bir dikkath altındayız.*İkinci mesele:*

Birincisi: Ben kapıya çıktığım vakith, memulün hilâfında, Risale-i Nur şakirtlerinden dört tane Ahmed'ler, bana alâkadar birer maksadı yapacak; birden, beraber kapıya geldiler: iki tane köylerden, ikisi de burada ayrı ayrı mahallelerden.

Hem yine, Risale-i Nur'un mühim bir talebesi, Köroğlu Ahmed'e bir miktar yoğurt, hem teberrük, hem tayin olarak verdik. Daha elinde yoğurdu tutarken, Risale-i Nur'un mâsum talebelerinden Hilmi'nin mahdumu Ahmed, elinde, öteki Ahmed'e verdiğim miktar yoğurtla kapıyı açtı. Risale-i Nur talebelerinden altı Ahmed'in bir günde bu çeşit tevafukath, tesadüfe benzemez; belki o Ahmed'lere nazar-ı dikkath celbeden bir işarettir.

Muhacir, fakir bir kadın benden bir teberrük istedi. Ben de bir gömlek verdim. Beş dakika sonra, aynı isimde birkadın, bir gömleği bana kabul ettirmek için mühim bir vasıtayh bulupgönderdi. Tevafuk hatırı için kabul ettim.*İkincisi:*

Hem aynı gün, bazı müstehak zâtlara yarı yağımı verirken kap fazla almış, pek azı bana kaldı. Aynen, onlar daha o yağh almadan, benim niyetimde bana kalacak miktarkadar uzak bir köyden, kitaplarımı okumak mukabiline geldi. Onu da o tevafuk hatırı için kabul ettim.

Üçüncüsü: Aynı günde ben, at üzerinde seyahate (gezmeye) giderken, arkamda bir atlısür'atle geliyor. İndi, ayağıma, üzengiye sarıldı: tanımadığım bir adam.

Dedim: "Sen kimsin, bu kadar dostluk gösteriyorsun?"

Dedi: "Ben Kuzca hatibiyim." Halbuki Kastamonu'da hiç bu namda bir karye bulunduğunu bilmiyordum. Sonra geldim. İki Ispartalı asker yanıma geldiler.

Birisi dedi: "Ben Kuzca hatibinden sana mektup getirdim."

Bu acip tevafuk bana, bu iki ayrı ayrı vilâyette, hem böyle tevafuk etmeleri,

Risale-i Nur hizmetinde sadakatle çalışmalarına bir işarettir.

Bu münasebetle Sabri, Kuzca hatibine, benim tarafımdan çok selâm etsin. Onu has talebeler içinde mânevî kazançlara şerik ediyoruz. Hususî mektup yazmak âdetimiz olmadığından, ona ayrıca mektup yazamadığımızdan gücenmesin. Tatlı bir tevafukun meyvesini, aynı gün daha şirin bir tarzda gördüm. Şöyle ki:

İki asker, kemâl-i sevinçle, gayet dostâne, “Sen Ispartalısın, bizim hemşehrimizsin.”

Ben de dedim: “Maaliftihar, her cihetle Ispartalıyım. Isparta taşıyla, toprağıyla benim nazarımda mübarektir, benim vatanımdır ve herbiri yüze mukabil, yüzer ve binler hakikî kardeşlerimin meskat-ı re’sleridir.”

Evet, bu havaliye gelen Ispartalılar asker olsun, başkalar olsun, ekseriyet-i mutlakayla beni hemşehri biliyorlar. Hangisi benimle görüşüyor, “Sen Ispartalı mısın?”

Ben de diyorum: “Maaliftihar, ben Ispartalıyım.” Ve Isparta’da o kadar hakikî kardeşlerim ve akariblerim var ki, meskat-ı re’sim olan Nurs karyesine pek çok cihetlerle tercih ediyorum. Ve büyük Isparta’nın bir küçük evlâdı hükmünde olan Ispartit nahiyemize, büyük Isparta’nın birtek köyünü tercih ediyorum. O kadar hâlis, kahraman kardeşleri bana veren Isparta, taşı da, toprağı da bana ve belki Anadolu’ya mübarek olmuş. İnşallah hem Anadolu’ya hem âlem-i İslâma neşrettikleri Nur tohumları birer rahmete mazhar olur, sümbül verir. Hem gıda, hem zıya, hem deva olup mânevî galâ ve veba ve zulmü ve zulmeti dağıtır.

Dördüncüsü: Sabık üç tevafuku yazdıktan sonra, büyük Hâfız Ali’nin gayet güzel mektubuyla, Hulûsi-i sâlis Abdullah Çavuş’un mânidar mektubu ve Hulûsi Beyin ve Kâtip Osman’ın kıymetli mektuplarını aldım. Hâfız Ali’nin mektubunda yazdığı şu fıkra, Konya âlimlerinin Risale-i Nur’u yazmakta ve takdir etmekte olduklarını ve tefsir sahibi Hoca Vehbi’nin (r.h.) Risale-i İhlâs karşısında mağlûbiyetle beraber, Risale-i Nur’a karşı hayran ve takdîr-kâr olması münasebetiyle, Hâfız Ali demiş:

“Risale-i Nur’un bir kerametidir, öküze et ve arslana ot atmaz. Öküze ot verir, arslana et verir. O arslan Hoca’nın en evvel İhlâs Risaleleri eline geçmiştir.”

İşte, Hâfız Ali’nin bu mektubunu aldığımdan ya altı, ya yedi gün evvel, Karadağ’dan inerken, birden diyordum: “Yahu, ata et, arslana ot atma; arslana et, ata ot ver.”

Bu kelimeyi beş altı defa hoşuma gitmiş, tekrar ediyordum. Ya Hâfız Alibenden evvel yazmış, bana da söylettirdi; veyahut ben evvel söylemişim, ona yazdırılmış. Yalnız bu garip tevafukta bir farkımız var. O, “öküze ot” demiş, ben

“ata ot” demişim.

Aziz, sıddık kardeşlerim ve hizmet-i imaniyede kuvvetli, metin, ciddî, sarsılmaz, fedakâr arkadaşlarım ve seyahat-i berzahiye ve uhreviyede nuranî yoldaşlarım,

Sizin, herbir dirhemi yüz dirhem şüheda kanı kadar kıymettar siyah nuru akıtan mübarek kalemlerinizin bu defaki kudsî hediyelerin herbir harfine mukabil, Cenab-ı Erhamürrâhimîn sizlere bin rahmet eylesin. Âmin.

Bu gaflet ve sıkıntılı ve usançlı mevsimde ve dünya meşgaleleri içinde bu fedakârâne gayretiniz ve sa'yiniz, hakikaten bir inâyet-i hassadır ve bir keramet-i Nuriyedir. Cenâb-ı Hak sizlerden ebeden râzı olsun. Âmin.

Elmas kalemlerini, bize yardım için, yirmi bir Abdurrahmanve Abdülmecid'lerin bu kadar çabuk nüshaları yetiştirmeleri ve kabri pürnur olan Mehmed Zühtü'nün, berzahta dahi kalemini bizim hesabımıza istimal etmesi hükmünde, onun metrukâtından nüshaların gönderilmesi, bizi derinden derine sürurla şükre sevk etti.

Eski talebeliğim zamanında mevsuk zâtlardan, onlar da mühim imamlardan naklederek işittim ki: "Ciddî, müştak, hâlis talebe-i ulûm, tahsilde iken vefat ettikleri zaman, berzahta aynı tahsil misâli ve bir medrese-i mâneviyede bulunuyor gibi, o âleme muvafık bir vaziyet ihsan ediliyor" diye, o zaman talebe-i ulûm içinde çok defa medâr-ı bahs oluyordu. Şimdi bu vakitte, talebe-i ulûmun en hâlisleri Risale-i Nur talebeleri olduğundan, elbette merhum Mehmed Zühtü, Âsım ve Lütfü gibi zâtların vazifeleri devam ediyor. Defter-i a'mallerine hasenat yazmak için, manevî kalemleri inşaallah işliyorlar. Cenâb-ı Hakka hadsiz şükür ediyoruz ki, sizdeki fevkalâde gayret ve çalışmak matbaaya ihtiyaç bırakmıyor.

Bu defa gönderdiğiniz risaleler çok güzel, çok mükemmel, çok da lüzumlu. Fakat ben sehvetmişim. On Birinci Lem'a ile Telvihat-ı Tis'ayı yazmadığımız halde, yazmışım zannediyordum.

Minhâcû's-Sünne bizde var. On bir nükteden ibaret olan On Birinci Lem'a, Mirkatü's-Sünne ve Telvihat-ı Tis'a ile ve ona zeyl olarak dört hatveden ibaret, Risale-i Kaderin zeyli iken, On Yedinci Sözün zeyline giren parça dahi, telvihata zeyil olarak yazılsa münasip olur.

اللَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ

âyetinin tecellîsine bakan bir seyahat-i

kalbiye-i hayaliyeye dair iki üç sahifelik Yirmi Dokuzuncu Mektubun âhir kısımlarındaki parça dahi içlerinde bulunsa güzel olur. Şimdi size, musibet yüzünden bir inâyet-i hâssayı fazla dua etmenize vesile olmak için yazıyorum.

1. “Allah, göklerin ve yerin nurudur.” Nûr Sûresi, 24:35.

Bugün, dört saat evvel ben, yalnız, Karadağ’ın hâli ormanları içinde idim. Gayet titiz bir ata binmiştim. Ben binerken, birden dizgin kayışı koptu. O da fena ürkü, ma’reke takıldı. Beni öyle fena bir tarzda çiftelerle yere düşürdü. Ben o halde sağ elim, sol ayağımkırılmış gibi ihtimal verdiğim gibi, vaziyet de öyle gösteriyordu. At da başkasının malı. O hâli orman içine daldı. Etrafta hiç kimse yok ki, imdada yetişsin. Cenâb-ı Hakka hadsiz şükrediyordum; el, ayağım kırılmamış, çok ziyade incinmiş iken, yine şemsiyeyle yürüyebildim. O titiz at da ormana dalıp, yolsuz bir istikamete, benim yürüyüşümle yürüyerek, on beş dakikalık bir mesafeye bir saatteyetiştik. At su içmekte iken, Nuriye isminde bir kadın geldi. Elindeekmek, bir parça ekmeği ata verip, tutuldu. Ben de Cenâb-ı Hakka şükür, o vakit binebildim, odaya geldim. Birden öyle bir tufanlı yağmur oldu; hücremin önünde bir sel olarak gördük. Eğer o su, o Nuriye’ye rast gelmeseydi, o hâli yerde, o yağmur altında, at da başkasının malı, kaybolmak gibi çok musibetlerden Cenâb-ı Hak muhafaza eyledi.

Bu küçük musibette dokuz cihette nimet olduğunu tasdik ettik. Ve bu nevi hıfz u himâyet, sizlerin samimî dualarınızın bir neticesi olduğu kanaatindeyiz.

Ve bu dokuz cihetle medar-ı şükran hâdise dün aldığımız hediye-i Nuriye’nin çok fâideli olduğuna işarettir. Çünkü, darb-ı meselde meşhurdur ki: birşeyde zahmet, meşakkat, alâmet-i makbûliyettir. Umum kardeşlerimize birer birer selâm ve dua ve dualarını istiyoruz.

Aziz, sıddık, mübarek kardeşlerim,

Bu mübarek eyyam ve leyâlî-i şerifede mübarek dualarınıza daha ziyade ihtiyacımı göstermek için, bundan evvelki mektupta, titiz atın yüzünden gelen musibet gerçi ondan dokuzu nimete inkılâp etti. Ondan birisi:

Eskiden beri bende bulunan kulunç illetine ve romatizma hastalığına iltihak edip, beni yatağa düşürdü. Fakat merak etmeyiniz, ben kalkıyorum, geziyorum. Kat'iyen, bugün gönderdiğiniz risaleleri tashih ederken kanaatım geldi ki, o musibetin bâki kalan ondan birisi, on derece bir nimet hükmünde oldu. Ve on adetten ziyade fâidelerinden bir fâidesi şudur ki:

Ben tashihatta gerçi usanmıyordum; fakat her tashihte yine ders alıp istifade etmek bir âdetimdi. Bazı çok zevk alıyordum. Bu mevsimde dağlarda, bağlardaki güzel san'at-ı İlâhiyeyi temâşâ zevki, o tashihteki zevkime galebe ediyordu. Bu yeni musibetteki mütemadiyen kendini ihsas eden hastalık, kemâl-i zevk ve şevkle, Hazret-i Eyyub Aleyhisselâmın Lem'asıyla, Hastalık Lem'asını her nüshada yeniden görüyorum gibi okuyup tashih ediyorum. Kat'iyen şüphem kalmadı ki, o zahmetli hastalık, o lezzetli, rahmetli vazife-i Nuriye için verilmiş. Gerçi harekâtımda namaz ve abdestte sıkıntı veriyor; fakat hastalıkla ubudiyet muzaaf sevabı olduğu gibi, bu tashihat-ı vazife-i Nuriyedeki zevk, o sıkıntıları hiçe indirdi.

الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى كُلِّ حَالٍ سِوَى الْكُفْرِ وَالضَّلَالِ

1. Kûfür ve dalâlet haricinde her türlü hal için Allah'a hamd olsun.

Saniyen: Sizin nüshalarınızda bazan bir yanlış, bir kaç nüshada aynen bulunur. Demek mânâ iyi anlaşılmamış, öyle kalmış. Meselâ, İktisadın âhirlerinde, Hüsrev'in haşiyesinde, beşinci satırında, “Ulema ise, masraflarından, mallarının kıymetini bilmedikleri” cümlesi yanlıştır. Sahihi ise, “Ulema ise, marifetlerinden, mallarının kıymetini bildikleri için.” Hem bu satırın arkasındaki “arkasında” kelimesi yanlış, sahihi, “arasında”dır.

Aziz, sıddık, mübarek, fedakâr kardeşlerim,

Dün, altı ehemmiyetli mektuplarınızı aldım. Her mektubunuza uzun bir mektup yazmak cidden arzu ederdim. Hem de hakkınızdır; fakat bu hurufatı yazan Feyzi şahittir ki, altı gecedir altı saat yatamadım. Yalnız bu altıncı gece, bir buçuk saat kadar yatabildim. Onun için, bu ehemmiyetli mektuplara kısacık birer cümleyle iktifa ediyorum.

Evvelâ: Risale-i Nur santrali ve Hulûsi, Hakkı, Süleyman'ı temsil eden Sabri kardeşim,

Öşür, şer'î zekâtıdır. Zekât ise, müstehaklarıdır.

Saniyen: Gül fabrikası gülistanlarını ve merhum bedevî bülbüllerini konuşturan Hüsrev kardeş,

Risale-i Nur, Isparta'yı, âfât-ı semaviye ve arziyeden muhafazasına sebep olduğunu, çok hâdisatla beraber, bu yeni zelzele hadisesi ve muarız hocanın dolularla başının tokatlanması, yeni bir hücceti oluyor. Ve Mu'cizât-ı Kur'âniye lâhikasını, sizin isabetli fikrinize havale ediyoruz. Hem siz, yazdığınız miktarı gönderiniz. Biz burada tekmil eder, size de sonra haber verimiz.

Salisen: Nur fabrikasının sahibi Hâfız Ali kardeş,

Senin Risale-i Nur'a karşı harika ihlâs ve irtibat ve itikadın, inşaallah o Nurları o havalide daima parlattırarak. Senin, o büyük zelzelenin gürültüsünü işitmemen ve zelzeleyi hissetmemen, tokadını yiyen hoca gibi, Risale-i Nur'un bir nevi kerametidir. Demek, değil şakirtlere zarar vermek, belki inâyetkârâne, vücudunu da bazı haslara bildirmiyor, korkutmuyor.

Rabian: Bizi ve Kastamonu şakirtlerini kıyamete kadar minnettar eden ve müstesna kalemiyle Risale-i Nur'un hemen umumunu bu havaliye yetiştiren ve evlât ve peder ve vâlideleri ve refikasıyla Risale-i Nur'a hizmet eden kahraman Tâhirî kardeşim,

Cenâb-ı Hak, hanenizdeki hemşireme, hem bana şifa ihsan eylesin. Hastalığıma ait bir parça size geliyor. Peder ve validenize de benim tarafımdan deyiniz ki: "Tâhirî gibi kahraman bir şakirdi Risale-i Nur'a yetiştiren ve o vasıta ile defter-i â'mâllerine daima hasenat yazdıran bir şakirdi bize kardeş veren o mübarek zâtlar, inşaallah bu saadeti daima idame ettirecekler. Dünyanın cam parçalarını, o elmaslara tercih etmeyecekler. Onlar, hususî duamızda dahildirler."

Hâmisen: Mücahidlerin üstadı ve efelerin hakikî bir nâsihi ve Risale-i Nur'un hâlis muhlis bir şakirdi olan Hasan Âtîf kardeşim,

Senin uzun ve tesirli ve ehemmiyetli mektubun içindeki edîbâne, gayet ince hissiyatın ve sana mahsus lâtif tâbiratın hoşuma gitti. Kardeşim, mübtedî'lerin ve hodfuruşların ve mülhidlerin ilişmelerinden teessüratın beni, senin hesabına müteessir etti. Evvelce size yazdığım mektup, inşaallah o teessüratı izale eder. Risale-i Nur'un mesleği ise, vazifesini yapar, Cenâb-ı Hakkın vazifesine karışmaz. Vazifesi tebliğdir; kabul ettirmek, Cenâb-ı Hakkın vazifesidir.

Hem, kemiyete ehemmiyet verilmez. Sen o havalide bir tek Âtîf'ı bulsan, yüzü bulmuş gibidir. Merak etme. Hem, mümkün olduğu kadar hariçten gelen küçük ilişmelere ehemmiyet verme. Fakat ihtiyatla, bu atâlet mevsimi ve gaflet zamanı ve derd-i maişet iptilâsı zamanında cüz'î bir iştigal de ehemmiyetlidir.

Birinci menfaati: Hastalıkta her saat ibadeti, dokuz saat ibadet hükmüne getirdi.

On beş hasta risalesini, tam zevkle tashih etmek ve bu hastalık zamanında, hastalara ve muhtaç olanlara çabuk yetiştirmeye sebep oldu.*İkinci fâidesi:*

Eski Said'i, Yeni Said'e kalb eden eski bir hastalık gibi, şimdi de, Risale-i Nur'un parlak bir tarzda intişarı, Yeni Said'i de dünyayla bir derece alâkadar ettiği cihetle, o halin zararından kurtulmaya sebep oldu.*Üçüncü fâidesi:*

Bu mübarek aylarda, pek çok iştîyak ve ihtiyaçla fazla a'mâl-i uhreviyede bulunmak arzusuyla beraber, mevsim ve bazı esbap cihetiyle muvaffak olamayarak fazla müteessir idim. Bu hastalık, tam bu aylara lâıyk bir tarzda, hastalıktan gelen ihlâs ve kesret-i sevap cihetiyle azîm bir menfaati oldu. Beni gündüzde dağ ve bağları gezmekten men ettiği gibi, gece uyku ve gafletten kurtarıp, kemal-i tazarru ve niyazla geceleri ihyaya sebep oldu.*Dördüncüsü:*

Beşincisi: Geçenki Ramazan'daki hastalık gibi, bu hastalık dahi, fedakâr kardeşlerimin şefkatlerini heyecana getirip, benim hesabıma a'mâl-i uhreviyelerinin bir nevi zekâtını vermek; nâkıs, kusurlu sermayemi, birden ona, belki yüze ve bine çıkarmaya sebep olmasıdır.

Altıncı fâidesi: Hastalara, yirmi beş devâ-i imanî veren risalenin ilâçlarını nefsimde tatbik ederek ayn-ı hakikat olduğunu tasdik edip, asap ve sinirden gelen ziyade hassasiyetimden kıymetsiz, fâni işleri lüzumsuz ve endişeli meraktan ve fâidesiz ve zararlı alâkadan bir derece kurtulmaya sebep olmasıdır.

Umum kardeşler ve hemşirelerimize birer birer selâm ve selâmetlerine dua ve dualarını rica eden kardeşiniz,

Said Nursî

Birinci menfaati: Hastalıkta her saat ibadeti, dokuz saat ibadet hükmüne getirdi.

On beş hasta risalesini, tam zevkle tashih etmek ve bu hastalık zamanında, hastalara ve muhtaç olanlara çabuk yetiştirmeye sebep oldu.*İkinci fâidesi:*

Eski Said'i, Yeni Said'e kalb eden eski bir hastalık gibi, şimdi de, Risale-i Nur'un parlak bir tarzda intişarı, Yeni Said'i de dünyayla bir derece alâkadar ettiği cihetle, o halin zararından kurtulmaya sebep oldu.*Üçüncü fâidesi:*

Bu mübarek aylarda, pek çok iştiyak ve ihtiyaçla fazla a'mâl-i uhreviyede bulunmak arzusuyla beraber, mevsim ve bazı esbap cihetiyle muvaffak olamayarak fazla müteessir idim. Bu hastalık, tam bu aylara lâıyk bir tarzda, hastalıktan gelen ihlâs ve kesret-i sevap cihetiyle azîm bir menfaati oldu. Beni gündüzde dağ ve bağları gezmekten men ettiği gibi, gece uyku ve gafletten kurtarıp, kemal-i tazarru ve niyazla geceleri ihyaya sebep oldu.*Dördüncüsü:*

Beşincisi: Geçenki Ramazan'daki hastalık gibi, bu hastalık dahi, fedakâr kardeşlerimin şefkatlerini heyecana getirip, benim hesabıma a'mâl-i uhreviyelerinin bir nevi zekâtını vermek; nâkıs, kusurlu sermayemi, birden ona, belki yüze ve bine çıkarmaya sebep olmasıdır.

Altıncı fâidesi: Hastalara, yirmi beş devâ-i imanî veren risalenin ilâçlarını nefsimde tatbik ederek ayn-ı hakikat olduğunu tasdik edip, asap ve sinirden gelen ziyade hassasiyetimden kıymetsiz, fâni işleri lüzumsuz ve endişeli meraktan ve fâidesiz ve zararlı alâkadan bir derece kurtulmaya sebep olmasıdır.

Umum kardeşler ve hemşirelerimize birer birer selâm ve selâmetlerine dua ve dualarını rica eden kardeşiniz,

Said Nursî

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Size, hastalığın dokuz fâidesinden bâki kalan üçünü yazıyorum ki, o hastalığın bir meyvesi sâbık Arabî fıkradır.

Yedinci fâidesi: Risale-i Nur'un ehemmiyetli bir şakirdinin ehemmiyetli bir hatâsını tamir etmesidir. Şimdilik bu ehemmiyetli fâideyi izah etmek münasip değil.

Sekizinci fâidesi: Gayet incedir, izah edilmez; yalnız kısa bir işaret ederiz. Nasıl ki Hüsrev, yazdığı Kur'an'ı, fotoğrafla tab'ını kabul etmeyerek binler câzibedar Kur'an'lar kendi hattıyla âlem-i İslâm'da intişarıyla, kutbiyet derecesinde bir mertebe-i ulviyeyi ve yüksek bir şeref-i imtiyazı bırakıp, Risale-i Nur dairesindeki sırr-ı ihlâsı muhafaza ve hazz-ı nefisten teberrî etmiştir. Aynen öyle de, bu hastalık ruhumda öyle bir inkılâp yaptı ki, Risale-i Nur'un parlak fütuhatını müteşekkîrâne temâşâ etmek ve sevapdârâne, mücâhidâne, bir nevi kumandan hizmetinde bulunmaktan gelen uhrevî zevki ve şerefi ve dünyada uhrevî meyvesini gösteren hizmet-i imaniyenin şahsıma ait lezzeti ve imtiyazı, o sırr-ı ihlâs için bırakmak ve kardeşlerime havale etmek ve onların şeref ve zevkleriyle iktifa etmeye nefs-i emmârem dahi muvafakat ederek, dünyanın bu uhrevî ve güzel yüzünde gözünü kapamak ve eceli ve mevti ferahla karşılamaya tam kabul etmesidir.

Dokuzuncu fâidesi: Çoktan beri benim hususî bir virdim ve hiç kaleme alınmayan ve mesleğimizin dört esasından en büyük esası olan şükrün en geniş ve en yüksek mertebesini ihata eden ve bende çok defa maddî ve mânevî hastalıkların bir nevi şifası olan ve İsm-i Âzam ve Besmeleyle dokuz âyât-ı uz mâyî içine alan ve on dokuz defa şükür ve hamdi âzami bir tarzda ifadeyle, tahmidâtın adetleriyle o eşyanın lisan-ı haliyle ettikleri hamd ü senâyı niyet ederek, o hadsiz hamdlerin yekûnunu kendi hamdleri içine alarak azametli ve geniş bir tahmidnâme ve teşekkürnâme bulunan ve Sekine'deki esmâ-i sittenin muazzam yeni bir dersini izhar etmeye sebep olmasıdır.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ve dua ve beraatlerini tebrik ederiz.

Medar-ı ibret ve hayret bir hâdisedir.

Risale-i Nur'un erkân-ı mühimmesinden bir zât yazıyor ki: "Adapazarı zelzelesinin aynı gününde, zelzeleden birkaç saat evvel, umumî ve herkese göstermek için, bir büyük tiyatro teşekkülüyle ve oyuncu kızlardan dört güzelini çırlı çıplak olarak âlâyişle çarşı ve pazarda gezdirerek, o câzibedarlara kapılan tiyatro binasında toplanan bin kişiden fazla seyirciler, oyun başlarken, birdenbire arz, kemâl-i hiddet ve gayz ile onların hayasız yüzlerini dehşetli tokatladı, mahvedip zîr ü zeber etti. Ve o binayı hâk ile yeksan eyledi."

Ben, dünyanın bu nevi hâdiselerinden iki senedir hiç haberim yoktu, bakmıyordum. Fakat bugünlerde hem Hüsrev ve hem Kahraman Çelebi zelzeleden haber vermeleri ve Hüsrev ve rüfekasının kanaatiyle, Isparta'nın gürültülü zelzelesi karşısında Risale-i Nur'u kuvvetli bir kalkan bulmasıyla hiçbir zarar vermemesi ve Risale-i Nur'a muarız bir hocanın bütün hâsılatını mahveden dolu, o muarıza has kalması, başkasına ilişmemesi bir derece kanaat verir ki, ekser vilâyetlere giren ve Adapazar'a girmeyen Risale-i Nur'un ehemmiyetli bir esası olan tesettür şiarını bu derece açık ihanetiyle, Risale-i Nur, onların yardımlarına koşmamış diye, yalnız bu hâdiseye baktım.

• • •

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Risale-i Nur dünya işlerine âlet olamaz, dünya işlerine siper edilmez. Çünkü, ehemmiyetli bir ibadet-i tefekkürîye olduğu cihetle, dünyevî maksatlar onunla kasten istenilmez. İstenilse, ihlâs kırılır, o ehemmiyetli ibadet şekli değişir. Yani, çocuklar gibi, döğüştükleri vakit Kur'ân'ı başına siper eder. Başına gelen zarar Kur'ân'a geldiği gibi, Risale-i Nur, böyle muannid hasımlara karşı siper istimal edilmemeli.

Evet, Risale-i Nur'a ilişenler tokatlar yerler; yüzer vukuat şahittir. Fakat Risale-i Nur, tokatlarda istimal edilmez ve niyet ve kasıtle tokatlar gelmez. Çünkü sırr-ı ihlâs ve sırr-ı ubudiyete münafidir. Bizler, bize zulmedenleri, bizi himaye eden ve Risale-i Nur'da istihdam eden Rabbimize havale ediyoruz.

Evet, dünyaya ait harika neticeler, bazı evrad-ı mühimme gibi, Risale-i Nur'a çokça terettüp ediyor. Fakat onlar istenilmez, belki veriliyor; illet olamaz, bir fâide olabilir. Eğer istemekle olsa, illet olur, ihlâsı kırar, o ibadeti kısmen iptal eder. Çabuk bu hâdiseyi teskin ediniz. Yoksa münafıklar istifade edecekler; belki onların parmağı var.

Evet, Risale-i Nur'un o kadar dehşetli muannidlere karşı galibâne mukavemeti, sırr-ı ihlâstan ve hiçbir şeye âlet edilmemesinden ve doğrudan doğruya saadet-i ebediyeye bakmasından ve hizmet-i imaniyeden başka bir maksat takip etmemesinden ve bazı ehl-i tarikatın ehemmiyet verdikleri keşf ve kerâmât-ı şahsiyeye ehemmiyet vermemekten ve velâyet-i kübrâ sahipleri olan Sahabîler gibi, veraset-i Nübüvvet sırrıyla, yalnız iman nurlarını neşretmek ve ehl-i imanın imanlarını kurtarmaktır.

Evet, Risale-i Nur'un bu dehşetli zamanda kazandırdığı iki netice-i muhakkakası herşeyin fevkindedir; başka şeylere ve makamlara ihtiyaç bırakmıyor.

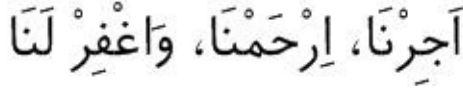
Birinci neticesi: Sadakat ve kanaatle Risale-i Nur dairesine giren, imanla kabre gireceğine gayet kuvvetli senetler var.

İkinci neticesi: Risale-i Nur dairesinde, ihtiyarımız olmadan, haberimiz yokken takarrur ve tahakkuk eden şirket-i maneviye-i uhreviye cihetiyle, herbir hakikî sadık şakirdi binler dillerle, kalblerle dua etmek, istiğfar etmek, ibadet etmek ve bazı melâike gibi kırk bin lisanla tesbih etmektir. Ve Ramazan-ı Şerifteki hakikat-i leyle-i Kadir gibi, kudsî ve ulvî hakikatleri, yüz bin elle

aramaktır.

İşte, bu gibi netice içindir ki, Risale-i Nur şakirtleri, hizmet-i Nuriyeyi velâyet makamına tercih eder; keşif ve kerâmâtı aramaz ve âhiret meyvelerini dünyada koparmaya çalışmaz ve vazife-i İlâhiye olan muvaffakiyet ve halka kabul ettirmek ve revaç vermek ve galebe ettirmek ve müstahak oldukları şan ü şeref ve ezvak ve inâyetlere mazhar etmek gibi, kendi vazifelerinin haricinde bulunan şeylere karışmaz ve harekâtını onlara bina etmezler. Hâlisen, muhlisen çalışırlar, “Vazifemiz hizmettir, o yeter” derler.

Ve *saniyen*: Seksen küsur sene kıymetinde bulunan ve Ramazan-ı Şerifin mecmuunda gizlenen hakikat-i leyle-i Kadri kazanmak için, Risale-i Nur şakirtlerinin şirket-i mâneviye-i uhreviyeleri muktezasınca, herbiri, mütekellim-i

maalgayr sîgası olan ¹ gibi tâbiratta, “biz” dedikleri vakit, Risale-i Nur’un sadık şakirtlerini niyet etmek gerektir. Tâ herbir şakirt umumun namına münacat edip çalışsın. Ve bu biçare ve az çalışabilen ve haddinden çok fazla hizmet ondan beklenen bu kardeşinize, o hüsn-ü zanları yanlış çıkarmamak için, geçen Ramazan gibi yardımınızı rica ediyorum.

1. Bizi koru, bize merhamet et, bizi bağışla.

Birden hatıra gelen bir meseledir.

Her şeyde, her musibette, hususan beşer eliyle gelen zulümlü musibetlerde, Risale-i Kaderde beyan edildiği gibi, iki sebep var.

Zâhiren esbaba bakan beşerdir.Biri:

Diğeri: Kader-i İlâhîdir.

Beşer, zâhirî esbaba bakar; bazan yanlış eder, zulmeder. Fakat kader, başka noktalara bakar, adalet eder. İşte, bugünlerde elîm bir endişeyle Risale-i Nur dairesine temas eden üç mesele, adalet-i kaderiye noktasında mânevî suâl cevapten ihtar edildi.

Birinci suâl: Neden fedakâr, yüksek bir şefkati taşıyan valide, bu zamanda, veledinin malından irsiyet almasından mahrum edildi, kader müsaade eyledi?

Valideler bu asırda, bir aşılama suretinde şefkatlerini yanlış bir tarzda sarf etmeleridir ki, “Evlâdım şan ü şeref rütbesinde memuriyet kazansın” diye, bütün kuvvetleriyle, evlâtlarını dünyaya, mekteplere sevk ediyorlar. Hattâ, mütedeyyin de olsa, Kur’ânî ilimlerin okunmasından çekip dünyayla bağlarlar. İşte bu şefkatin bu yanlışından, kader bu mahrumiyete mahkûm etti.*Gelen cevap şu:*

İkinci suâl: Risale-i Nur’la münasebettar bazı zâtlara acıdım. “Neden pederinin malından hakkı iki sülüs iken, o haktan kısmen mahrumiyete kader-i İlâhî neden müsaade etti?”

Gelen cevap: Şu asırda, öyle acip bir aşılama, ebeveynine hürmet ve peder ve validesinin şefkatlerine mukabil, bilâ kayd ü şart kemâl-i hürmet ve itaat lâzım iken, ekseriyetle o hakikî hürmet ve itaat bozulduğundan, iki sülüs almaktan zulmen mahrum edildiler. Kader, bunların kusuruna binaen müsaade etti. Kızlar ise, gerçi başka cihetlerde kusurları çok, fakat zafiyetlerine binaen himayetkâr ve şefkatkâr ellere ziyade muhtaç bulunduklarından, hürmetlerini peder ve validelerine karşı ihtiyaçlarını hassasiyetle bir cihette ziyadeleştirdiklerinden, beşerin zâlim eliyle, kardeşlerinin kısmen haklarını, muvakkaten onlara vermeye müsaade etti.

Üçüncü suâl: Bazı mütedeyyin zâtların, dünyadâr haremeleri yüzlerinden ziyade sıkıntı çekmeleri nedendir? Bu havalide bu nevi hâdiseler çoktur.

Gelen cevap: O mütedeyyin zâtlar, diyanetlerin muktezası böyle serbestiyet-i nisvan zamanında öyle serbest kadınların vasıtasıyla dünyaya girişmeleri

hatalarından, o kadınların eliyle tokat yemelerine kader müsaade etti.
Mütebakisi, bir mübarek hanımın şuursuz müdahalesiyle geri kaldı.

Evvelâ: Bu mübarek Ramazan-ı Şerifteki dualar, ihlâsı bulmak şartıyla, inşaallah makbuldür. Fakat maatteessüf, ekseriyetçe Risale-i Nur şakirtlerinin nazarlarını dünyaya çevirmek ve huzur-u kalbi bozmak için, bazı taarruzlar yüzünden o ihlâs, o huzur-u tam bir derece zedelenir. Merak etmeyiniz, herşeyi Cenâb-ı Hakka havale edip öyle taarruzlara ehemmiyet vermeyin. Âtuf’a da yazınız, merak etmesin ve müteessir olmasın. O da bir kaza-i ilâhîdir. İnşaallah, Sava Hâfız Mehmed’in hâdisesi gibi, Risale-i Nur’un lehine dönecektir.^{HAŞİYE-1}

Haşiye-1 Âtuf’a muâraza eden ve hücum eden tarikatçı müftü ve taassuplu vâiz ve hoca ve ehl-i tarikat, ehemmiyetli ehl-i ilim ve tarikat, bu muarazada, en son perdesini rejim hesabına ve tarafgirliğe ve himayesine dayanıp, Âtuf’un müdafaa ettiği sünnet-i seniye mesleğine taarruz suretine girdiğini; ve *Risale-i Nur*’a muâraza eden, bilerek veya bilmeyerek zındıkaya yardım ettiğine bir delil, bu defa adliyece benden sordular ki: “Kürt Âtuf rejim aleyhine çalışıyor. Demek onun muânızları rejime dayandılar.” Ben de dedim: Rejimi reddetmek ne vazifemizdir, ne de kuvvetimiz var. Ve ne de düşünüyoruz ve ne de *Risale-i Nur* izin veriyor. Fakat biz kabul etmiyoruz, amel etmiyoruz, istemiyoruz. Red başka, kabul etmemek başkadır, amel etmemek daha başkadır. Hazret-i Ömer’in (r.a.) taht-ı hükmünde, kanun-u adalet-i şer’iyesini reddetmeyen ve ilişmeyen Yahudilere, Nasârâyâ ilişmi- yordular. Demek, kabul etmemek, tasdik etmemek, idarecebir cünha, bir suç teşkil etmiyor ki, o çeşit muhalifler ve münkirler, en kuvvetli padişahların idaresi ve siyaseti altında bulunmuşlar. İşte, bu nokta-i nazardan, *Risale-i Nur*’un şakirtlerinden en müthiş bir muhalif, rejim müessesesini tel’in de etse, bilfiil idareye ilişmese, onun mefkûresine kanunen ilişilmez. Hürriyet-i vicdan ve hürriyet-i fikir, onları tebrie eder.

Hem Âtuf’ın parlak hizmeti tevakkufa uğraması^{HAŞİYE-1} ve gerilemesi ve merhum Mehmed Zühtü Bedevî’nin, yüksek ve geniş hizmetinin perdelenmesini, düşünmesi beni ziyade mahzun ettiği hengâmda, elime bir mektup verildi. O mektup, o endişemi izale etti. Risale-i Nur hizmetinde bir kapı kapansa, daha mühim kapılar açılır diye kaide, yine hükmünü icra etti ki, Sabri gibi Risale-i Nur’un gayet büyük bir rüknünün büyük amcası ve Risale-i Nur’un bir kahramanı olan Tâhirî’nin eniştesi ve Risale-i Nur’un saff-ı evvelinde ve şakirtlerinin başında bir zaman nâzırlık vazifesini gören ve şimdiye kadar da Risale-i Nur hakkında kalbini bozmayan büyük Hâfız Zühtü’nün samimî kemal-i sadakat ve ihlâsı gösteren mektubuyla, ve Hulûsi-i sâlis Abdullah Çavuş’un haşiyesinde tasdikle, bu eski ve yeni gayyûr kardeşimiz Büyük Zühtü, resmiyete bakmayarak, Risale-i Nur’un mühim vazifelerinden olan mâsumlara Kur’ân dersini vermekle gösterildi ki, merhum Zühtü Bedevî yerine, bu Büyük Zühtü’yü yeni veriyor. Ve Âtuf’ın tevakkufu yerine, bu müdakkik ve muktedir ve hatip Büyük Hâfız Zühtü’yü faaliyete getirdi. Cenâb-ı Hakka şükrediyoruz. Bugünden itibaren, Risale-i Nur’un has şakirtleri içinde şirket-i mâneviye-i Nuriyeden hissedar olmasını ve ismiyle duaya girdiğini selâmımla beraber tebliğ ediniz.

Haşiye-1 Şimdi aldığımız haber: Denizli Valisi ehemmiyetli bir şifre ile, bura valisine, Âtuf meselesini i’zam ederek şifre yazmış. Hâfız-ı Hakikînin hüfza dayanıp telâş etmeyiniz. Fakat ihtiyat ediniz. Hapsolan Âtuf ve arkadaşlarına teselli veriniz ve merak etmesinler. Allah Kerîmdir ve Rahîmdir.

1. Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla. Allah'ın bol bol nimet vermesinden dolayı Ona sonsuz hamd olsun.

Risale-i Nur'un silsile-i kerâmâtından Mu'cizat-ı Ahmediye ve kerametli Yirmi Dokuzuncu Söz ve *İşârâtü'l-Î'câz*'ın himayetkârâne ve mu'cizâne yeni bir kerametleri şudur ki:

Bu Ramazan-ı Şerifin başında doktorun ihbarıyla ve kuvvetli emarelerin delâletiyle ve birden hararet kırk dereceden geçmesiyle tebeyyün eden, zehirlenmekten gelen şiddetli hastalık hengâmında, kardeşimiz Âtîf'ın habbe gibi hâdisesini, hariç valiler kubbe yaparak, buranın hem adliye, hem zabıta, hem vilâyete şifrelerle Risale-i Nur aleyhine sevk edildiği aynı zamanda, iki saat evvel, Mu'cizat-ı Ahmediye İstanbul'dan koşup imdada gelmiş. Masada iken, Yirmi Dokuzuncu Söz ve kerametli *İşârâtü'l-Î'câz*, Tosya kasabasından imdada gelmiş gibi, aynı vakitte yaldızlı ciltleriyle masa üzerinde dururken, onların müsadere endişesi ve elliden ziyade sair risalelerin de namazsız ellerin zaptına geçmek ihtimali ve şiddetli hastalığın konuşturmamak vaziyetiyle beraber, Risale-i Nur'un o üç kerametli risaleleri, öyle harika bir himayet ve muhafazaya vesile ve o zehirlendirmeye panzehir ve tiryak oldu ki, bu hale muttali olan bizler, şimdi de hayretteyiz. Güya hiçbir hastalık yokmuş gibi, gayet kuvvetli, hem şiddetli tokatlar vurarak, odüşmanlık vaziyeti dostluğa çevrildi.

Hem adliyenin büyük memurları ve taharri komiserleri, şiddetli taharri ve müsadere için geldikleri halde, elliden ziyade kitaplardan hiçbirine el uzatmadan, yalnız o risalelerin kerametlerini kısmen dinleyerek onların mânevî himayeti altında muhafaza edildi. Yalnız Müdâfaat ve On Altıncı Mektup ve Ramazaniye Risalesini mütalâa etmek için biz verdik.

Üçüncü günde, daha şiddetli arama ve taharri etmek, zabitanın siyasî komiseri bir taharri komiseriyle geldiği vakitten iki üç saat evvel, üç kerametli risalelerin kumandasında bütün risaleler, kendilerini ellere vermemek için ortada görünmediler. Bütün iki saat o taharri neticesinde, Ankara'dan gelen bir Ramazan tebrikiyle, bir Ramazaniye Risalesini elde ettiler. Mütalâadan sonra

iade etmek vaadiyle aldılar. Bütün bu hâlât, yüksekte duran Mu’cizatlı Kur’ân-ı Azîmüşşanla beraber, i’câzlı Hizb-i Kur’ânînin nüshaları ve Hizb-i Nurînin risaleleri, bu harika vaziyeti gösterdiler.

Cenâb-ı Hakka, onların hurufatı adedince ve şehr-i Ramazan’ın dakikalarının âşireleri sayısınca hamd ü senâ ediyoruz. Elhamdü lillâhi alâ külli hâl.

Hem hastalıktan gelen teessür ve Âtîf’ın hâdisesiyle kalbime gelen teellüm ve onlara acımak ve Isparta’ya sirayet etmek endişesinden neş’et eden sıkıntı ve bu

mübarek şehirde Risale-i Nur’un ¹ سِرّاً تَنَوَّرَتْ perdesi altına girmesi ve üçüncü günde, o iki taharriden sonra, akşama kadar gelen ve gidenlerin mütemadiyen tarassut edilmesi ve Emin’in hanesi de birşey bulunmadan taharri edilmesi cihetiyle ziyade muztarip ve müteellim iken, Cenab-ı Erhamürrâhimînin rahmetiyle, şimdiye kadar devam eden inâyet-i İlâhiye himayeti ve rıza, teslim, tevekkül ve ihlâsın verdikleri teselli, bütün o müz’ic şeyleri akîm bıraktı. Kemâl-i ferah ve istirahatle “Görelim Mevlâ neyler, neylerse güzel eyler” deyip, kemâl-i teslimiyetle müsterih olduk. Siz de öyle olunuz, fütur getirmeyiniz.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ve dua ederiz.

Hastalık devam ediyor, fakat tahammül haricinde değil. O musibet de, Risale-i Nur’un parlak neşriyatına tevakkuf vermemek içindi.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي²

Kardeşiniz

Said Nursî

1. Gizliden gizliye yanıp aydınlanıyor.
2. Bâkî olan sadece Odur.

Table of Contents

[illegible]

[illegible]

[Unnamed](#)

[illegible]

[Unnamed](#)

Table of Contents

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[Unnamed](#)